

VESTNIK VESTNIK
NIK VESTNIK VES
VESTNIK VESTNIK
NIK VESTNIK VES
VESTNIK VESTNIK
NIK VESTNIK VES
VESTNIK VESTNIK
NIK VESTNIK VES
VESTNIK VESTNIK
NIK VESTNIK VES

Zavarovanje za starost, str.8

CREDITANSTALT

Banka uspešnih

M. Sobota, Lendavska 11, tel.: 21 780

mobitel

uradni prodajalec

PYRAMIDIA

PE MURSKA SOBOTA
Mladinska 9, 69008 Murska Sobota
Tel./faks: 069/31-633, mobitel: 0609-613-372

VREME

V petek in soboto bo sončno in topleje, v nedeljo poslabšanje s padavinami.

Vestnikov koledar

23. marec, četrtek, Viktorija
24. marec, petek, Gabriel
25. marec, sobota, Marij. oznan.
26. marec, nedelja, Evgenija
27. marec, ponedeljek, Rupert
28. marec, torek, Ivanka
29. marec, sredo, Ciril

Pregovor

Če Gabriela zmrzuje, slana več ne škoduje.

VESTNIK

Murska Sobota, 23. marca 1995, leto XLVII, št.12, cena 130 SIT

»Svinjarije«
nekdanjih
občinskih
politikov, pravijo
soboški svetniki,
same po sebi
kličejo po
kazenskih
ovadbah, str.3.

Fotografija: N. Juhnov

Fotografija
JURE ZAUNEKER

V državi, kjer se ljudje sprašujejo, kaj nam bo parada, je vojska vprašljiva. To je zelo milo povedano, ker nam domoljubje ne dovoljuje reči, da je malo ali nič vredna. Nепrepričljivost vojaške sile take države ni v tem, ker dopušča, da se o njej slabo govori. Ni torej zategadelj slaba, ker takoj ne udari po svojih kritikih. Z njo je nekaj narobe, ker je ljudje ne vidijo kot uteljevanje državne vitalnosti. Po dogodkih zadnjih let na domačih tleh in na Balkanu pa menda vendar ni več veliko tako naivnih, ki bi verjeli, da se lahko greš državo brez vojske.

Kmalu po začetku samostojne vojske, ko so začeli prvi rekruti služiti pod slovensko zastavo, smo lahko brali, da matere vojakov protestirajo, ker njihove sinove žulijo spodnjice. Oficirji in politiki so postali tako pozorni na to težavo slo-

država, v kateri je njenim državljanom dobro, bodo rekli zapriseženi naivci. Prav nasprotno, taka država je najbolj zaželen in najlažji plen sosedov! Če nima močne ali vsaj take vojske, ki včasih udari vojaški korak, je še najbolj podobna lepo zapečeni putki, ki čaka, da si jo kdo vzame. Tej državi je preprosto potrebno nekaj napihovanja pred sosedo oziroma potencialnimi napadalci. Parada pa je prav to.

V naravi so metulji, ki jim ne bog niti nara-va, ne vsak zase in ne ob skupaj, nista dala nobene omembe vredne obrambne moči. Mehka svilena krila, mehak trupek, velike neumne oči. Kljub temu pa metulji preživijo v naravi, kjer ni mednarodnih konvencij in deklaracij o pravicah do samoodločbe. Samo zato, ker so pobarvani s svaričnimi barvami, so videti kot

Parada kot metuljev efekt

venskih vojakov, uniformiranih pripadnikov tiste vojske, ki velja za zadnjo zmagovalko na evropskih tleh, da je bilo kmalu pričakovati, kako bodo matere povabili, naj vojski priporočajo najboljše pudre, ki jih bo ta kupila in potem matere prosila, da ob večerih pridejo in sinovom natresejo dimlje.

kake pošasti. Ti metulji preprosto paradirajo svojo zlagano nevarnost in neosvojljivost.

Parada vojske, kot je naša, je metuljev efekt, tokrat razumljen nekoliko drugače, po končni posledici pa vendar tak, kot je znan iz teorije kaosa. Malce mahanja ima naposled velike učinke.

Zakaj naj bi bila parada dobra proti taki pomehkuženi vojski? Iz krepilnih in idoloških razlogov. Torej ravno zato, ker je vojska neutrujena, na paradah pa se mora trdo marširati. Nadalje mora to državo nekaj integrirati na ceremonialen, ritualen in kolektivističen način. V njej namreč ni ničesar, na kar bi bili njeni državljani enoglasno ponosni. Ne nosi jih lepota parlamentarne stavbe, da o tistih v njej niti ne izgubljamo besed; nimamo drugih impozantnih zidov, katedrale, narodnega gledališča ali opere, na primer; nimamo priljubljene policije itd. Recimo, da bi večina državljanov rekla, da so skupen ponos domovine njene naravne lepote, toda koliko čet za svojo obrambo pa zmerejo naravne lepote? Še pred domačimi onesnaževalci se ne morejo ubraniti. Za božjo voljo, kako neumnih anket se gredo naši časopisi, ki sprašujejo, kaj najbolje promovira Slovenijo, in anketirancem ponujajo v izbiro smučarje, druge športnike, znanstvenike, literate in druge duhovne proizvajalce! Kakšno obrambno moč pa imajo vsi ti ljudje, katerega sovraga lahko preženejo smučarji s palicami, ki se je lomijo še ob količkah za slalom! Najmočnejša je tista

Zato naj vojaška parado kar bo. Strumen korak mladcev in nekaj hrumenja vojaških strojev okrog njih in nad njimi je vsekakor boljše jamstvo varnosti države kot dva tri smučarske palice, sonetni venec ali nekaj formul kot varicij na znano znanstveno temo, s katerimi pa ne moreš narediti nič aplikativnega, še drugega razstreliva ne. Pri tem pa se gremo še prepri-
rat, če Slovenci smo ali nismo dobri vojaki! Kako bomo dobri vojaki, če pa se za take ne znamo narediti in niti pretvarjati ne.

Seveda pa to ne more biti parada nobene od znanih slovenskih od druge svetovne vojne sem »sptih« strani. Ne parada »zmagovalcev nad fašizmom« in ne tistih, ki so skovali geslo »poraz zmagovalcev, zmaga porazenih«. Oboji so metuljev efekt že doživeli, prvi, v glavnem komunisti, so za drobno gverilsko mahanje proti fašizmu vladali petdeset let po vojni, drugi so za svoj medvojni antikomunizem po nič kaj slavnem porazu prvih doživeli svoje politično zadoščenje. Zdaj metuljevo kriljenje potrebuje nova država.

ŠTEFAN SMEJ

Vse potivodijo v *Potrošnik*

AKCIJSKA PRODAJA

**PREŠITIH
ODEJ IN
VZGLAVNIKOV**

ODEJA

Škofja Loka

v času od
23. do 31. marca
v **BLAGOVNICI** in
SALONU MODE
v Murski Soboti

v **BLAGOVNICI**
BELTINCI in
ostalih prodajalnah
s tekstilnimi izdelki
na podeželju

**CENE AKCIJSKE -
UGODNE**

PO SLOVENIJI

LJUBLJANA - Slovenski zunanji minister Zoran Thaler je sprejel danskega veleposlanika s sedežem na Dunaju Gunnarja Ribenholdta. Osnova tema pogovora so bila vprašanja nadaljnega približevanja Slovenije Evropski uniji.

BLEJ - Tu je bil sestanek mešane slovensko-italijanske zgodovinsko-kulturne komisije. Gre za eno najpomembnejših komisij, ki se pogloblja v vsa vprašanja, povezana s političnimi in kulturnimi odnosi med državama v zadnjih sto letih, s poudarkom na pozitivnih prvinah, ki so naroda povezovala v preteklosti in ju povezujejo tudi danes.

LJUBLJANA - Slovenska vlada je sprejela sklep o javni razgrnitvi osnutka lokacijskega načrta za avtocesto na odseku Blagovica-Sentjakob, ki je del primarne prometne smeri med Koprom in Lendavo oziroma povezava Štajerske in osrednje Slovenije.

LJUBLJANA - Poslanci državnega zbora so opravili prvo branje predloga novega krovnega šolskega zakona, torej zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja. Državni zbor je med drugim podprl uvajanje devetletne osnovne šole, v katero naj bi otroci vstopili s 6. letom starosti.

LJUBLJANA - Državni sekretar v ministrstvu za zunanje zadeve Ignac Golob je sprejel kopije poverljivih pism novega vodje delegacije Evropske komisije, veleposlanika Evropske unije v Republiki Sloveniji Amira Naqviya. Ta je poudaril, da si bo prizadeval, da Slovenija čimprej doseže polnopravno članstvo v EU in se institucionalno vključi v razviti del Evrope, kjer je tudi njeno mesto.

PO SVETU

BERLIN - Ruski predsednik Boris Jelcin se ne bo udeležil uradnih slovesnosti ob petdesetletnici nemške kapitulacije ob koncu druge svetovne vojne 8. maja v Berlinu. Rusijo bo zastopal premier Viktor Černomyrdin, slovesnosti pa se bodo udeležili tudi francoski predsednik Francois Mitterrand, britanski premier John Major in ameriški predsednik Bill Clinton oziroma podpredsednik Al Gore. V Berlinu pa ne bo tudi izraelskega predsednika Ezeja Veizmana.

NEW YORK - Lani so po svetu ubili najmanj 72 novinarjev, od teh 58 načrtno, 173 pa so jih zaprli. S tem je leto 1994 sodilo med najhujše za sedmo silo, navajajo v raziskavi Odbora za zaščito novinarjev, predstavljeni na sedežu OZN.

WASHINGTON - ZDA dvomijo o trdni odločenosti Beograda, da ohranja srbsko-bosansko mejo zaprto. Delegat ZDA v varnostnem svetu OZN Edward Gnehm je na zaprti seji izjavil, da zadnje poročilo mednarodnih opazovalcev na omenjeni meji govori o občasnih kršitvah, premikih vojaških vozil in enot ter o tihotapljenju.

DŽAKARTA - Indonezijski predsednik Suharto je dal pobudo za dosego miru v nekdanji Jugoslaviji. Ta država naj bi imela ključno vlogo v mirovnem procesu, pri čemer je pozval bivše republike SFRJ, da izoblikujejo konfederacijo. Načrt predsednika Suharta naj bi bili že podprli Hrvaška in BiH.

RIM - Vlada bančnika Lamberta Dinija ne bo padla, kljub silovitosti ofenzivi Berlusconijevih privržencev. Poslanska zbornica je s petimi glasovi razlike odobrila najprej zaupnico, za njo se varčevalni paket, ki naj bi umiril padec lire na svetovnih tržiščih. Za Dinijevo vlado so glasovali poslanci levosredinskega tabora, vendar so bili odločilni komunistični "disidenti". Teh je bilo 16, skoraj polovica parlamentarnega kluba.

CARCASSONNE - Zunanji ministri držav Evropske unije so se ob koncu dvodnevne neformalne srečanja v tem francoskem mestu zavzeli za sodelovanje s sredozemskimi državami, da bi tudi na ta način pripomogli k večji stabilnosti in oblikovanju prostotrgovinskega območja v Sredozemlju. Predlagali so čimprejšnjo sklenitev obrambnega sporazuma med Nato in Rusijo.

SIMFEROPOL - Po nepričakovanem sklepu ukrajinskega parlamenta o razveljavitvi krimske ustave, torej o odpravi statusa samostojne republike Krim, in o odpravi položaja predsednika Krima se je položaj v krimski prestolnici zaostri do skrajnosti. Ključne objekte je zasedla ukrajinska specialna policija.

PARIZ - Premiera Madžarske in Slovaške Gyula Horn in Vladimir Mečiar sta ob navzočnosti šefa francoske vlade Edouarda Balladurja slovesno podpisala dvostranski sporazum o dobrem sosedstvu med državama.

WASHINGTON - Predsednik ZDA Bill Clinton je sprejel voditelja političnega krila Irske republikanske armade Sinn Féin Gerryja Adamsa. To srečanje je znova ogorčilo uradni London, ki ZDA očita pretirano popustljivost. MJ

najdete ga
naslednji četrtak

pen
v Vestniku

Vestnik

VESTNIK

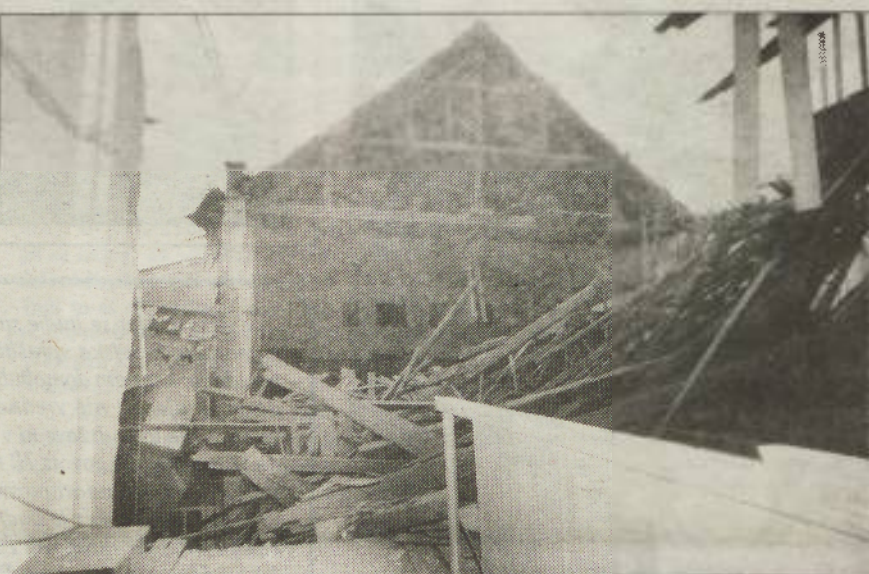
Izdaja Podjetje za informiranje Murska Sobota
Časopisni svet: dr. Jože Bedernjak, Štefan Cigut, Zlatko Erlih, mag. Dalibor Geder, Cilka Jakelj, Rajko Stupar, dr. Aleksander Šifnar
Uredništvo: Irma Benko (direktorica in glavna urednica), Janez Votek (odgovorni urednik), Ludvik Kováč (namestnik odgovornega urednika), Bernarda Balazic-Peček, Jani Dominiko, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerše, Feri Maučec, Štefan Smej, Štefan Sobočan (novinarji), Nataša Juhnov (fotografinja), Nevenka Emri (lektorica), Ksenija Šomen (tehnična urednica).
Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Ulica arh. Novaka 13, tel. št.: 31 998, 31 967 in 33 019, Venera (urženje) 22 403, št. telefaksa 22 419.
Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.
Naročnina za I. trimesečje 1995 je 1.670,00 SIT, polletna naročnina je 3.340,00 SIT, za naročnike v tujini 100 DEM letno.
Tekoči račun pri Agenciji RS za PPI Murska Sobota: 51900-603-30005, devizni račun pri Abanki Ljubljana: 50100-620-00112-5049512.
Tisk: Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana. Na podlagi mnenja Ministrstva za informiranje št. 16/TB z dne 30. 1. 1992 se šteje tisk Vestnik med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje pet odstotni davek od prometa proizvodov.

Kulturna dediščina na psu

Hudičeva hiša v Ljubljani

Sredi Ljubljane se je zrušil del več kot 150 let stare in velike zgradbe, imenovane Kolizej. Pod njenimi ruševinami so umrli trije ljudje; vzrok je spet človeška malomarnost in naša obča skrb za kulturno in zgodovinsko dediščino. Pravzaprav je absurdno, da je v predelu mesta ob robu Tivolija, ob evangeličanski cesti, na najdražjem kosu zemlje ljubljanske, stala podrtja, za zidovi katere so se že desetletja in desetletja skrivala stanovanja socialno ogroženih ljudi. V starih časih je tu živelo tudi do 500 ljudi, zdaj so bili po policijskih podatkih v tej hiši prijavljeni 203 ljudje, vendar je jasno, da podatki niso točni, ker so se ljudje v to stavbo hitro priseljevali in odseljevali, v njej so živeli tudi mno-

so bili takrat večkrat na poti v Italijo; v njem je bilo živahno in pretepaško in razuzdano. Še France Prešeren, ki mu razuzdano življenje ni bilo tuje, je v pesnitvi Božje in hudičeve hiše v Ljubljani, Kolizej uvrstil med hudičeve. Pesem gre takole: *Vabita cerkva pet ima Gospod Bog v naši Ljubljani, toliko tudi kasarn ima peklena pošast. Vabita Peter, Miklavž nas z Jakobom k Bogu Ljubljance, vabi nas Janez Krstnik, vabi Marija v nebo. Hiše: kazino, redut, koloseum z njimi teater, ima strelišče hudič, svoje si cipce lovit.*

gi neprijavljeni. Vendar pa je jasno, da bodo morali najti stanovanja za okoli 80 stanovalcev; stanovanj pa ni. Ob reševalni akciji so v Ljubljani našli komaj devet praznih stanovanj v občini Center, še dve v mestni občini in nekaj v drugih. Kaj bodo naredili s preostalimi prebivalci, se še ne ve, vendar je Mestna občina Ljubljana lastnik 70 odstotkov stanovanj v Kolizeju. Toda tudi ta stavba je v denacionalizacijskem postopku, zato njena usoda zaenkrat ni jasna. Najhuje ogrožene so preselili v hotel Tivoli in Gradisov samski dom. Župan mesta Ljubljane dr. Dimitrij Rupel je obljubil trajno reševanje stanovanjskega problema ljudem iz Kolizeja, čeprav se zaveda, da ni denarja za nakup novogradenj in ne za najem starih stanovanj v njihovi lasti. Tudi sam je zato, da bi dobil Kolizej v prihodnosti novo vsebino, prej pa seveda obnovljeno staro obliko. Strokovnjaki pa opozarjajo, da je sporen le osrednji del zgradbe, ki se je porušil, v preostalih delih pa naj bi bila še povsem uporabna stanovanja.

Stara 150 let

Kolizej je velika stavba, ki so jo zgradili leta 1845 v Ljubljani, tedaj je stala zunaj mesta, sama, ob robu neokrnjenega Tivolija, za podoben namen - in tudi bila je enaka - kot Kolizej v Gradcu. Dolga leta je bila največje poslopje v Ljubljani. Zgradil jo je graški tovarnar in arhitekt Josip Benedikt Witthalm, zemljišče pa mu je odstopila mestna oblast, in sicer nekdanjo gramozno jamo. Kot opisuje knjiga Ljubljanske metamorfoze je bila slovesna otvoritev na silvestrovo 1845. igrala je turška godba in plačevala se je vstopnina po 10 krajcerjev. Nato so Kolizej zaprli in ga pripravljali za uporabo še pol leta. V Kolizeju je bilo šest dvoran in 126 sob, prostora je bilo za 3 tisoč vojakov. V njem je bila jahalnica, kavarna, pivnica in plesna dvorana za tisoč ljudi. V Kolizeju so stanovali avstrogrski vojaki, ki

Iz Zagreba piše

Ovce na meji

Ko so si hrvaški izseljenci iz Avstralije ogledali filmske posnetke s plevelom zaraščene Baranje, ki je pod srbsko zasedbo, so zbrali denar in za potrebe hrvaške živinoreje kupili 6000 ovac. Poslanci hrvaškega sabora so bili presenečeni, ker o pošiljki drobnice vedo le v kmetijskem ministrstvu, jezijo pa se tudi zavoljo slabe obveščenosti izseljencev, ker ne ločujejo okupiranega in svobodnega dela Hrvaške. Po naključju so menda ovce na poti dobile morskoro bolezen (v kmetijskem ministrstvu pravijo, da se je potovanje zavleklo za teden ali dva zaradi slabega vremena), v vsakem primeru pa bodo prispele prej kot prav tolikšno število modrih čelad, ki se bodo po 31. marca namesto zaščitnih sil ZN (Unprofor) imenovala Sile ZN na Hrvaškem (UNFIC).

Vodja hrvaške opozicije Dražen Budiša pravi, da bi bilo avstralsko darilo smiselno, če bi ovce odgnali na pašo na hrvaško državno mejo s Srbijo in srbskim delom BiH, ki je sedaj pod nadzorstvom krajinske vojske. S sporazumom med ameriškim podpredsednikom Alom Goreom in hrvaškim predsednikom dr. Franjom Tuđmanom, ki pod drugim imenom podaljšuje bivanje modrih čelad na Hrvaškem še vsaj za pol leta, je namreč predvideno mednarodno nadzorstvo okupiranega dela hrvaške državne meje, ki ima po poročilih zagrebškega poveljstva Unproforja 170 kontrolnih točk. Toda mejo naj bi nadzorovalo le kakih 500 Galijevih vojakov na 25 točkah.

"To je nedopustno ponižanje hrvaške državne politike pred mednarodno skupnostjo, ki je spet spustila hlače pred Slobodanom Miloševićem," se jezi Dražen Budiša. Ameriški veleposlanik v Zagrebu Peter Galbraith pa odgovarja, da 25 nadzorovanih točk predstavlja mostove na Donavi in Savi ter glavne in stranske ceste med t. i. Srbsko republiko krajino in Srbijo oziroma BiH. "Vsekakor ne bo mogoče preprečiti tihotapsva po skritih poteh, ki je tako rekoč že stoletja sestavni del življenja in bivanja na Balkanu.

Za popolno zaščito krajinske meje bi potrebovali najmanj 70.000 vojakov," odgovarja veleposlanik Galbraith, ki je očino prebral tudi študijo ameriškega Hrvata Dinka Marušića, v kateri so laž, kraja, opeharjenje in nasilje opisani kot odlike v iznajdljivosti krajinskih ljudi iz Dalmatinske za-

Bilo je kot ob potresu

Zgradba se je zrušila 13. 3. 1995. Očividci so dejali, da je bobnelo in se treslo kot ob potresu. Uradnih podatkov o vzroku nesreče še ni, vendar predvidevajo, da je bil neposreden vzrok za šenje dela stavbe gradbeni poseg v nižjih prostorih stavbe, kjer je zasednik najel prostore in jih razval preurediti v pivnico. Zaradi voje, da je bila le dve uri pred tem na kraju adaptacije urbanistični inšpektorica za območje Ljubljane, ki se je odzvala na anonimno prijavo zaradi teh del. V njenjenega obiska so odstranili fasado na zunanjih stenah, pomeni izjavi ni bilo vidnih drugih posegov. Izvajalec del inšpektorici ni dal v vpogled upravnega dovoljenja, ki bi ga za tak poseg potreboval (gradbeno dovoljenje ali odločbo o dovolitvi priglavljenosti del). Izjavil naj bi, da dovoljenje ima, vendar ne pri sebi, in da ga dostavi na Inšpektoriat RS. Inšpektorica ga je opozorila, naj prinese del, če nima dovoljenja. Izjavec del se sedaj izgovarja, da je kratek steber v velikosti 140 krat 140 centimetrov, ki je držal štiri oboke, ki je začel pokati, iz njega so se usule saje, nato se je začel srušiti, tako da so komaj pobegnili iz sobe. Pravi, da pri delu niso uporabljali težke mehanizacije.

Nato se je zgradba zrušila pokopala pod seboj nekaj stanovalcev; za tri ljudi je bilo to usodno. Najmlajši med žrtvami je imel 17 let. Reševalci so se več kot 24 ur prebijali med tramovi in zidali pomagali so jim reševalni timi, ki zavohajo človeka. Reševalna akcija je za mnoge očividce potekala zelo počasi, vendar so reševalci zagotavljali, da zaradi varnosti morebitnih ljudi pod ruševinami ne smejo hiteti in uporabljati mehanizacij.

Se ena takšna znamenita hiša v Ljubljani propada. Čukarna, ki je v njej vemo več, saj so nam sicer "tršice" vcepile v glavo, da so prebivalci ljubljanskega klošarja, upamo, da te stavbe ne čaka uničenje. Kolizeja.

MARJAN HORVAT

gore, poštenost in marljivost pa kot negativni kategoriji.

V tako narobe svetu je nekdanji psihater dr. Radovan Karadžić nagovoril svojega nekdanjega bolnika Milana Martića (oba pa je pred leti zavrnil ustanovitelj Srbske demokratske stranke pok. ni akademik Jovan Rašković - op. p.), da se zastavi prihodno mednarodnih sil na "srbske meje". Oba namreč pihata v isti rog in zahtevata najprej za mednarodno priznanje srbske okupacije dve tretjini BiH in četrtino Hrvaške, "šele zatem se lahko pogovarjamo o prihodnosti modrih čelad na naše meje", meni dr. Karadžić. Ob rob takim ugovorom kaže zapisati, da so sporazum med Goreom in Tuđmanom, ki je bil podpisan 12. marca, najprej pozdravili krajinski Srbi, svoje prve pripombe pa so posredovali v trenutku, ko se je izvedelo, da namerava mednarodna skupnost iz simbola no zavarovati okupirani del hrvaške državne meje. Tako se je vnovič izkazalo, da Karadžićev in Martićev Srbi poznajo le govorico orožja, na popuščanje mednarodne skupnosti odgovarjajo z nasiljem ali z novimi, nemogočimi zahtevami, in tako v nedogled podaljšujejo jalovo iskanje trajnega miru na Balkanu.

Kakor koli že, konec je dvomesečnih predhodnih "dokončnih" hrvaško odgovorjajo poslanstva modrih čelad, pri čemer je bil za dobre poznavatelje razmer v hrvaški politiki izid znan že vnaprej, kaj rekoč tisti trenutek, ko je 12. januarja letos po prvi var hrvaške države dr. Franjo Tuđman splošno vesoljnemu svetu, da bo Hrvaška po 31. marca letos vzela usodo v svoje roke. Pravzaprav jo je mogoče imela med 12. januarjem in 12. marcem, ko je Tuđman zrežiral v zanj značilnem slogu splošno, z njim pa je na koncu iztržil dosti manj kot bi nemara lahko brez enostranske odpovedi mandata Unproforja. Preimenovanje modrih čelad v UNFIC s formalno zaščito okupiranega dela hrvaške državne meje bi Hrvaška prav gotovo dosegla, če bi namesto pritiskov na mednarodno skupnost pokazala vsaj malo potrebne diplomatske spretnosti. Ker sedaj ni niti znano, kdaj naj bi bilo konec srbske okupacije Hrvaške, predvsem pa kdaj naj bi se začeli vračati na svoje domove hrvaški pregnanci, je nemara bolje, kot ironično predlaga Dražen Budiša, da namesto Galijevih vojakov pošljejo na mejo avstralske ovce, da očistijo plevela in tako opravijo nadvse koristen delo.

PETER POTOČNIK

Kazenska ovadba za prekoračitev pooblastil

Svinjarije nekdanjih politikov?

Nepravilnosti pri lanskem proračunu

Na tretji seji mestnega sveta Murska Sobota so svetniki prvič obravnavali statut mestne občine. Kot je omenil predsednik komisije za pripravo statuta in poslovnika o delu mestnega sveta dr. Stefan Ščap, je statut razdeljen na 15 poglavij z natančnimi opredelitvami posameznih pristojnosti, pod drobnogled pa bo treba dati zlasti višje prihodkov mestne občine in krajevnih skupnosti. Ker so se svetniki to pot prvič srečali z osnovnim dokumentom občine, je bilo v razpravi precej pripomb, opozorili pa so tudi na najbolj nedorečena vprašanja. Med njimi je prav gotovo opredelitev položaja in pristojnosti delovanja krajevnih skupnosti, nekateri razpravljali pa so opozorili tudi na nejasne opredelitve mestnih četrti.

Statut mestne občine predpisuje, da funkcija župana, podžupana in člana nadzornega odbora ter delavcev v mestni upravi ni združljiva s funkcijo člana mestnega sveta, nezdružljiva pa je tudi s funkcijo načelnika upravne enote in vodje notranje organizacijske enote. V razpravi je Brigita Bavčar predlagala ustanovitev odbora za informiranje in

se med nalogami mestnega sveta zavzela za vzdrževanje mestnega parka in drugih zelenih javnih površin. Ugovarjal ji je dr. Stefan Ščap, rekoč, da bi za vzdrževanje mestnega parka lahko skrbela tudi krajevna skupnost, zaradi omejenih gmotnih sredstev pa ne bi kazalo razširjati obveznosti mestnega sveta. Tudi pobuda Josipa Kelemenca, da bi sprejeli tak mestni statut, ki ga pozneje ne bi mogel vsakdo spreminjati, ni nalletela na odobravanje. Mnenja pa so se kresala tudi glede primernosti nadaljnjega praznovanja 17. oktobra, ki bi bil poslej mestni praznik. Ob pripravi dokončnega statuta naj bi razmislili tudi o kakem drugem datumu praznovanja, npr. o 10. marcu 1476 ali 6. avgustu 1479, ko je Murska Sobota dobila mestne oziroma trške pravice. Pri vsem tem pa ni manjkalo nekaterih zapletov in namigovanj o povsem strankarskih naravnostih posameznih svetnikov. Razgrete duhove je končno pomiril župan Andrej Gerenčer, ki se je zavzel, da v takih primerih pustimo politiko ob strani, zadnjo besedo pa naj izreče širša javnost, še posebno

zgodovinarji, politologi in sociologi. Čimprej pa naj bi se dokopali tudi do ustreznega mestnega grba in zastave. Ker je zakon premaknil rok sprejemanja statuta novih občin na nekoliko kasnejši čas, in sicer do 30. aprila letos, so soboški svetniki predlagali, da bi ga sprejeli po postopku, ki ga predlagajo za sprejemanje odlokov, torej bi o njem glasovali šele po temeljiti drugi obravnavi. Hkrati so določili 10-dnevni rok (do 25. marca), ko je še možno sprejemati pisne pripombe strank in posameznikov, ki jih bo komisija morala upoštevati pri pripravi končnega besedila.

Kam je šel denar za sušo?

Kaki dve uri pa so potrebovali svetniki mestne občine Murska Sobota, da so povedali vse, kar so imeli pripomniti na predlagani zaključni račun občine za leto 1994. Pripravljen zaključni račun do lani skupne soboške občine je sprožil vrsto polemčnih razprav. Zaključni račun namreč izkazuje precejšen presežek prihodkov nad odhodki, ki je več kot 37,8 milijona tolarjev. Od tega zneska odpade dobrih 33,9 milijona SIT na račun odprave posledic po suši, ki po besedah novega glavnega občinskega računovodje Bele Pavliča niso porabljeni, denar pa ni razporejen. Podobno se je zgodilo z več kot 3,1 milijona tolarjev, namenjenih za urejanje kmetijskih zemljišč. Imel je tudi vrsto pripomb na prekoračevanje postavk v lanskem proračunu, pri čemer se je veliko denarja porabilo nenamensko, še posebno ob koncu leta. Po mnenju Draga Šifartarja so zadeve postavljene na glavo, saj iz svoje prakse ve, da nikoli ni bilo tako, saj so decembra običajno »krcpali« posamezne postavke, zdaj pa so večino denarja porabili ravno v tem mesecu. Očitek je letel na neenakovredno strukturo razdeljevanje sredstev, pri čemer so večino denarja porabili za gospodarsko in komunalno infrastrukturo po va-

seh, medtem ko je bila zdajšnja mestna občina Murska Sobota prikrajšana. V oči bode tudi podatek, da predstavlja investicijska poraba v deležu skupne porabe kar 48 odstotkov.

Kdo je pobral denar za neopravljena dela

Sicer pa je bilo v žolčni razpravi slišati vrsto pripomb na nezakonito ravnanje peščice ljudi, zlasti vršilca dolžnosti podpredsednika izvršnega sveta Janka Halba in prejšnjega občinskega računovodje Franca Cipota. Čeprav nekatere pogodbe niso bile podpisane, so dovolili izplačilo avansa za neopravljeno delo, zato so nekatere postavke v zaključnem računu lanskega proračuna celo višje od rebalansa. Prihajalo pa je tudi do neupravičenega favoriziranja dveh sedanjih novih občin, to sta Rogašovci in Moravske Toplice - v prvi vrsti so omenjali nakup fotokopirnih strojev in dragih računalnikov -, kjer sta postala župana omenjena Halb in Cipot. Opravičilo slednjega, da se ne more udeležiti tokratne seje mestnega sveta, pa so ocenili za podcenjevanje svetnikov.

Nič čudnega, če svetniki niso mogli sprejeti zaključnega računa proračuna. V razpravi je bilo zares veliko vprašanj, saj se nikakor niso mogli sprijazniti s takim stanjem v občinski blagajni.

Daljša razprava in polemični toni so opozorili na vrsto nepravilnosti, ki po mnenju Ernesta Ebenšpangerja kažejo na številne »svinjarije«, zato je kazenska ovadba za prekoračitev pooblastil nujna. Po žolčni razpravi so sklenili, da zaključnega računa lanskega proračuna ne sprejmejo, posebni komisiji pa so naložili, da ponovno preveri poslovanje in s pomočjo

Agencije za nadzor plačilnega prometa pripravi predlog za nadaljnje sklepe na naslednji seji mestnega sveta. O domnevnih nepravilnostih bodo obvestili tudi okrožno javno tožilstvo.

MILAN JERŠE

Odcepitvene težnje v občini M. Toplice

Ljudje nočejo vsiljenega

Kdo bo koga ljubil?

Z 28 naselji je nova občina Moravske Toplice po površini zdaj največja na območju nekdanje soboške občine. V tej občini živi blizu 7 tisoč prebivalcev, k občini pa sodi tudi precejšen del narodnostno mešanega ozemlja. Kljub zagotovilom, da bo z letnim proračunom možno pokriti vse potrebe občanov, si ponekod vendarle ne želijo tako vsiljene občine. V Noršincih in Martjancih so se ljudje že izrekli za priključitev k mestni občini Murska Sobota, medtem ko v Prosenjakovcih resno razmišljajo o ustanovitvi samostojne občine.

Brez vezi z novim občinskim središčem

Pobudo naselja Noršinci je medtem mestni svet v Murski Soboti upošteval in jo sprejel. Dejstvo je, da so se prebivalci Noršincev, ki so v neposredni bližini mesta, od vsega začetka zavzemali za vključitev v predvideno občino Martjanci. Ker do njene ustanovitve ni prišlo, so bili toliko bolj razočarani, ko so jih tako rekoč čez noč uvrstili v novonastalo občino Moravske Toplice. Noršinci namreč poudarjajo, da z novim občinskim središčem, kar velja tudi za druga naselja, v preteklosti niso imeli kakih tesnejših vezi, ki bi bile plod skupnega interesa. Nedvomno je bil odsev nezadovoljstva tudi udeležba na lokalnih volitvah, ki pa so jih kljub vsemu izpeljali korektno in dosledno (udeležba v prvem krogu je bila 56-, v drugem pa 32-odstotna).

Kot so zapisali v pobudi, naslovljeni na mestni svet Murska Sobota, so načrtovalci mestne občine spregledali popolno navezanost naselja na Mursko Soboto. To utemeljujejo z geografskim položajem kraja, migracijskimi in prometnimi tokovi, gospodarskimi interesi nove občine, infrastrukturno povezanostjo, šolskim omrežjem ter približevanjem dosežkov mestne tradicije na področjih kulture, športa, civilizacijskega napredka itd. Po njihovem so Noršinci edino prvo sosednje naselje mesta Murska Sobota, ki ni vključeno v mestno občino, čeprav jih od mestnega roba loči nekaj manj kot 2,5 kilometra prostora, ki je deloma že predviden za gradnjo. Prav tako jih združuje približno 2 kilometra dolga meja med katastrskima občinama Murska Sobota in Noršinci.

Ne gre prezreti podatka, po katerem je v podjetjih, ustanovah in službah v Murski Soboti zaposlenih kar 80 prebivalcev Noršincev od skupno 101 zaposlenega, če pa bi izločili samozaposlene na lastnih kmetijah, pa bi se odstotek zaposlenih v mestu približal številki 90. V preteklosti je bil vzpostavljen tudi ustrezen prometni režim, ki je upošteval migracijske tokove in vključenost šoloobveznih otrok v prvo osemletko v Murski Soboti ter več kot 20 dijakov na soboških srednjih šolah. Dosele so se namreč uveljavile številne lokalne, šolske in delavske avtobusne proge. Prav tako je zgrajenih več pomembnih objektov, ki dokazujejo, da Noršinci sprejemajo značilnosti sestavnega dela mestnega oziroma obmestnega življenjskega prostora.

Niso pozabili »samovoljne odcepitve Moravec«

Nekaj podobnega bi lahko trdili tudi za krajevno središče Martjanci. Na zboru občanov in sestanku vaškega odbora, ki ga vodi Franc Gomboc, so izrazili soglasno pripravljenost za priključitev naselja k mestni občini Murska Sobota. Poudarjajo, da so naselje Martjanci z vsemi gospodarskimi, prometnimi in infrastrukturnimi značilnostmi sestavni del obmestnega območja, ki lahko živi in se razvija v sestavu središča, h kateremu gravitira z vsemi svojimi dejavnostmi in potrebami. Zato zahtevajo odcepitev od občine Moravske Toplice, kamor so jih priključili brez referendumsko izražene volje ljudi. Od 182 zaposlenih jih kar 167 hodi na delo v razna podjetja, zavode in druge službe v Murski Soboti, kar presega 90 odstotkov vseh zaposlenih prebivalcev Martjanec. Ti iščejo zdravstvene storitve v Murski Soboti, kamor je vezan tudi velik del osnovnošolske in srednješolske mladine. Z mestom pa so zadovoljivo urejene tudi cestne in avtobusne povezave, kar omogoča nemoten prihod na delovna mesta in v šole.

Približno polovica občanov Martjanec je evangeličanske vere in spadajo v versko občino Murska Sobota. V zadnjih letih so dobili več pomembnih infrastrukturnih in drugih objektov, prav zdaj pa se gradi kanalizacijsko omrežje, ki bo povezano s čistilno postajo v Murski Soboti. Našteli bi lahko še več podobnih razlogov, eden med njimi pa je nedvomno ta, da je imela vas v preteklosti z Moravskimi Toplicami le skupno krajevno skupnost, ki pa se je »samovoljno odcepila od naše krajevnne skupnosti, ko si je zgradila večino infrastrukture«, so še zapisali v omenjeni pobudi.

V Prosenjakovcih za samostojno občino

Proti vsem pričakovanjem so v narodnostno mešani Krajevni skupnosti Prosenjakovci v obsejnem delu vzhodnega Goriškega ostali brez želene in načrtovane nove občine. Zato je razumljivo, da so na sprejetje zakona o novih občinah dokaj prizadeto reagirali. Prepričani so, da je šlo pri glasovanju za nove občine v njihovem primeru za umazano politično kupčkanje in plačevanje starih računov na račun madžarske manjšine.

V narodnostno mešani KS Prosenjakovci, kjer je razmerje med Slovenci in Madžari približno enako, seveda niso mogli biti zadovoljni s tem, ko so jih uvrstili v novo občino Moravske Toplice. Pri tem poudarjajo, da nimajo ničesar proti Moravskim Toplicam, kjer je sedež nove občine, ampak so prepričani, da tja ne sodijo.

Kot tiam je zadržal predsednik sveta Krajevnne skupnosti Prosenjakovci Mirko Voeroc, so se zaenkrat pač morali s tem sprijazniti. Kmalu nameravajo sklicati zbor občanov, na osnovi katerih se bodo odločali o nadaljnjih poteh glede možnosti ustanovitve lastne občine.

»Načrt župana občine Moravske Toplice je sicer dober in tudi nam zagotavlja določene pravice, toda to, na kar računamo mi, je nekaj povsem drugega,« je še zatrdil sogovornik. Prebivalci sedmih vasi (Čikečka vas, Motvarjevci, Pordašinci, Prosenjakovci, Berko ci, Ivanševci in Središče), kjer živi sedaj okrog 900 prebivalcev, si vsekakor želijo več od obljub, v samostojni občini Prosenjakovci pa vidijo možnosti za hitrejši razvoj na vseh področjih. V teh prizadevanjih pa jih nihče ne sme in ne more ovirati.

MILAN JERŠE

Temna senca v zdravstvu

Njegov dih za belimi ovratniki

Nismo pisali časopisnih strani tisti, ki bi nad zdravstvo klicali vraga, saj svoj prihod napoveduje sam. Njegova senca že temni obzorja nad zdravstvom, ki je - to je vendar treba priznati - pod ministrom dr. Voljcem v povprečju preživelo nekaj dobrih let. Šivi začno pokati na več koncih, tudi tam, kjer to čutijo bolniki. Čakalne dobe se podaljšujejo, veze in poznanstva se iščejo kot nikoli doslej in hudo tistemu, ki v zdravstvu ne pozna nikogar. Ostane mu dvoje, ali se vpiše na seznam čakajočih, ki je pri nekaterih specialistih dolg tudi nekaj mesecev in več, ali zavije k zasebniku ter mu plača za opravljeno storitev. Mnogo bolj kot v majhnih mestih poznajo delo na svojo roko ali bolje za svoj žep v velikih zdravstvenih centrih, pa ne samo v zasebnih ordinacijah, ampak tudi kar v okviru javnega zdravstva. Ne gre, da bi zaposlene v zdravstvu blatili počez in povprek, pa vendar je res, da so tudi v zdravstvu nastale razpoke, v njih pa se je naselila nepoštenost, ki jo pozna vse do zlorabljanja. Razpoke čedalje bolj zevajo, ker so skoraj gotovo niti reforme zdravstvenega sistema pri nas zdravstvenemu ministru, še bolj pa smovalcem ali piscem sprememb, ušle z rok. Nezadovoljstvo v zdravstvu, ni bilo še nikoli tako glasno izrečeno kot prav v zadnjem času in konflikt med javnim in zasebnim zdravstvom se nikoli tako oster kot prav sedaj. Vendar ne gre spregledati: konflikta si ne izmišljajo zaposleni v javnem ali zasebnem zdravstvu kar tako, ampak je posledica neurejenih razmerij.

V osrednjih medijih so naznačili ustanavljanje zasebne klinike za srce v Ljubljani, kjer naj bi začeli z delom najboljši specialiti tudi iz tujine, a nekaj dni po tistem je direktor kliničnega centra javnosti sporočil, da klinični center ne bo mogel opravljati svojega poslanstva, če ga zapustijo najboljši kadri. Trinajst direktorjev slovenskih zdravstvenih domov je svojemu ministru napi-

salo odprto pismo, v katerem ga opozarjajo, da ni jasno zastavljenih ciljev glede vloge in dela zdravstvenih domov v prihodnje in ni znano, kakšno naj bi bilo razmerje med zdravstvenimi delavci v javnem in zasebnem zdravstvu. Med drugim so zapisali: »Priznajte, da smo sedanjí direktorji zdravstvenih domov v bistvu njihovi stečajni upravitelji!« Pišejo tudi, da je nemogoče in neresno načrtovati dolgoročen razvoj neke organizacije, ki je očitno obsojena na smrt. In v čem so zaslužili, da se jim piše konec? V tem, ko so prebrali pripravljeni Splošni dogovor za program zdravstvenih storitev v tem letu, ki je, ko bo sprejet, osnova za plačevanje dela v zdravstvenih ustanovah. Določa tudi, da se z odhodom zdravnikov v zasebno dejavnost skrepi program v zdravstvenem domu, s tem pa tudi plačilo, a zdravstveni domovi še naprej ostajajo nosilci neprekinjenega zdravstvenega varstva pa tudi vseh tistih dejavnosti, ki zasebnikom niso zanimive ali morda manj donosne.

Dogovor pa ni uničujoč le za delo v zdravstvenih domovih, ki vedo, da let, ki so pred njimi, ne bodo dobro preživeli, ampak še

bolj in nepogredno spet udarja po bolnišnicah. V njem namreč piše: program, izražen v številu bolniških oskrbnih dni, bo znižan za 1,5 odstotka v primerjavi s planom iz leta 94. Znižanje bo različno po ožjih dejavnostih in izvajalcih. Največje znižanje bo v dejavnostih ginekologije in porodništva, pediatrije, ORL-ja, dermatologije, okulistike in pulmologije. Z zmanjšanjem programa z bolniškimi oskrbnimi dnevi naj bi privarčevali 580 milijonov tolarjev, okvirna vrednost celotnega dogovorjenega programa (obvezno zdravstveno zavarovanje in doplačila) pa bo znašala brez nabavne vrednosti zdravil v lekarnah 100 milijard in 80 milijonov tolarjev.

MAJDA HORVAT

MADŽARSKI NARODNI PRAZNIK - 15. marec je osrednji madžarski kulturni praznik, ki je posvečen obujanju spomina na revolucionarno vrenje leta 1848 in še posebno na največjega madžarskega pesnika Sándorja Petőfija, ki je v tistem času s svojimi pesmimi budil ljudstvo k uporabi proti tedanjim oblastnikom ter tudi sam sodeloval v "pomladi narodov". Kot je že tradicija, so ta praznik proslavljali tudi pripadniki madžarske narodnosti v Pomurju, ki so pripravili dokaj pester program prireditev. V ta okvir je sodil tudi slovesen sprejem madžarskega veleposlanika v Sloveniji Istana Balogha (prvi z desne) v sredo zvečer v hotelu Lipa v Lendavi, v soboto zvečer pa je bila osrednja občinska proslava v Centli, kjer so ob tej priložnosti odkrili na vaškem domu spominsko znamenje Sándorja Petőfija, po katerem je poimenovano čentibsko kulturno društvo.

JG

Predlog znižanja bolniških oskrbnih dni za leto 95 v SB Murska Sobota

inf. ped.	ped.	okul.	ORL	skupaj	%
461 dni	1571 dni	485 dni	565	3082 dni	2,23

In katerim bolnišnicam bodo odvzeli največ bolniških dni? Bolnišnici Topolišica 10 odstotkov, Kranju 9,52, Sežani 9,97, Ptuj 6,27, Postojni 4,59, Brežicam 3,73, Celju 2,57, Novemu mestu 2,60, Trbovljam 3,06, vsem drugim pa manj, razen onkološki bolnišnici in IRI-ju.

Vestnik z vami vsak četrtek!

Seja vlade

Javna razgrnitev načrta avtoceste

Zadnja faza priprav na povezavo Kopra in Lendave z avtocesto - Predlagan poenostavljen postopek za vpis v matično knjigo umrlih med vojno in po njej

Na zadnji seji je vlada Republike Slovenije sprejela sklep o javni razgrnitvi osnutka lokacijskega načrta za avtocesto na odseku Blagovica-Sentjakob. Avtocesta med Sentjakobom in Blagovico predstavlja del avtocestnega omrežja Slovenije kot del primarne prometne poti med Koprom in Lendavo oziroma povezavo Štajerske ter vzhodne in osrednje Slovenije. Odsek je načrtovan tako, da bo prevzel regionalni promet, deloma pa tudi lokalnega, zlasti med Domžalami, Kamnikom in Mengšm na eni strani ter Ljubljano na drugi strani, kar bo bistveno razbremenilo obstoječe cestno omrežje. Pred izdelavo osnutka lokacijskega načrta je bilo obravnavanih osem različnih tras avtoceste. Proučene so bile glede na vpliv na regionalni in urbani razvoj, prometno učinkovitost, varnost in prometnotehnične kriterije, varovanje okolja in ekonomiko gradnje. Glede na vse vidike primerjave je najprimernejša trasa avtoceste v domžalskem koridorju. Omenjeno stališče ministrstva za okolje in prostor je podprla tudi skupščina občine Domžale.

Območje lokacijskega načrta obsega traso avtoceste z vsemi spremljajočimi objekti in ureditvami, območje regulacij vodotokov, rekonstrukcij melioracijskih sistemov, rekultivacije zemljišč, poplavno območje stoletno visoke vode suhega zadrževalnika Drtiščice in območje prestavitve infrastrukturnih objektov in naprav.

V postopku priprave osnutka lokacijskega načrta so bile proučevane geološke, hidrološke, prostorske, okoljevarstvene in druge razmere na območju, prek katerega poteka trasa avtoceste, in pa tudi pripombe ter predlogi prebivalcev krajevnih skupnosti. Načrtovana avtocesta in oblikovanje obcestnega prostora bosta prilagojena urbani in krajinski podobi. Kmetijska in gozdna zemljišča ter območja naravne in kulturne dediščine bodo zavarovana z različnimi ukrepi in ureditvami. S tehničnimi ukrepi bo preprečen kakršen koli negativen vpliv avtoceste na podtalnico. Z zgraditvijo avtoceste se bosta na celotnem odseku, zlasti v dolini Črnega grabna, onesnaženost zraka in hrup v bivalnem okolju bistveno znižala. Za zmanjševanje posledic emisij so predvidene protihrupne zaščite različnih tipov, ki imajo hkrati funkcijo varovanja okolice avtoceste pred emisijami plinov.

Vlada je na zadnji seji pretekli teden sprejela tudi predlog zakona o dopolnitvah zakona o matičnih knjigah, katerega namen je dokončna ureditev vpisov smrti oseb, ki so svoje življenje izgubile neposredno po koncu 2. svetovne vojne ali že med njo in do sedaj niso bile vpisane v matično knjigo umrlih. Doslej je bil vpis teh smrti mogoč le na podlagi predhodnega sodnega postopka razglasitve pogrešane osebe za mrtvo ali sodne ugotovitve smrti. Zaradi tega svojci umrle osebe niso mogli dobiti mrtliškega lista, dokler umrli oseba ni bila vpisana v matično knjigo umrlih.

Predlagana rešitev poenostavlja postopek, saj omogoča najširšemu krogu svojcev umrle osebe, da predlagajo uvedbo postopka pri upravni enoti, ki bi ugotovila smrt in jo tudi vpisala v matično knjigo umrlih.

K zakonski ureditvi tega vprašanja je vlado Republike Slovenije zavezal tudi častni odbor za zaznamovanje 50-letnice konca 2. svetovne vojne ter zmage nad fašizmom in nacizmom. Sklep odbora določa, da mora Vlada v najkrajšem času predložiti zakonsko ureditev, da bi svojci oseb, ki so umrle med 2. svetovno vojno in po njej - žrtve množičnih pobojev -, čimprej dobili izpiske iz matičnih knjig, kot je bilo to mogoče za žrtve v nacističnih taboriščih po predpisih od leta 1946 do 1952. Sklep odbora je v predlagani rešitvi upoštevan v celoti, usoda predlagane zakonske rešitve pa je seveda odvisna od odločitve v državnem zboru.

Marjan Horvat

V Petišovcih še vedno nafta

Lendavski vrtalci in vzdrževalci vrtin bodo kmalu obnovili vrtino Ljut-l in ugotovili, kakšne so možnosti izkoriščanja geotermalne vode. V Cerknem pa bodo za potrebe turistično-hotelskega podjetja ETA konec junija izvrtali 1500 metrov globoko geotermalno vrtino. Pripravljajo se tudi na raziskave in pridobitve koncesije za vrtanje in pridobivanje cgljikovodikov v Sloveniji. S posebnimi metodami jim je lani uspelo povečati pridobivanje plina za 50 odstotkov. Ta plin bodo koristno uporabili pri proizvodnji metanola. Na nekdanjih naftnih poljih v Petišovcih in Dolini pa dnevno pridobijo tudi okoli 5 ton nafte.

Strokovno znanje imajo, tudi opremo so že dobri posodobili, računajo pa, da bo dala država Slovenija v prihodnjih letih več sredstev za raziskave, prepričani so namreč, da so v večjih globinah večje količine nafte in plina.

Jani

Predstavitev uresničevanja programa graditve avtocest

Smer: severozahod

Po programu gradnje slovenskih avtocest naj bi od 1994. do 1999. leta v Sloveniji zgradili kar 342 km sodobnih cest - Zaenkrat »le« trimesečne zamude.

Od teh 342 kilometrov cest je 246 km štiripasovnic, 47 km širitev dvopasovnic v štiripasovnice (Hoče-Arja vas) in 49 km rekonstrukcije magistralne ceste do Ormoža. Po podatkih, ki so jih predstavili najbolj odgovorni možje Darsa (Jože Brodnik - direktor, Metod Di Batista - direktor za tehnično pripravo in izvedbo, Vladimir Breščak - severovzhodna Slovenija, Vili Završan - Celje-Ljubljana, Slavko Žličar - Gorenjska-Ljubljana-Dolenjska in Stanko Hribar - Primorska). Za uresničitev celotnega programa bi potrebovali 174,8 milijarde tolarjev, v letu 1994 pa je bilo sklenjenih gradbenih pogodb v vrednosti 33,6 milijarde tolarjev, kar je 19 odstotkov vseh predvidenih sredstev. V resnici se je lani porabilo le 11,1 milijarde tolarjev, ker določena dela potekajo več kot eno leto. Od skupno 17,7 milijar-

de tolarjev zbranih v Sloveniji so jih 15,5 milijarde zbrali z bencinskim tolarjem in 2,2 milijarde s cestninami.

Na zadnji tiskovni konferenci Darsa, ki je bila minuli teden, so trenutna dela na avtocestnem programu razdelili na 4 projekte. Projekt 1 se imenuje Severovzhodna Slovenija (odseka Šentilj-Pesnica in Hoče-Arja vas), Projekt 2 ima naziv Celje-Ljubljana (odsek Arja vas-Vransko), Projekt 3 je Gorenjska-Ljubljana-Dolenjska (severna obvoznica Tomačevo-Zadobova, vzhodna avtocesta Malence-Sentjakob) in Projekt 4 Primorska (odseki Razdrto-Čebulovica, Selo-Sempeter, Čebulovica-Divača, Divača-Dane in Dane-Fernetiči).

Končni roki izgradnje posameznih odsekov še niso ogroženi, čeprav izvajalci ponekod zamujajo tudi do 90 koledarskih dni.

Ponekod so si naložili več dela, kot ga zmorejo, na štajerskem koncu je imel Gradis notranje težave, italijanski izvajalci pa so imeli dodatne težave pri pridobivanju vseh potrebnih soglasij in delovnih dovoljenj ter blokado pri izdelavi končnih projektov, saj domače projektne organizacije, ki imajo dovolj velike zmogljivosti, niso bile pripravljene projektirati za tujca. V petih letih bo potrebno zgraditi 342 kilometrov cest, zato je pomemben vsak dan; dnevna realizacija naj bi bila milijon mark, v sezoni celo dva milijona.

V severovzhodni Sloveniji potekajo dela na avtocestnem odseku Šentilj-Pesnica; izvajalca sta SCT in Gradis, zemeljska dela zamujajo za 21 dni, gradnje 4 nadvozov, mostu in podvoza pa tudi do 90 dni. Dela na 584 metrov visokem viaduktu Kresni-

ca zamujajo za 75 dni. Zaradi zahtevane prestavitve lokalnih cest bodo stroški še večji. Avtocestni odsek Hoče-Arja vas je vsekakor potuje proti Ljubljani, naj bolj na ogled. Lani so Gradis delavci začeli z gradnjo 11 kilometrov trase (od skupno 47 km), vendar zaenkrat pripravljajo vozne poti in teren, gradbeno dovoljenje pa so pridobili 20. februarja. Gradijo tudi 6 viaduktov od skupno osem (pri teh ni nobenih zamud), medtem ko so gradnjo 1 podvoza in 4 mostov predali izvajalcu Pionirju in 2 podvozov in 6 mostov Cestni mu podjetju Celje. Skupno bo potrebno zgraditi 8 podvozov in 16 mostov. Ta teden naj bi delavci SCT-ja prebili levo cev predora Pletovarje, katerega skupna dolžina je 678 metrov, koncu naj bi ga aprila; začeli so že tudi s pripravljalnimi deli za predor Golo rebro.

Nova cestninska postaja bo med predorom Golo rebro in izhodom proti Slovenskim Koncam. Na štajerskem kraku avtoceste pa naj bi zgradili še nekaj dodatnih priključkov, in sicer Slovenska Bistrica sever (v bivalnem to priprava za navezo avtocestnega odseka oziroma rekonstrukcije magistralne ceste proti Ptuj in Ormožu), za Celje in za Ljubljano.

BERNARDA B. PEČEK

Novost: Ekonomski svet

Na svoji prvi seji se je sestel novi organ pri predsedniku vlade Slovenije - Ekonomski svet. Seje se je udeležil tudi premier dr. Janez Drnovšek, vodil pa jo je predsednik dr. Davorin Kračun.

Obravnavali so gospodarska gibanja v letošnjem letu in svojo razpravo strnili v predloge, da bi letošnje ekonomsko politiko spremljali na področju dohodkov, cen, javne porabe in monetarne politike. Člani sveta menijo, da bi bil podpis socialnega sporazuma in dogovora o politiki plač pomemben z vidika ekonomske stabilnosti. Najpomembnejši del teh dokumentov je gotovo dohodkovna politika in politika javne porabe, saj zaradi previsoke realne rasti plač naraščajo stroški v gospodarstvu, kar zelo neugodno vpliva na razkorak med inflacijo in tečajem tolarja. Takšna dohodkovna politika najbolj ogroža

realni sektor, ki je izrazito izpostavljen mednarodni konkurenci. V Sloveniji je velika razlika v plačah med sektorji, kar vodi v nenehno pretirano realno povečevanje plač. Zato je svet enotnega mnenja, da bi morali obdavčenje plač nad dogovorno ravni ohraniti kot strokovno utemeljen instrument dohodkovne politike. Obdavčenje bi morali zaostri, saj, kot se je slikovito izrazil eden od članov sveta, določeni sektorji že ves čas prejemajo rento iz naslova monopolnega položaja.

Svet je tudi predlagal opredelitev dolžnosti v socialnem sporazumu, sicer bo ta le neobvezna deklaracija. Tako naj bi odgovornost za področje plač v gospodarstvu prevzeli delodajalci in sindikati, v javnem sektorju pa vlada in sindikati.

Svet je bil mnenja, da h gospodarski stabilnosti prispeva tudi politika cen v nemonopolnih in monopolnih sektorjih. Zato svet predlaga vladi, da vodi letos prek svojega obstoječega instrumentarija restriktivno politiko cen na teh področjih. Prav plačna politika v teh sektorjih kaže, da so česte zahteve po povišanju cen neupravičene. Kot največji generator inflacije v zadnjem času je bil omenjen sektor kmetijskih proizvodov.

Pri obrestnih merah je bil svet mnenja, da je administrativno določanje pasivnih obrestnih mer zadnji možen ukrep, saj ne predstavljajo takšnega makroekonomskega problema kot plače. Ta ugotovitev velja tudi na ravni podjetij. Z vidika narodnogospodarskega in podjetniškega varčevanja je pomembnejša dohodkovna politika, saj je njena neurav-

noteženost največji spodbujalec inflacije in s tem posredno vpliva na višino obrestne mere. Vsekakor pa bo ukrepe za normalizacijo obrestnih mer potrebno obravnavati v širšem kontekstu monetarne politike.

Ekonomski svet je govoril tudi o javni porabi; predlagal je, da se morebitni finančni presežki državnega proračuna uporabijo za odplačevanje glavnih posojil, kar bi povečalo povpraševanje po devizah in s tem ugodno vplivalo na tečaj tolarja. Opozorili so na problem pokojnin, saj pokojninski skladi v sedanji obliki ne bodo mogli stabilno poslovati. Predlagajo, da se finančni pokojninskega sistema uskladi s materialnimi možnostmi in reformno sistemom.

Svet se bo sestajal enkrat na mesec. Pomemben se jim vidi tudi red ukrepanja ekonomske politike. Najprej je potreben dohodkovno politiko in nato rom cen doseči predvideno zmanjšanje inflacije. Kumulativni učinek takšnih gibanj bi se pokazal v znižanju stroškov v gospodarstvu, večjem varčevanju in uveljavitvi mednarodne gospodarske konkurenčnosti. V tem primeru bi tečaj postal bolj relativen problem.

MH

Center za razvoj podjetništva Lendava Daš enega, dobiš tri

V letu in pol svojega obstoja in delovanja je Center za razvoj podjetništva lendavske občine naredil obračun ter preveril in izmeril svojo učinkovitost. Vanj vloženi tolar je dal tri. Med merljive učinke moremo uvrstiti pridobivanje ugodnih bančnih posojil za razvoj podjetništva, saj sta LB, Pomurska banka in SKB-banka razdelili prek Razvojnega sklada milijon mark posojil z obresno mero R+5. Potem so tu še številni nemerljivi učinki dela. Ustanovitev Razvojnega sklada že sodi sem pa tudi ustanovitev tehnološkega centra za razvojno delo za industrijske in ekološke projekte. Na Centru so vzpostavili tudi temelje informacijskemu sistemu, ki resda še ni popoln ali računalniško podprt, toda podjetniki in obrtniki pri njih dobijo vse informacije tudi o možnostih za pridobitev sredstev iz raznih razpisov. Tone Balažek, direktor Centra, je namreč novinarjem povedal: »Denar za določeni projekt je mogoče pridobiti iz večjih virov, zato ga na koncu niti ni malo. Je pa umetnost to združiti.«

Razvojni podjetniški center je tudi postal pomemben izobraževalni in svetovalni center. Zaposleni lahko svetujejo o marketingu in financah ter odgovarjajo na vprašanja v zvezi z gospodarskim pravom. Izvajajo tudi podjetniške delavnice, sedaj delavnice ali trening trženja, ki je šibka točka podjetništva pri nas. Center je tudi nosilec gospodarskega sodelovanja naše pokrajine z županijami sosednje države. S svojim delom so si zaposleni, kar trije v visoko izobrazbo in magistrskim študijem podjetništva, prava in ekonomije, ustvarili ugled v državnih institucijah in ministrstvih. Zato so tudi pridobili licence za vodenje posameznih projektov ministrstva za gospodarske dejavnosti. Skratka, prišli so blizu državnim krogom, kjer je denar, zato je pričakovati, da ga bodo znali pridobiti tudi za malo gospodarstvo naše pokrajine. Pa ne samo za malo gospodarstvo, saj se nanje obračajo tudi velika podjetja, za katera so že doslej uspešno pripravili nekatere razvojne projekte.

To in pa pomoč pri razvoju

najbrž od Centra, ki bo odslej Razvojna agencija, pričakujejo tudi novonastale občine na lendavskem koncu, saj so sprejele njegovo pravno nasledstvo, ustanoviteljstvo. Njegovo delo bodo sofinancirale do polovice - ne kar tako, ampak za konkretne projekte in delo -, drugo polovico pa si bodo na Razvojni agenciji zaslužili s profitnim delom.

Brez spodbud

Nova združna organiziranost ter nove lokalne skupnosti za kmete na območju nekdanje soboške občine ne pomenijo nobene pridobitve. Še več, mnenja so, da so zaradi tega čisto prikradani in oškodovani, saj niso pravočasno seznanjeni z nekaterimi pravicami in ugodnostmi, ki jim jih daje država. Tako so se pred kratkim v Prosenjakovcih zbrali kmetje z območja tamkajšnje združne enote in spregovorili o teh vprašanjih, na odgovorne pa so naslovili tudi nekaj vprašanj, na katere pričakujejo odgovore.

Kot so nam povedali predstavniki kmetov, imajo težave predvsem z izplačilom premij za mlado pitano govedo, saj dobivajo o tem različne informacije, ne dobivajo pa premij za prodano živino. Ker na to območje prihajajo različni kupci, je

tudi težko sestaviti seznam kmetov, ki so prodali svoje tržne proizvode. Prizadeti so zato na nekatere vprašanja, kaj bo z izplačili premij za že oddane vrtine in na koga morajo nasloviti zahteve. Ob tej priložnosti so zahtevali tudi vprašanje o regresnem plačilu koruze, semenskega žitoja in semenskega krompirja ter vprašanje o kreditiranju spomladanskih setev.

Seveda se ob vsem tem postavlja vprašanje, kdo je kriv, da je do tega sploh prišlo. Ko so se na druge organizirane se so stare in le-te uveljavljale najrazličnejše mišje in druge spodbude, ki so zdaj pa tako rekoč ni nikogar, ki opravlja to delo. Prizadeti so seveda kmetje, ki tudi zaradi neinformiranosti največkrat ostanejo brez sredstev, do katerih so si upravičeni.

L. KOVČEK

V prostorski plan Pomurja naj bi vključili nove projekte

Nekateri župani pa nič!

Medtem ko se eni župani trudijo, da bi čim več občinskih načrtov vključili v okvir državnega planiranja, se drugi ukvarjajo zgolj z razdelitvijo miz in stolov!

Na osnovi sestankov v letu 1994 (julija in avgusta), na katerih so bili predstavniki štirih pomurskih občin, gospodarskih družb, nevladnih organizacij in državnih sekretarji, so pomurske občine (takrat le štiri) sprejele statutarni sklep, s katerim so dale decembra 1994 vladi Republike Slovenije pobudo za usklajevanje dela pri pripravi strokovnih podlag za prostorske planske in prostorske izvedbene akte. Novembra so tudi pozvali k izbiri izvajalcev, ki so jih potem izbrali decembra.

Načrtovalci so v »opredelitvi problematike« zapisali, da je pomurska regija zaradi meje z Avstrijo, Madžarsko in Hrvaško klasična obmejna regija ter v soddvisnosti z razvitejšim in centralnejšim delom Slovenije periferna. Poudarjajo nujnost upoštevanja regionalnih dejavnikov v prostorskem planiranju, in to ne le zaradi usklajevanja med državnimi in občinskimi plani ter med posamičnimi občinskimi plani, temveč tudi zaradi naslednjih vzrokov: - posledice prostega trga, celostnost razvojnih usmeritev in večji poudarek na varovanju okolja, - administrativna reforma države ter nova razmerja moči in prisotnosti med državo in lokalno samoupravo, - novi geopolitični položaj Slovenije pogotovo nove ali rekonstruirane interne in eks-erne prometne povezave pomurske regije, ki je kot celota slabo povezana s Slovenijo in sosednjimi tremi državami, - neusklajenost in konflikti med posamičnimi sektorji se lažje rešujejo na prostorsko in funkcionalno zaokroženem območju, - koncept sonaravnega razvoja poudarja pomen ohranjanja procesov, ciklov in ritmov v naravi; zaradi takšne usmeritve so še posebno pomembni fizičnogeografski in naravni dejavniki v prostoru; naravno zaokroženo območje Pomurja daje zelo primeren okvir za prostorsko planiranje in varovanje okolja na ravni regije.

Projekt, katerega vodja je dipl. inž. arh. Miran Gajšek z Urada za prostorsko planiranje Ministrstva za okolje in prostor, je vsebinsko razdeljen na pet, tematsko pa na dva glavna dela. Prvi del sestavljajo strateški in drugi podatki, demografski in drugi sekundarne dejavnosti, turizem in rekreacija ter podeželje. Ker ne moremo še sedaj ocenjevati vsebine, lahko zapišemo le pomi-

INTERREG, ki bi financiral program oblikovanja novega krajiskega parka na območju Goriškega, Gradišanskega in Porabja, je izdelal takšen zemljevid evropskih obmejnih regij.

sleke glede ločevanja turizma in podeželja - v pokrajini, kjer so ljudje najbolj povezani z zemljo in naravo in večina ljudi živi na podeželju, ni ne turizma in ne nobene druge dejavnosti brez podeželja. Pravzaprav je vse podeželje.

Drugi del projektov se nanaša na varovanje okolja, naravno in kulturno dediščino, tretji del se ukvarja s poselitvijo (urbana in ruralna naselja), četrti z infrastrukturo, zadnji vsebinski del projekta pa bo sestavljala baza podatkov. Terminsko je projekt razdeljen na predprojekte in Regionalno planersko delavnico Pomurje.

Prav je, da naši bralci vedo, katere predprojekte kdo pripravlja, kajti le tako bodo ugotovili, da so razvojna strategija Pomurja, avtocesta, železnica in namakanje le majhen delček iz množice številnih projektov, ki jih na račun prostorskega plana za Pomurje izdelujejo strokovnjaki v Ljubljani. V strateški in razvojni del so naposredno vklju-

čeni naslednji predprojekti: Pomen in položaj Pomurske regije v širšem prostoru ... (Urbanistični inštitut, mag. Andrej Gulič, Inštitut za ekonomsko raziskovanje, mag. Stanka Kukar), Analiza in vrednotenje prostorskih sestavin planskih aktov občin in RS v Pomurju (ZEU, dipl. inž. arh. Janez Ōri) ter Evidentiranje in ocena uporabnosti vseh strokovnih gradiv ... (ZEU). Posredno sta vključena Strategija politike in ukrepi za oblikovanje in izvajanje skladnejšega regionalnega razvoja Slovenije (Gulič in Kukar) in Razvojna strategija Pomurja (projekt poteka v organizaciji Območne gospodarske zbornice za Pomurje, predsednik projektnega sveta pa je Feri Horvat), predlagani novi projekti so Ocenjena stanja in razvojne težnje posamičnih resorjev v prostoru Pomurske regije in Regionalni razvojni plan Pomurja (nosilec naj bi bil pridobljen na razpisu MOP-a, Ministrstva za ekonomske odnose in razvoj, g. Ivo Piryl, in Zavo-

da za makroekonomske odnose in razvoj). Kar veliko predprojektov se bo torej ukvarjalo z »razvojem« Pomurja!

Projekt namakanja kmetijskih površin v pomurski ravnini (ne vemo, če je izraz »ravnina« napaka ali namerno uporabljena oznaka za načrtovanje namakanja zgolj na nižinskem delu Prekmurja!) in Vodnogospodarske ureditve na reki Muri spadajo v skupino »dejavnosti«, kjer je predlagan tudi nov projekt Prostorska ureditev Apaške doline s poudarkom na oživitvi opuščene Murskega kanala. V vsebinskem delu »prebivalstvo« žal ni nobenega programa, čeprav bi dale raziskave o demografskih razmerah in delovnih mestih zanimive rezultate. Tudi s področja gospodarstva, podeželja in turizma ni prijavljenih programov, posredno je vključen le idejni projekt vinskih turističnih cest Slovenije (projekt je sklenjen, vključene pa so Radgonsko-Kapelske gorice, Jeruzalem in Lendavske gorice).

V drugi vsebinski sklop s področja varovanja okolja in kulturne dediščine neposredno spada Študija ranljivosti okolja v Pomurju (Zavod za Urbanizem Maribor, dipl. kr. arh. Mira Vizovšek) in Okoljevarstveni in razvojni vidiki urejanja prostora ob reki Muri (Biotehniška fakulteta, Inštitut za krajinsko arhitekturo, prof. Dušan Ogrin), posredno so vključeni Krajinski park Raba-Orszeg - Goriška (žežela Gradišanska v okviru sredstev INTERREG) in Biotopska in biocenoza valorizacija reke Mure in zaledja z oceno ranljivosti (Biološki inštitut, dr. Božo Drovenik), predlagana nova projekta pa sta Projekt ponovne naselitve bobra v Sloveniji (Zavod za varstvo narave in kulturne dediščine Maribor, Matjaž Jež) in Naravovarstveno ovrednotenje Mure in območja ob njej (MOP, Janko Urbanek).

V tretji vsebinski sklop o urbanih in ruralnih naseljih je posredno vključena Arhitekturna delavnica za Gornjo Radgono (nosilec je bil Aleksander S. Ostan), predlagana pa sta dva nova projekta, in sicer Povezava zasnove poselitve in prometne infrastrukture v Pomurju in Urbanistična študija Murske Sobote (izvajalci niso navedeni). Med pomembnejše prav gotovo spadajo predprojekti iz četrtega vsebinskega sklopa o infrastrukturi. Neposredno sta v celoti vključena le dva projekta: Elektroenergetska izraba reke Mure (IBE Elektroprojekt) in Novi daljnovod Italija-Slovenija-Madžarska. Posredno so vključeni še naslednji projekti: Izdelava LN za AC Cogetimci-Murska Sobota-Lendava, Izdelava LN za železnico Ormož-Ljutomer-Murska Sobota-Hodoš z določitvijo križanja s prečno progo (Redic-Čakovec) Lendava-Murska Sobota-Gornja Radgona (Bad Radkersburg) in Sanacija komunalne infrastrukture (vodovod, kanalizacija, odpadki) v občini Gornja Radgona. Predlagan nov projekt, ki bi moral biti po mnenju mnogih osrednoten, je Možnost izkoriščanja geotermalne energije v Pomurju.

Sprašujemo pa se, kako da ima lahko občina Gornja Radgona svoje projekte vključene tako v program Phare kot tudi v prostorski plan, medtem ko o drugih treh občinah ni ne duha ne sluha. In kje je 17 novih občin?

BERNARDA B. PEČEK

Šest pomurskih podjetij prejelo odobreni program ekoloških sanacij

So namerno pozabili?

Imajo v Pomurju ekološke probleme le nekatere živilskopredelovalne in kemične tovarne?

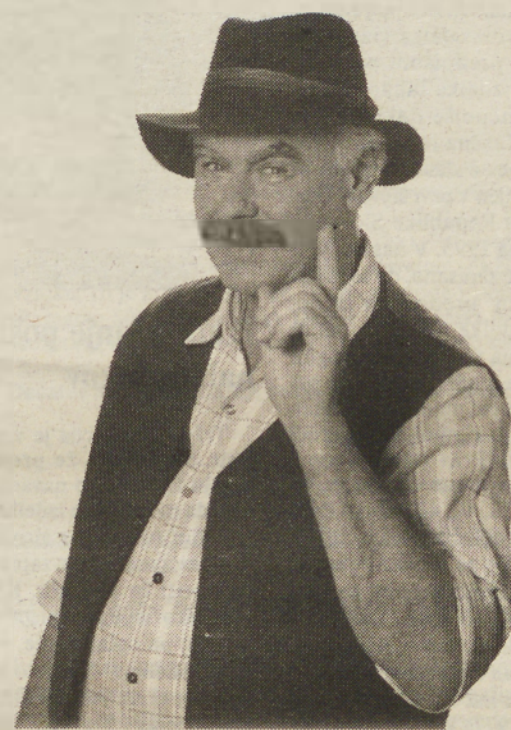
Kdor pozna nov Zakon o varstvu okolja, ve, da v 9. členu določa: Novi lastniki bodo odgovorni za reševanje ekoloških okoljskih problemov. Ker je marsikatero breme posledica prejšnjega sistema in premajhne skrbi za okolje, so imela podjetja možnost, da ob lastninjenju zmanjšajo vrednost premoženja na račun potrebnih ekoloških sanacij.

Takšnih rezervacij je v slovenskih podjetjih za več kot 400 milijonov mark; v prihodnjih petih do desetih letih bodo podjetja morala vsa ta rezervirana oziroma predvidena sredstva vložiti v ekološko sanacijo svojega podjetja. Denar bodo morala najprej zaslužiti, torej bodo morala vsa ta podjetja dobro poslovati. Obstaja pa tudi možnost, da bodo podjetja z odobrenimi programi lahko najemala posojila za ekološko preobrazbo prek slovenskega ekološkega sklada, ki naj bi del denarja pridobil s pomočjo posojila Evropske banke za obnovo in razvoj, del denarja pa bi se zbiral kot delež od kupnine privatiziranih podjetij. Po zakonu o uporabi sredstev, pridobljenih iz kupnine na podlagi lastninskega preoblikovanja, naj bi ekološki razvojni sklad pridobil 10 odstotkov kupnine, kar je približno 35 milijonov mark.

Tistemu, ki je zamudil rok ali je spregledal to možnost reševanja ekoloških problemov v podjetjih in na tovarniških dvoriščih, bo že čez nekaj mesecev žal, ko bodo inšpektorji začeli s pregledi - po novem letu so tudi ekološki ali okoljski inšpektorji. Iz Pomurja je na ministrstvo za okolje in prostor proti pričakovanju prispelo zelo malo vlog za odobritev programov ekoloških sanacij; ali se podjetjem ti problemi ne zdijo dovolj pomembni ali pa menijo, da jih nimajo? Programe imajo odobrene: AR Holding Gornja Radgona, MIR, Mesna industrija Gornja Radgona, Mlekopromet Ljutomer, LEK Lendava in Farma prašičev Nemščak. Vloga lendavske NAFTE rešujejo, glede na to, da je del velikega sistema PETROL, pa predvidevamo, da bo odobrena (zamenjati morajo vse enoslojne rezervoarje z dvoslojnimi ter organizirati službo za menjavo in prevzem odpadnega olja). Vprašanje je le, ali bo ekološko sanirana celotna rafinerija, saj se po mnenju strokovnjakov takšna naložba majhni državi Sloveniji ne splača - seveda pa bi bila nujna zaradi zdravja ter varnosti ljudi in narave na lendavskem območju. Vloga Farme prašičev Podgrad ni bila odobrena, kar je razumljivo, saj bi prašiče s te farme morali že razseliti v novozgrajene farme pri zasebnih kmetovalcih (po besedah državnega sekretarja Ivana Obala farma v Podgradu še vedno posluje brez zmanjšane števila prašičev zato, ker pri zasebnih kmetovalcih še ni zgrajenega zadostnega števila hlevov; da bi bilo potrebnih 12 tisoč stojišč, bodo morali zgraditi še hleve s tri tisoč stojišči). Prav tako pa bi bilo zanimivo videti, kakšen projekt je prijavil LEK, saj je očitno, da je z gradnjo ekološke tovarne (incineratorja in biološkega filtra) že prevaral Lendavčane. Z izgovorom, da rešujejo problem odpadnega micelija, so v Lendavi zgradili ekološko tovarno, v kateri bodo letno sežigali po 1100 ton posebnih odpadkov in le 240 kilogramov posebno nevarnih odpadkov. V sežigalnici bodo sežigali odpadke ne le iz lendavskih Lekovih obratov, temveč tudi iz drugih Lekovih obratov po Sloveniji, če bodo imeli še kaj prostih zmogljivosti, pa bodo sežigali odpadke tudi za druge naročnike.

BERNARDA B. PEČEK

KMEČKA DRUŽBA

Priložnost zamujena ne vrne se nobena!

Kmečki sklad 2, varen sklad za naložbo Vašega certifikata

Certifikate lahko vložite v poslovalnicah Hranilno-kreditnih služb in njihovih izpostavah, v Kmetijskih zadrugah in na vseh slovenskih poštah.

Informacije tel: 061/ 132 60 47

Norme bo pregledala delovna inšpekcija

Direktor lendavskega Indipa Ernest Horvat je povedal: »Indip ima delo in bo imel delo, saj s prvimi aprilom povečuje zmogljivosti. Doslej smo na mesec naredili od 18 do 20 tisoč kosov, v prihodnje 22 tisoč in več. To leto naj bi dosegli 27 tisoč kosov na mesec.« S tem je tudi ovrzel govorice, češ da naj bi bilo podjetje brez dela. V Indipu je zaposlenih okoli 130 delavcev, konec leta pa naj bi jih bilo, kot načrtujejo, že 148. Morda pa so govorice

o direktorja, da se delavcem ne izplača celotnega plačila, prenesle na naslednje mesece, ko zaradi poseznih ur. To so naredili delavci ne bodo imeli opravljenih toliko delovnih ur. To so naredili samo pri neto izplačilih plač, medtem ko so bili privarčevanja za sušni mesec, in to tako, da je denar ostal v podjetju? Mar Horvat je povedal, da se je za to odločil iz izkušnje, ker nekateri zaposleni v »sušnem mesecu« niso imeli denarja za plačilo svojih obveznosti. Če njegovih besedah zaposleni sprejeli, razen eden ali dva. Bi se z njo res strinjali vsi zaposleni, če bi jih o tem povprašal kdo drug in ne ravno direktor?

Razmere v podjetju Indip je seveda treba videti širše. V naši tekstilni industriji namreč vedno bolj prihaja do izraza sezonski značaj

proizvodnje, ki pozna zatišje ali prehod prav marca. Druga njena značilnost je delo za tuji trg, dodelavni posli, to je delo po pogodb

z zahtevnimi časovnimi roki. O tem pa, kako je delo za tujca plačano, bi morda lahko na široko pisali ter ugotavljali, da ni preplačano. Da bo podoba popolna, lahko dodamo še breme, ki ga zaradi predragega tolarja, rasti stroškov in domače inflacije nosijo izvozniki in občutijo zaposleni v teh podjetjih.

Plače v podjetju Indip so po kolektivni pogodbi, toda predolgo se pri njih že vleče problem nedoseganja norm in podaljševanja delovnega časa. Ali so norme previsoke ali jih na strojih, ki jih imajo, ni mogoče doseči ali pa je izkoristek delovnega časa slab in zato za dosego norme zaposleni podaljšujejo delovni čas? Na ta vprašanja bo najbrž lahko odgovoril delovni inšpektor, strokovnjak za tekstilno industrijo, ki načrtuje obisk v tem lendavskem podjetju. MH

Vsakodnevno kršenje 11. člena Ustave Republike Slovenije, glavni krivci pa smo mi sami, ker to dopustimo

Vsiljevanje v tujem jeziku na domačem pragu

Po sledi nekega propagandnega materiala v tujem jeziku, ki se je znašel v našem (vašem) poštne nabiralniku brez znamke in naslova pošiljatelja!

Si predstavljate, da bi šli v kako vas ali mesto v sosednji državi (Avstriji, Madžarski, morebiti Franciji) in poskušali nekaj prodajati v slovenskem jeziku, pojasnjevali bi prebivalcem, kako dober in poceni izdelek prodajate, delili bi propagandne listke ali revije v slovenskem jeziku ... Tega prav gotovo ne bi počeli dolgo; nihče vas ne bi hotel niti poslušati, kaj hitro bi vam povedali, da če že kaj hočete, jim to povejte in napišite v jeziku, ki je pri njih uradni in ki ga razumejo. In zakaj lahko prav to nekdo vsak dan počne v Sloveniji? Samo zato, ker smo majhni, ker se za dva milijona ljudi ne spleča prevajati in tiskati deklaracij in navodil za uporabo, ker prodajalci računajo na to, da znamo angleško, italijansko ali nemško in dodatne deklaracije v slovenskem jeziku niso potrebne (to so dodatni stroški!) in nam zato lahko pošiljajo propagandni material kar v svojem jeziku? Televizijski komentator Jože Hudeček je nedolgo od tega v oddaji Osmi dan povedal stavek, ki ga z veseljem vključujem v uvod tega prispevka; dejal je: Slovenije ne bodo razslovenili tujci, temveč »prijatelji«, ki bodo uporabo tujega jeziku opravičevali z ekonomskimi razlogi; pravzaprav se bomo razslovenili mi sami.

Ali veste, kaj kupujete?

Vsi proizvajalci morajo biti opremljeni z deklaracijo v slovenskem jeziku, ki mora vsebovati podatke o nazivu in tipu proizvoda, ime proizvajalca (izvor), s posebnim predpisom pa se za določene izdelke lahko določi celo natančnejše deklariranje izdelkov. Takšna je vsebina 23. člena Zakona o standardizaciji, ki je bil objavljen v prvi številki Uradnega lista Republike Slovenije 10. januarja 1995. V naslednjem 24. členu je zapisano, da se lahko s posebnim predpisom za določene izdelke določi način označevanja ter tehnični pogoji in zahteve glede nanašanja oznak; ni namreč nujno, da standardi, ki veljajo v tujini, veljajo tudi v Sloveniji. Prav tako veljajo v Sloveniji še vedno oznake za velikost 36, 38, 40, 42 in tako dalje za ženska oblačila in 54, 56, 58 in tako dalje za moška oblačila. Če vam kdo hoče vsiliti oznake S, M, L, XL in XXL, vedite, da lahko pokličete tržno inšpekcijo.

Že Zakon o blagovnem prometu (Uradni list SR Slovenije, št. 21, 28.11.1977) je v 27. členu določal: ... pri prodaji blaga na drobno, katerega uporaba je vezana na posebno znanje ali ravnanje uporabnika, mora organizacija združenega dela o tem z razlago ali demonstracijo seznaniti kupca in mu izročiti pisna navodila o načinu uporabe. Navodilo mora biti v slovenskem jeziku, na narodnostno mešanih območjih pa tudi v italijanskem oziroma madžarskem jeziku. Čeprav ta zakon še velja, pa ni več veljavnih kazenskih določb. So pa te stvari natančneje določene v predlaganem Zakonu o varstvu potrošnikov (objavljenem v Poročevalcu Dr-

žavnega zbora Republike Slovenije, št. 7, 23. februarja 1995), kjer npr. v 26. členu piše, da morajo biti navodila za uporabo v celoti v slovenskem jeziku in lahko razumljiva. Še zanimivejši je tretji odstavek 10. člena: ... Ne-pošteno oglaševanje je po tem zakonu oglaševanje blaga in storitev, ki izkorišča ali bi lahko izkoristilo potrošnikovo neizkušenost in neznanje v dobičkonosne namene ... In kaj je drugega oglaševanje ali deklariranje blaga v tujem jeziku kot izkoriščanje potrošnikovega neznanja? V Sloveniji je po 11. členu Ustave Republike Slovenije uradni in edini veljavni jezik slovenski.

Izkoriščanje poštne nabiralnikov

Tržna inšpekcija je v zadnjih letih pregledala že precej prodajalcev ter nekako navadila trgovce, da morajo vse izdelke v svoji trgovini označiti s slovenskimi deklaracijami - pravzaprav mora to storiti že uvoznik. Kazni za nespoštovanje predpisov so visoke. Kaj pa oglaševanje, reklamiranje izdelkov? Mora to biti tudi v slovenskem jeziku. Da, ker je uradni jezik v Sloveniji slovenščina. Toda ... V želji po čim bolj zvenečem (tujem) tudi domači izdelovalci uporabljajo razna ne-domača imena izdelkov in dejavnosti, kako torej potegniti mejo? Pogrešamo odločnejše ukrepanje zavednih porabnikov, državljanov, ki bi jih takšno početje in vsiljevanje tujega jezika tako motilo, da bi ignorirali na takšen način ponujeno blago!

Toda to je že druga zgodba. Ta trenutek nas zanima, kako da se v naših poštne nabiralnikih pojavlja tuji propagandni material v tujem jeziku! Prvič, kdo sploh sme uporabljati poštne nabiralnik,

in drugič, ali je v Sloveniji dovoljeno razpečevanje propagandnega materiala v tujem jeziku?

Poštne nabiralnik je del vašega zasebnega in bivanjskega prostora, ki je odprt za zunanje okolje, da vam prek njega pošilja sporočila. »Poštne« se imenuje največkrat zato, ker je za pošiljanje in posredovanje pošilk odgovorna pošta kot uradna institucija. Če bi to dejavnost lahko opravljal vsak, potem poštarjev sploh ne bi potrebovali! Zadnji dve ali tri leta pa so naši poštne nabiralniki čedalje podobnejši zbirališču propagandnega materiala - podjetja, trgovci in obrtniki vdirajo v našo zasebnost prek poštne nabiralnikov z našimi naslovi ali kar brez njih. Veliko teh pošilk in tiskovin nam prinesejo poštarji. Je to dovoljeno, je to del njihovih službenih obveznosti, lahko še vedno nosijo uniforme? Tako je. Po svojem Zakonu o PTT-storitvah in Samoupravnem sporazumu o splošnih pogojih za opravljanje

log. Glede na to, da je Pošta državna institucija, bi bilo zanimivo izvedeti, za kaj je uporabljen denar, ki si ga pridobi na povsem komercialen način in s pomočjo državne službe?

Nadlegovanje, pa še v tujem jeziku!

Osebnost me moti, če najdem v nabiralniku kup propagandnega materiala (čeprav me prepričujejo, da je to pač cena svobodnega trga), ki ga nisem naročila. Še bolj pa me moti, razjezi in užali, če najdem v njem propagandni material v tujem jeziku. Če bi bil pošiljatelj slovenski državljan, bi proti njemu lahko ukrepalo častno razsodišče Gospodarske zbornice Slovenije. Toda očitno gre za tujega naročnika storitve, saj je na propagandnem materialu v tujem jeziku (konkretno v nemškem) napisano, da se te in one stvari dobijo v določeni trgovini v mestu v sosednji državi. Ali ni to podcenjevanje kupcev, ki jih pričakujejo v svoji trgovini? Niti toliko jih ne cenijo, da bi propagandni material prevedli in natisnili v slovenskem jeziku, le denar bi radi dobili od njih in ga spravili v svojo blagajno! Sramotno za nas kot narod s svojim jezikom, državo in ustavo!

Kdo bo torej zaščitil Slovenijo in slovenski jezik, da se kaj takega ne bo dogajalo. Seveda: 11. člen Ustave. Pa pogledajmo še en zakon, in sicer Zakon o javnih glasilih (Uradni list Republike Slovenije, št. 18, 8. 4. 1994), ki v 28. členu določa, da morajo biti oglasni in druga plačana obvesti-

la v javnem glasilu in drugih oblikah javnega obveščanja objavljena v slovenskem jeziku, razen v primerih, če javno glasila izhajajo v tujem jeziku (v Sloveniji, kjer je tudi registrirano). Če pa gre za tuji tisk (poleg časopisov in revij so to tudi druge oblike informacij za javnost), ki je bil natisnjen ali kako drugače razmnožen ali izdelan v tujini pri tujem izdajatelju ali po njegovem nalo-

Tržna inšpekcija ima vsoto pravico, da ukrepa v primeru reklamiranja v tujem jeziku, pri tem pa se sklicuje na 11. člen Ustave Republike Slovenije. Takšen primer, ki se je v letu 1993 pojavil v medijih, je bil v zvezi z množičnim pojavom reklamiranja imena GÖSSER BIER. V tujem jeziku se lahko reklamirajo le zaščitenе blagovne znamke in v gornjem primeru je zaščitenа blagovna znamka le GÖSSER. Glavni tržni inšpektor Roman Kladošek je takrat naložil tržnim inšpektorjem: Podobno ukrepite tudi v drugih takšnih primerih, saj je običajno zaščiteno le ime firme oziroma izdelovalca, ne pa tudi ime izdelka.

gu ali na njegov račun, je potrebno upoštevati 66. in 67. člen zakona. Slednji v prvem stavku določa, da je vnašanje tujega tiska prosto, vendar je pomembnejše nadaljevanje:

Tuji tisk smejo vnašati v Republiko Slovenijo z namenom razširjanja podjetniki in pravne osebe, registrirani za razširjanje tiska.

... Tuji tisk, ki je namenjen razširjanju na sejnih, kulturnih, znanstvenih, gospodarskih, športnih in podobnih prireditvah v Republiki Sloveniji, smejo poleg oseb iz prejšnjega odstavka tega člena vnašati in širiti na teh prireditvah tudi organizatorji prireditve ter

domače in tuje organizacije, ki na prireditvah sodelujejo.

Tuji propagandni material v tujem jeziku, ki se je znašel v vašem poštne nabiralniku, je torej več kot nezakonit in neustaven. In zakaj opraviča te nezakonite in neustavne storitve Pošta Slovenije z izkoriščanjem svojih poštarjev? Jože Foš, direktor sektorja za pošto pri Pošti Slovenije d.o.o. Maribor, je na vprašanje poslal tak pisni odgovor:

Pošta opraviča prenos pošilk ne glede na vsebino, ki je po 11. členu Ustave in 8. členu Zakona o ptt-storitvah ne sme preverjati. Nenaslovljena pošiljka je specifična poštna pošiljka, katere prenos se opravi na podlagi poslovnih pogojev, v nasprotju s prenosom drugih poštne pošilk, ki se opravi na osnovi pristopne (konsenzualne) pogodbe.

Kakor je bilo že povedano, pošta ne sme preverjati vsebine poštne pošiljke oz. zavrniti pošiljke zaradi njene vsebine razen v primerih, ki jih predpisuje Zakon o ptt-storitvah. Zakon v 15. členu določa, da je prepovedano sprejeti in prenos pošilk, ki vsebujejo eksplozivne in lahko vnetljive snovi ter predmete, katerih prenos je nevaren za druge pošiljke, priprave ali zdravje ter življenje ljudi in predmete, katerih promet prepoveduje zakon.

Jezik pač ni eksplozivna stvar! Zaenkrat. Državljanom predlagam, da naredijo praktičen preskus doslednosti pošte in da preverijo, če pojasnilo g. Pošte tudi v resnici upoštevajo. Napadite grozilne letake, žilina ali harskaška obvestila ali kako drugače preskusite poštarje, če res ne gledajo vsebine. 11. člen Ustave je veljaven za vse, v njem pa je zapisano:

Uradni jezik v Sloveniji je slovenščina. Na območjih občin, katerih živita italijanska in madžarska narodna skupnost, je uradni jezik tudi italijansko in madžarsko.

BERNARDA B. PEČEK

V kmetijskih podjetjih protestirajo Zavestno uničevanje družbenega kmetijstva

Poziv za spremembo nesmiselnih ukrepov

Če so bila v preteklosti družbeno kmetijska gospodarstva deležna posebne skrbi države, ki je zaradi tega morda tudi nekoliko zanemarjala zasebni sektor kmetijstva, se zdaj dogaja ravno nasprotno. Predstavniki družbenega sektorja kmetijstva trdijo, da je zaradi političnih pritiskov in različnih interesov ogrožen velik del kmetijske proizvodnje, tako rekoč onemogočeno pa je tudi lastninjenje kmetijskih podjetij. Vse to je posledica zakona o denacionalizaciji in zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij, zato so kmetijska podjetja odgovornost za poslaštvala številne pozive in predloge za reševanje perečih problemov, vendar nanje ni bilo odziva.

Na zadnji seji odbora Združenja agroživlstva pri Gospodarski zbornici Slovenije so zato ponovno opozorili na težave, hkrati pa sprejeli protestno izjavo, v kateri so navedli več perečih vprašanj, ki nastajajo predvsem zaradi zavlčevanja sprejetja dolgoročnih in ekonomsko sprejemljivih rešitev za ta del gospodarstva. Kmetijska podjetja so tako vladi kot parlamentarnim strankam in ustavnemu sodišču poslala več predlogov, vendar leti zavlčujejo reševanje nastalih težav, v združenju pa tudi še niso dobili odgovora na pismo, ki so ga v sredi januarja poslali predsedniku vlade dr. Janezu Drnovšku.

Tone Mastnak, predsednik združenja, trdi, da je izhodišče konfliktov in težav 5. člen zakona o la-

stninskem preoblikovanju podjetij, ki podpira kmetijska zemljišča, ki so jih doslej obdelovala kmetijska podjetja. Na osnovi tega zakona namreč Agencija za prestrukturiranje in privatizacijo zahteva od podjetij, da pred potrditvijo programov lastninskega preoblikovanja zemljišča prenesejo v republiški sklad kmetijskih zemljišč in gozdov, te zahteve pa so po Mastnakovem mnenju za podjetja škodljive in včasih tudi nezakonite. Zaradi odvzema zemljišč so prizadeta kmetijska podjetja že pred dvema letoma zahtevala presojo ustavnosti spornega 5. člena, vendar ustavno sodišče odločitve še ni sprejelo.

Zaradi nerešenih vprašanj in neurejenih razmer v zadnjem času čisto prihaja tudi do konfliktov

med kmetijskimi podjetji in kmeti ali drugimi, ki želijo ponovno pridobiti v preteklosti odvzeta zemljišča. V kmetijskih podjetjih pravijo, da povsem razumejo zahteve denacionalizacijskih upravičencev in se s postopki vračanja zemlje tudi strinjajo, vendar ne podpirajo nekaterih početij posameznikov. So namreč primeri, ko še ni prišlo do vračila zemljišč v naravi, posamezniki pa na njih že opravljajo nezakonita dejanja.

Združenje agroživlstva pri gospodarski zbornici je zato pozvalo vse, ki ne sprejemajo brezobzirne uničevanja kmetijstva, da se pridružijo v prizadevanjih za spremembo nesmiselnih državniških repov in negospodarne kmetijske politike. Navsezadnje so kmetijska podjetja že zdaj zaradi 17-letnih večjih obveznosti od kmetijskih gospodarstev v slabšem gospodarskem položaju, ob tem pa so se nemarljivi porabniki državnih dohodov. So pa kmetijska podjetja v zadnjih letih z obdelavo komaj stih odstotkov kmetijskih zemljišč dosegla 40-odstotni tržni delež kmetijskih pridelkov, zagotavljajo pa so tudi skoraj celotno slovensko izvozno ponudbo teh pridelkov.

L. KOVČEK

Odšlo petdeset delavcev

V podjetju Nafta so ostale le štiri profitne enote, ker so v začetku februarja podpisali pogodbo, s katerimi so nekatere storitve predali drugim podjetjem ali zasebnikom. S prevzemniki storitev pa je v.d. direktorja Nafta Jozef Hozjan podpisal tudi pogodbo o prevzemu ali prehodu delavcev. Direktor Hozjan je podpisal prevzem upravljanja stanovanj ter zmanjšanje obremenitve in vzdrževanje, direktor ING-GRE je prevzel obrat družbene prehrane, direktor mariborskega podjetja ISS pa notranje čiščenje. Pogodbe so podpisali za dobo petih let z možnostjo podaljšanja. Delavci iz teh služb bodo pri drugem delodajalcu obdržali enak obseg pravic, kot so jih imeli v Nafti, ob razveljavitvi pogodbe so delavci zavarovani z določilom, da se bodo vrnili v Nafto. Odšlo jih je nekaj več kot 50, pri novih delodajalcih pa so začeli delati prvega marca.

Visoko odličje za laški rizling iz Ljutomerčaneve kleti

Zlata medalja v Parizu

Mednarodna komisija jo je podelila vinu laški rizling – izbor, letnik 1993

V svetu je veliko sejmov in prireditelj, na katerih ocenjujejo vinske vzorce in jim podeljujejo priznanja in odlikovanja, manj pa je seveda takšnih, ki imajo tudi svetovni ugled. Federacija največjih mednarodnih ocenjevanj vinskih vzorcev in alkoholnih pijač organizira le 7 ocenjevanj, zato so priznanja, ki jih dobijo vina na teh ocenjevanjih, še toliko pomembnejša. V to mednarodno federacijo je vključen ljubljanski vinski sejem, kjer vsako leto predstavijo tisoč vzorcev z vsega sveta, v ta rang pa se uvršča tudi vinsko ocenjevanje v Parizu, ki ga organizira Zveza enologov Francije.

Letošnje ocenjevanje v Parizu (prihodnje bo spet čez dve leti) je bilo 14., 15. in 16. februarja, vsak

titi izjemno pozornost,« dodaja Cvetka. In res se je iz tega mošta rodilo vino, da človeku ob pokušanju zastane dih ter razmišlja, kako je mogoče, da je dala kaj

je dokazalo, da se da z dobrim delom tudi pri tem vinu dosega izredno kakovost. Da so Ljutomerčani na ocenjevanje v Pariz poslali prav laški rizling, ni naključje, saj v Ljutomerčani kleti donegujejo največ vina te sorte, z njim pa so tudi v preteklosti že posegali po najvišjih priznanjih na vinskem sejmu v Ljubljani in na ocenjevanju v Gornji Radgoni.

Predlanski izbor laškega rizlinga je tako lani postal šampion sejma v Gornji Radgoni, krona za to vino pa je letošnja zlata medalja na mednarodnem ocenjevanju vin v Parizu. Okoli 5 tisoč buteljčnih steklenic so napolnili s tem vinom in zdaj ga imajo le še 3 tisoč steklenic.

Povpraševanje po njem že narašča in zaloga bo verjetno kaj kmalu pošla.

Pariško priznanje pa je seveda tudi obveza za ljutomerske kletarje, da bodo v prihodnje iz njihove kleti prišla še boljše vina.

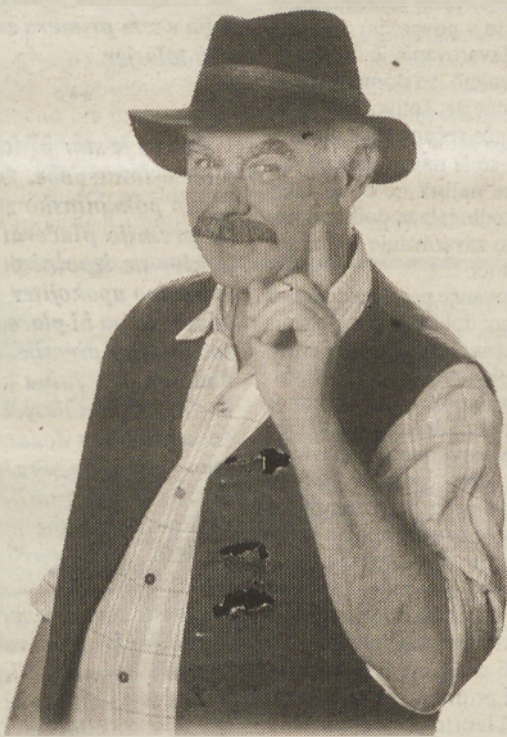

Priznanje, zlata medalja, ki ga je ljutomerski laški rizling prejel na mednarodnem ocenjevanju vina v Parizu.

takega trta z imenom laški rizling. Nasproh je laški rizling sorta, ki smo jo po kakovosti morda nekoliko zapostavljali, vendar se

LUDVIK KOVAČ
Foto: NATAŠA JUHOV

KMEČKA DRUŽBA

Kdor prej pride, prej melje.

Dobrih možnosti za naložbo Vašega certifikata je vsak dan manj.

Certifikate lahko vložite v poslovalnicah Hranilno-kreditnih služb in njihovih izpostavah, v Kmetijskih zadrugah in na vseh slovenskih poštah.

Informacije tel: 061/ 132 60 47

Pridelava krmnega graha

V petih letih smo si v Pomurju nabrali nekaj izkušenj pri pridelavi krmnega graha za zrnje. Srečevali smo se z različnimi težavami, saj na tržišču ni bilo mogoče dobiti primerne sorte za samostojno setev. Sorte, ki so bile na voljo, je bilo mogoče pridelovati samo v mešanicih z žiti, ki so za oporo. S poskusom pa smo dosegli najboljši pridelovalni rezultat z mešanico krmnega graha cv' timo (100 kg) in jarega ječmena (odmerek 80 do 100 kg). To mešanico sejejo kmetje bolj ali manj še danes.

Tehnologija pridelave je zelo zahtevna. Nedoslednost pri pravi setvišči, gnojenju in uporabi herbicidov ter zveti zelo vpliva na rezultat pridelave. Zorano brazdo obdelamo z vlačo. Uporaba le-te je pomembna, saj moramo površino čim bolj zravnavati. Mešanica z graham namreč lahko tudi delno poleže, zato je zetje z žitnim kombajnom lažja na ravni površini. Na zravnavo površino potrosimo setveno količino koncentriranega mineralnega gnojila. Prav bi bilo, če bi opravili kemično analizo zemlje, kajti le tako lahko kmetijska svetovalna služba natančno izdela načrt gnojenja. Če nismo analizirali zemlje in ugotovili vsebnosti osnovnih hranil (fosfor in kalij), potrosimo na ha zemljišča 500 kg gnojila NPK.

Najprimernejša gnojila so NPK 7-20-30, NPK 8-24-24, NPK 8-26-26 in še bi lahko naštevali. Njivo obdelamo s predsetvenikom do drobno grudičaste strukture. Nikakor ne priporočamo za osnovno obdelavo brazde krožne brane, kajti v setvenem sloju izgubimo preveč vlage, prekinemo pa tudi kapilarno dviganje vlage v tleh. Le-ta je zelo pomembna še zlasti na območju Pomurja, kjer že v ranih spomladanskih mesecih lahko primanjkuje padavin.

Mešanico sejemo dvofazno z žitno sejnalnico, in sicer tako, da najprej sejemo ječmen, nato krmni grah. Nikoli ne smemo sejati obratno, saj s sejalnimi lemeži izkopljemo krmni grah, to pa lahko ob morebitnem spomladanskem pomanjkanju padavin vpliva na neenakomeren vzik graha. Po setvi ne priporočamo uporabe brane.

Pred setvijo posameznih vrst moramo sejnalnico preizkusiti ter naravnati. Preizkus sejnalnice nam sicer vzame nekoliko časa, vendar se izgubljeni čas zelo poplača. Ne priporočamo pa setve mešanice s trosilnikom mineralnih gnojil. Bolj ali manj vsi tisti, ki so se odločili za ta način setve, s pridelkom suhega zrnja niso bili zadovoljni.

Ječmen sejemo v medvrstni razdalji 12, grah pa 24 cm. Grah sejemo 3 do 4 cm globoko. Po setvi tla obvezno poveljamo, še zlasti, če so lažja, saj tako zagotovimo enakomerni vzik posevka. Velikokrat so se v praksi pojavljala vprašanja, ali dati prednost mešanju z ječmenom ali ovsom. Praksa in kemične analize zrnja so pokazale, da je najustreznejša mešanica z jarim ječmenom. Zakaj?

Krmni grah in ječmen hkrati dosežeta tehnološko zrelost, medtem ko oves tehnološko dozori nekoliko kasneje. To je zelo pomembno pri pridelavi krmnega graha, saj stroki pogosto pokajo, še zlasti ob močnejših padavinah in visoki temperaturi. Izgube zrnja krmnega graha so mnogo manjše pri pridelavi v mešanici z ječmenom. Drugi najpomembnejši razlog je, ker mešanica zrnja z ječmenom vsebuje precej manj surove vlaknine v primerjavi z ovsom. Na vsak način pa je seveda potrebno pred krmnjenjem te mešanice narediti kemično analizo krme, saj je le tako mogoče natančno sestaviti obrok za prašiče.

Stroka tudi proučuje sorte, ki bi bile primerne za samostojno setev. To so sorte, ki so dobro odporne proti poleganju, saj imajo del listov preobraženih v vitice, s katerimi se rastline medsebojno oprijemajo. Poskusi in analize so pokazale, da je cv' solara zelo primerna za samostojno setev in jo tudi v letošnjem letu priporočamo za pridelavo. Priprava zemlje in osnovno gnojenje sta enaka kot pri pridelavi mešanice. Razlika je le v setveni količini, saj priporočamo za ha 160 do 200 kg semena. Na rodovitnejših tleh bomo sejali manjšo, na manj rodovitnih tleh pa večjo količino semena. Sejali bomo prav tako z žitno sejnalnico, medvrstna razdalja bo 24 cm, po setvi pa površino poveljamo.

Varstvo posevka pred plevami je zelo pomembno za doseganje visokega pridelka suhega zrnja. Možnost uporabe herbicidov v samostojnih setvah je mnogo večja kot v mešanicih. Za škropljenje pred vznikom oz. takoj po setvi pridejo v poštev herbicidi Bladex 50 (2 do 4 l/ha), Dual 500 EC (2 do 3 l/ha) + Prometrin S-50 (2 kg/ha) ali Treflan EC (1 do 2 l/ha). Vsi delujejo proti semenskim ozkolistnim in širokolistnim plevelom. Za škropljenje po vzniku, ko je grah visok 8 do 10 cm, pa pride v poštev herbicid Basagran 600 (2 do 3 l/ha). Deluje na semenske in nekatere širokolistne plevelce. V mešanicih z žiti uporabljamo samo herbicid Basagran 600.

Dodatne informacije lahko dobite pri vašem svetovalcu.

Kmetijska svetovalna služba
za Pomurje
mag. STANE KAPUN, dipl. inž. agr.

Povračila za lastnike traktorjev

Ker krajevne skupnosti po novem nimajo nobenega stalnega vira za financiranje vzdrževanja cest, ki so v njihovem upravljanju, so se v Murski Soboti odločili, da ta sredstva še naprej zbirajo krajevne skupnosti. Dodaten razlog za tako odločitev je tudi, ker vsi traktorji na območju zdajšnjih mestnih občine niso registrirani, prevozi z njimi pa se opravljajo. Pridobljen denar iz povračil za uporabo cest za kmetijske traktorje pa bodo porabili za redno vzdrževanje in varstvo cest.

In kakšna bodo letošnja letna povračila? Dogovorjeno je, da bo osnova za izračun višina povračil za ceste za osebne avtomobile, in sicer 20 do 50 odstotkov tega zneska, upoštevajoč moč motorja. Takšna razmerja so ostala in se vsako leto revalorizirajo v skladu z rastjo cen nizkih gradenj. V primerjavi z lani znaša podražitev 18,28 odstotka. Tako bodo uporabniki cest plačevali za kmetijske traktorje letna povračila glede na moč motorja. Za kmetijski traktor do 25 KM bo treba plačati 2 tisoč tolarjev, od 26 do 40 KM se bo znesek povečal na 3.100 SIT, lastniki traktorjev z močjo od 41 do 63 KM bodo odšteli 3.800, od 64 do 82 KM 4.700, nad 82 KM pa 5.900 tolarjev.

M. JERŠE

Cvetka Sakelšek, enologinja iz ljutomerske kleti, ki je »soodgovorna« za kakovost Ljutomerčanih vin, tudi nagrajenega vina laški rizling – izbor, letnik 1993.

vzorec vina pa je ocenila sedemčlanska strokovna komisija, sestavljena iz priznanih svetovnih enologov. Prav po ocenjevanju se pariško razlikuje od drugih, saj tu vina ocenjujejo pisno. Vsak ocenjevalec mora opisati vse značilnosti ocenjenega vina, če je vino predlagano za priznanje, pa morajo biti za to vsaj štirje člani komisije. Tudi kriteriji za dodelitev priznanj so izredno ostri, saj so za veliko zlato medaljo dovoljene le tri negativne točke (na lanskem vinskem sejmu v Ljubljani je bilo dovoljenih šest negativnih točk), za zlato medaljo pa je bilo dovoljenih od 4 do 8 negativnih točk.

Tokrat so pariški organizatorji prejeli v ocenitev 880 vzorcev najboljših vin iz 25 držav vseh petih celin, komisija pa pri ocenitvi ni imela lahkega dela, saj so pridelovalci poslali zares najboljše, kar premorejo. Da to drži, pričrta tudi podatek, da smo Slovenci poslali na pariško ocenjevanje le 10 vzorcev, med vsemi ocenjenimi vzorci pa je bilo nagrajenih 253 vin. Priznanja so prejela tudi tri slovenska vina: chardonnay, letnik 1994, iz vipavske kleti, suho penec se vino

Barbara vinogradnika Janeza Isteniča z Bizelskega ter izbor laškega rizlinga, letnik 1993, iz Ljutomerčaneve kleti.

Priznanje, ki so ga v Parizu prejeli Ljutomerčani, je bilo tudi povod, da smo obiskali Ljutomerčano klet in se pogovarjali z enologinjo Cvetko Sakelšek, ki je »soodgovorna«, da so tu pridelali tako kakovostno kapljico. »Vremenske razmere so bile jeseni 1993 laškemu rizlingu izredno naklonjene in kakovost grozdja se je po 15. oktobru iz dneva v dan stopnjevala. Zaradi toplega fena, ki je pihal ves teden, so bile noči tople in suhe, zato smo to jesen najlepší nasad laškega rizlinga v Slamnaku namenili posebni trgatvi – izboru,« pripoveduje Cvetka Sakelšek. Vinogradi v Slamnaku so na jugozahodni legi, proti vrhu so lege strme in zato je pridelek še toliko kakovostnejši. Laški rizling – izbor je vino iz grozdja, ki se je v poznem jesenskem soncu gredo do začetka novembra, grozdni sok se je močno koncentriral in dosegel sladkorno stopnjo 120° Oe. »Že ob trgatvi smo v grozdnem soku okušali izjemno žlahnost in vedeli, da moramo temu moštu posve-

ZJAJ, KO SMO PRILEKI V PARIZU PRI,
BOMO REZALI TAKO...

DA SE DO AMERIKE NE USTAVIM

FRANCEKOVO
PREMIŠLAVANJE

O prostovoljnem dodatnem pokojninskem zavarovanju

Varčevanje za stara leta

Pogodbo za dodatno pokojninsko zavarovanje že lahko sklene-
te pri Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter
zavarovalni hiši Slovenica

Obvezno in prostovoljno pokojninsko zavarovanje pokojninskega zavoda

V sistem pokojninskega zavarovanja, ki je del javnega socialnega zavarovanja, uvajamo oziroma dodajamo prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje. To pa pomeni vsaj dvoje: da bomo naredili korak v smeri sistemov, ki jih poznajo v razvitem svetu, ter postopoma opustili ali vsaj zmanjšali delež v pokojninskem sistemu, ki sloni na medgeneracijskem vzdrževanju ali prelivu finančnih sredstev. Posameznik bo z dodatnim zavarovanjem sam poskrbel za svojo materialno varnost v starosti in s tem razbremenil državo. Postopoma pa bi se tako znižala tudi prispevna stopnja, saj sedanji sistem temelji na plačevanju prispevkov zaposlenih in delodajalcev. V razvitem gospodarstvu velja, da je človek za čas, ko bo v pokoju, zavarovan vsaj trikrat. Njegova pokojnina ali dohodek v starosti je torej lahko sestavljen iz treh delov: enega zagotovi država iz pokojninskega zavarovanja, drugi pripada iz zavarovanja, ki ga je vplačeval podjetje, tretjega pa si je ustvaril posameznik sam z varčevanjem ali vplačevanjem zavarovanja iz svojega žepa.

Prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje pri Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje je vezano na izpolnitev pogojev pri obveznem zavarovanju

Tudi tu gre za obliko zavarovanja z vplačevanjem premij in varčevanjem za starost. Pomembno pa je vedeti: Zavod uvaja prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje, ki pa je vezano na izpolnitev pogojev, ki jih postavlja obvezno pokojninsko zavarovanje. Zavarovanec mora biti obvezno pokojninsko zavarovan (biti v delovnem razmerju), in ko izpolni pogoje za upokojitev, bo izpolnil tudi pogoje za pridobitev dodatne pokojnine. Temeljna razlika med obveznim in dodatnim pokojninskim zavarovanjem pa je, da je dodatno prostovoljno in financirano s premijami, ki jih vplačuje zavarovanec sam ali kdo drug zanj, obvezno pa temelji na prispevkih.

Vrste zavarovanj

Oseba, ki je obvezno pokojninsko zavarovana, lahko sklene pri Zavodu za pokojninsko zavarovanje tudi dodatno zavarovanje za:

- dodatno starostno pokojnino
- dodatno starostno pokojninsko zavarovanje z invalidsko pokojnino
- dodatno družinsko pokojnino
- dodatno invalidnino

Možno je skleniti več vrst navedenih dodatnih zavarovanj. Pri posameznih vrstah navedenih zavarovanj se lahko sklenitvi odloča med različnimi možnostmi glede dedovanja (vračila ali izplačila) vplačanih sredstev. Pri tem se lahko odloča med nasle-

dajimi dodatnimi zavarovanji za:

- dodatno starostno pokojnino brez vračila kapitalizirane premije (v primeru smrti sklenitelja zavarovanja plačane premije ostanejo skladu)
- dodatno starostno pokojnino z vračilom kapitalizirane premije (v primeru smrti sklenitelja zavarovanja sklad vrne kapitalizirane premije ali izplačilo dodatne pokojnine do tedaj, ko bi umrla uzivalec dodatne pokojnine dopolnil 78 let starosti (ob smrti sklenitelja sklad vrne kapitalizirane premije dedičem, ali če je oseba že prejela dodatno pokojnino, sklad izplača neizplačane dodatne pokojnine dedičem ali oseb, ki je imenovana v pogodbi, v enkratnem znesku)
- dodatno invalidsko pokojnino brez vračila dela kapitalizirane premije
- dodatno invalidsko pokojnino z vračilom dela kapitalizirane premije
- dodatno invalidsko pokojnino z vračilom dela kapitalizirane premije ali izplačilom dodatne pokojnine do tedaj, ko bi umrla uzivalec dodatne pokojnine dopolnil 78 let starosti
- dodatno družinsko pokojnino z vračilom kapitalizirane premije ali izplačilom dodatne pokojnine do tedaj, ko bi umrla uzivalec dodatne pokojnine dopolnil 78 ali 26 let starosti
- dodatno invalidnino brez vračila kapitalizirane premije

Omejitve pri sklepanju dodatnega zavarovanja

Najpomembnejše tri omejitve so:

- da dodatno zavarovanje pri pokojninskem zavodu lahko sklenejo samo tisti, ki so tudi aktivni zavarovanci
- dodatno pokojninsko zavarovanje je mogoče skleniti samo za toliko let, kolikor ima sklenitelj po veljavnem zakonu preostale delovne dobe od sklenitve dodatnega zavarovanja do izpolnitve pogojev za upokojitev
- dodatno zavarovanje je mogoče skleniti najkasneje pet let pred izpolnitvijo pogojev za starostno pokojnino

Prvi dve omejitvi določa zakon, zato sta med temeljnimi določbami v ponudbi zavarovanja in sta tisti značilnosti, ki to dodatno pokojninsko zavarovanje ločita od ponudbe rentnih zavarovanj drugih zavarovalnic. Pogodbo je mogoče skleniti tudi za organizirane skupine v podjetju ali kar za vse zaposlene v podjetju. Sestavni del pogodbe pri dodatni invalidski pokojnini in dodatni invalidnini je tudi vprašalnik o zdravstvenem stanju sklenitelja.

Plačevanje premij in izplačevanje dodatne pokojnine

S pogodbo o dodatnem zavarovanju se zavarovanec zaveže, da bo redno plačeval premijo,

sklad pa, da mu bo ob upokojitvi ali nastanku invalidnosti izplačeval dogovorjeno pokojnino. Sklenitelj lahko plačuje premijo mesečno, letno ali celo v enkratnem znesku. Namesto sklenitelja lahko prevzame obveznost plačila premij njegov delodajalec ali morda druga oseba. Sistem plačil premij in izplačil dodatnih pokojnin deluje na podlagi aktuarskega sporazuma, ki določa razmerje med premijo in dodatno pokojnino in je izračunan na podlagi predvidenega obrestovanja plačanih premij in pričakovane življenjske dobe ali invalidnosti zavarovancev.

Ta izračun tudi loči zavarovanje za ženske in moške. Zato so premije za določeno dodatno pokojnino za ženske za nekaj odstotkov višje od premij za moške, saj imajo ženske krajšo delovno dobo (torej vplačajo manj premij) in v povprečju tudi dlje živijo. Zavarovanje je dolgoročno naravnano, to pomeni, da je tem ugodnejše, kolikor daljše je. Ali drugače rečeno: tisti zavarovanci, ki so le nekaj let pred pokojem, se najbrž ne bodo tako pogosto odločali za dodatno pokojninsko zavarovanje kot mladi zavarovanci.

Zavarovanec prejema dodatno pokojnino, dokler je živ. Ob smrti pa plačane premije (če umre pred upokojitvijo) ali neizplačano dodatno pokojnino (če umre po upokojitvi) dedujejo dediči, če se je zavarovanec seveda tako odločil. Zato potem plačuje tudi višje premije. Premije se bodo višale z rastjo cen na drobno, ki jih uradno objavlja Statistični zavod Slovenije, za toliko pa bodo rasle tudi dodatne pokojnine. Sklenitvi pripada vsako leto tudi delež od dobička sklada, ki ga pripišejo zbranim sredstvom sklenitelja ter mu tako povečajo njegove dodatne pravice. Pokojninski sklad za dodatno zavarovanje zagotavlja varnost vloženi sredstev, za kar bo skrbel z ustreznimi naložbenimi politiki.

Kaj če zavarovanec izgubi zaposlitev ne po svoji krivdi

Dodatno zavarovanje preneha:

- če sklenitelj izgubi lastnost zavarovanca v obveznem zavarovanju
- ko pridobi pravico iz dodatnega zavarovanja
- če sklenitelj po lastni želji izstopi iz zavarovanja
- če sklenitelj kljub pisnemu opominu ne plača premije za tri mesece
- s smrtjo sklenitelja ali zavarovanca

Sklenitvi, ki izgubi lastnost zavarovanca v obveznem zavarovanju, že vplačane premije za dodatno pokojninsko zavarovanje sklad na njegovo željo vrne, s tem da obračuna svoje stroške.

Ali pa mu vlogo zamrzne in jo lahko oživi, ko se ponovno zaposli ali postane aktivni zavarovanec

Zgled

Ženska, stara 35 let, ima deset let delovne dobe. Pogoj za upokojitev bo izpolnila, ko bo stara 60 let. Torej ji manjka še 25 let. Ob svoji pokojnini iz obveznega zavarovanja bi rada prejela še mesečno dodatno pokojnino v višini 50 tisoč tolarjev. Zanj izračunana mesečna premija za dodatno zavarovanje je 13 400 tolarjev.

Izračunana premija je različica starostne dodatne pokojnine za žensko z vračilom kapitalizirane premije ali izplačilom dodatne pokojnine dedičem ali upravičencem za čas, ko bi umrla uzivalka pokojnine dopolnila 78 let.

Ta ista zavarovanka se odloči, da se bo dodatno zavarovala še za primer invalidnosti. Če bo postala invalid prve kategorije, bo dobila dodatno pokojnino v višini 50 tisoč tolarjev na mesec takoj, ko nastopi invalidnost. Njena premija bo potem višja za 6 450 tolarjev ali skupaj 19 850 tolarjev. Tudi v tem primeru gre za vračilo kapitaliziranih premij ob smrti.

Ta ista zavarovanka se odloči za dodatno starostno zavarovanje. Želi, da bi prejela 50 tisoč dodatne pokojnine na mesec, vendar ob njeni smrti sklad dedičem ne bi vračal vplačanih premij. Njena izračunana mesečna premija v tem primeru znaša 12 050 tolarjev.

Moški je star 27 let in ima 5 let delovne dobe. Če se dodatno pokojninsko zavaruje, bo premijo plačeval 35 let, dokler ne izpolni pogoja za starostno upokojitev - 63 let. Mesečno pa bi plačeval 10 tisoč tolarjev premije. Njegova dodatna pokojnina bi znašala 78.719,30 tolarjev. Gre za zavarovanje za dodatno starostno pokojnino z vračilom kapitalizirane premije ali izplačilom dodatne pokojnine do tedaj, ko bi umrla uzivalec dopolnil 78 let.

Ta isti zavarovanec bi mesečno lahko plačeval 5 tisoč tolarjev premije. Njegova dodatna pokojnina bi znašala 43 859,65 tolarjev. Gre prav tako kot v zgornjem primeru za vračanje kapitalizirane premije.

Prostovoljno pokojninsko zavarovanje je torej ponujeno aktivnim zavarovancem obveznega pokojninskega zavarovanja, to pa je za okoli 724 tisoč zavarovancev, pri čemer niso upoštevani brezposelni (37 tisoč) in zavarovanci po 24. členu zakona (13.400), ki imajo status zavarovanca v obveznem zavarovanju, vendar se ne morejo dodatno zavarovati. To so na primer študentje, nezaposleni prijavljeni na Zavodu za zaposlovanje, zavarovanci, ki so na služanju vojaškega roka, in drugi, ki si prostovoljno vplačujejo obvezno zavarovanje ter jim teče delovna doba. Po dosežanju izračunanih bi sklad posloval rentabilno pri približno 30 tisoč zavarovancih ali okoli 4 odstotkih vseh zavarovancev.

V zavarovalni hiši Slovenica ne sprašujejo po zaposlitvi

Poleg že uveljavljenih oblik življenjskega zavarovanja, s katerimi je tudi mogoče varčevati za starost in si povečati prihodke, ko smo v pokoju, se tudi zavarovalne hiše pripravljajo na dodatno prostovoljno pokojninsko zavarovanje. S svojo ponudbo je pohitela in prehitela druge zavarovalnice zavarovalna hiša Slovenica.

Pri njih je mogoče vsako dodatno prostovoljno pokojninsko zavarovanje skleniti v tolarški vrednosti ali z valutno klavzulo, kjer se vrednosti navajajo v markah. Pri njih poznajo štiri glavne skupine tovrstnih zavarovanj:

- neodloženo zavarovanje z enkratnim vplačilom premije (pokojnina se začne izplačevati takoj naslednji mesec po plačilu premije)
- odloženo zavarovanje z enkratnim plačilom premije
- odloženo zavarovanje z letnim plačevanjem premije
- odloženo zavarovanje s plačevanjem premije v mesečnih obrokih

Beseda odloženo označuje dogovor, čez koliko let naj se prične dodatna pokojnina izplačevati. Tudi pri Slovenici sklepajo vsa dodatna prostovoljna pokojninska zavarovanja z možnostjo dedovanja ali brez te možnosti. Če bo sklenjeno zavarovanje z dedovanjem, bodo prešle vse pravice do nadaljnjega izplačevanja pokojnine ob smrti zavarovanca na upravičence, dediča, in to do vključno 78. leta starosti zavarovanca, če bi jo ta doživel. V primeru zavarovanja brez dedovanja pa bo ob istih pogojih pokojnina zato višja.

Dodatno pokojninsko zavarovanje pri Slovenici ni vezano na delovno razmerje, torej ni pomembno, ali je sklenitelj zaposlen ali ne. Pri njih torej lahko dodatno pokojninsko zavarovanje sklene kdorkoli, kadarkoli in za kogarkoli, mesečna pokojnina pa je odvisna le od starosti osebe, ki se zavaruje, dolžine plačevanja premije ter višine premije. Pri njih izdelan sistem je tudi enoten tako za moške kot za ženske, pri čemer so se zgledovali po navodilih Evropske unije, ki zahteva izenačene pogoje zavarovanja moških in žensk v določenem času.

Ob smrti zavarovanca, ki vplačuje premije za dodatno pokojninsko zavarovanje (odložni čas), bo upravičencem ali dedičem pripadalo vračilo celotne zbrane matematične rezerve. Če smrt nastopi, ko zavarovanec dodatno pokojnino že prejema (ko umre v času od izplačila prve pokojnine pa do desetega leta izplačevanja), zavarovalnica izplača upravičencu zbrano in neporabljeno matematično rezervo (če je seveda zavarovanje sklenjeno z dedovanjem). Če pa je dogovorjeno izplačevanje pokojnine tudi po smrti zavarovanca, se ta izplačuje upravičencu ali dediču do dneva, ko bi zavarovanec dopolnil 78 let. Zavarovalnica, ki bo zbrana sredstva tekoče plemenitila, bo med zavarovance razdelila po zaključnem računu 90 odstotkov ustvarjenega dobička. Po pričetku izplačevanja pokojnine se bo ustrezní delež dobička, ki bo pripadal posameznemu zavarovancu, izplačal letno s prvo dodatno pokojnino po sprejemu zaključnega računa za preteklo poslovno leto.

Zgled

Če je oseba stara 40 let in se je odločila za mesečno premijo 150 mark v tolarški protivrednosti, bo po 60. letu prejela doživljenjsko dodatno mesečno pokojnino v višini najmanj 488,02 marki prav tako v tolarški protivrednosti.

Zavarovanje je bilo sklenjeno z dedovanjem.

Moški, ki bo sklenil v starosti 25 let dodatno prostovoljno zavarovanje z dedovanjem, želi po 55 letu prejemanju dodatno pokojnino v višini 1500 mark tolarške protivrednosti. Njegova mesečna premija, ki jo bo plačeval od 25. do 55. leta starosti, bo znašala 243,84 mark v tolarški protivrednosti.

Za žensko, staro 25 let in gospodinjico, lahko kdorkoli plačuje mesečno premijo v višini 162,55 mark v tolarški protivrednosti, če želi prejemanju po 55. letu dosmrtno pokojnino v višini 1 000 mark tolarške protivrednosti.

Kam s prihranki za stara leta: ali v zavarovalnico ali banko...

Uvajanje dodatnega prostovoljnega zavarovanja pri zavarovalnih hišah seveda načeloma ni tujalo vprašanje: kaj je ugodnejše, življenjsko zavarovanje ali dodatno pokojninsko zavarovanje?

Dodatno pokojninsko zavarovanje je zavarovanje z manjšim tveganjem, zato zavarovalnica upravičencem izplača zbrano matematično rezervo. Edino tveganje, ki ga zavarovalnica prevzame, je to, da bo zavarovanec živel dlje od predvidenih 78 let. Zato so pokojnine iz dodatnega prostovoljnega pokojninskega zavarovanja lahko pri plačevanju enakih obrokov višje kot pokojnine iz življenjskih zavarovanj. Pri življenjskem zavarovanju se namreč upošteva smrt in invalidnost.

Veliko ljudi, ki se tako zavarujejo, pri umru in pokojnine ne doživijo, prejmeta pa jim polna zavarovalna vsota, kakor da bi se naprej živeli in vplačevali predvidene obroke. Razlika zavarovalnice nekako morajo pokriti. Pokojnine so lahko zato ob plačevanju enakih obrokov za življenjsko zavarovanje nižje, več pa bodo ob smrti dobili dediči. Pri dodatnem pokojninskem zavarovanju bodo pokojnine ob izstopu premiji višje, s tem da bodo dediči dobili manj.

Če vemo, da si bo za varnostna stara leta vsakdo moral poskrbeti sam, je aktualno vprašanje: kako se odločiti? Dobro bo, da pred odločitvijo zberemo podatke o zavarovalnici, pogledamo cenno in si damo izračunati, koliko bomo ob izbrani obliki zavarovanja in določenem znesku premije dobili izplačano. Cene, na primer življenjskih zavarovanj, nas, se med zavarovalnimi hišami razlikujejo tudi do 22 odstotkov. Ob ceni pa je seveda treba paziti na pogledati še pogoje zavarovanja.

Je morda boljše denar nositi v banko in za starost varčevati na ta način?

Kratkoročno se dobro obnese denar vlagati v banko, za dolgo ročno varčevanje pa je boljše obrniti se na zavarovalnice. Banka živi od razlik med pasivnimi in aktivnimi obrestmi, za vloženi denar pa varčevalec dobi nižje obresti. Dokler bodo vloženi denar pa varčevalec dobi višje obresti. Zato plačati varčevati tudi tak. Zavarovalnica vam bo zaračunala stroške svojega dela, vendar bi zbrani denar obračala ustvarjeni vancem pripisovala ustvarjeni dobiček.

Zato je lahko takšna naloga, če bo zavarovalnica dobro obračala denar, dolgoročno donosnejša.

MAJDA HORVAT

Vestnik

Miheličeva galerija na Ptuj

Mitologija Žoharjevega kurenta

Kjer se rogovi izpeljejo v cvetove

V prostore Miheličeve galerije na Ptuj sta umetnostna zgodovinar Stanka Gačnik in etnolog Aleš Gačnik, mlada kustosa Pokrajinskega muzeja Ptuj, 23. februarja 1995 pripeljala kurente Borisa Žoharja, slikarja naivca s Ptuja. Kurent, nekdanji izključno pustni šemski lik, danes tudi zaščitni znak ptujske regije, številnih prireditelj in tekmovanj po Sloveniji in po svetu, pridobiva nov pomen večnega motiva, saj stopnjuje slikarjevo ustvarjalnost od prvih risarskih poskusov v šestdesetih letih do današnjih nadrealnih upodobitev na platnu in v lesu.

nas skoraj prepriča, da imamo pred sabo gričevnati svet Halož, ki pa to niso. Tudi stavbna podoba vasi, potisnjenih pod gričevje, ne spominja na panonski stavbni tip in pravilno obcestno razvrstitev vasi na Ptujem polju. Žoharjev Kurent se giblje v namišljeni pokrajini.

Pustno izročilo Ptujkega polja omejuje pojavljanje kurenta na pustni čas, najbolj intenzivno na obdobje od svečnice do pustnega torka. Zadnje čase pa je folklorizem populariziral šemski lik, predvsem »korantijo«, in tako omogočil nastope skupin kurentov čez vse leto na različnih športnih, kulturnih in turističnih prireditvah doma in po svetu. Žohar svojega Kurenta ne obremenjuje z določenim, v ljudskem izročilu ohranjenim časom pojavljanja ob prehodu zime v pomlad, temveč je med ljudmi ob prazniku in pri njihovem delu vse leto.

Žohar postavlja svojemu Kurentu širši vsebinski okvir. Neobremenjeno mu prida novih, že pozabljenih in na novo nastajajočih vlog in pomenov, izhajajočih iz ljudskega slovstva, ki pozna in časti Kurenta kot ju-

naka na precej večjem prostoru, kot mu ga sicer predpisuje pustno izročilo. Ne pozabi prelomnega trenutka, ki je potreben za pojmovanje in razumevanje novih vsebin kurenta. Žohar upodobi prihod Kurenta, sicer šemskega lika tradicionalnega ruralnega okolja, iz podeželja v mesto. Kurentov preskok iz tradicionalnega pustnega v karnevalski kontekst, ki je danes sicer precej problematiziran, je bil pred 35 leti nujen za njegov obstoj. S tem ni prav nič izgubil na svoji »izvirnosti«, saj se kurentovo naznanjanje prihajajoče pomladi že stoletja obhaja brez prave povezave s strukturo izginule religije, iz katere izhaja.

Slikarjev junak nastopa predvsem kot zavetnik ljudi, božanstvo, odrešitelj, ki se žrtvuje za človeštvo, z atributi Vsemogočnega. K njemu se ljudje zatekajo po pomoč v stiski in se zahvaljujejo kot »sv. Kurentu«. S stilizirano opravo in univerzalnostjo njegove pojavnosti v času in prostoru da Žohar vedeti, da ta Kurent ni samo njegov in »njihov«, temveč je moj, tvoj, vaš, skratka naš. Je človekov zavetnik in izvor vsega dobrega.

To potrjuje pokrajina, ki samo »nemo« spremlja Kurenta - junaka, izstopajočega v izbranih toplih barvnih tonih, in ne sili iz ozadja.

Vendar Kurent obseda Žoharja še naprej. Slikarjeva nadgradnja »... prinaša nekatere nove pomene, ki se vežejo predvsem na nov kontekst in manj na sam image kurenta ...«, pravita avtorja in razstavo končujeta s predstavljeno potencialnega nadaljevanja mitologije Žoharjevega Kurenta v kontekstu zabavišnega parka »Kurentland«, ki s svojim namenom že polarizira slovensko strokovno in širo javnost. Po tej razstavi Kurent in njegov Žohar ne bosta več, kar sta bila.

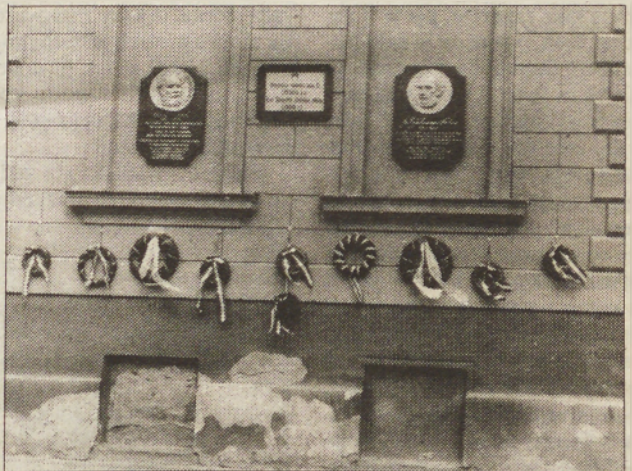
Razstava je na ogled od 28. maja 1995.

NATAŠA KONESTABO

Dva kulturna dogodka protestantske in madžarske manjšine

* Billy Graham se označuje za "božjo brzostrelko". Pridiga že od leta 1939. Film njegovega nastopa v soboškem kinu je bil pretekli teden gotovo največji kulturni dogodek na področju soboškega cineastičnega gravitacijskega polja. Med rimskokatoliškimi verniki, ki so si brez kakega ekumenskega poziva ogledali film v katerem od treh dneh predvajanja, so mnogi, ki so bili presenečeni in navdušeni nad biblijskim pridigarstvom.

* Prekmurski slovenski Madžari so proslavili madžarski kulturni praznik. Proslava je bila 19. marca na Čentibi, slavili pa so dan iz življenja velikega madžarskega pesnika in pisatelja Sandorja Petőfija, 15. marec 1848, ko se je revolucionarni pesnik v Pešti postavil na čelo revolucionarne mladine. Padel je v eni od zadnjih bitk madžarske osvobodilne vojne 31. julija 1849 kot adjutant poljskega generala Jozefa Bema, ki je

v obrambi revolucionarnega Dunaja vodil madžarske čete. Ta general je po porazu pri Temišvaru prestopil v islam in je kot Murat paša v turški službi 1850. pobil arabsko vstajo v Aleppu.

Petőfi se je rodil 1.1. 1823 v Kiskőrösu, v mladostnem nemiru je veliko potoval, zapustil gimnazijo, se pridružil gledališki skupini, 1839. je bil vojak, po odpustitvi iz vojske je bil znova igralec, po izidu prvega zvezka pesmi pa pomožni urednik v Pešti. Kmalu je našel svoj pesniški izraz: jezikovno in tematsko je bil blizu ljudskemu pesništvu z mnogimi revolucionarnimi toni. To je dražilo kritiko in navduševalo bralstvo in poslušalstvo. V javnem življenju je v tem času latinščino zamenjaval madžarščino, kar je bil učinek splošnega evropskega odkritja, Petőfi pa je ljudskemu jeziku, ki ga označuje bližina življenju, pomagal v literaturo. V vseh njegovih literarnih stvaritvah prevladuje subjektivni ton, tako v situacijskih pesmih, žanrskih slikah in poetičnih opisih pokrajine kot v epih.

Kar pa se tiče situacije, v kateri manjšina praznuje svoj kulturni praznik med večino, ki je po splošni definiciji državotvorna toliko, kolikor je kulturna, in potemtakem kulturna toliko, kolikor je državotvorna, je tako, da si šele sedaj stojita tukaj nasproti dve formalno polnokrvni, samozavestni in čustveni kulturi. Odkar je Slovenija država, se od nje do madžarske manjšine in njene kulture pričakuje več kavalirskih gest. Torej tudi več čestitk politike za njen kulturni praznik! Prav zato, ker je kultura področje najglobljih razlik! V politiki imata lahko oba naroda enake, podobne ali različne sisteme, v kulturi pa sta in morata biti zgolj različna. Dopusčati to razliko, je politično vprašanje. Vprašanje političnega takta je tudi, kako manjšina uživa svojo kvantitativno majhnost, ali ve sprejeti, ne da bi izzivala, ali se ve potrjevati, ne da bi postajala sumljiva, ne da bi dramila občutek, kako ogrožena ni ona, temveč večina. Tovrstna problematizacija bi se smela imenovati smešna, a je to samo tako dolgo, dokler se je da brez travi, brez žalitve izpovedati. - Čestitke torej!

ŠSM

Sto let svetlobe - na platnu

Film in televizijo razlikuje več kot zgolj velikost ekranov. Ne gre samo zato, da je "tisto malo" prikazovanje iluzije televizija in "tisto veliko" kino. Eno je žarenje in spajanje, nekaj kar spominja na tako trivialno dejavnost, kot je varjenje kovin. Drugo je izkoriščanje nemogućnosti človeškega očesa, da vidi posameznosti. Zenonovske negibne poslastice niza zdajšnjosti vidi preteklost, sedanjost in prihodnost v enem - vidi gibanje.

Za film je potrebna tema, film je projekcija. Svetlobni snop, ki nosi iluzijo na platno, je kot sporečilo od drugod. Za film je potrebna dvorana, zatemnitev, projektor in razdalja. Dvorana, zatemnitev in razdalja: ali ni to kraljevsko? Film je kraljevsko, televizija je plebejska. Za televizijo, ni potrebno nič razen televizorja. Televizija ni televizija, če naj dobesedni prevod besede pomeni »pogled na daljavo«, »gledanje v dalje«. Pogled za odhajanjem, pogled, ki sedi simulakrom, pogled, ki sega v prostor, ki lovi sliko, je pogled na filmsko platno. Televizijska slika je scvrta, filmska je kot slikana z velikim čopičem svetlobe. Televizija so puzzle, film je umetnost.

Pred sto leti sta brata Lumiere izumila film. V neki lopi v Parizu sta javno predvajala gibljive slike. V Berlinu je istega leta prikaz val film Sladanowsky. Louis Jean Lumiere je izdelal prvi tehnično uporaben kinematograf že leto poprej. Njegov brat Auguste se je v tistem času ukvarjal s fiziološko

kemijo - karkoli naj bi že to bilo, gotovo je povezano s tehničnim fenomenom filma.

Film ima fiziološko podlago. Predstava gibanja na filmu je zmožna zaradi stroboskopske prevare. Če se neki predmet v ustrezno kratkem času pojavi najprej na točki A, potem pa na očki B, se našim očem to kaže kot premika-nje predmeta od točke A do točke B. Frekvenca zvarjenja filma je odvisna od moči osvetlitve, če svetlobe ni dovolj, slika miglja. V filmih, ki jih gledamo v kinu, mora pred našimi očmi preska-kljati 48 sličic na sekundo.

Ob Lumierovem filmu Prihod vlaka so prestrašeni gledalci zapuščali kinodvorano. Živost filma, njegova fiziološka vpetost med orodja človeške percepcije se ne izčrpa samo z nesposobnostjo človeškega očesa. Koordinate filmskega reproduciranja in doživljanja segajo tudi v zunanji prostor, v prostor celotne fenomenologije. Odvisne so od zaporedja kadrov, planov, pogleda kamere. Teoretiki filma pravijo, da sta

Lumiera, ali vsaj eden od njiju, vse te ključne prvine filma že poznala, da sta jih obvladala, čeprav ne dovršeno. Vsekakor pa aksiomatsko. Suspens, zaporedje kadrov, ki našo predstavno moč popeljejo za dogajanje in zunaj njega na filmskem platnu, je pozneje dovršil Hitchcock. Ali pa je to pred njim že naredil Kuleš? Za kaj gre? Gre za nadaljnji čudež, ki nam ga razkriva film. Kuleš je pokazal, kašen učinek ima na človekovo dožemanje mešanje prizorov. Negibni obraz igralca je posnel v velikem planu, statično, in ga montiral z različnimi sprejemnimi prizori: negibni obraz je imel od scene do scene drugo ekspresivno vrednost.

Tudi to je kratkomalo fiziološka podlaga. In tisto, kar je delal Hitchcock, tudi. Še bolj pa tisto, kar je želel delati in so pozneje delali drugi. Hitchcock pripoveduje, kako bi želel posneti umor na polju tulipanov, če bi ga smel v barvah. »Kamera se približuje cvetu tulipana, celo vanj gre. Bojni trušč se nadaljuje v zvočnem

ozadju. Pomaknemo se na cvetni list, ki zapolni celotno platno, in tlesk ... kaplja rdeče krvi pade na cvetni list.« - To je makrokozmična sila filma, to je fiziološki učinek izuma bratov Lumier. Filmska projekcija je tako rekoč človeška fiziološka moč, ki se dogaja s pomočjo sredstev za prevaro. Po izumu filma ni več mogoče misliti nefilmsko, niti prej to ni bilo mogoče. Filmsko je mislil že Platon v svoji prispodobi o podzemni jami.

»Uspeh filma je od njegovih začetkov povezan s tem, da reproducira gibanje in življenje, ali bolje, da je narejen za to. Dim, trepetanje listov, oblaki, tekoče vode, vse te interludijske teme so nekakšno jedro filma, tudi njegova neumnost, če hočete, vendar njegovo lastno »zrno«. Zrno filmske slike je drobno atmosfersko, to je zrno, ki izpostavlja svetlobi različna tkiva kože, vlakna, kamna, živalskih kožuhov, drevesnih skorj ali lesk kovin, tekočine, hlape in. Ta neposredna soobstočnost raznih snovi in esenc je korenina moči filma oziroma tega, kar se imenuje vtis realnosti. Slika je prosajna, trak zabeleži igro svetlobe in senc, pri čemer se to delo ne opravi v smelnih škattli, marveč prej ali prej (svetlobo) in potem (v laboratoriju)...«

Tako piše Pascal Bonitzer v knjigi Slepo polje. »Neprosojni magnetni trak rima nič skupnega s prosojnim in občutljivim filmskim trakom,« nadaljuje. Videofilmi nimajo svoje fiziologije, zato so »znosni le kot kratki, ker takoj zasitijo pozornost«. »Filmski trak je nemara res le stupiden material, tipičen za 19. stoletje,« kot pravi George Lucas, »magnetni trak pa je nedomno goljufiv, nezanesljiv material, vreden 20. stoletja.

Ubogo dvajseto stoletje.«
Da, ubogo televizijsko gledalstvo.
STEFAN SMEJ

kulturni koledar

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA: V razstavišču Pokrajinskega muzeja je na ogled prenovljena razstava stalne zbirke Od poznega srednjega veka do modernizma.

LENDAVA: V grajskih prostorih so na ogled dela udeležencev dosedanjih mednarodnih likovnih kolonij.

LENDAVA: V galeriji lendavskega gradu razstavlja madžarski akademski slikar László Nemes.

LENDAVA: V galeriji hotela Elizabeta razstavlja akademski slikar Janez Knez iz Trbovelj.

LJUTOMER: V galeriji Anteja Trstenjaka razstavlja slikarka Jasna Kozar - Hutheesing.

MURSKA SOBOTA: V soboškem gradu je razstava starih knjig, raritet iz zbirke županijske knjižnice Deak Ferenc iz Zalaegerzsega. Odprta bo do 15. aprila.

MURSKA SOBOTA: V galeriji je odprta razstava 22. mednarodne likovne kolonije v Lendavi, ki jo posoja Zavod za kulturo občine Lendava. Na ogled bo do 4. aprila.

PRIREDITVE

MARIBOR: V petek, 24. marca, bo avtobus izpred lendavske knjižnice odpeljal na ogled predstave Kdo se boji Virginije Woolf?, ki bo v mariborski Drami. Predstava se prične ob 19.30, avtobus odpelje ob 16. uri. Rezervacije z varščino 1000 SIT sprejema ZKO, Partizanska 2, Lendava, telefon 75 289.

MURSKA SOBOTA: V torek, 28. marca, ob 19.30 bo v dvorani kina Park 27. pomladni koncert soboškega mešanega pevskega zbora Štefana Kovača, ki mu dirigira Alenka Brulc-Šiplić.

Dogajanja na ljubljanski borzi

Spoštovane bralke in bralci, tokrat vam poročamo o dogajanjih na ljubljanski borzi oz. trgu vrednostnih papirjev zajemalo obdobje med torkom 14. 3. in ponedeljkom 20. 3. 1995.

Borzna kotacija A - redne delnice

16. 3. je enotni tečaj delnice LEK iz 11.653, ko je bilo za 210 tisoč dolarjev prometa, naslednjega dne pa na 12000, vendar le ob 1 lotu prometa.

Na torkovem borznem seštanju je enotni tečaj delnice Probanka iz 14184 porasel na 14277, ko je bilo za 628 tisoč dolarjev prometa, naslednjega dne pa padel na 13823 ob 5,5 mio dolarjev prometa. V četrtek je njen enotni tečaj padel na 13769, ko je bilo za 220 tisoč dolarjev prometa, naslednjega dne na 13559 ob 2,2 mio dolarjev prometa, v ponedeljek pa porasel na 13802 (1,5 mio dolarjev prometa).

V torek je enotni tečaj delnice Salus sicer iz 20237 poskočil na 20600, ko je bilo za 1,6 mio dolarjev prometa, vendar se je naslednjega dne vrnil na 20217 ob 2,2 mio dolarjev prometa. V četrtek je njen enotni tečaj porasel na 20386, ko je bilo za 2,2 mio dolarjev prometa, naslednjega dne je bil prijavljen aplikacijski posel v vrednosti 612 tisoč dolarjev po tečaju 20400, v ponedeljek pa je njen enotni tečaj porasel na 20452 (4,7 mio dolarjev).

14. 3. je enotni tečaj redne delnice SKB iz 35023 porasel na 35125, ko je bilo za 1,4 mio dolarjev prometa, naslednjega dne pa padel na 34649 ob 18,3 mio dolarjev prometa. V četrtek je njen enotni tečaj padel na 34435, ko je bilo za 964 tisoč dolarjev prometa, naslednjega dne na 34780 ob prometu 348 tisoč dolarjev, v ponedeljek pa padel na 34404 (12,2 mio dolarjev prometa).

Borzna kotacija A - obveznice

Enotni tečaj obveznice RSL 1 se je v torek zadržal na ponedeljkovem nivoju 98,0, ko je bilo za 1,8 mio dolarjev prometa, naslednjega dne porasel na 98,1 ob 1,9 mio dolarjev prometa, v četrtek pa na 98,2 (5,7 mio dolarjev prometa). V petek je njen enotni tečaj padel na 97,9, ko je bilo za 8,3 mio dolarjev prometa, v ponedeljek pa na 97,7 ob 10,6 mio dolarjev prometa.

Iz 102,9 na 103,0 je v torek porasel enotni tečaj obveznice RSL 2 ter se na tem nivoju zadržal tudi v sredo, prav tako pa tudi v četrtek, skupno pa je bilo za več kot 21 mio dolarjev prometa. V petek je njen enotni tečaj rahlo padel na 102,9, ko je bilo za 4,8 mio dolarjev prometa, v ponedeljek pa poskočil na 103,3 ob 41 mio dolarjev prometa.

Po petnajstih dneh se je 17. 3. ponovno trgovalo z obveznico RSL 11, prometa je bilo za 11,2 mio dolarjev, njen enotni tečaj pa je iz 92,0 padel na 89,5.

V sredo se je enotni tečaj obveznice RSL 1 z izkoriščeno davčno olajavo zadržal na petkovem nivoju 96,7, prometa pa je bilo za 61 tisoč dolarjev. V ponedeljek je bil v vrednosti 73 tisoč dolarjev, prijavljen aplikacijski posel po tečaju 96,8. Obveznica RSL 2 z izkoriščeno davčno olajavo je v četrtek ostala na ponedeljkovem nivoju (99,0), ko je bilo za 169 tisoč dolarjev prometa, v ponedeljek pa

je bil v vrednosti 35 tisoč dolarjev sklenjen aplikacijski posel po tečaju 100,0.

Na torkovem borznem seštanju je enotni tečaj obveznice SKB 1 nekoliko porasel iz 96,8 na 97,0, ko je bilo za 106 tisoč dolarjev prometa, vendar je naslednjega dne zdrsnil na 95,4 ob 9,1 mio dolarjev prometa. V četrtek je njen enotni tečaj porasel na 95,6, ko je bilo za 802 tisoč dolarjev prometa, naslednjega dne so bili prijavljeni aplikacijski posli v vrednosti 8,2 mio dolarjev po tečaju 96,8, v ponedeljek pa v vrednosti 3,9 mio dolarjev po tečaju 95,6.

Borzna kotacija B - redne delnice

Z delnico BTBR je bil v sredo prijavljen aplikacijski posel v vrednosti 36 tisoč dolarjev po nespremenjenem tečaju 12100, v četrtek je njen enotni tečaj porasel na 12200 ob prometu 49 tisoč dolarjev, v ponedeljek pa padel za 9,84 odstotka na 11000 (330 tisoč dolarjev).

Enotni tečaj delnice Dadas je na torkovem borznem seštanju poskočil iz 129596 na 141265, ko je bilo za 17,8 mio dolarjev prometa, naslednjega dne zdrsnil na 132899 ob 51,7 mio dolarjev prometa. Tudi v četrtek je njen enotni tečaj padel in sicer na 130293, ko je bilo za 23,9 mio dolarjev prometa, v petek na 127531 ob 15,3 mio dolarjev prometa, v ponedeljek pa rahlo porasel na 127943 (17,7 mio dolarjev prometa).

V sredo je enotni tečaj delnice Finmedia padel od 15400 na 14432, ko je bilo za 491 tisoč dolarjev prometa, naslednjega dne pa porasel na 14865 ob prometu 639 tisoč dolarjev. V petek je njen enotni tečaj porasel na 15176, ko je bilo za 258 tisoč dolarjev prometa, v ponedeljek pa na 15807 ob prometu 838 tisoč dolarjev.

Z enim lotom redne delnice Gradbeno podjetje Grosuplje je bil v četrtek opravljen promet po tečaju 17000, kar predstavlja porast tečaja za 1000 dolarjev, glede na tečaj, ki ga je ta delnica dosegla 6. februarja letos.

Za 10 odstotkov je na torkovem borznem seštanju poskočil enotni tečaj redne delnice Hmezd banke in sicer iz 14500 na 15950, ko je bilo za 160 tisoč dolarjev prometa, v ponedeljek pa na 16600 ob 1 lotu prometa.

14. 3. je enotni tečaj delnice MK Založba iz 9163 porasel na 9300, ko je bilo za 140 tisoč dolarjev prometa, naslednjega dne je zdrsnil na 9034 ob 3,2 mio dolarjev prometa, v četrtek pa porasel na 9130 (91 tisoč dolarjev prometa). V petek je njen enotni tečaj rahlo padel na 9126, ko je bilo za 529 tisoč dolarjev prometa, v ponedeljek pa se vrnil na 9130 (228 tisoč dolarjev prometa).

V torek je enotni tečaj redne delnice NIKA iz 4187 poskočil na 4520, ko je bilo za 1,1 mio dolarjev prometa, naslednjega dne pa zdrsnil na 4256 ob 9,6 mio dolarjev prometa. V četrtek je njen enotni tečaj padel na 4151, ko je bilo za 1,6 mio dolarjev prometa, naslednjega dne na 4094 ob prometu 684 tisoč dolarjev, v ponedeljek pa na 4021 (2,3 mio dolarjev prometa).

Enotni tečaj delnice Term Čatež je v torek iz 732,4 porasel na 735,0, ko je bilo le za 74 tisoč dolarjev prometa, naslednjega dne pa zdrsnil na 724,0 ob 1,3 mio dolarjev prometa. V četrtek je njen enotni tečaj rahlo porasel na 727,0 ko je bilo za 76 tisoč dolarjev prometa, v petek na 730,0 ob prometu 445 tisoč dolarjev, v ponedeljek pa padel na 711,4 (1,7 mio).

Borzna kotacija B - prednostne delnice

V sredo je enotni tečaj delnice KBTP iz 36626 padel na 35025, ko je bilo za 420 tisoč dolarjev, naslednjega dne pa porasel na 35205 ob prometu 667 tisoč dolarjev. V petek je njen enotni tečaj ob le enem lotu prometa porasel na 36700, v ponedeljek pa padel

na 36467 ob 2,2 mio dolarjev prometa.

Tudi enotni tečaj prednostne delnice Primofin je v sredo padel in sicer iz 38776 na 37253, ko je bilo za 1,4 mio dolarjev prometa, naslednjega dne pa na 36712 ob prometu 955 tisoč dolarjev. V petek je njen enotni tečaj padel na 36620, ko je bilo za 1,9 mio dolarjev prometa, v ponedeljek pa na 36000 ob 1,1 mio dolarjev prometa.

Iz 2192 na 2046 je v sredo padel enotni tečaj prednostne delnice Rogaska, kar predstavlja padec tečaja za 6,66 odstotka, prometa pa je bilo le za 63 tisoč dolarjev. Naslednjega dne je njen enotni tečaj padel na 2016, ko je bilo za 647 tisoč dolarjev prometa, v petek na 2012 ob prometu 104 tisoč dolarjev, v ponedeljek pa porasel na 2030 (35 tisoč dolarjev prometa).

Nespremenjen enotni tečaj je v sredo zadržala delnica UBK (11500), ko je bilo za 690 tisoč dolarjev prometa, naslednjega dne pa porasel na 11700 ob prometu 386 tisoč dolarjev. V petek je njen enotni tečaj porasel na 11852, ko je bilo za 1,1 mio dolarjev prometa, v ponedeljek pa na 12000 ob prometu 60 tisoč dolarjev.

Enotni tečaj prednostne delnice VIP je iz 41200 padel na 40800, prometa pa je bilo za 816 tisoč dolarjev.

Borzna kotacija B - obveznice

Z enim lotom obveznice LEK 2 je bil po nespremenjenem tečaju 97,5 v sredo prijavljen aplikacijski posel, naslednjega dne s tremi loti, v ponedeljek pa še z enim.

17.3 je bil z obveznico Občina Zagorje prijavljen aplikacijski posel v vrednosti 251 tisoč dolarjev po tečaju 89,7.

Enotni tečaj PTT Celje se je v sredo zadržal na nivoju prejšnjega tedna (99,0), ko je bilo za 637 tisoč dolarjev prometa, naslednjega dne zdrsnil na 97,5 ob prometu 28 tisoč dolarjev, v ponedeljek pa je bil v vrednosti 525 tisoč dolarjev prijavljen aplikacijski posel po tečaju 98,2. V sredo je enotni tečaj obveznice PTT Ljubljana iz 99,0 padel na 98,7, ko je bilo za 242 tisoč dolarjev prometa, naslednjega dne se je vrnil na 99,0 ob prometu 254 tisoč dolarjev, v ponedeljek pa je bil v vrednosti 435 tisoč dolarjev prijavljen aplikacijski posel po tečaju 98,9. Enotni tečaj obveznice PTT Nova Gorica je v sredo iz 95,0 porasel na 95,1 ob mio dolarjev prometa.

Za 2,5 odstotne točke na 91,0 je v sredo padel enotni tečaj obveznice Rogaska 1, ko je bilo za 923 tisoč dolarjev prometa ter se na tem nivoju zadržal tudi v ponedeljek ob prometu 514 tisoč dolarjev.

Za izvenborzno trgovanje na trgu OTC

OTC - redne delnice

Po dobrem mesecu in pol se je v petek trgovalo tudi z delnico Grad, prometa je bilo za 46 tisoč dolarjev, njen enotni tečaj pa se je izoblikoval na 6500.

Z redno delnico HB Brežice je bil v torek sklenjen aplikacijski posel po tečaju 3000 (-150 dolarjev) v vrednosti 198 tisoč dolarjev, naslednjega dne pa le z dvema lotoma po tečaju 3180.

Enotni tečaj redne delnice Intara je v torek iz 3680 porasel na 3700, ko je bilo za 19 tisoč dolarjev prometa, naslednjega dne pa padel na 3650 ob prometu 37 tisoč dolarjev. V četrtek je njen enotni tečaj porasel na 3680, ko je bilo za 74 tisoč dolarjev prometa, naslednjega dne na 3700 ob prometu 19 tisoč dolarjev, v ponedeljek pa padel na 3690 ob prometu 37 tisoč dolarjev.

V ponedeljek je bil v vrednosti mio dolarjev prijavljen aplikacijski posel z redno delnico Razvojne družbe po tečaju 17400, kar predstavlja padec tečaja za 0,57 odstotka.

TONČKA BOŽINOVIČ

Melioracije

In kaj, če bi dež lil štirideset dni in štirideset noči?

Ne glede na moratorij rijejo

Melioratorsko delo je ahazverško. Nikoli ne morejo nehati, nekaj jih sili, da bi rili in rili. Zato jim pride prav vsaka nekoliko večja mlaka. Zadnjič je na straneh tega časopisa nekdo pod fotografijo zalite setve zapisal, da je to »zgovorno opozorilo za odgovorne dejavnike«. Jarkov da niso očistili, se je glasil očitke.

To mora biti blag in dišeč vetrac za ušesa melioratorjev! No, ali vam nismo rekli, da so melioracije potrebne, porečejo takoj.

»Če dežuje, so ceste mokre,« se glasi ilustracija logičnega odnosa, ki se mu reče implikacija. Če dežuje, še bolj, so mokre še bolj in pride, recimo, do aquaplaninga. To je takrat, ko voda stoji na cesti za prst ali več na debelo. Kaj lahko naredite zoper to? Nič. Tako kot ne morete nič zoper dež. Po dežju, če je malo obilnejši ali če pada za drugim nedavnim dežjem, pa se v kotanjah nabere voda. Bog pomaga.

Noe in voda v kletih z itisoni

Ko je Noe s svojo družino in z živalmi, s po enim parom od vsake vrste, že sedel v svoji barki in je začelo deževati, so grešni ljudje tam v Ninivah in drugih mezopotamskih mestih gotovo tudi najprej bentili nad cestarji. Potem pa ne več, ker so videli, da je vode že več, kot je lahko spravijo s ceste cestarji in drugi jarkokopi.

Tako je tudi s temi vodami, ki so zaradi pogostejšega deževja nekoliko večje. Po dolgotrajnem deževju je v kotanjah voda, v nekaterih kletih pa tudi, ne oziraje se na to, če so obložene z itisoni in ali s parketom. Obenem pa se dandanes že ve, da ravni jarki, ki jih tako imenovani melioratorji tako radi kopljejo, prej prinesejo vodo na kup, in da so zaradi tega poplave pogostejše.

Ves ta zdravorazumarski uvod je potreben, da bi se vnaprej ubranili očitka, ker smo proti melioracijam. In to v tem mokrem času! Da, prav zdaj je potrebno biti proti kopanju izsuševalnih jarkov, kanalov in sotesk. Prav zdaj se najbolj vidi, kako brez pomena je vse skupaj. Ko je voda, je pač voda. Potem pa odteče. Kdor želi, da bi odtekla čim hitreje, naj pač pomisli, da bi lahko deževalo še bolj in bi bilo še več vode, ki bi odtekala še dlje časa. Tukaj si ne moremo želeči nikake predvidljivosti, ker je nedosegljiva.

S tem nočemo reči, da jarki sploh niso potrebni. Seve, da so. Skorajda čisto dovolj jih je, samo da so ponekod že zasuti. Dogaja se namreč, da ljudje, ki kaj izsekavajo, podirajo ali kopljejo, odpelejo odvečno tvarino v najbližji jarek. Naj se zasuje. Potem pa voda, kakor je tekoča in nepredvidljiva, ne more odtekati. Jarke, ki so in so obenem včasih že tako lepi, kakor od boga ustvarjeni, čeprav jih je izkopala človeška roka, po njihovih robovih raste drevje in v času, ko je za to čas, celo cvetijo spomničice, te stare jarke je treba vzdrževati. Mera zanje pa naj bo razumna, naj se računa po širini in dolžini lopat, ne pa žlicah bagrov, rovokopačev in buldožerjev.

Veleposlanik se pritožuje

Za melioracije velja v tej državi moratorij. Kljub temu jih na območju, ki je označeno kot »melioracijski sistem Lendava-Črnece«, opravljajo. Menda zato, ker gre

samo »za vzdrževalna dela«. Naravovarstvena javnost je vznemirjena in se temu upira. Pred kratkim je celo slovenski veleposlanik v Nemčiji dr. Boris Frlec moral pojasnjevati človeku iz znane naravovarstvene organizacije Euronatur, kako je s stvarmi. Kajpada zelo politično in zelo diplomatsko. Pa se nam vseeno zdi vredno, da pisimo omenimo, ker se iz dopisovanja vidi, kako daleč dandanes že lahko sežejo ekološki problemi. Še pred nekaj leti bi kakšen veleposlanik tovrstno dopisovanje mirno spregledal. Dandanes to ni več mogoče.

Veleposlanik Frlec gospodu Martinu Schneiderju Jacobyju odgovarja na vprašanje, zakaj se opravljajo melioracije na območju »melioracijskega sistema Lendava-Črnece«, ko pa gre vendar za dragocen naravovarstveni prostor, na katerem so, kot piše v mnenju Inštituta za krajinsko arhitekturo Biotehniške fakultete iz Ljubljane, »rastišča logarice, biotop velike senčnice in življenjski prostor štoklje«.

No, ta Inštitut v svojem mnenju melioracije dopušča. Pod določnimi pogoji o »sprejemljivosti«, kot pišejo. Kako so ti ljudje čudovito narejeni naivni! Oni tam s papirji, izvajalci in naročniki melioracij pa na terenu s stroji!

Veleposlanik ugotavlja, da se posledice »grozne vojne v Bosni« kažejo tudi na naravni dediščini. Tam doli so uničeni mnogi naravni parki, gor v Slovenijo pa vdirajo medvedi in volkovi, »tako trdijo slovenski lovci«. Zver iz bosanskih in hrvaških gozdov pohajkujejo po

Sloveniji »in potem dalje čez Karavanke in Alpe pripotujejo v Avstrijo. Mogoče bi se vaši izvedenci lahko spopadli (auseinandersetzen) z vidiki tega medvedjega preseljevanja?»

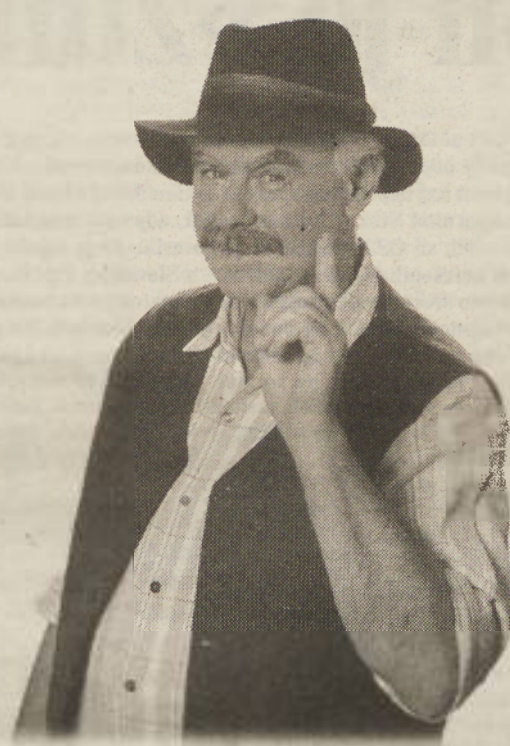
Dalje pravi, da je slovenska naravovarstvena zakonodaja »v sozvočju s svetovnimi in evropskimi standardi, ali celo še bolj postavljena«. Potem dopusti, da v »praksi pride do posamičnih odklonov«, ki pa jih številni »ljudje in politiki, ki se zavestno opredeljujejo za naravo«, skrbno pretehtajo in »ocenijo vse mogoče posledice«. »Kljub temu pa delim vaše skrb v zvezi z načrtovanimi melioracijami na livadah ob Muri. Že pred leti je bila namreč spoznana problematika melioracij z vidika varstva redkih živalskih in rastlinskih vrst. Zategadelj trdno verjamem, da bo tudi v tem primeru prišlo do premišljene odločitve, ker se ve, da so štoklje v Prekmurju navsezadnje nepogrešljiv del podobe pokrajine«. Veleposlanik Frlec obljublja, da bo o Schneiderjevi zaskrbljenosti z »ustreznim komentarjem poročal ustreznemu ministrskemu resorju slovenske vlade«.

Medtem ko veleposlanik nemškemu okoljevarstveniku pripoveduje o medvedih in volkovih, se melioracije opravljajo. Dopisovanje »na najvišji mednarodni ravni«, kot vidimo, ni dovolj. Četudi se doslej še ni prekopal ne vem kako veliko - a je že to odveč -, se lahko brž primeri, da bodo imeli po zadnji moči melioratorji dodatne argumente, da se mora kopati globlje in bolj na gosto.

Veleposlanik pa bo nemškemu okoljevarstveniku pač poročal, da je murskim livadam grozil veselji ni potop.

Š. SMEJ

KMEČKA DRUŽBA

Po toči zvoniti je prepozno.

Pohitite! Kmečki sklad 2 se hitro polni.

Certifikate lahko vložite v poslovalnicah Hranilno-kreditnih služb in njihovih izpostavah, v Kmetijskih združenjih in na vseh slovenskih poštah.

Informacije tel: 061/ 132 60 47

NIKA
BORZNO
POSREDOVANJE
NIT 44

Cesta proti borzi 11, Brežice 62500
POSREDOVANJE
POSLOVALNICA LJUBLJANA
Slovenska cesta 56, Ljubljana 10000
T: 01/25.55.55, Telefaks: 01/25.55.55
POSLOVALNICA MARIBOR
Partizanska cesta 3-5, 62000 Maribor
T: 02/25.25.25, Telefaks: 02/25.25.25

iz naših krajev

Računalniški
prleški fučkec

Honga paj, te rekli zaj, ge se te toti fučkec tak dugo smúče, ka je že Južefovo tú, štirideset mučenikof je mujmo, jega pa je ne bilo!

Ja, skoro bi me f trcke djali z žlohtnoj prleščinoj vred! Krivo pa je to, ka tak po trlički letimo v Evropo. Ja, zaj se tudi prleščina z lepoj domovinoj pašči v Evropsko unijo. O, ti preklükana klúpica na totih dverah v Evropo, kak je skliska! Tota moderna računalniška tehnika je hudo zafrlúžila prleško pisovo. Zato smo se ne tak dugo čúli. Zaj pa te bo, ka še je ne bilo. Nikak pa je ne tak bilo, ka nebi nekak bilo, je reka že Krleža Zagorcon, ker so glih tak žmani kak Prleki.

Južefovo je tak ali tak že na sprotoletje. Glovno je, ka smo preživeli ščerajšjo Matildo, ka smo ne opali f trúgo. Zaj še te že en cajt bomo v modernoj računalniškoj Evropi.

Zotoma zaj rečimo na poti v Evropsko unijo to:

»So Prleki duhe pregnali,
v evropski raj so se zagnali,
zato so tak fajh plesali,
na šmahnen peten srečaji.«

Ja, pa to je bilo že na Šimenovo. To je genau tisti Šimen, ker v norodnoj pesmi z Agatoj drva žaga. Tudi tisti, ker so na toten srečaji najbolje žlobnili na rit pa ker so opali na glek, so se zaj že gor zmúšali.

Te pa so vún stúhtali, ka de drugo leto srečaje Prlekoj f prlešen predmesiti, v Marprogi; za vojake pa de drža maproški rihtar, stori Prlek, dr. Alojz Krizman. Toti je obeča, ka v Marprogi nedo napisali na zid plakata, kak so ga Ptujčani: »Dobro je biti nor.« Pač pa do rajši napisali: »Dobro je biti Prleki!« Pa reka je, ka Prleki hūcajo tako vladu, kera bi združila z dušoj na telon fse Prleke v eno veko Republiko. Drogi moji, ka pa do te rekli Prekmurci? Pa to je ne vožno. Vožno je, ka sta zdala ptujski rihtar Luci no marproški rihtar Krizman tak lepo po prlešen gučati. Ja, ka te ne vete, ka sta tota dva tak pametna, ka sta Prleka, ka tak minister Osterc po akademik Bratko Kreft, ker je pje ovi den praznuva že devetdesetletnico. Bok jemi daj še dugo let zdravja!

Naj van še zavujplen, ka je bilo letos ne teko Prlekoj na srečaji, kak loni; pa še to, ka si želijo, ka bi bilo drugo leto srečaje bole pozno, na sprotoletje, ka so te lahko tudi vūni na lúfti, či kerami hudo grota, ta kak je letos Pušenjakovemi Smiljani, ker je vltova po ptujskoj Mestnoj hiši no se je drja: »Kozla bon!«

Eni pač kozlojo, drugi pa popevlejo. Eni Prleki so se na maškaro di preobleki f prleške pravoslavne demokrote z guslami, pa so popevali, kak mo biti. Te pa so pre Srbi to zvedli, pa so hteli fšasik priti f Prlekjo guslat na pravoslavni koncert. Ja, pa Prlekija je ne tak veka kak Srem, ka bi lahko fsi prišli na veselico. K sreči je bija blúzik meje gospot Tuđman, ker je pre po hrvačko zatamburaša tisto ponarodelo:

»Nikom nije lepše, nek je nam,
samo da je Sloba pokopan!«

Jas pa van rečen: bratje smo bili, pa braje ostanemo. Nekeje srbskih uskovov, ker so negda na sveti bronili mejo ob Murt, je še tak ali tak v Veržeti pa tan okoli po vaseh. Samo ka so že pokopani. Pa naj bo. Prleki že kume čokamo, ka bi začeli prijateljsko švercati s Srbi. Otnajmo meje, pa te vidli, prijatele.

IIR OS

Srečanje s Štefanom Vučkom

Najstarejši čebelar

Štefan Vučko iz Srednje Bistrice je najstarejši član Čebelarske družine Črenšovci, saj je zakoralak v osemdeseta leta. Kaj je storil, ko mu je pogorel čebelnjak?

Delo s čebelami mu je že v mladih letih prešlo v kri. Z njimi je raste in se krepil v pravnega in umnega čebelarja. Z leti je svoje znanje začel prenašati tudi na mlajše: delal je kot mentor čebelarskemu krožku na osnovni šoli v Bistrici. Bil je pobudnik ustanovitve čebelarske družine v Črenšovcih.

Čebelar Štefan Vučko ima več kot 30 panjev. Pri svojih čebelah preživi ves prosti čas. V pogovoru je povedal, da mu je pred leti prejšnji lesen čebelnjak zgorel in da je zato novega sezidal iz opeke. Zdaj mu je lepo, saj je lahko tako rekoč vseskozi pri svojih čebelah, hudo pa mu je bilo pred leti, ko je hodil po sezonskih delih, saj je bil tako fizično ločen od čebel, z mislimi pa je bil nenehno pri njih. In ves srečen je bil, ko se je vračal in končno za stalno vrnil.

»Bojim se, da bo moj čebelnjak nekega dne propadel. Zdi se mi, da mojega dela mladi ne bodo nadaljevali, saj v družini za čebelarjenje ni zanimanja. Morda zato ne, ker čebelarstvo ni donosna dejavnost, zlasti pa ne v zadnjem času,« je povedal.

Ob koncu nam je Štefan zaupal, s čim se je še ukvarjal: kmetijstvom, zidarstvom, nadvse rad pa je tudi igral na klarinet in violino. Spomnil se je prijetnih trenutkov z gostji, na katerih je njegov ansambel skrbel za urne pete.

J. ŽERDIN

Štefan Vučko, najstarejši član Čebelarske družine Črenšovci, je zaskrbljen za usodo svojega čebelnjaka, saj se mlajši ne navdušujejo za čebelarjenje. - Fotografija: J. Ž.

V Pincah
dobro delajo

Kulturno društvo Zala György uspešno skrbi za kulturno življenje v vasi. Ko so pred petimi leti odprli meddržavni mejni prehod, se je vas domala v celoti prebudila na vseh področjih, tudi na kulturnem.

Vaški dom so že pred leti uredili predvsem z lastnimi močmi in sredstvi. Vsako leto pripravijo več razstav ročnih del, lani pa so pripravili tudi prvo srečanje obmejnih občin, ki so se ga udeležili predstavniki občin iz Tolmina, Vinice, M. Sobote in gostitelji.

Na odru vaškega doma pa je zaplesalo že veliko folklornih skupin, domačih in tujih. Uspešno sodelujejo tudi s sosednjo madžarsko vasjo Tonyiszentmiklos. Vsako leto pripravijo tudi srečanje starejših občanov.

jani

Kaj žuli Sobočane?

Že velikokrat doslej so prebivalci mesta, zlasti stanovalci ob Cankarjevi ulici, opozorili na nevzdržne razmere na tej prometnici. Po njej namreč poteka ves tranzitni promet od Murske Sobote do Maribora. Ljudje zahtevajo, da se promet vsaj delno preusmeri drugam ali pa naj se omeji hitrost tovornjakov. Inicijativni odbor se je tako znašel pred dokaj zahtevno nalogo, sklicani pa bodo tudi zbori občanov. Tudi pobuda o gradnji semaforiziranega križišča pred drugo osnovno šolo je vredna tehtnega premisleka. Predlog, da bi uprava mestne občine proučila pobudo za ureditev prometa in parkiranja v mestu, je prav tako vreden posebne pozornosti.

Meščani pa že dlje časa opozarjajo na nujnost boljše ureditve mestnega jedra. O tem je župan Andrej Gerenčer že sklical pogovor z vsemi odgovornimi. Na sestanku je bilo dogovorjeno, da

bodo v najkrajšem možnem času pripravljene podlage za javni natečaj za urbanistične in komunalne rešitve, s čimer naj bi odpravili problem prometa v mestu. Tudi prebivalci primestnih naselij so za

ureditev njihovih območij. Medtem pa se stanovalci Solskega naselja (ob gimnaziji) pritožujejo zaradi uporabe igrišča. Predlagajo, da se ob igrišču namestijo zaščitne mreže, ki bi preprečile uhajanje žog z igrišča na posesti bližnjih stanovalcev. Tudi vodstvo šole se bo angažiralo za odpravo tega problema, v Solskem naselju pa naj bi omejili hitrost prometa.

Kakšna bo usoda drugih pobud in sicer da bi med drugim prepovedali vstop težkim tovornjakom, ki preveč onesnažujejo okolje, in da se mesto Murska Sobota premisluje le v Soboto, torej v izraz, ki je med ljudmi že udomačen, pa bo kmalu zvedeli.

Le več potrpljenja bo moralo biti.

M. JERŠE

(3) Srečanja z rojaki iz Prekmurja, ki so si v Zagrebu našli svoj drugi dom

Bil je »zunanj minister«

Naši vtisi s potovanja v hrvaško glavno mesto so še vedno dokaj živi. Na pot smo se odpravljali z nekakšnim občutkom tesnobe, češ utegnemo se nam zgoditi kaj neprijetnega, ko pa je tam dokaj napeto zaradi nesoglasij z upornimi Srbi v Kninski krajini, odpovedi mandata pripadnikom mirovnih sil OZN (takrat se je govorilo, da je nepreklicna) in tudi zaradi neresenih mejnih problemov s Slovenijo. Pričakovali smo torej, da bomo srečali veliko vojakov in policistov ter da bo med ljudmi nekakšno napeto ozračje. A nič podobnega nismo doživeli. Na poti proti Zagrebu smo naleteli samo na eno policijsko kontrolo, ki pa nas niti ni ustavila. Na več mestih pa so stali otroci, ki so ponujali šopke zvončkov. S tem so najbrž želeli zaslužiti nekaj denarja. Tudi v Zagrebu ni bilo čutiti kaj posebnega. Ulice so bile polne ljudi, avtomobilov, vozili so tramvaji ...

Namenjeni smo bili k dipl. inženirju rudarstva KOLOMANU CIGUTU (njegov rojstni kraj so Borejci), ki je bil tudi glavni »krivec«, da smo se podali v hrvaško glavno mesto. On je namreč naročnik našega tednika, in ko se je lani oglašil v našem uredništvu, je beseda nanesla tudi na Slovensko kulturno-prosvetno društvo Slovenski dom v Zagrebu in na to, da bi bilo dobro, če bi se jim pridružili na njihovi letni skupščini (o tem smo že pisali).

Ker smo nekoliko zamujali, nas je Koloman s svojo ženo Irmo že čakal zunaj pred lastno (vrstno) hišo. Živi na obrobju Zagreba, vendar nedaleč do mestnega središča, sicer pa je v bližini skoraj vse, kar potrebujeta za vsakdanje življenje. Oba sta namreč že upokojena in ne hodiata veliko z doma, če pa se namenita v društvene prostore, se

lahko zastopajeta s tramvajem, saj ljudem, ki so starejši od 70 let, ni treba kupiti vozovnic. To je vsekakor velika ugodnost.

Koloman ima sicer avto in tudi vozniško dovoljenje, so mu podaljšali za 3 leta, vendar sede za volan samo, če je res nujno.

- Zakaj ste se pravzaprav odločili, da boste delali in živeli v Zagrebu, ko pa ste imeli dobro

službo in položaj pri Nafti Lendava?

»To sem storil zaradi nekaterih težav, ki sem jih imel. Tako so me leta 1956 dolžili, da sem poskušal organizirati stavko med delavci, ki naj bi zahtevali enake plače.

Izkazalo se je, da to ni bilo res. Res pa sem se zavzemal za pošteno nagrajevanje njihovega dela. Bil sem tudi kandidat za direktorja. Predlagali so me drugi

inženirji, vendar so bili odločno proti temu na občinskem partijskem komiteju. Tako je postal namesto mene direktor Miran Mejak. Meni pa je ponudilo dokaj ugodne možnosti za delo podjetje Naftaplina iz Zagreba. Sprejel sem njihovo ponudbo in se leta 1958 preselil tja. Čez dve leti je prišla za mano še žena Irma (ona je rojena v Rankovcih), ki je prav tako dobila službo v komercialnem oddelku Naftaplina. Tedaj so nama dodelili tudi družinsko stanovanje, ki sva ga medtem odkupila in tu živiva še sedaj.«

Lahko bi rekli, da ste se v novem okolju precej uveljavili in da ste bili na strokovnem področju znani daleč naokrog.

»Najprej so me potrebovali, da sem odšel z ekipo strokovnjakov v Etopijo, kjer sem delal 6 mesecev. Po vrnitvi sem postal čez določen čas šef oddelka za geološko obdelavo naftnih ležišč, poleg tega sem bil tudi namestnik glavnega inženirja proizvodnje v Naftaplini in 15 let vodja odbora za sodelovanje s tujino. Slišal sem, da so mi rekli tudi zunanj minister, kajti koordiniral sem večino stikov z drugimi državami. Bil sem tudi pobudnik za ustanovitev Društva inženirjev in tehnikov Hrvaške in nekaj časa sem opravljal predsedništvo funkcije društva. Imel sem številna strokovna predavanja doma in v tujini, tako tudi v Moravskih Toplicah na temo Kakšne probleme je prineslo odkritje in izkoriščanje termo-mineralne vode v Moravcih.

Lahko rečem, da sem veliko tudi sam prispeval, da je sploh prišlo do tega izkoriščanja, saj so

nekateri to skušali prepovedati oziroma preprečiti, jaz pa sem podpiral domačine pri njihovih prizadevanjih. In uspehi niso bili stali.«

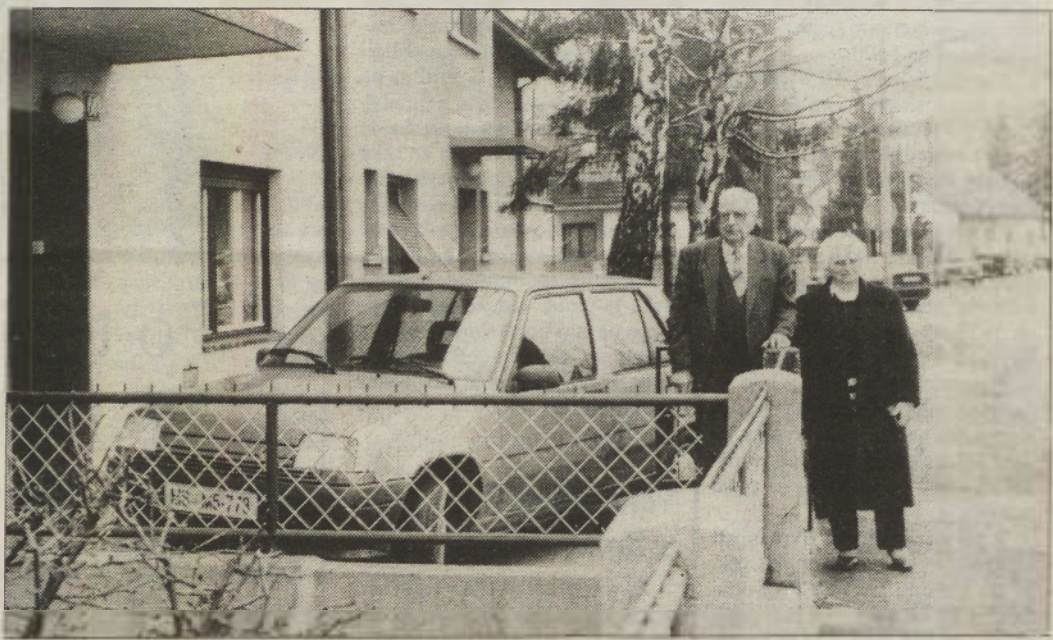
- Zdaj ste že več let v pokojni. Kaj delate? Ali se v Zagrebu družite z rojaki? Kakšne imate z rodnimi kraji? Vi ste očitno ostali Slovenec, kaj pa vaši otroci?

»Predvsem veliko berem, poslušam radio, gledam televizijo in zahajam v Slovenski dom, kadar so kakšne prireditve, ki me zanimajo. Tudi domov večkrat potujem, saj imamo lastno stanovanje v ženinini hiši v Rankovcih. Na njeno posebno željo naj bi imela tamkaj tudi svoje zadnje počivališče. Svojičas smo se veliko družili z družinama Sapač in Banko. Ko sem imel rojstni dan, je bila tradicija, da smo se zbrali pri nas in za to priložnost so bili na mizi dobrote prekmurskih kolin. Glede otrok pa lahko rečem, da so tudi oni Slovenci. Hčerka Nada živi v Ljubljani, Boris pa v Zagrebu. Irma sina, ki je slovenske narodnosti.«

Ker sta nam Koloman in Irma ponudila, da smo lahko tudi prebivali v njunem domu, smo bili pri nas in za to priložnost so bili pogovorom ali ob prigrizku zvonil telefon in njuna prva beseda je bila vedno: »Prosim!« Nato sta se pogovarjala v prekmurščini.

Seveda so ju v teh primerih klicali njuni rojaki - svojci, znanci ali prijatelji. Tako se velikokrat počutita, kot da bi živela kje doma.

JOŽE GRAD

Koloman in Irma Cigut pred svojim domom v Zagrebu. Pravita, da jima je dobro, nekoč pa bi se vseeno rada vrnila v rodno Prekmurje. (Fotografija: J. G.)

iz naših krajev

Povezanost kmetijstva in turizma

Kraljevske počitnice na kmetiji

Podeželje - del turistične ponudbe v Avstriji

Sogovornico mag. Christine Siegel, turistično svetovalko Kohl & Partner iz Beljaka iz avstrijske Korške, smo srečali v Lendavi. Prišla je, da bi kmetijskim svetovalkam predstavila njihov, avstrijski način prodajanja podeželja in turističnih kmetij. Ni ji bilo t. žko priti v majhen kraj Lendava ob meji z Madžarsko: saj to je samo tri ure daleč, je povedala. Sicer pa so s kolegi iz Term Lendava že stari znanci, saj se poznajo in sodelujejo kar nekaj let. Po zaslugi treznih nasvetov podjetja Kohl & Partner je njihovo zdravilišče vedno polno zasedeno.

Gospa Siegel, kako sta vključena podeželje in turizem na kmetijah v celotno turistično ponudbo Avstrije?

V Avstriji nimamo le počitnic na kmetijah, ampak vemo, da sta turizem in kmetijstvo tesno povezana: turizma brez kmetijstva in podeželja ne bi bilo, ker prispevajo kmetje velik del k našemu okolju. Okolje pa mi turistični delavci prodajamo. Turizem na kmetijah pa je skupni produkt dveh dejavnosti, ki se zelo dobro razumeta. To pomeni, da po eni strani kmetovalci ljudem, ki preživljajo počitnice na kmetiji, omogočijo ponovno spoznavanje življenja tamkaj in ga naredijo dragocenejši, po drugi pa kmetje obdelujejo in urejajo pokrajino ter so pomemben del gospodarstva. Počitnice na kmetiji so torej dvakrat pomembna na ponudba, ker prav tega dela na kmetiji ne pozna niti vsak v Avstriji, na primer neki otrok z Dunaja ne ve, kako poteka življenje na kmetiji. Tu je tudi socialni pomen, ki se ga da še kako dobro združiti.

Kakšno vlogo igra tukaj cena?

Prej so bili prepričani, da morajo biti počitnice na kmetiji poceni. To sploh ne drži! Če je ponudba ustrežna, na dovolj visoki ravni, so gostje pripravljeni za to plačati dovolj visoko ceno. Tako je povsod. Če pa ponudba ne ustreza, zahtevam pa visoko ceno, bom kmalu brez gostov. Če ponujamo gostom na kmetiji enak standard bivanja kot na primer v hotelu, potem je cena lahko tudi tako visoka. Če ne, pa je potrebno razmišljati, kaj lahko še izboljšam, da bom lahko dvignila ceno. Cena sploh ni vprašanje. Imamo obrate, ki imajo po 20, 30 ali 40 postelj, postali so večji, ampak zato tudi močnejši. Torej to so že majhni hoteli, oni torej oskrbujejo le goste, ki stanujejo pri njih. Dobro je, ker se na takšnih kmetijah prodajo tudi mnogi domači pridelki, kajti ljudje ne samo da tam jedo, ampak vzamejo marsikaj tudi s sabo domov.

Pri nas pozabili na kooperacijo

Pri nas je velika omejitev za večji razvoj turizma na kmetijah predpis, da lahko ponujajo gostom le tisto, kar pridelajo doma. Kako je v Avstriji?

Ali ne gre niti prek kooperacije? Pri nas je tako, da se prav majhne kmetije težko ukvarjajo z vsem, tudi s trženjem, prodajo. Nekateri izdelujejo samo določene izdelke, na primer iz mleka ali mesa, vendar jih morajo prav tako prodati. Obstaja torej kooperacijsko sodelovanje, ko na primer ena kmetija dobavljala te ali one pridelke ali

izdelke, ki jih primanjkuje. Vendar je tudi tako, da je določena kmetija znana po teh ali onih izdelkih, npr. siru, ljudje pa stanujejo na povsem drugi kmetiji. Ti sodelujejo drug z drugim, gostje z ene kmetije obiskujejo drugo kmetijo, ki ima znano sirarno, tam jim jo razkažejo in jim pripravijo malico.

Ali so kakšne prepovedi ali omejitve, da turistične kmetije ne bi smele imeti teniških igrišč ali drugih športnih objektov?

Pri nas je tako, če kmet želi graditi teniško igrišče, ga lahko. Vedno pa je treba računati, da je teniško igrišče zelo drago, stane najmanj milijon šilingov, torej se ne splača, kajti toliko sob, da bi se mu račun kdaj izšel, nima. To pomeni, da je boljše, če se dve, tri ali več kmetij dogovori, da bodo določeno infrastrukturo gradile skupaj. Kjer gre za kooperacijo, kjer so vsi enako močni, ni nobenih problemov. Če je zraven kakšen šibkejši in bi imel rad na ta račun dobiček, so vedno težave. Seveda so tudi pri takšnem sodelovanju problemi, vendar je pomembno, da pri tem sploh ne gre za to infrastrukturo, teniško igrišče ali plavalni bazen. Gre za nekaj povsem drugega: za "software", za oskrbo, za osebno, družinsko razpoloženje na kmetiji, ki ga ni v nobenem hotelu. Skupno delo, recimo spravilo sena z gosti, otroki, kmeti, pospravljanje letine, ali ko se vsi skupaj odpravijo na potepanje, to da skupaj nekaj počnejo, je vredno mnogo več. Za to ne potrebujemo nobene velike infrastrukture, kajti to so same male hiše. Pri nas so turistične kmetije tudi takšne hiše, ki imajo le šest do deset postelj, te seveda ne morejo ponuditi nobene infrastrukture. Lahko pa najdejo rešitev v oskrbi, ki je povsem drugačna. So torej "obratni" (hiše), ki so že od nekdaj močnejši, ki imajo tradicijo in so znani kot hiša tkanja, hiša vezenja, hiša barvanja svile. Ti pripravljajo programe skupaj s tistimi kmeti, ki imajo

"prenočišča za goste. To pomeni, da lahko gostje v neki vasi spoznajo stara tradicionalna opravila, počenajo tam nekaj, česar doma nikoli ne bi.

Kakšna je formalna oblika tega povezovanja? Je to povezava v okviru vasi, ustanovijo zainteresirani kmetje podjetje, zadrugo ...

V načelu ima to sodelovanje vedno drugačno osnovo, ali se torej hočejo skupaj propagirati, tržiti na zunaj - tukaj lahko tvorijo zelo veliko skupino v okviru propagiranja turizma na kmetijah v Avstriji. Cilj je pripeljati ljudi na deželo. Druga osnova je: skupaj nekaj delati, skupaj kaj izmenjati. Ljudje se enostavno usedejo, se pogovorijo o svojih problemih in iščejo rešitve. Oni lahko tvorijo tudi skupno "zvezo za nakupovanje" - kaj želijo kupiti, kje je ugodneje, ali lahko z večjim naročilom dobijo blago po nižji ceni, tudi to je pomembno. Potem pa so tudi povezave takih, ki se ukvarjajo s podobno dejavnostjo, na primer da imajo prenočišča za goste. Konkretno zglede imamo, da zelo dobro sodelujejo po štiri ali šest takih kmetij, ki imajo goste, in vsak dan v tednu pripravi ena od kmetij program zanje po svojih zmognostih. Na primer nekdo, ki je planinec, bo en dan popeljal dve skupini gostov v planino, do planinskih koč, kjer imajo malico. Drugi, ki imajo na primer doma statve ali se ukvarjajo z barvanjem svile, omogočijo gostom, da spoznajo to dejavnost, da še sami poskusijo delati. To je zelo pomembno, če je na primer slabo vreme. Tretja kmetija ima poseben program zanimivih izletov, četrt pa siračo, kjer jim starejši član ob ognju pripoveduje, kako so včasih živeli in delali na kmetiji. Vsaka kmetija mora torej le en dan v tednu skrbeti za prosti čas gostov. To pa je mogoče le na osnovi sodelovanja. Morajo se zavdati, da so sami zelo nemočni, da si ne morejo privoščiti animatorja za goste, ker stane veliko denarja.

Turizma in podeželja enostavno ni mogoče ločiti. Verjamem, da so takšna drobna sosedska sodelovanja zelo dobra in hitro prilagodljiva, priporočljiva predvsem tam, kjer jih je malo.

BERNARDA B. PEČEK

Več za stavbna zemljišča

V skladu s pravilnikom o enotni metodologiji za izračun prometne vrednosti stanovanjskih hiš in stanovanj ter drugih nepremičnin se vsako leto določa povprečna gradbena cena, ki se je oblikovala v preteklem letu za kvadratni meter stanovanjske površine v družbeni gradnji na območju mesta Murska Sobota in v naseljih mestnega značaja. Povprečna gradbena cena se izračuna na podlagi obračunske cene, dosežene ob koncu kalendarke leta za stanovanjske objekte, kategorizirane s 3. stopnjo opremljenosti, pri čemer upoštevajo podatke za večje število stanovanj. Ker se v zadnjih letih ni gradilo toliko stanovanj kot prej, so povprečno gradbeno ceno izračunali na osnovi povprečne gradbene cene v letu 1994, valorizirane z indeksom rasti cen v gradbeništvu, ki znaša 115,59 odstotka.

Sklep o povprečni gradbeni ceni in povprečnih stroških komunalnega urejanja stavbnih zemljišč ter koristi za razlaščenje stavbnih zemljišč v mestni občini Murska Sobota za leto 1995 so sprejeli na zadnji seji mestnega sveta. Tako znaša povprečna gradbena cena za kvadratni meter uporabne stanovanjske površine 103.222 tolarjev, povprečni stroški komunalnega urejanja stavbnih zemljišč pa 15 odstotkov gradbene vrednosti zgradbe oziroma objekta; od tega 10 odstotkov za napravo kolektivne rabe, 5 odstotkov pa za napravo individualne rabe. Korist za razlaščenje stavbnih zemljišč je 1 odstotek od povprečne gradbene cene, torej 1.032 tolarja v mestu Murska Sobota, na območjih zunaj mesta, to je v Bakovcih, Černelavcih, Krogu, Satahovcih, Kupšincih, Markišavcih, Nemčavcih, Polani, Rakičanu in Veščici, pa 0,8 odstotka ali 826 SIT za kvadratni meter. Sprejet pa je tudi sklep o določitvi vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju mestne občine. Vrednost točke je v primerjavi z minulim letom povišana za 20 odstotkov in znaša po novem 0,06 tolarja.

M. JERŠE

BAKOVCI - 4,6 kilometra dolga občinska cesta od Bakovec do Murske Sobote je potrebna temeljite obnove. Gost promet je namreč že zelo načet ta cestni odsek. Načrtujejo preplastitev, in sicer v širini 5,5 metra. Predračunska vrednost teh del bi znašala 50 milijonov tolarjev. MJ

IVANŠEVCI - V tej in sosednjih katastrskih občinah Križevci in Pečarovci so se lotili obsežnih agromelioracijskih postopkov, ki bodo na površini 2,1 hektara omogočili intenzivno sadjarsko pridelavo. Uvedbo agromelioracijskega postopka je predlagala kmetijska svetovna služba za Pomurje, dela pa bodo izvedena ob sodelovanju Kmetijskega zavoda Maribor. MJ

KUKEČ - Kraji pričačujejo čimprejšnjo ureditev 2,3 kilometra dolgega cestnega odseka do Ivanovec. Ta odsek bi kazalo asfaltirati in s tem prebivalcem dokaj odročne vasi omogočiti boljše prometno povezavo z občinskim središčem. Za asfaltiranje bi potrebovali več kot 36,9 milijona tolarjev. Ker ta zalogaj ne bo majhen, pričakujejo pomoč širše družbe. MJ

MOTVARJEVCI - V tem kraju so se lotili obnove vaško-gasilskega doma, pri čemer so se znova izkazali krajski, ki so bili nosilci večine akcij. Načrtujejo tudi posodobitev okrog 2 kilometra dolgega cestnega odseka do Bukovnice, kjer računajo na občinska sredstva. MJ

MURSKA SOBOTA - V restavraciji hotela Zvezda je bilo marčevsko srečanje, ki ga je pripravila komisija za kulturo Društva upokojencev. O svojih vtisih s popotovanja po Nepal in Tajski je pripovedovala Marija Lah-Vild, srečanje pa so popestrili tudi s predvajanjem diapozitivov s poti po pobočjih Anapurne v Himalaji. MJ

ANDREJCI - Eden najmanjših krajev, ki ima le 41 hišnih števil, se lahko ponaša s samosvojem rekordom. Našteli so namreč kar 64 starejših ljudi, ki so vključeni v upokojensko društvo, kar je daleč nad običajnim povprečjem. MJ

JELOVŠKOV BREG - Tu si prizadevajo, da bi čimprej asfaltirali pot do turistične kmetije. Dobro se namreč zavedajo, da si brez boljše cestne povezave ni mogoče zamišljati hitrejšega razvoja turistične dejavnosti v tem delu nove občine Moravske Toplice. MJ

MURSKA SOBOTA - Čeprav so delavci Pomgrada Nizkograden žke zdavnaj končali z ureditvijo zelo nevarnega in prometnega križišča med Cankarjevo in Gregorčičevo ulico - vrednost teh del je bila okrog 22 milijonov tolarjev - pa Murskosobočani še vedno čakajo na semaforje. Zanje je odgovorna Republiške uprava za ceste, ki je končno objavila razpis za oddajo teh del. Ta naložba bo stala približno sedem milijonov tolarjev. MJ

AKCIJA - Člani ribiške družine iz Gornje Radgone so priskočili na pomoč pri odstranjevanju posledic zemeljskega plazov, ki je zdrsnil v rokav Mure oziroma ribnik, ki mu pravijo Lisjakova mlaka. V akciji je sodelo 15 ribičev, vodil pa jo je Vlado Drvarič. Delo je bilo težko in nevarno, saj so ga opravljali iz čolnov, z njimi pa so tudi odvažali drevje in vejveje. - Fotografija: L. Kr.

Pismo mojimi poslanci

Dragi moj Követ!

Pišen Ti edno par reči pijsma, s šterin te trnok lipou pozdravljan pa Ti želen puno sreče pa zdravdja pri Tvojem poslankon deli, čiglij san nej ščista gvšen, če bi tou lejo tak imenüvo. Mjlnoli so tej velki fašenski svetki pa Ti moren napijsati, ka je telko decej že dujo nej po fašenski odilo kak v eton lelt, pa si mjslin, ka so stariši deco okouli zgonili, naj kaj bilij za strošek šküp dobijo, ka njin ovak preveč na tesno odi. Na pomet mi je pri ton prišlo tou, kak je bilou, gda san ges tak mali büo, ka san po fašenski odo. Pokojna mati so me fajin spakivali pa me nafčili, kak moren džüfkati pa gučati, ali san že tistoga iipa nej najbouski büo, pa san pri ednoj iži, gda mi je že ver-tinja bilico dala skrijö: Kusto repo dugi len - ženo biti saki den! Po liston san glejdo, geta so dveri, či tak ka bi trbelo bejšati, ali ženska me somo glejdala pa pravla, ka či bi tou prlej znala, mi nebi bilico dala.

Tisti večer san šou malo k sousidovin Želarovin, ka je tou ondik damao navađa, ka se na fašenek malo šküp prijde, pa se kakšne novike zvejo ali se ženke rade povajijo, štera je boukse krofline napravila. Vinci pa Roza sta pripovedavala, ka sta zagnjo soboto pred fašenskon bila f Soboto pozvaniva k ednomi pajdaši pa so večer vö šli na eden takšni vekši bal, ge so navekse si lidgej bilij f preveč lepe maske vö napravljeni. Oni so nej bilij nika po fašenskon, tak so malo šli, ka bi si pri dobroj mužiki pa pijaci kaj dol pogučali, ali obrnoli se je nači. Gda je banda začala igrati za plesanje, je bilou doj povejdano, ka te den ali večer, ka se je naprej fašenek svetij, tisti, šteri so v maske oblečeni, plesat zvejo pa velka zamera vö prijde, če gelibar toj nebi špou it plešat, zato so tej organizatorge pravli, ka naj do toga nebi prišlo. Zavolo guča, šteroga so meli, so na tej reči niti nej nikse pasko meli, ali že pri drugoj nouti je Vinceka prišla zvati edna lejpa ženska, oblečena je pa bijla tak kak kašna princeska. Mejla je dougo bejlo djonko, se puno na njen je bilou zlatine, tak ka se je pri posvejt tak svejtla kak zvezde na nejbi. Na glavi je mejla takše lepe duge zlate vlasej, šteri so tak farbo menjavali kak sveti Peter gda roug nastavi po dečdji, najviše na glavi pa takšo lepo korouno, kak so nikda grofojce nosile, na obrazi pa takšo lepo masko, ka je zaistino prava lepotača vö vijdla. Mogo je iti plešat, če nej šouu, ka bi si špor dao delati, gnala ga je nasrejo na plac pa ta tak fajin šküp stišnjeni-va plešala. Mislo je, ka eden ples že nikak vö zadržj, ali ona je saki ples sikdar somo po njega prišla pa sta tak cejli večer vküp plešala pa činduze bole se k njemi stiskavala. Večkrai ga je ešče s kolenom med novej dregnola, gda sta plešala, ednouk pa ton f kmici njemi džezik v lompe tijskala. F ton je nonč nej mōu časa paziti ka Roza aela, pa tudi njou je gono plešat eden prilyčen muški, v šejka oblečeni, liki je Roza gor prišla, ka je nej njeni gavaljer bole božen plesec, ka bole kak plešati jo je znao k sebi stiskavati. Tudi of pajdaš pa žena sta saki svojega plesca mela, pa so te že si

dobre volej gratali, ali si so komaj čakali, gda prijde tisti cajt, ka tej maskejrani svoje maske doj zemejo. Fion čakaji je vōra friško šla pa so se že začali proti doum paktivati, tüdi ništerne maske so somo svalile pa gda so že skoron šli, so vidli ton odzaja Vincekino prince-sko brezi maske pa so bilij tak nevōrvani, ka je bijla ta maska ženska predse prek šesdest lej stara, v šejka pa je büo oblečeni pojep, šteri zagvušno nej büo star več kak petnajst lejt. Po pouti domou so si tanačivali, ka je takšo starejšo žensko genolo, ka bi moškoga najbouskih lejt mejla, ali pa mladi pojep, ka bi si zrejo žensko poželo, nekj kakšo mlado deklino.

Doma san na drugji den Žuški pripovedavo, kak sta Želarovina vö opodila, pa se preveč zamijštila. Pravi, ka či malo bole okouli se-bej poglednemo, te vidjimo, ka vekši tao 'ljudi somo po maski pozna-mo, malokomi pa njegovo pravi lije, ali najbole žmeten de pa tisti cajt, da se morejo maske doj gjati. Či poglednemo najpriliko naše Követe ali poslance kak se njin uradno pravil! Kakši pošteni, trdi pa gvšni so se vidli pred voljtvami, da so okouli odili po vesničaj pa varašaj, narod je mislo, ka tej nišče nede mogo küjpti pa nagučati, ka bi nači delali pa tiste gomme težili kak de za njüve, ka so je volili, najbouske, pa se, ka šlo delati, do delati se po svojoj džušnoj vejsti pa po svojoj najbouskoj pameti pa poštenjej. Nikoga drugjoga nedo pošljšali, somo svojo pomet, nikdar pa ne pozabijo, ka so obečali ti-stin, ka so je volili, saki caji prijdejo med narod pa se zñjin pogučijo pa opijtajo, ka mjsli!

Ali ka je od sega toga gratalo? Či bi pravli, ka je lani toča na naši pouljaj pravo čüdo napravila, te moremo od toga povedati, ka je tou nej za vōrvati! Fčasi kak so tej f svoje nouve stouce seli, so tak vö vidli, če bi je skouz kakši filter püjstili pa znjij nikše drugje napravili. Zakoj? Zato, ka ton ščista pozabijo, odkec so prišli, skoj so prišli pa zakoj so tu prišli, znajo somo tou, f šteroj stranki so, pa f šteri čapat ali pa njuvon poslanski klub so notri spijšani pa njin ton se povejo, ka morejo na svojen delovnon mesti gučati pa kak gomme težiti. Žuška pravi, ka tou, ka tej njuf prejnij f klubi ide vö naprej prlej kak trbej gomme težiti pa pravi za se, ka so se uni tak odloučili glasüvati, tak vö vijdi, kak če bi touvaj, da kradne, ove kcoj na pomouč zvao. To-vajije pa si znamo, ka se tožba prijme pa te so si glj kriji: tej ka so kradnoli ali pa ka so somo žakeu držali, pra pravi, ka že somo nape-lavanja, kak naj bombe težijo, je delo za birouve! Po eton si ges pri svojo paverskoj glavi mjslin, ali ste vij si rejsan f svoje strankarske maske oblečeni ali ste pa zaistino fašenski.

Zdaj, ka Ti ete rečij pijsen, se prisebi mjslin, ka smo najvejši fašenski vö spadnoli mij, ka smo vas ta zvolili, pa non za tou nej trbelo nikše maske.

Trnok lipou Te pozdravla Tvoj Janči Boročnjek s Čurgove

F Čurgovi, po fašenski 1995

Mamila so med nami

Pridelal 40 kilogramov marihuane

Pridobivanje in razpečavanje mamil je kaznivo, uživanje pa ne. Verjetno je tako zato, ker je narkoman bolnik, pridelovalec oziroma razpečevalec pa pridobitnež. Kako je pri nas?

V naših krajih naj ne bi še nihče umrl zaradi uživanja mamil. Vse pa kaže, da v svetu ob Muri, kar zadeva mamila, le nismo povsem nedolžni. Poročali smo že, da so delavci organov za notranje zadeve lani odkrili 8 nasadov indijske konoplje s skupaj 814 stebli, velikimi od 80 do 400 centimetrov! Največji nasad je bil v zdraviliškem kraju Radenci, saj je tam raslo 495 stebel, visokih od 300 do 400 centimetrov. Gojitelj je pohitel in posekal 130 sadik, še preden so ga odkrili. Če ga ne bi spodili in nasada uničili, bi lahko pridelal kar 40 kilogramov kakovostnega mamila vrste marihuana in "pokasiral" od 120.000 do 400.000 mark, saj je na "mamilskem" tržišču mogoče iztržiti za gram tega mamila od 3 do 5 mark.

Marihuana pa prihaja na naše območje tudi po drugih kanalih. Le kako drugače bi potem policisti zasegli 100 gramov marihuane, 5 gramov hašiša, 2 grama opija in 2 grama heroina? Odvzeli so tudi 100 injekcijskih brizgalk z iglami in priborom za intravenozno uživanje mamil. Nekaj tega so odkrili med pregledom soboškega parka, kar daje slutiti, da je tam zbirališče prodajalcev, kupcev in uživalcev.

Delavci organov za notranje zadeve ugotavljajo, da se je v zadnjih letih povečalo število intravenoznih uživalcev mamil. Zaskrbljuje, da mamila uživajo tudi 14- in 15-letniki! Temu se ne gre čuditi, ko pa naj bi bilo mogoče kupiti marihuano in hašiš tudi na krajih, kjer se v večjem številu zbirajo osnovnošolci in srednješolci.

Razmisli, človek!

Š. S.

Prometna bilanca preteklega leta

31 mrtvih in veliko hudo poškodovanih

Lani čez 1.500 vinjenih voznikov, več kot 800 - množici avtošol navkljub - brez voznških dovoljenj. Ste bili morda med njimi?

Da je na pomurskih cestah, zlasti na magistrali, ki pelje skozi Radgono, Mursko Soboto in Lendavo, zelo gost promet, ni nič novega. Tudi ni nobena novost, da je bila lani prepustnost te ceste slaba, ker so jo obnavljali. Nič novega ne bi povedali, če bi znova opozorili na najpogostejše vzroke prometnih nesreč ... So pa morda za bralce novi podatki o lanskih odkritih oziroma ukrepih policije: v prometu so odkrili 1.506 vinjenih voznikov, 1.263 jih je odklonilo preskus z alkočestom, kar se šteje kot vinjenost; 854 voznikov ni imelo voznških dovoljenj, 718 jih je bilo brez potrjila o poznavanju cestnoprometnih predpisov, 651 jih je vozilo neregistrirana vozila, 445 udeležencev v prometu se ni menilo za odredbe policije, delavci organov za notranje zadeve so na kraju storitve prometnih prekrškov izrekli denarne kazni 13.223 kršilcem, izdali so 5.720 plačilnih nalogov, 6.281 storilcev manjših prekrškov pa so na to početje pisno opozorili.

Statistika samo opozarja

So bili policisti prestrogi? Kar nas obravnavajo, trdimo, da je tako. Ko pa vidimo kakega drugega divjaka, ki "šiba" po cesti, ne meneč se za varnost drugih, pa trdimo, da je policija še premalo stroga, in se sprašujemo, kje neki so zdaj uniformiranci, da tega ne vidijo.

Pomurske ceste so terjale v letu 1995 31 življenj, kar je 4 manj kot leto prej. Večje pa je bilo število hudo telesno poškodovanih: lani 169, v 1993. letu pa 110. Nekoliko več je tudi lahko telesno poškodovanih: 313. Lani se je na območju prejšnjih štirih pomurskih občin zgodilo 414 takih prometnih nesreč, kar je 45

več. Dejansko pa je bilo prometnih nesreč veliko več, saj k sreči v vseh ni telesnih poškod ali celo smrtnih žrtev. Tako so našli 1.620 nesreč z zgolj materialno škodo.

In kdo so povzročitelji nesreč, ki jih je bilo lani 2.174? Največ (1.733) so jih povzročili vozniki osebnih avtomobilov, potem vozniki tovornih vozil (197), kolesarji (65), traktorji (61),

koles (47), motornih koles (21), avtobusov (15), delovnih strojev (10) in drugi udeleženci v prometu (18). Vozniki osebnih avtomobilov, sicer najpogostejši kršilci cestnoprometnih predpisov, so bili lani tudi najpogostejše žrtve v prometu: umrlo jih je 12. Žrtve pa so: 6 kolesarjev, 6 sopotnikov, 5 pešcev, 1 voznik motornega kolesa in 1 voznik tovornega avtomobila.

Od skupnega števila prometnih nesreč se jih je največ zgodilo julija (233), najmanj (120) pa aprila. Največ smrtnih žrtev (5) je bilo v septembru in decembru. Največ nesreč se je zgodilo ob petkih med 14. in 18. uro. Ni treba preveč napenjati možganov in spoznati bomo, zakaj ravno v tem času.

To so podatki s tiskovne konference delavcev Uprave za notranje zadeve Murska Sobota. Opozorili so, da je stanje prometne varnosti predvsem odvisno od kulture udeležencev v cestnem prometu, torej nas samih. Izkušnje pa kažejo slabo stanje: lani je 88 povzročiteljev prometnih nesreč celo pobegnilo.

Š. S.

Vestnik

Pamflet

Razlika je očitna

Kdo bo opozarjal voznike na prehodih za pešce

Razlika je očitna! Tako očitna kot razlika med slovenskimi liberalci. Če vzamemo za topos ugotavljanja razlik politično opcijo, ki je pri nas na oblasti, v Avstriji pa se kmalu zgodi, da bodo vladali Haiderjevi liberalci.

V Avstriji so stvari nekoliko obrnjene, po zasedbi vlog pa so si podobne. Na zasedbo vlog gledamo tukaj samo po imenski plati. V sosednji državi so na oblasti socialdemokrati in ljudska stranka. Ti drugi so bolj podobni našim

našim pa je tudi očitna!

Naša policija meri preko-račene dovoljene hitrosti na najbolj prometnih cestah. Tako merjenje ima učinek samo pri prvih nekaj vozilih, ker se vozniki s »čmiganjem« opozarjajo. Ko policajev ni več na preži, ker so postali žejni ali jih je zazeblo, podivjani vozniki veselo divjajo naprej. Tam imajo na najbolj prometnih cestah elektronske merilnike hitrosti, ki stojijo dan in noč, v dežju in snegu, in noben hudič ne ve, če delajo ali ne. Zato vozniki vozijo po pr vilih.

Pri nas se nobena nacionalna trojka ne spomni, da bi pred prehodom za pešce opozarjala voznike, da imajo na zebrah prednost tisti, ki si brusijo pete. O policiji se tukaj ne splača izgubljati besed. Naše državotvorne stranke vodijo vnuki in nečaki tistih, ki so se strašno želeli motorizirati in elektrificirati, zato pešec v tej državi nima cene. Povrh pa so to tudi vnuki in nečaki tistih, ki so se oblikovali v gozdovih - eni v času partizanstva, drugi pa po vojni, ko so jih partizanski zmagovalci tam likvidirali. Oboji imajo nekaj z gozdom in zato oboji trpijo za kompleksom avtomobilizma. Avtomobil je nasprotje gozda. Policija kot nosilka pravice do nasilja v državi samo uresničuje politični kredo naših državotvornih strank.

Razlika pa je očitna - kot govori gornja fotografija. V Avstriji

ob prehodu za pešce stojijo dvojice v belih plaščih z zepastimi lisami. V rokah držijo table z napisom, da ima prednost zebra. Ko se kak pešec nameni na zebro, da bi prečkal cesto, se dvojica s tablo obrne proti blizajočemu se šoferju in ga ustavi. Čisto blizu stoji policaj, če bi kakšen voznik ne ubogal in bi šel moral zapisati uradna oseba.

Seveda je to akcija, ki traja nekaj ur ali morda dni. Toda vozniki si jo zapomnijo. Pri nas pa pešci pri tekanju čez cesto pred policijo stojijo v vrsti. Če bi kakšen voznik ne ubogal in bi šel moral zapisati uradna oseba.

Seveda je to akcija, ki traja nekaj ur ali morda dni. Toda vozniki si jo zapomnijo. Pri nas pa pešci pri tekanju čez cesto pred policijo stojijo v vrsti. Če bi kakšen voznik ne ubogal in bi šel moral zapisati uradna oseba.

foto: JURE ZAUNEKER
tekst: ŠTEFAN SMEJ

Res je sicer, da imajo slovenski ministrstvo za policijo v rokah krščanski demokrati, toda liberalci so po sili razmer najbolj državotvorna stranka. Silo razmer ustvarjajo volilni rezultati. Po politični retoriki tudi krščanski demokrati, ki so druga najmočnejša stranka, niso ravno kakšni šepetanci, kar se državotvornosti tiče. Poleg teh dveh je v tej državi na oblasti še stranka z imenom Združena lista socialnih demokratov.

šim krščanskim demokratom, oni prvi pa so vsaj po imenu podobni drugemu delu imena naše tretje najmočnejše stranke. Liberalci pri nas so, kot smo rekli, najbolj državotvorni, tam pa za zdaj v opoziciji; potencialno pa prav tako najbolj državotvorni, tudi v kvantitativnem smislu, retorično so že zdaj.

Očitne so politične podobnosti med Avstrijo in Slovenijo. Razlika med delovanjem prometne policije v sosednji državi in pri

MORAVSKE TOPLICE - V zdravilišču Moravske Toplice bodo letos za naložbe in naložbeno vzdrževanje porabili 240.000.000 tolarjev. Manjši znesek bodo porabili v enoti gostinstvo, kjer bodo razširili restavracijo, pretežni del naložb pa bo v enoti hotelirstvo. (G. G.)

KAPELA - Učenci z osnovne šole Kapela so imeli pred kratkim športni dan. Obiskali so smučarsko središče na Rogli. Skupina otrok je smučala, drugi so se sankali ali pa šli na krajše sprehode v naravo. Mraz in zimsko idilo je s tv-kamero posnel snemalec radgonskega tv-kanala. Vsi učenci so se zdravi (brez zlomov) in veseli vrtnili domov. (B. M.)

MURSKA SOBOTA - V Murski Soboti že dlje časa deluje društvo vrtičkarjev. Na letnem obnem zboru so se pohvalno izrazili o svojem delu in med drugim ugotovili, da so člani za svoje vrtove lepo skrbeli. Izvolili so novo vodstvo in sprejeli program dela za leto 1995. Radi bi več članov, saj je 16 vrtov (približno po en ar), ki jih imajo ob Bakovski ulici, še neod-

danih. Intersenti dobe informacije na sedežu krajevne skupnosti v Murski Soboti ali pri volizvoljeni predsednici društva Nadi Veldin, telefonska št. je 24 878. (E. M.)

GORNJA RADGONA - Gradbeno podjetje Granit iz Slovenske Bistrice je začelo v Gornji Radgoni na tržnici graditi poslovni objekt, ki bo imel 6 lokalov, velikih po 64 kvadratnih metrov. Naložbenik je GEA-Biro iz Slovenske Bistrice. Naložba je vredna 56.000.000 tolarjev. Prostor za gradnjo so pripravili že prej, ko so urejali infrastrukturo tržničnega območja. (L. Kr.)

VANČA VAS - V vaškem domu v Vanči vasi je pripravil Živinorejsko-veterinarski zavod iz Murske Sobotke kmetijsko predavanje. Kmetom Vanče vasi, Rankovec in Borejec je inženir agronomije Zita Novak svetovala o gnojenju njiv, setvi in izboru semenskega materiala za kakovosten in obilen pridelek koruze. Radi bi se predavanja z drugih področij, denimo živilno-reje. (F. Ku.)

Dogodki v Vidoncih in okrog njih

Gasilsko vodstvo si pere roke

Vodstvi Občinske gasilske zveze Murska Sobota in Gasilskega društva Murska Sobota trdita, da nista ničesar vedeli

V prejšnji številki smo poročali o odkritjih kriminalistov o poslovanju v začasnem zbirnem begunskem centru v Vidoncih na Goričkem. Navedli smo tudi ugotovitve, ki zadevajo Gasilsko društvo Murska Sobota. Predstavnika občinske gasilske zveze (Ernest Eöry) in gasilskega društva (Stefan Merklin) sta sklicala tiskovno konferenco, kjer sta povedala, da so na skupni seji obravnavali ugotovitve delavcev Uprave za notranje zadeve Murska Sobota in prišli do spoznanja, da so izsledki le delno točni.

Takoj na začetku vas moramo opozoriti, da je šlo v celotni zadevi za nepooblaščen transferje finančnih sredstev prek žiro-računa OGZ in GD Murska Sobota do nadaljnjih porabnikov tega denarja. O teh prenosih vodstvi OGZ in GD Murska Sobota nista ničesar vedeli, niti pri tem sodelovali, kar je zapisano tudi v

informaciji UNZ,« sta povedala sklicatelja konference. V nadaljevanju sta predstavila pisno informacijo, v kateri je rečeno:

»Na transferje finančnih sredstev ZC Vidonci prek računa GD Murska Sobota nas je opozorila in deloma informirala UNZ Murska Sobota ob pričetku uradne preiskave. Takoj smo oboji

poostriili kontrolo nad delom naše finančne službe, pregledali finančno dokumentacijo in ugotovili, da je ostal dejansko na žiro-računu GD Murska Sobota saldo od finančnih transferjev negativen, in to za 21.664 tolarjev. Menimo, da je ugotovitev UNZ o domnevno protipravno pridobljenih premoženjskih sredstvih v višini 865.795 tolarjev neutemeljena.«

Vodstvo gasilskih organizacij je tudi pojasnilo nakup vozil.

»Konec leta 1994 je bilo kupljeno vozilo Chrysler voyager, in sicer po pisnem dogovoru o sofinanciranju med GD Murska Sobota, občinskim štabom CZ Murska Sobota in Sekretariatom za obrambo Občine Murska Sobota. Vozilo je bilo kupljeno zaradi posredovanja in reševanja pri prometnih nesrečah. Gasilsko društvo Murska Sobota je prejelo finančna sredstva za sofinanciranje tega vozila v višini 2.045.724 tolarjev po letni pogodbi o sofinanciranju dejavnosti reševanja z Uprave za zaščito in reševanje Ministrstva za obrambo Republike Slovenije. Sredstva

so strogo namenska in jih moramo po izteku letne pogodbe pisno opravičiti s poročilom. Ker bo vozilo specialno opremljeno z orodji za reševanje ob prometnih nesrečah, smo se podpisniki dogovora pisno dogovorili, da bo vozilo v uporabi pri operativni enoti za cestno reševanje, ki deluje pri GD Murska Sobota, in tako tudi registrirano na ime GD Murska Sobota.«

Tako vodstvo občinske gasilske zveze in gasilskega društva, ki je na koncu tiskovne konference sicer še enkrat poudarilo, da »odklanjamo vsa namigovanja oziroma trditve, da so omenjeni transferji prinesli kakršno koli premoženjsko korist OGZ oziroma GD Murska Sobota«. K temu naj dodamo, da vodstvi s temi trditvami seveda ne opravičujeta drugih transferjev, za kar pa naj bi bili odgovorni »operativci«. Vsaj v policijski ovadbi tako piše.

Š. SOBOČAN

Družini in sorodnikom pokojnega Leopolda Harija, evangeličanskega duhovnika in seniorja, se opravičam in zahvaljujem, ker niso sprožili kazenskega postopka.

Primarij dr. Jože Zadravec

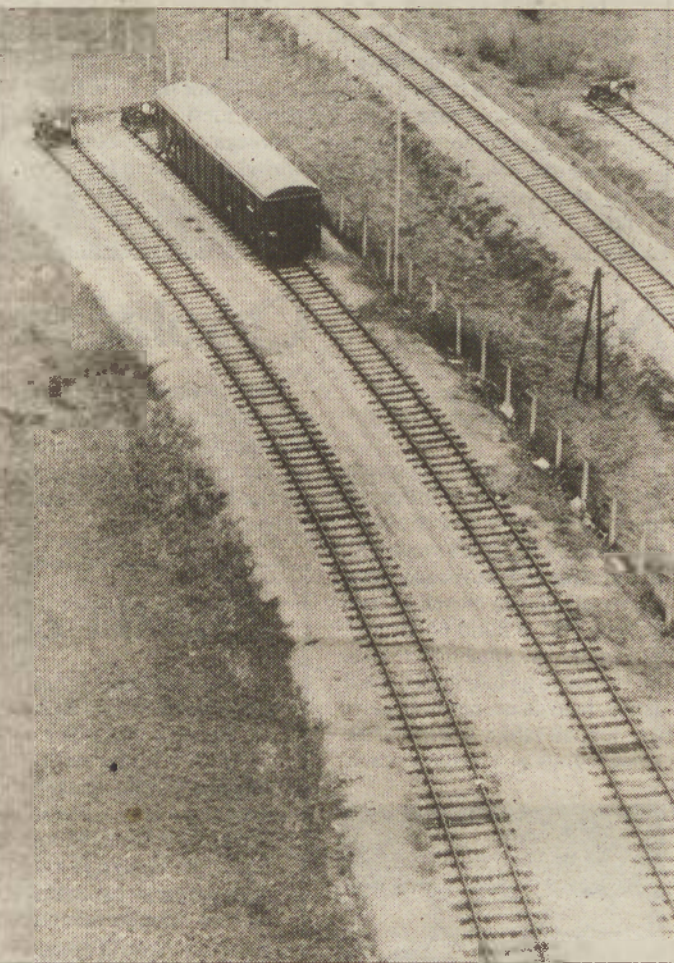
Ljudje in meja

Zadnja postaja: Slovenija

Z italijanskim umikom veta smo čedalje bližje Evropi. Tujci, ki pritiskajo na naše meje, pa očitno menijo, da Evropa že smo, saj je nekaterim cilj Slovenija.

V črni kroniki smo se že naveličali nizanja informacij o vsakodnevem zavračanju tistih tujcev na naših mejah, ki ne izpolnjujejo vstopnih pogojev. Za pisca tudi več niso zanimive številke o toliko in toliko ujetih tujcih, ki so ilegalno prestopili mejo. Zanimivejši se zdi podatek o naraščanju tihotapcev, ki nesrečnike za denar spravljajo čez mejo ali pa jih čez dejansko mejno črto niti ne prepeljejo, ampak jim le pravijo, da so čez, dejansko pa so še vedno na drugi strani meje, denimo na Madžarskem.

»Za leto 1994 ugotavljamo, da je bila Slovenija čedalje zanimivejša za zaposlovanje državljanov Ukrajine (mišljene so seveda predvsem Ukrajinke!) ter delovne sile z območja ZRJ (Kosovo) in R Makedonije. Zelo se je povečalo organizirano vodenje tujcev iz teh dežel prek meje v Slovenijo in tudi Avstrijo, in sicer za plačilo ... Na meji z Madžarsko smo obravnavali 13 kanalov za ilegalne prehode ter operativno spremljali in obravnavali čez 100 oseb, ki so sodelovale kot organizatorji, vodniki ali prevozniki. Zoper 45 oseb smo podali 40 kazenskih ovadb zaradi vodenja za plačilo. Poleg organiziranih skupin, ki se ukvarjajo z vodenjem ljudi čez mejo, se kot sotorilci pojavljajo naši državljani, ki izkoriščajo dobro poznavanje terena, predvsem zelene meje. Sicer pa ljudi vodijo čez mejo še državljani Romunije, Madžarske, Italije in Hrvaške. Pri varovanju državne meje smo takoj pri prehodu prijeli 1.195 ilegalcev, 88 pa smo jih prijeli v obmejnih krajih. Med ilegalci je bilo največ državljanov Romunije, nato državljanov ZRJ, BiH, Ukrajine ...» so povedali na tiskovni konferenci UNZ Murska Sobota. Tam smo tudi zvedeli, da imamo tudi zvodnike. Kazensko ovadbo so podali zoper dva slovenska državljana, ki sta posredovala pri prostituciji. Tega

naj bi bilo še več, vendar policisti ugotavljajo, da »osebe, ki so koristile storitve prostitutk, v sodnem postopku nočejo nastopiti kot prič«

In zakaj tujce zavračajo?

»Gre za kategorijo tujcev, ki so rizični in so pogosto v breme naše države, ker nimajo dovolj denarja. Če niso pravočasno odstranjeni oziroma zavrženi že na mejnem prehodu, so največkrat tudi storilci kaznivih dejanj ali se zaposlujejo na črno. V poostrenem nadzoru so bili odkriti tudi trije ukradeni avtomobili, katere so storilci hoteli odpeljati iz Slovenije. Na meji z Avstrijo pa smo prijeli pri tihotapljenju ukradenih

vozil iz te države tri storilce in štiri avtomobile.«

To pa še niso vsa odkritja na mejnih prehodih oziroma vse zadeve, pri katerih so ukrepali policisti in drugi delavci organov za notranje zadeve!

Zasegli so orožje, strelivo, odkrili ponarejene potne listine in vizume, deportirali so »nezadržane« tujce, prekontrolirali kar 9.000 sumljivih osebnih avtov, čez 5.000 prav tako sumljivih oseb, zavržili več kot 15.000 oseb, ker niso izpolnjevale pogojev za vstop v našo državo. Vse to kaže, da meja vendarle je.

Š. S.

Naša vojska

Usposabljanje diverzantov

V petek, 10. marca, so pripadniki diverzantskega voda 75. območja slovenske vojske uspešno izvedli sklepno vajo osnovnega usposabljanja. Na teden dni trajajočih aktivnostih so »soboški diverzanti« na Hodošu in v drugih krajih Prekmurja opravili več aktivnosti in vaj.

Poleg spoznavanja oborožitve in druge opreme slovenske vojske so se pripadniki diverzantskega voda urili še v orientaciji, gibanju, bivanju in preživetju na terenu v različnih vremenskih razmerah, urili so se v večinah ter se preizkusili pri premagovanju vodne ovire na različne načine. Seveda so največ zanimanja pri diverzantih vzbudila sredstva in načini za izvajanje diverzij. Pri spoznavanju in delu z minskoeksplozivnimi sredstvi, tudi pravimi - bojnimi - se je pokazala vsa resnost in profesionalnost tako starešin kakor vojakov, in sicer tudi ko je bilo potrebno prikazati pridobljeno znanje, večine

Diverzanti pri premagovanju vodnih ovir.

in spretnosti na sklepnih vajah. Diverzanti so dokazali, da so dobro usposobljeni, da v enoti vlada kolektivni duh in da jih pri izvedbi naloge ne morejo ovirati ne mraz ne voda ali blato. Pa tudi »nasprotnika« se diverzanti niso ustrašili. Seveda tovrstno usposabljanje ni moglo miniti brez bojnega streljanja, pri katerem je med pripadniki enote zavlada pravi tekmovalni duh.

Kljub precejšnjim naporom, utrujenosti in žuljem med diverzanti ni manjkalo duhovitosti in sploh dobre volje. Bezna poznanstva so v tednu dni prerasla v trdna prijateljstva, kar je jamstvo, da bo diverzantski vod uspešna enota.

IVAN SMODIŠ

Zgodilo se je ...

Delavci organov za notranje zadeve še naprej poizvedujejo za materjo, ki je rodila živga otroka in mu življenje prekinila. Kot smo poročali v prejšnji številki, so trupelce našli na ljutomerskem smetišču. Prosijo vse, ki bi karkoli vedeli povedati v zvezi z detomomom, da to sporoče najbližji policijski postaji ali na upravo za notranje zadeve v Murski Soboti.

Pomurske ceste so spet terjale žrtev! V petek ob 20.50 se je v Murskih Črncih smrtno ponesrečil 39-letni Stanko Horvat s Petanjec. Z osebnim avtom se je peljal iz smeri Murska Sobota, žal pa ga je v ovinku začelo zanašati, zapeljal je na nasprotni vozi pas, tam trčil v prvi avto, ki je pripeljal naproti, nato pa še v drugega. Horvat je na kraju nesreče umrl. Gmotne škode na vozilih pa je za 1.000.000 tolarjev.

V Beltincih se je hudo poškodoval pešec Boris V. Zunaj prehoda za pešce je nenadoma prečkal cesto, tedaj pa je pripeljal osebni avto, ki ga je vozil Slavko B. Voznik ni mogel pravočasno ustaviti, zato je neprevidneža podrl. Poškodbe so hude.

V Lancovi vasi pa je gorelo. Vzrok je kratek stik na električni instalaciji na gospodarskem poslojpu Barbare M. Ker so zgoreli del gospodarskega poslojpa, ostrešje, seno in slama ter nekaj orodja, je škoda za 1.200.000 tolarjev.

Kriminalisti in policisti so sporočili, da so odkrili storilca, ki je 18. februarja pred gostiščem v Rakičanu pretepel S. K., povrh pa mu je odvzel še osebni avto in se z njim odpeljal proti Beltincem. To je storil J. H. iz Črenšovec, ki pa se je z odvzetim vozilom peljal le nekaj sto metrov, nato je imel nesrečo, vozilo pustil in pobegnil.

Ste prepričani, da se vam, ko hodite v temi, ne more nič zgoditi? 61-letna M. H. iz Kremerberka v to sploh ne verjame več. V četrtek zvečer, ko se je vračala iz službe, sta jo dohitela dva neznanca, jo zbila na tla in ji sunila torbico, v kateri so bili dokumenti in denar.

V noči na 14. marec je doslej še neodkrit storilec vlomil v trgovini v Šalovcih. Iz Panonkine je vzel nekaj sto tolarjev, ki jih je našel v namizni registrski blagajni, iz Potrošnikove trgovine pa je ukradel štiri pare copat in večjo količino cigaret, vse pa naj bi bilo vredno 390.000 tolarjev.

Š. S.

RENKOVC - Kulturno društvo Anton Martin Slomšek iz Renkovec je v preteklem letu uprizorilo tri enodejanske: Kje je meja?, Aeroplan in Potepuh. Poleg tega so pripravili srednješkoli misterij Slehernik. Člani društva so sodelovali tudi pri Podoknic, ki jo je pripravil Nedeljski dnevnik. Pa še marsikje drugje jih je bilo videti, denimo na koncertu iz naših krajev, ki je bil v Turnišču. Ne vidišmo se je naslov nove enodejanske, ki jo zdaj postavljajo na oder. Ne bode pa se videli tudi v prihodnje, kajti v načrtu imajo Županovo-Micko: (J. Z.)

Bili so v treznilnici
Smo
Prekmurci
in Prleki
razgrajati?

Lani za 11 odstotkov več kršitev javnega reda in mira, a ker hujskih in množičnih kršitev, ki bi vznemirjale javnost, ni bilo, so bile razmere še kar ugodne, pravijo na UNZ.

Policisti so obravnavali 1.779 kršitev javnega reda in mira. Prevladovali so prekrški v zasebnih stanovanjih (609), nato so bili po številu prekrški, storjeni na javnih krajih (426), v gostinskih lokalih (335), malo pa je bilo prekrškov na javnih shodih (43). Največ prekrškov so naredili nezaposleni (774). Ob tem bi lahko duhovito dodali, da so tako vsaj nekaj »delali« a zadeva ni tako enostavna: brezposelnemu, ki je v težavnem položaju, hitreje zavre kri kot tistemu, ki ima delo in plačo, saj se tak spozabi le tu in tam. Najpogostejše so bile kršitve javnega reda in mira med 18. in 24. uro, največ (853) jih je bilo storjenih pod učinkom alkohola. Policisti so do izreznitve pridržali 109 kršilcev.

Prekršek je tudi nezakonita posest orožja. Policisti ugotavljajo, da se na našem območju pojavlja orožje, ki so si ga nekateri pridobili med slovensko vojno, drugi pa so si ga kupili od Hrvatov. Zaradi nezakonite posesti ali uporabe orožja so obravnavali 47 oseb, to pa je manj kot leto prej. Zasegli so 30 pušk, 12 pištol, 5 ročnih bomb in 13.757 nabojev.

S. S.

SOS ☎

za odrasle v stiski
petek in sobota
od 20. do 23. ure

069 / 33 006

ne zgodi se vsak dan

zvezde vam kažejo

OVEN

Ona: Res je, da je tvoj trenutni položaj še kar ugoden, vendar ti prav nič ne zagotavlja stabilne prihodnosti. Potrebno se bo vsaj malo potruditi in se odreči stvarjem, ki ti lahko zelo zagnenijo življenje.

On: Poslovno življenje se bo začelo prepletati s tvojimi ljubezenskimi priložnostmi. Če vse izpelješ tako, kot si si zamislil, se ti obeta fantastičen uspeh. A ne pozabi prijateljev, ki so ti pri tem pomagali.

BIK

Ona: Nekaj dni te bo spremljala smola, nato se ti obetajo lepši trenutki. Pusti, da se zadeva vsaj malo poleže, nato pa poskusi izveči kar največ. Partner ti je kljub čudnemu vedenju še vedno zvest.

On: Ravnal boš predvsem po svojem preudarku, vendar bi ne bilo slabo, če bi včasih poslušal tudi kakšen dober nasvet. Sedaj ti gre sicer čisto dobro, toda vprašanje je, kako dolgo bo še tako.

DVOJČKA

Ona: Nepričakovana ponudba ti bo prinesla zeleno samozavest, še vedno pa bo brez odgovora vprašanje, ali se ti vse skupaj sploh splača. Glede obveznosti ti ne bi škodilo malo več resnega pristopa pri reševanju.

On: Nestrpno boš čakal na neko priložnost, ki pa bo preprosto odkorakala mimo tebe. Sredi tedna se ti obeta izredna zabava s prijatelji. Zgodilo se bo še vse kaj drugega, kot boš pričakoval.

RAK

Ona: Nekaj noči ne bo pravega spanca, saj je pod pepelom preteklosti še vedno nekaj tlečih isker. Prijatelji te bodo sicer povabili na zabavo, vendar boš konec tedna preživel na povsem drugačen način.

On: V prepiru boš hotel imeti tako prvo kot tudi zadnjo besedo, to pa marsikomu ne bo čisto po godu. Nikar ne razglabljal toliko o načelih, ampak stori tudi nekaj, da se le-ta začnejo vsaj počasi urediti.

LEV

Ona: Neka novica te bo zelo presenetila, saj bo obenem prav tako neverjetna kot tudi razburljiva. Družba čaka samo še nate, zato se potruži in izpelji svoj delež načrta. Nekdo te že dalj časa opazuje.

On: Vsaj še nekaj časa boš moral biti zadovoljen z malim, zato nikar ne zidaj gradov v oblakih. Le zakaj bi tako hitel, če pa dobro veš, da je trenutna pot popolnoma napačna. Saj so vendar tudi druge rešitve!

DEVICA

Ona: Trenutek, ki si se ga tako bala, je končno za teboj. V resnici pa se bo sedaj šele začelo, zato si nikar ne jemlji predolgih počitnic. Prijatelj se ti bo oglasil z zanimivim predlogom, ki bi se ga splačalo realizirati.

On: Nikar ne verjemi govoricam, ki jih razširja tvoj samozvni prijatelj, saj je resnica povsem drugačna. Z odkritosrčnostjo ti bo uspelo tudi tam, kjer se je ustavilo veliko večjim osvajačem, kot si ti.

TEHTNICA

Ona: Uspelo ti bo zaplesti stvari, ki so v bistvu povsem preproste. Zato se nikar ne čudi, če se bodo prijatelji zabavali na tvoj račun. Nekdo pa se vendarle ne bo smejal, ampak bo raje izkoristil ponujeno priložnost.

On: Tvoje poslovne sanje lahko postanejo resničnost, potrebno bo le hitro in pametno ukrepati in uspeh ne more izostati. Partner bo prišel na dan z zanimivo idejo, ki jo boš z veseljem uresničil.

SKORPIJON

Ona: Če se boš resnično zelo potrudila, boš dosegla tudi tisto, kar se ti morda zdi povsem nemogoče. Prijeten nasmeš v prijetni družbi ti bo pomenil veliko več kot vse pohvale, ki jih boš deležna.

On: Pričakuj obisk, ki ti lahko še dodobra spremeni življenje. Naj ti ne bo žal izdatkov, saj brez tveganja ne bo pravih rezultatov. Konec tedna te čaka prijetna avantura, le oseba ne bo tista, ki bi si jo želel.

STRELEC

Ona: Včasih se obnašaš kot bi bila edina na svetu. Ali te dosedanje življenje res ni še ničesar naučilo? Ne delaj preveč daljnosežnih načrtov, saj še za ta trenutek ne veš, kako se bo vse skupaj izteklo.

On: Potreben bo povsem konkreten nastop, saj je le tvoja dobra volja odločno premalo za uresničitev tistega, kar si si zamislil. Vsekakor pa je veliko bolje, da storiš eno stvar dobro kot dve polovično.

KOZOROG

Ona: Všeč si nekomu, ki je dovolj resen in zrel, da bi te lahko osrečil. Pokaži nekoliko več zanimanja in lahko bo še prav zanimivo. Osrečila boš tako sebe kot tudi osebo, ki ti bo v prihodnosti še marsikaj pomenila.

On: Prehitro boš pozabil na svoje obveznosti in se prepustil lahkotnemu življenju. Res je, da v tem načinu ne boš našel nikakršne gotovosti, vendar se boš zabaval kot še nikoli doslej.

VODNAR

Ona: Zaradi samoljubja in zagledanosti vase si oseb, ki ji je veliko do tebe, povzročila obilo skrbi in težav, zato se ji še dolgo časa ne bo uspela ponovno približati in si pridobiti njenega zaupanja.

On: Dobro bi bilo, če bi pomislil tudi na svoje prijatelje, saj te lahko kaj hitro pozabijo. Pozabil boš na dano obljubo, ki pa se je bodo drugi prav dobro spominjali. Predvsem tvoj trenutni partner.

RIBA

Ona: Na eni strani boš precej izgubila, po drugi pa še več pridobila. To velja predvsem za tvoje osebne zadeve, še posebno pa se tiče ljubezni. Nekdo si te že precej časa prav pozorno ogleduje...

On: Neprijetnosti bodo sicer prešle, ostal pa bo trpek priokus po izgubljeni priložnosti. Posvetil se boš nekomu, ki si ga v svoji zavzetosti z denarjem preveč zapostavljal. Ne bo ti žal!

Pomladno svetkovanje

»Spet se bliža pomlad,« je zasnjano ugotovil Cene Čebula in srebrnil kratak, gurmanski požirek kave.

»Ja, takšen je cikel prirode,« je filozofsko ugotovil Žožo, »že od nekdaj.«

»Kaj že spet? Tako hitro?« je vprašala Mimica.

»Da, neizogibno kot smrt. Pomlad nas naredi mladostne in razigrane kot junce, starci škilijo za kratkimi krilci in ritkami pod njimi, premnoga babica se počuti spet mlajšo in poskočnejšo. Poletje nas zresni, jesen naredi modre, zima je smrt,« je končal Janko.

»Zima pa takšna, da je kaj!« je rekla Mica.

»Prišel je čas, ko bomo brali,« je rekel Cene pomenljivo.

Vsi so spoštljivo vstali in se napotili ven, le telečje neumni bajaličar Viki ni razumel namiga.

»Na malico gremo, oni pa bodo brali,« je skoraj strahospoštljivo pojasnila Mica.

»Kaj bodo brali?« je vprašal bioenergetik s telečjim obrazom.

»To so pomladne skrivnosti, poleg sme biti samo velika četverica,« je še dejala Mica. Vsi nepoklicani so čisto potihoma zapustili sobo.

Medtem je Cene privekel iz predala častljivo umazan in pomečkan špeh; le to so še lahko videli odhajajoči, preden so zaprli vrata.

Velika četverica je v stilu pripadnikov framasonske lože zarotniško gledala za odhajajočimi. Ko so bila vrata že zaprta, je Cene ceremonialno izročil špeh Janku, najboljšemu mlincu med vsemi. Janko je z vidnim spoštovanjem vzel papir, ki je bil v bistvu le fotokopija, in z lepim tenorjem začel prebirati posvečeno besedilo, ki ga nepozvani niti za najvišjo ceno ne bi smeli slišati.

Medtem je videc s telečjim obrazom in ovčjo pametjo silil v Mimico: »Kaj za vraga imajo? Kaj bodo brali?«

»Saj si nekakšen bioenergetik, ti bi to moral vedeti bolje kot jaz,«

Mica je kratko pojasnila, da velika četverica vsako pomlad, bolj rečeno ob koncu zime, prebira odlomke iz kratkega romana Henryja Millerja. To je tradicija, ki se je držijo že več kot deset let. Vedno ob prvem toplejšem vetrčku Janko prebere Millerjev tekst, drugi pa ga zvesto poslušajo. Sledi komentar s filozofskimi pripombami o minljivosti vsega organskega, o skrivnostih, ki jih skrivata tako človekov duh kot vesolje, in o bebavosti nekaterih, katerih duh tava po pritičnih sferah ali ravneh.

Viki je potem na hitro pojedel in se po tatinsko prikradel do sobe številka tri, previdno je odprl vrata in slišal Jankov lep glas, ki je bral: »... tega dne je bilo spet čutili p ... v zraku ...« potem je za opazil Vika in prekinil branje. Vika je tedaj opazila še preostala trojica.

Pogledi četverice izbrancev so se ustavili na bajaličarju, naenkrat je občutil neznano silo in slišal v en glas četverico, ki je zavpila: »VEEENNN!«

Viki se je tega dne ustavil šele v pritličju, tedaj je spoznal, da so med nebom in zemljo še neštete skrivnosti, ki se jih ne da razrešiti ne s palico v obliki fračinega ročaja ne s skromnim medeninastim nihalom. Tisto, kar bi nekdo lahko imenoval črna magija, je spet slavilo triumf. Poganška božanstva naših prednikov so spet izbojevala zmago nad temo. Henry, mi se ti s spoštovanjem klanjamo!

BORIVOJ REPE

Islamski verniki so dobili konec prejšnjega tedna v Manheimu v uporabo največje mošeje v Nemčiji, ki sprejme kar 2500 ljudi. Njena zidava je stala deset milijonov mark, od tega so polovico zbrali s prostovoljnimi prispevki. Po besedah vodje islamske zveze v tem nemškem mestu za postavitev mošeje niso porabili niti marke državnega denarja. Zidava je trajala dve leti, župan pa je ob otvoritvi dejal, da je hram dokaz strpnosti in sožitja. V Manheimu živi okrog 20.000 Turkov.

Najmanjši na svetu

Je tako droben in neboljen kot dojenček, toda vsi Indijci ga imajo radi. To je Gul Mohammed, star 34 let, ki je s svojimi 57 centimetrov telesne višine gotovo najmanjši odrasli človek na svetu. Toda Gul je hudo bolan, trpi za kroničnimi dihalnimi težavami in mučijo ga tudi hudi napadi astme, tako da ne more več govoriti, ampak lahko le šepeta. Že nekaj tednov ga zdravijo v poseb-

nem oddelku neke bolnišnice v New Delhiju z dragimi antibiotiki in kisikovo terapijo. Vse stroške za njegovo zdravljenje je prevzela indijska vlada in pritlikavca je v bolnici obiskal celo minister za zdravstvo. Zdravniki trdno upajo, da bo najmanjši človek na svetu kmalu ozdravel.

Čokoladna poroka

Dvaindvajsetletna Američana Cheryl Minkies in Matthew Mandell v Brooklynu sta si omislila nenavadno poroko prav na valentinovo. Mladoporočenca sta namreč dahnila usodni da v kadi, polni čokolade, ker menijo, da je to najbolj strastna hrana na svetu. Simbolična sladka kopel naj bi jima zagotovila dolgo in ognjevitno zakonsko življenje.

Zmeda zaradi nagcev

Vodje mestnega prometa v Lyonu so se uprli reklamni kampanji za sloviti film Roberta Altmana Pret a porter in odklonili lepljenje plakatov z golimi modeli po avtobusnih postajališčih in v podzemeljski železnici. Film je sicer satira na življenje v svetu visoke mode. Odgovorni za avtobuse in metroje so podobno ukrepali pred kratkim, ko so jim hoteli vsiliti plakate z Demi Moore in Michaelom Douglasom za film Razkritje. Igralka je z dvignjenim krilom zapeljevala zmednega partnerja. Lyonskim oblastem se je tudi ta plakat zdel nesramen. Menijo namreč, da bi s podobnimi pohujševalnimi sporočili ustvarili zmedo v prometu.

Limonin Disneyland

Tradicionalni praznik limon na francoski rivieri je bil letos v znamenju Disneya. V Nici so napravili kopijo znanega zabavišnega parka, le da so bile vse podobe iz limon in pomaranč. Več kot 130 ton sadežev so porabili, precej tudi za tole ladjo Petra Pana. Sočne dišeče mojstrovine pa seveda niso bile večne. Po prazniku so končale v tovarni za izdelavo sokov.

V Lublano so s problikovanjem samouprave na kúp spravili najčednejše ka ji premore Slovenija, tak bar misli Bela po ton, ka vse komande zdaj od tistec ido. Tak tudi za varstvo okolja vse važne odločitve komandejrajo od tistec. Zato se je pa vsen ten najčednejšin pred očmi, na sredini Lublane, podrta iza, pa pod sebof pokopala štiri nedužne občane. V kratkon se njen esče cukrarna fkup sūjne, štera je te te podrtija bila, gda je Bela ta odo na šolski izlet, pa so njemi povedali, ka je že pesnik Kette v njoj živo kak v zapuščenoi, za bivanje neprimerai zgradbi. No pa esče zdaj ne vejo tej čednejši v Lublani, kama bi djali zdajšnje stanovalce. No, pa tej do nan zdaj pamet solili, šteri smo takše probleme že davno rejšili. Uni niti ne vejo doj staviti poslanca, gda se na skupščini požene v govoranco. Prepovejo njemi gučati, mikrofon njemi izklopajo, grozijo njemi s fizično odstranitvijo, pa kak glujomi dobro jutro, svoje tira dale. No pa v takši naivni okoliščinai, se v Soboti skupina občanof s Cankarove vilice poda k svojim občinskomi županai z groznojo, ka promet v Cankarovi vilici zablokejrajo, či ne zrihta pri ovih čednejših v Lublani, ka napravijo obvozno cesto na južnon kraji Soboškoga varaša. Pri ovih, ka okoli sebe ne vejo, pa nemrejo reda napraviti, nede šlo. Prle z mrtvoga kunja prdec spraviš, pravi Bela, kak pa ka bi Lublančani okoli Sobote obvozno delali. Ka bi pa soboški župan san lejko tou zrihto pa tudi nede šlo, či nanč rogašofskoga župana nemre s sobočke občine v Rogašovce spraviš, kama je buu zvoljeni. Za južno obvozno se lejko sobočanci pod nouson zbriješmo pravi Bela. Edino ka bi se dalo od postavljeni zahtevkov občanof s Cankarove vilice napraviti, so ležeči policaji. Brat Džouži.

Kdo je kaj izumil?

Krištof Kolumb je, kot je splošno znano, leta 1492 odkril Ameriko, toda kdo je izumil ...?

KONZERVO? Leta 1813 jo je izumil Anglež Doken in prva uporabnica te priročne novotarje je bila angleška kraljeva družina. Služabniki so pločevinke odpirali s kladivom in dletom.

POŠTNO RAZGLEDNICO?

Leta 1872 se je ta zamisel utrla nekemu Švicarju. Prvi motiv so bili hribi.

DVIGALO? Leta 1743 so to koristno napravo namestili za Ludvika XV. v gradu, da je lahko hitreje prišel do ljubice.

PARKIRNO URO? Leta 1935 so jo prvič postavili v Oklahomi. ZOBOZDRAVNIŠKI VR-TANI SVEDER? Imamo ga že od leta 1864 in v začetku ga je poganjali urni mehanizem, ki ga je bilo treba naviti.

KROMPIRJEV ČIPS? Leta 1853 je neki gost negodoval zaradi predebelih kosov pečenega krompirja. Angleški kuhar je na-

rezal krompir na tanke kose in ga spekel na masti.

KREDITNO KARTICO? Leta 1950 jo je uvedel Diners Club v New Yorku. Z njo je bilo tedaj mogoče plačevati v 27 restavracijah.

Leto 1994 je bilo za dva odstotka manj čudežno kot 1993, so izračunali izvedenci časopisa Fortean Times. Čeprav število svetovnih kultov in zarot narašča, je bilo leto 1994 dokaj umirjeno in manj čudaško. Zanimovalno ga je odkritje novih živalskih vrst, velikanskega jelena muntjaca in bika quanga v Vietnamu, med domnevnimi pošastmi pa je še najbolj izstopalo skrivnostno bitje iz nekega odročnega jezera v Argentini, ki naj bi zasenčilo slavno škotsko Nessie.

Velikanski meteorit na Bavarskem

Nemški policijski helikopter je v bližini Seefelda na Zgornjem Bavarskem na peščenih tleh po ključju odkril 20 metrov širok in 8 metrov globok krater, ki ga je nedvomno naredil meteorit.

Neki kmet v dober kilometr oddaljenem kraju je v soboto slišal zamolkel udarec in videl 150 metrov visoke curke vode in blata, ki jih je po trditvah policije povzročil meteorit.

Verjetno je bil zelo vroč, saj je 200 metrov okrog kraterja stegnil ves sneg. Strokovnjaki so opravili tudi raziskave, ki naj bi ugotovile morebitno radioaktivnost, vendar je niso odkrili.

za vsakogar nekaj

Koristne živali v vrtu

Koristne živali, ki živijo v našem okolju, so nam v pomoč kot naravni sovražniki škodljivcev naših vrtnin. Žuželke in druge živali, ki jih najdemo v vrtu, niso vedno škodljivci. Nekatere za rastline niso le koristne, temveč so nujne za njihov obstoj.

Ptiči lahko povzročajo v vrtu nekaj škode, a ta ne odtehta ogromnih količin žuželčnih škodljivcev, ki jih pogoltnejo. Posebno koristne ptice za vrtnarja so sinica, taščica, žolna, detelj in lastovka, ker uničujejo veliko škodljivih žuželk. Zlasti sinčke se hranijo z gosenicami, ki jih poščejo na zelju, vrtnicah in drugih rastlinah. Za sinčkami se kmalu na vrtu pojavijo še lišček, rdečerepka in ščinkavec, ki zelo zmanjšajo število neželjenih insektov. Izkušnje kažejo, da koristne ptice, ki jih pozimi krmimo v krmilnicah na vrtu, tudi poleti rade iščejo svojo hrano na vrtu. Jež, žabe in krastače uničujejo v vrtu mnogo poljev in črvov pa tudi insektov. Jež se hrani še s kobilicami, ogrci, gosenicami, bramoji, miškami, žal tudi s ptičji-mi jajci in ptički. Žabe in krastače so nam v veliko pomoč v vrtu, saj se ne hranijo samo s polži, ampak tudi z mravljami, gosenicami in drugimi žuželkami. Koristni insekti na vrtu, npr. pikapolonica, uničujejo vsak dan stotine listnih uš. Ličinke se hranijo tudi s kaparji. Koristne žuželke v vrtu so še muhe trepetavke, tancičarice, najezdniki in

žuželkami, kot so bramor, majski hrošč, pedici, sovke, zavijači, in dišavimi gosenicami, ki jih ptice navadno ne marajo. Krt dela tudi škodo, ko rje pod vrtninami in jih včasih celo obgrize. Krt se loti ogrcev, sovk, stonog in mravelj. Preženemo ga tako, da v rove položimo česnove stroke. Rovka je miši podobna žival, ki lovi predvsem v mraku in ponoči. Hranijo se s polži, škodljivimi žuželkami, včasih celo z mišmi. Podlasica se rada loti tudi kokoši, jajc in ptic, na vrtu pa lovi miši, včasih tudi podgane.

SIMONA POTOČNIK,
kmet. inž. rastl. proizv.
SKŠ Rakičan

Pleteno!

Pohištvo iz trstike in šibja je spet v modi. Težava je le, da se vanj zavleče prah in ga je težko čistiti pa tudi krpe za brisanje prahu se rade zatikajo ob robove. Delo bo šlo lažje od rok, če mehko ščetko namočite v blago raztopino detergenta ali praška za fino perilo in vsak kos posebej dobro skrtajte. Pleteni sedeži bodo ostali prožni in se ne bodo lomili, če spodnjo stran tu in tam navlažite z mokro gobno.

Lahka hrana daje moč

Strokovnjaki vam priporočajo lažjo hrano - tudi pri poslovnih kosilih. Težki obroki povzročajo sitost in utrujenost. Lahko ne pomenijo nujno tudi hrane brez maščobe. Najboljše je tudi, da se odpoveste predjedem, namesto nje zaužijte sadje ali zelenjavno solato. Niti alkohol ni tabu, vendar ga uživajte zmerno.

Linolej - Ostanke lepila na tleh, obloženih z linolejem, odstranite z milnico in ostrejšo gobico za pomivanje. Druge trdovratne madeže očistite s terpentinovim oljem, nato jih še umijte z vodo. Tla lahko enkrat ali dvakrat na mesec premažete z loščilom in osvetlite z mehko krpo. Če se linolej lomi ali poka, ga namažite z mešanico terpentinovega olja in lanenega firneža.

Kuhalnice - Nikdar ne mešajte z njimi močno razgrete maščobe, ker potemnijo in jih ne boste mogli več očistiti. Tudi za kuhalnice velja enako kot za vse druge lesene gospodinjske pripomočke: preden jih prikrat uporabite, jih za nekaj minut položite v vročo vodo; kasneje jih boste lažje čistili in ne bodo se tako hitro navzlele vonja po jedeh.

Ananas - Za rezanje svežih sadežev potrebujete dva noža: s prvim lupite, z drugim pa režete na poljubne kose. Ananasova lupina vsebuje kislino, ki v ustih rada povzroča ščemenje in rahlo pekočo bolečino. Svež ananas ni primeren za vkuhanje, ker poseben ferment v njem preprečuje strjevanje; zato pripravljajte želeje ali marmelado le iz konzerviranih ali prekuhanih plodov. Sladice, pripravljene z ananasom, so okusnejše, če jim dodate nekaj kapljic limoninega soka.

Krompir - Star krompir bo spet bel in ne bo imel grenkega okusa, če ga olupite in za dva dni položite v skledo z mrzlo vodo. Vodo vsakih nekaj ur zamenjajte. Ko tak krompir kuhate, ga postavite v vročo vodo, ki ste ji prilili kanček kisa. Zmrznjen krompir bo izgubil sladkoben okus, če ga 24 ur namakate v vodi, posodo pa postavite na hladno. Skuhajte ga v sopari, solite pa nekoliko močneje kot običajno.

RADIO MV - MURSKI VAL - URV
94,6 MHz (dopolnilce tudi SV 648 kHz)

MV

Petek - 5.40 Prebujajte se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini - 7.45 Mariborsko zvočno pismo - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 8.30 Mali oglasi - 9.15 Zamurjenji (kabaret) - 10.30 Kino ventilator - 10.00 Poročila - 11.15 Od petka do petka - 12.00 Poročila BBC - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila - 14.30 Romska oddaja - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.30 Poročila - 17.00 Ob koncu tedna - 17.30 »Sipli mi« - 22.00 Vključujemo Radio Slovenija

Sobota - 5.40 Prebujajte se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini - 7.50 Tržnica - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 9.15 Predstavljamo vam - 10.00 Poročila - 10.30 Potepajte se z nami - 11.00 Sobotni gost - 12.00 Poročila BBC - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila na MV - 14.30 Evropa v enem tednu - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 19.00 Dnevnik Radia Slovenija - 19.30 Astrosobota - 22.00 Vključujemo Radio Slovenija

Nedelja - 8.00 Začenjamo nov dan - 8.05 Horoskop - 8.15 Panonski odmevi - 8.50 Zamurjenji (kabaret) - 9.15 Misel in čas - 9.30 Srečanje na Murskem valu - 10.30 Nedeljska kuhinja - 12.00 Poročila - 12.15 nedeljsko premisslavljanje - 12.30 Minute za kmetovalce - 13.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 19.00 Vključujemo Radio Slovenija

Ponedeljek - 5.40 Prebujajte se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini - 7.45 Porabsko zvočno pismo - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 8.30 Mali oglasi - 10.00 Poročila - 10.15 Tema dneva - 12.00 Poročila BBC - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila - 17.00 Šport - 17.30 S krščanom, cekron pa z marelof - 18.15 Bilo je nekdo - 19.00 Dnevnik Radia Slovenija - 19.30 Dober večer, Beno - 22.00 Vključujemo Radio Slovenija

Torek - 5.40 Prebujajte se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini - 7.45 Ljubljansko zvočno pismo - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 10.00 Poročila - 10.30 Kratki stik - 11.15 Mali oglasi - 12.00 Poročila - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila - 14.00 Subjektivno - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 17.00 Poslušamo vas - 17.30 Mali oglasi - 18.00 Na narodni farmi - 19.00 Dnevnik Radia Slovenija - 19.30 Večer s Smiljo in Milanom - 22.00 Vključujemo Radio Slovenija

Sreda - 5.40 Prebujajte se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini - 7.45 Zagrebško zvočno pismo - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 8.30 Mali oglasi - 9.15 Pismo za vas - 10.00 Poročila - 10.15 NSTSNMV - 11.15 V živo... - 12.00 Poročila BBC - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 17.00 V stiski - 17.30 Srebrne niti - 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 19.00 Dnevnik Radia Slovenija - 19.30 Mursko-murški val - 22.00 Vključujemo Radio Slovenija

Četrtek - 5.40 Prebujajte se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini - 7.40 Svetuje kmetijski strokovnjak - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 9.15 Sedem veličastnih - 10.00 Poročila - 10.30 Pika na i - 11.15 Mali oglasi - 12.00 Poročila BBC - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 17.00 Mali radio - 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 19.00 Dnevnik Radia Slovenija - 19.30 Geza se zeza - 22.00 Vključujemo Radio Slovenija

Kuhajte z nami

Kvašeni v sopari kuhani cmoki

Potrebujemo: 1/2 kg ostre moke, 2 dag kvasa, 1/2 žličke soli, 1 rumenjaki, 5 dag masla, približno 1/4 l mleka, pražene drobtine za zabelo in skodelico malo razredčene borovničeve marmelade ali džema.

V toplo skledo presejemo moko, z mlačnim mlekom postavimo kvas. Ko se dvigne, ga vlijemo v moko, dodamo malo soli, rumenjaki in mleko ter zmehčano maslo. Zamesimo čvrsto testo, da se loči od posode in roke ali od kuhalnice. Testo naj pokrito počiva na toplem, da naraste na dvojno količino. Iz njega oblikujemo za drobno jabolko velike cmoke. Le-ti naj pokriti vzhajajo še 15 minut. Med tem v široki kozici zavremo slan krop. Čez kozico napremo bombažno (bolj redko platno) krpo in jo močno napeto prevezemo pod robom kozice. Na prtič v presledkih (da se ne dotikajo) zložimo cmoke. Čez kozico s cmoki poveznemo enako veliko kozico ali primereno skledo, ki zadržuje vso soparo. Cmoke kuhamo 15 do 18 minut. Voda v kozici pod cmoki mora neprestano vreti. Kuhanje prebodemo s pletilko, da preveč ne upadejo. Takoj jih zložimo drugega poleg drugega in zabelimo z drobtinami. Zraven ponudimo malo razredčene borovničeve marmelade ali džema ali kompot. Serviramo takoj, sicer upadejo.

CILKA SUKIČ

Avdiovizualna stimulacija

V mnogih savnah vam postrežejo z novostjo: ljubitelji potenja lahko sežejo tudi po očalom podobni napravi, ki stimulira pomirjevalne doživljaje. To avdiovizualno napravo za stimulacijo priporočajo zlasti v povezavi s savnanjem: monotonost posameznih impulzov povzroči globoko sprostitve in dobro počutje.

Podobne naprave že dolgo uporabljajo v medicini, na primer pri zdravljenju uveljavljenih mamil ali depresij ter spalnih motenj. Podobe in zvoki te naprave nagovorijo kar 80 do 90 odstotkov ljudi.

Za boljše razpoloženje

Znanstveniki ugotavljajo, da nekatera živila neposredno delujejo na naše razpoloženje. Tako so na primer v bananah snovi, ki delujejo podobno kot droga maskalin. Vzbujaajo namreč občutek sreče in zadovoljstva ter preganjajo mračne misli. Če pojedete banano ali dve, niste več potrli. V čebuli so gorčična olja, ki so skoraj tako učinkovita kot aspirin. Eterična olja allicin, ki je v čebuli, biazli vnetja in sprošča

krče. Vroč čebulni sok pa je učinkovito sredstvo proti glavobolu in bolečinam v sklepih.

V zrnih kakavovca in torej tudi v čokoladi pa so snovi, ki vračajo moč, da ste kos težavam, in poskrbijo za duševno ravnotežje. Zato ste po uživanju čokolade takoj boljše volje.

Tudi sir zaradi snovi, ki nastajajo v njem med zorenjem, vpliva na človekovo dobro razpoloženje.

JEKLO TEHNA d.d. Maribor
PRODAJNI CENTER
MURSKA SOBOTA
Cvetkova 2a
tel.: 31 760

PONUDBA TEDNA

ENKRATNA PONUDBA!
Vrtna kosilnica **RALY** s štiristaktnim motorjem **BRIGGS** samo **29.900 SIT**. Velika izbira semen in gnojil. Največja izbira programa **GARDENA**.

Veselim se vašega obiska!

Glasbene lestvice

NAJBOLJŠIH SEDEM TUJIH SKLADB NA MURSKEM VALU NSTSNMV

1. SHE'S A RIVER - Simple Minds
2. YOU BLOW ME AWAY - Robert Palmer
3. TEARS DON'T LIE - Mark 'Oh
4. TELL ME WHEN - Human League
5. SOMEDAY I'LL BE SATURDAY NIGHT - Bon Jovi
6. ZOMBIE - The Cranberries
7. YOU WRECK ME - Tom Petty

Predlogi:
LOVE IS ALL AROUND - D. J. Bobo
WHATEVER - Oasis
SHORT DICK MAN - 20 Fingers

Lestvica slovenske zabavne glasbe TVELIČASTNIH

1. NA ZDRAVJE NAŠIH ŽEN - Andrej Šifrer
2. JOUZEK - Vlado Kreslin
3. POZABLIJAŠ, DA POZABLIJAŠ - Be Radio
4. LJUBEZEN JE - Farnoni
5. V SOJU ODRSkih LUCI - Helena Blagne
6. NA TVOJA VOLJA SE ZGODI - Don Juan
7. HEJ, MALA, HEJ - Simon Golob

Predlogi:
VZEM ME - Panda
VSAJ SE TRENUTEK - Avla band
PUSTI ME PRI MIRU - Royal Flash

Lestvica narodnozabavne glasbe SRSČAKON, CEKRON PA Z MARELOF

1. VITRAVO DEKLE - Zoran Zorko
2. CVETOČE LIPE - Ana, Tonija Iskre
3. SMO BRANGALI - Ana, Slavček
4. TVOJA PRIJATELJICA - Mladi prijatelji
5. POZDRAV PRIJATELJEM - Punske instrumentalni ansambel
6. ZLATI PRISTAN - Ans. Braneta Klavžarja
7. LJUBEZEN NIKDAR NE UMRE - Trio Svetlin in Marjana Mlinar

Predlogi:
ZALJUBLJEN SI - Štipe Kovac
GREVA NA KAVICO - Dan in noč
GASLEC MOJ - Igor in Zlati zvoki

Izpolnjene kopije pošljite do četrta, 30. marca 1995, na naslov: Murski val, Slovenska 41, 49000 Murska Sobota, za glasbene lestvice

Kupon št. 12

Glasujem za skladbo:

- tuja
- domača
- narodnozabavna

Izpolni priimek ter naslov

SESTAVIL MARKO NASTAP	KOPAST. DEŽNI OBLAK	MESTO NA ZAHODU KALIFORNIJE	PRAMENI VOLNE	VODNA MOTNJA, DNEVNA SLEPOTA	ORGANSKA KEMIONA SPOJINA	BOSANSKO MESTO SEVEROVZHOD BHACIA	GOROVJE V TOGO IN GANI
KASNATA KLOBASA, KRVAVICA							
ZADNI POGOJ, ZADNJA ZAHTEVA							
ZLOČLIVA STREHA NA BALKONOM							
ARTIST							
SIBIRSKO VELETOK					NOBELU		
ZASTAREL IZRAZ ZA OBLEKO, OBLAČILO					PEVEK PESTNER		
NATRIJ			VELIKA DRVJA RACA			REAJUR	
ITALIJA		NOETOVA BARKA	POVRITNINA ZA JUHE BARKOVA PALICA			VRIJEN DEL CASA	ALKOHOLNA PLJACA
EDEN OD STARSIV					RIMSKA 4		
HRVASKO IME ZA BRONE					PEVEK JURGENS		
PEVKA IZ BII (NEDAJ)							
SKANDINAVSKA LETALSKA ORUŽJA				ORGAN VIDA			

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE - vodoravno: žitnica, izrezek, vreteno, lan, mir, jeep KD, Elrad, N, Rudo, jastreb, ena, lili, port, FI, Idi Amin, Santana.

Socialnomedicinska podoba nekaterih prekmurskih vasi v 30. letih

Prim. dr. Jože Zadravec

16

Posiljali so jih kot zdravo seme v rodovitno prekmursko zemljo. Kolonizacija sama pa je bila popolnoma zgrešena. Dobili so samo zemljo in nekaj barak. Potem so jim delili pomoč in jih s tem demoralizirali. Ljudje so razočarani, brezbržni, posebno stari. Da jih domačini sovražijo, so si precej krivi sami zaradi lahkomišelnosti in sistema, kajti odjedli so jim zemljo. Med seboj niso složni. Prekmurska inteligenca jih v vseh ozirih zapostavlja in ljudje bridko občutijo, da so vsem odveč. Če bi jim ponudili boljše vzgojo, bi jih lahko prevzgojili in jih poboljšali.

Domanjševci

so tri km dolga obcestna vas v dolini Male Krke na obeh straneh banovinske ceste Križevci-Domanjševci tik ob državni meji. Vas je sklenjena, povprečna nadmorska višina je 260 m. Ima 720 prebivalcev in 152 hiš, števil. Srez, sodišče, davčna uprava je v M. Soboti, oddaljeni 26 km. žandarmerija, zdravnik, občina, pošta, telegraf in telefon v Križevcih, 4 km, oddelek fin. kontrole v Prosenjakovcih, 6 km, žel. postaja Gor. Petrovci, 6 km, šola in evang. župnišče v kraju.

Klima je tipično panonska: ostra zima in vroča poletja z naglimi prehodi. Dežja primanjkuje. Toča se čisto pojavi in napravi prebivalstvu veliko škodo. Poplavi ni.

Zemlja je slaba, ilovnata, dala bi se pa bolje obdelati z intenzivnejšim delom in izdatnejšim gnojenjem. Umetnih gnojil ni, ker ni denarja. Primanjkuje travnikov, zato tudi ni razvite živinoreje. Če bi kmetje imeli dovolj gnojila in umetnih gnojil, bi pridelali trinar več. Najbogatejši kmet ima 50 oralov zemlje. Taki so trije. Do 40 oralov imata 2, do 30 oralov 4, od 20 do 30 oralov 6, od 15 do 20 oralov 20, od 10 do 15 oralov 25, od 5 do 10 oralov pa 30. Pod 5 oralov imajo vsi drugi, razen 5, ki nimajo svoje zemlje. Cena orala zemlje se je približno tako spreminjala kakor v vasi Križevci. Najbolj uspeva pšenica (ob srednje dobri letini je donos enega orala 3,5 q), manj rž. Gojijo še koruzo, krompir, ajdo in proso.

Povprečno imajo družine po 2 do 3 krave, 5 družin je brez krav. Selektorskega društva ni, pasma je mešana. 8 posestnikov ima po 2 konja. Prašičjereja je dobro razvita in svinjska kuga z rdečico se redko pojavlja. Perutnino ima vsaka hiša, kurja kuga je redka. Le nekateri prodajajo živino, prašiče, jajca, poljske pridelke, lesa manj, sadja zelo malo, ker je sadjarstvo žal slabo razvito. Gojijo večinoma šmarnico. Z nastrnim gospodarjenjem in z vzgojo ljudstva pa bi se dalo vrniti kraju dobre vinograde, ker je zemlja sposobna za trto. Industrije ni. V vasi so 4 čevljarji, 5 mizarjev, 3 kovači, 3 trgovci, 1 gostilničar, 3 mlinarji.

Zemlja sama ne more preživeti vaščanov, zato gredo ljudje za službo v tujino. V Franciji jih je 60, v Nemčiji 20, na sezonskem delu v državi 35, v Ameriki pa okrog 30.

Za preživljanje 5-članske družine bi bilo potrebno 15 oralov zemlje, oziroma 1500 din mesečno.

Po veri je 600 evangeličanov, 50 katolikov in 70 kalvinov. Družine imajo povprečno 3-4 otroke ne glede na vero. V modi je sistem enega in dveh otrok.

so pa tudi družine s številnimi otroki. Na splošno so luterani premožnejši. 10 družin je brez otrok.

60% hiš je zidanih, 40% je lesenih, nekaj jih je iz blata. Povečini so hiše krite z opeko. Zidane hiše imajo dvosobna stanovanja, starejše lesene pa enosobna. Polovica hiš ima leseni pod, polovica ilovnata tla. Gospodarska poslopja so ločena od stanovanja, premajhna in slaba. Dvorišča so zanemarjena, umetnih gnojil ni, niti silosa. Stranišče ima sicer vsaka hiša, vendar se jim ne posveča nobena pozornost. So nehygienična, brez greznic, stoje navadno na gnojšču ob zidu ali pri svinjarih, zbita iz desk.

Brez vodnjaka je okrog 40 hiš. Globlji vodnjaki so na vreteno (10), plitvejši 3-5 m pa na ključ ali vzvod - odprti. Od gnojšč so oddaljeni 15-20 m. Voda je bolj mehka in ne usahne. Gnojšča so na dvorišču.

Prehrana je predvsem poleti slaba. Kuhajo enkrat na dan. Pozimi je boljše, ker sezonski delavci prinesejo žito (plača v naturalijah). Ljudje so izrazili željo, da bi bilo dobro, če bi jim država oskrbela brezplačen prevoz od mesta dela domov. Eni četrtini družin primanjkuje kruha od aprila do žetve.

Zdravstveno stanje je kljub slabim higienskimi razmeram dobro. Tuberkuloza se pojavi le redko, nalezljivih bolezni ni. Ljudje dočakajo visoko starost. Otroci redko umirajo. Alkohol se precej prideluje, zlasti šmarnice in žganja. V vasi je 5 žganjarn. Mnogo se pije, posebno jeseni in pozimi. Tudi pri otrocih se pozna vpliv alkohola.

Ljudje niso najboljši poljedelci, vas je precej zanemarjena; na red in snago ne pazijo. Zaradi nizkih cen poljskih pridelkov puščajo ljudje zemljo neobdelano in gredo rajši v tujino za boljšim zaslužkom. Radi se pripravijo in tožarijo, v neugodnih si medsebojno pomagajo, sicer pa niso preveč složni in vzajemni. Pri dediščini se deli zemlja, posestva se drobijo.

Šola je bila zgrajena leta 1912. To je prilično poslopje, z dvema učilnicama. Je trirazredna, s tremi učiteljskimi močmi. Šolo obiskujejo učenci vseh treh veroizpovedi. Šolski upravitelj stanuje kot kanter v hiši, ki je last cerkvene občine. Isti pripada tudi šola in šolski vrt. Šolo obvezuje otrok je 150. Šolski okoliš obsega: Domanjševce, Središče, Lončarovec in Ivanjševce. Pred 10 leti je bilo več šoloobveznih otrok. Število je padlo za 10%. Na splošno otroci radi hodijo v šolo, staršem pomagajo pri delu, zlasti poleti. Nardjenost otrok je srednja. Letno gre v višje šole 1 ali nobeden. Obrti se gresta učit letno 2-3. Lerose je končalo osmi razred 15 otrok. Iz vasi je šoloobveznih otrok 75. Šola ima tudi eno madžarsko vzgojnico.

Umorov in zločinov ni. Nezakonskih otrok malo. Žene abortirajo (primerjaj Križevce).

Vas ima 2 cerkvi: evangeličani imajo farno, katoličani podružnico. Evang. cerkev zadošča potrebam; službo božjo opravlja župnik. Za katoličane pa skrbi župnik iz Kančaveca, ki jim mašuje mesečno.

Vas je bila nekoč na južnem hribu; tu je bila tudi nižja gimnazija dominikancev. Odtod ime vasi. Turki so porušili vas, samostan in gimnazijo. Ljudje so zbežali v gozdove, pozneje so si ustanovili vas v dolini, ponovno sezidali manjšo katoliško cerkev, a so se v dobi reformacije poevangelicani. Evang. cerkev je bila pozidana leta 1902. (Nadaljevanje prihodnjik)

23. 6. 1993-2. 9. 1993

6.500 km s kolesom po Evropi

Sergej Kaučevič

19

Naslednji dan sem se kopal v Blatnem jezeru, ki ga pozna že iz prejšnjih kolesarij. Igorju se je zdela voda nekoliko prehladna, zato je raje počakal na udobno kopalno kad, ki ga je čakala doma. Blatno jezero je prav gotovo eno od najlepših in najdražjih območij Madžarske.

Ob tolikšni bližini doma nama je srce že močno razbijalo in morala sva priznati, da imava domotožje. Pedala sva poganjala, kolikor je šlo. Zadnje kilometre nama je spet zagrenila nesrečna gonilka Igorjevega kolesa, ki je nenehno odpadala, tako da sva se že bala, da ne bova prilezla do doma.

Kljub tegmu sva nekako uspela prikollesariti na Hrvaško, od tam pa še do Ptujja oziroma Korene, kjer stanujeva. Števec je pokazal 6.500 prevoženih kilometrov.

Če zdaj potegnemo črto pod opravljenim potovanjem, sva kar zadovoljna. Spoznala sva, da bi se morala temeljiteje pozanimati o kulturnih znamenitostih, ki jih ne smeva spregledati. Za temeljito branje vodnikov zaradi druge skrbi nisva imela dovolj časa. Psihično in fizično sva pol dobro prestala. Domov sem prišel celo težji za dva kilograma, medtem ko je Igor izgubil kilogram.

Dobro, da sva se na pot odpravila brez prave predstave, kaj vse naju še čaka, saj drugače verjetno ne bi zmogla tolikšnih naporov. Bili so dnevi, ko sva mislila, da se nama je najhujše že zgodilo, vendar sva vedno znova ugotavljala, da muke šele pridejo.

Vso pot so naju spremljale težave, na račun katerih se zdaj večkrat nasmejiva. Z dežjem, močnim vetrom in mrazom res nisva imela sreče, saj so naju kot senca spremljali vso pot. Razdalje sva pričela gledati z stališča kolesarja. Na poti sva se veliko naučila in nabrala izkušnje za prihodnje podvige, ki naju še čakajo.

Zahvaljujemo se vsem pokroviteljem za zaupanje, prijateljem za podporo ter staršem za razumevanje.

Na koncu bi svetoval vsem, ki jim je v življenju kdaj dolgčas, naj se usedejo na kolo. Morda se srečamo.

KONEC

Kadar nisva mogla več preobremeniti mišic, sva se izživljala z želodci

Nikoli nama ni bilo žal naporov pri vzpenjanju, saj sva imela krasen razgled

NADA,

Ferdo Godina

VRNI SE

49

Zdaj pa se z Viktorjem ponuja prav tisto, kar je hiša dolgo potrebovala. Vsi trije so to natanko vedeli. V teh željah so bili nekoliko podobni otrokom, ki pridejo v tista leta, ko se jim zdijo nebesa dosegljiva.

Ko je Viktor odhajal, ga je Sonja, kakor je naša stara navada, spremila do prekritih vrat. Na stopnicah sta obstala. Na dvorišču je stal Viktorjev traktor s plugoma. Bil je vtis, kakor da čaka samo Viktorja, da spusti pluga in orje. Naj stoji tu in naj ga vidi vsakdo, ki gre mimo. Naj Orlovček ve, da je to njegov traktor. Ne limuzina, traktor je tu. Pred vso vasjo ga je pustil tu stati. To mu je vzbujalo nekakšno domišljavost, da si to upa in da se v bodoče ne bo samo sušljalo. Tu stoji s Sonjo na stopnicah in vsakdo se tega lahko napase.

»Si videl, kako so te babica poslušali?«
»Če sem odkrit, bi rajši govoril kaj drugega. O poroki! Sploh že predolgo odlašava. Jaz sem se nekoliko naveličal.«
»Se dobivaš anonimna pisma o meni?«
»Se,« je dobrohotno priznal Viktor. »Prinesel jih bom spet, da jih boš prebrala.«

»Ni treba več. Saj se v njih kar naprej ponavlja, da sem se vlačila in sem moške menjavala ter se prodajala. Nazadnje ti bo tega dovolj in se me boš začel izogibati.«

»Nikoli, Sonja. Jaz te imam rad. Nič me tega ne bo preprečilo. Malo mi samo pleseda, da še čakava. Ti bi prišla k nam, ali jaz k vam, saj vidiš, da se z babico dobro razumeva. Sicer pa sva že to tolikokrat premlela, da bi bilo dobro, ko bi bilo tega konec.«

»Rada bi, da prideš k nam. Jaz od babice ne bi mogla. Ona nama z Nado pomeni vse in tudi moja otroka sta prav tako navezana nanjo. Ne bi se mogli ločiti. Ti pridi s svojim otrokom k nam in tu delaj načrte.«

»Bom.«

Sonja se je nasmehnila. Oči so ji oživele, ker je čutila, kako ji hoče biti, kljub vsemu blizu. Preletela je cesto, po kateri so hodili mimo ljudje. Prav je, da ju vidijo skupaj tudi tisti, ki v anonimnih pismih s toliko nevoščljivosti pišejo o njej tako grde stvari.

Frčak je čutil, da je Sonja spet napela njune odnose. Tako je storila večkrat; ponavadi takrat, kadar ji je postal njen položaj neznošen. Vendar se je po tem umirila in prepričan je bil, da se bo tako zgodilo tudi zdaj.

Dogovoril se je s Kolblom, da bi se dobili v Čardo. Naročil mu je, da naj on Sonji telefonira v fabriko. Pove naj ji, da bo prišel Frčak po njo v Orlovček.

Ko jo je Kolbi poklical, je pri telefonu nekaj trenutkov molčala. Ni mu takoj odgovorila in Kolbi je bil prepričan, da se s Frčakom spet prepirata. Posebno se je začudil, ko je hladno rekla:

»Ni treba priti po mene. Sama bom prišla.«

Sama še nikoli ni prišla v Čardo. Postala je pri telefonu potem bolj prijazna in živahna, a tudi odločna. Zdelo se mu je, da je ni motil obisk pri Kolblovi. Govorila sta potem o drugih rečeh, in sicer tako, kakor da tistega srečanja v troje sploh ne bi bilo. Nikoli si ne bi mislil, da zna Sonja tako ravnati. Ne zaostaja v miru, odločitvah in bistrosti v teh odnosih za nobeno izobraženko, čeprav je tovarniška delavka. Ni čudno, da Frčak ne opravi z njo zlahka.

Sonja se je odločila, da bo šla. Zazdelo se ji je, da je to zadnja priložnost, da konča s Frčakom, da se mu mašuje, čeprav ne more s tem kaj dosti napraviti, pa vendar zanjo dovolj. Ne bo mu vseeno, ko mu bo svoje povedala, čeprav ve, da njegovega življenja ne bo niti malo premaknila.

Šla je k Nadi. Povedala ji je, kaj ji je Kolbi telefoniral in rekla:

»V soboto me boš peljala v Čardo.«

»Si zmešana? Mirko me bo ubil, če bo vedel, da so me ljudje videli v hotelu. Nič več ne piše iz Iraka. Tudi denarja ne pošilja. Nič dobrega se mi ne obeta. Kubarica ga ima najbrž trdo v rokah.«

»Nič te ne bo videl. Ostala boš v avtu, v temi. To boš že prestala.«

»Komaj si prišla iz tega dreka s Frčakom, zdaj pa spet rineš vanj.«

»Osem let življenja mi je vzel. Izkoriščal je moj položaj. Izkoristil bi ga od konca, ko ne bi imela več nobene poti. Brez srca je, to bi mu rada povedala.«

»Si boš s tem kaj pomagala?«

»Viktor bi me razumel, če bi vedel. Prav bi mi dal.«

Nada ni vedela za Sonjin obisk pri Kolblovi. Vedela je samo, kar je bilo med njo in Frčakom. Bila je tako prestrašena, da ne bi sama tega nikoli storila. Sonja ima dva otroka in se igra z usodo. Ne bo pa popustila, ker si je vtepla Čardo v glavo. Morala jo bo peljati, kar bo nerada storila. Oba otroka bo treba pustiti pri babici in si kaj izmisliti. Če se bo Sonjina norost zavlekla, bosta morala otroka prespati pri babici. Vse se bo zamotalo samo zato, da bo temu žrebču povedala, kakšen je bil, kakor da ne bi potem ostal natanko tak, kakor je bil. Sovraštvo je nagnilo Sonjo k temu nemišlju.

(Nadaljevanje prihodnjik)

odsevi mladosti

Ali veste?

(Pokrovitelj nagradnega kviza je Knjigarna in papirnica DOBRA KNJIGA Murska Sobota; knjižne nagrade ali druga praktična darila pošiljamo po pošti.)

Skoraj vsi ste prav napisali, da je avtor misli »Dolgost življenja našega je kratka ...« pesnik France Prešeren, in sicer v pesmi Memento mori oziroma elegiji Slovo od mladosti. Pri zbiranju pa je imela največ sreče ALEKSANDRA BALAZIČ iz Odranec (Štefana Kovača 41). Čestitamo!

KUPON št. 27 - ALI VESTE
Ali veste, kaj naj bi bilo narobe v stavku Na trenutke sem slabe volje? **Odgovore (s kuponi, če želite sodelovati pri zbiranju) pošljite na naš naslov najkasneje do 29. marca in pripišite (na dopisnico ali kuverto) »ALI VESTE«.**

Mladost med griči

Sedim ob oknu in zrem v bližnji gozdič. Še pred dnevi so bila drevesa pokrita z belo odejo, zdaj pa je le še na severni strani ob robu gozda tu in tam kakšna krpica snega.

Pa je lepo med temi griči! Skozi vas teče potok Ledava. Včasih je stal ob potoku mlin, nad vodo pa so se sklanjale stare vrbe. To mi je povedala mamica. V sredini vasi je cerkev. V njej so lepe freske. Blizu cerkve stoji naša šola. Je zelo stara. Že moj dedek mi je pripovedoval, kako je bilo, ko je on zahajal vanjo. Tu je še nekaj blokov, spodaj pa stojita vaško-gasilski dom in bencinska črpalnica, nedaleč vstran pa je tovarna LIT. Vasi Sveti Jurij pa se razteza še na dva hriba. Naša domačija je na drugi strani. Do nje vodi od glavne ceste prašna pot proti gričem, ki jih velikokrat obseja sonce. Ko sem bil majhen, sem verjel, da se tam nebo stika z zemljo.

Pod tistimi griči sem doma. Imamo majhno hišo, ki je bila last mojega dedka. Včasih smo imeli v hlevu krave, odkar pa je dedek umrl, imamo samo pujske

pa zajce, kokoši in golobe. Tudi jaz jih včasih hranim. Mamica hodi v službo. Oče pa je imel nesrečo in si je hudo poškodoval roko. Upam, da bo kmalu spet vse dobro. Imam še starejšega brata. Skoraj bi pozabil na čuvaja naše hiše. To je pes Falco. Najbolj se ga bojita muci, zato sta najraje na podstrešju.

Na vasi, kjer živim, je zunaj lepo: spomladi, ko poženejo prvi zvončki, ozeleni trava in zacveto jablane v našem sadovnjaku; poleti, ko gre pšenica v klasje; jeseni, ko se bližnji gozdiček spreminja, opazujem z okna njegovo škrlatno odejo; in pozimi, če je le kaj snega, da se lahko spustimo s smučmi ali sankami po hribu navzdol.

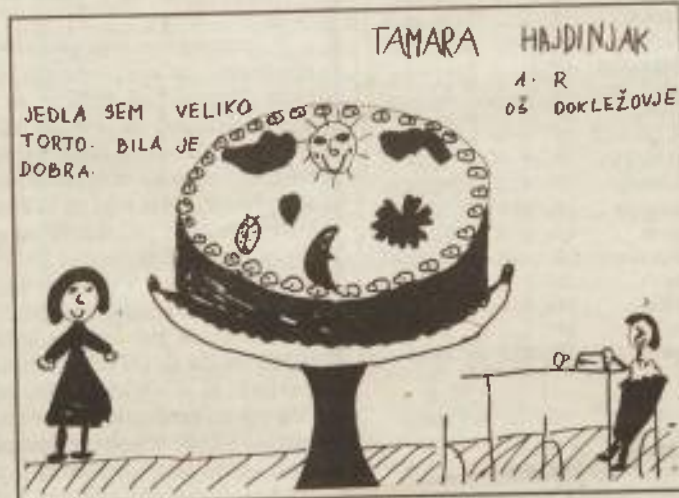
Tu je moja mladost. Če me bo življenje kdaj odneslo drugam, se bom rad vračal med te griče, posejane z vinogradi in sadovnjaki.

GREGOR MECKAR, 6. b
OŠ Sveti Jurij

Neprevidni deček

Nekega dne sva se z očetom peljala skozi vas Murski Črnci. S kolesom je naenkrat z dvorišča pridrvel otrok. Očka se je prestrašil. Kljub temu je preprečil nesrečo, saj je močno zavil v levo in se izognil trčenju. Lahko pa bi se zgodila huda nesreča. Od takrat vedno pazim, kako se vozim s kolesom.

Z očkom sva bila zadovoljna, da se je vse srečno končalo.
KRISTJAN GOMBOC, 2. a
OŠ Bakovci

Moja mama

Moji mamici je ime Marta. Imamo temne lase in lepe rjave oči. Je vitke postave. Imam jo zelo zelo rada. Velokrat mi reče, da sem njen srček. Mamino srce pa je kot najlepši žamet, ki se ga ne da kupiti niti ukrasti. Njene tople dlani me božajo in njen lep glas me spodbuja in pomaga, kadar sem žalostna. Mama, rada te imam! (SIMONA HAMER)

Ima rjave oči, črne lase in je velika okoli 1,60 metra. Doštudirala je pravo in dela kot sodnica za prekrške. Doma rada peče pecivo, v prostem času pa gleda televizijo. Nosi tudi nakit. Imam jo zelo rada in ona mene.

Moja mama je najboljša mama na svetu. (FRANJA PIŽMOHT)

Po poklicu je krojačica. Dela v tovarni Mura. Šiva ženske plašče. Je srednje velika, ima modre oči, kostanjeve lase in vitko postavo. V prostem času rada gleda televizijo. Včasih mi kaj sešije in jaz sem ji zelo hvaležna. Imam jo zelo rada. Za dan žena sem ji nabrala šopek zvončkov. Bila je zelo vesela. (MANJA ZEMLJIČ)

Dopisniški krožek
OŠ Apače

Najboljša mama

Ko mame ni doma, je vse razmetano, nabira se umazano perilo, miza je prazna, otroci pa jo nstrpno čakamo. Ko se vrne, smo vsi veseli. Operje perilo, pospravi sobe in miza je polna dobrot. Moja mama je najboljša mama na svetu, zame in za sestriči pa največje bogastvo. Ko je utrujena, ji pomagamo. Takrat je vesela in rada nas ima. Zjutraj zgodaj vstaja, se obleče in odhiti v službo. Popoldne se vrne in ni lepšega, ko nas malo spocartlja. Na svetu ni lepšega bitja kot moja mama!

TOMI NAVOTNIK,
5. raz.
OŠ Kuzma

Moja prijateljica

Moji prijateljici je ime Tatjana. Tako kot jaz obiskuje 5. a-razred. Stanujeva v isti vasi, zato se pogosto srečujeva, tudi takrat, kadar nisva v šoli.

Ima modre oči in temno rjave lase. Najrajši se oblači v kavbojke, majico in brezrokavnik. Je pridna učenka.

Njen najljubši hobi je branje knjig. Rada ima tudi živali, posebno psičke pudlje. Čeprav je redkobesedna, je med prijatelji priljubljena.

Tudi doma jo imajo zelo radi, ker veliko pomaga in pazi mlajšega bratca Simona. Čeprav se že dolgo pozna, se nisva še nikoli skregali.

Tatjani lahko zaupam tudi največje skrivnosti. Vedno je blizu, kadar jo najbolj potrebujem.

URŠKA GELD, 5. a
OŠ Beltinci

Me poznate?

Živim na Ptujski Cesti. Kmalu bom stara deset let. Imam droben okrogel obraz. Nosim zlate uhane. Lase imam zelo dolge in so svetlo rjave barve. Oči pa so sivo-zelene.

Diham z nosom. Včasih je zamašen. Takrat se jezim. Usta, ki rada jedo, si velikokrat namažem z barvno labelo. Trebuh pa rad sprejme juho z rezanci, hrenovko in cvrtno krompir. Mama pravi, da sem izbrična. Roke in noge imam kratke.

V razredu sem po velikosti nekje na sredini. Imam sestro dvojčico. Ime ji je Doroteja in je malo večja od mene. Vesela sem, če me kdo s čim preseneti ali me kam povabi. Zelo pa sem žalostna, ko me mama in ata ne vzameta s sabo, ko kam potujeta.

Tudi jezna znam biti, če me kdo zares razjezi. Toda to se ne zgodi velikokrat. Največkrat sem prijazna in vesela deklica. Zelo rada imam živali. Že dolgo si želim zajčka.

Pozimi imam vedno oblečene hlače, ker me drugače zebe. Poleti pa si z veseljem oblečem krilo ali obleko.

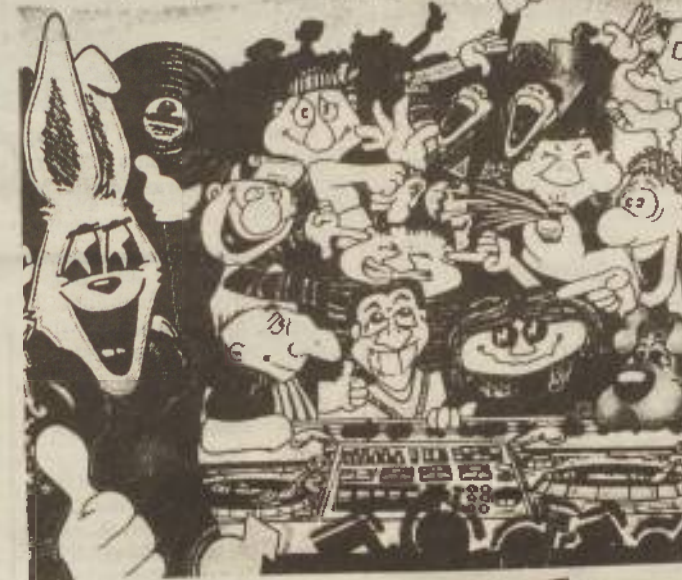
Še veliko bi lahko povedala o sebi, toda mislim, da ste me že spoznali.

PATRICIJA MLINARIČ,
3. d
OŠ Gornja Radgona

Pišite, rišite, sodelujte,... Pišite, rišite, sodelujte,...

Rubriko pripravlja: ALEKSANDRA NANA RITUPER

POP ROCK noviceeee

Mark'Oh

Svojo kariero je začel kot disko džokej, sedaj pa je ena od najbolj obetavnih techno zvezd. Pozornost je vzbudil s skladbo Randy, sledila je Love Story, sedaj pa se na lestvice vzpenja Tears Don't Lie, na katerih je že tik pod vrhom.

Bila so obdobja, ko je hodil Mark'Oh vse dneve z ene zabave ravea na drugo, t. i. rave party. Poslušalci so se razdelili na dva dela: tisti, ki obožujejo rave, in tisti, ki v tem ne vidijo ničesar. Mark'Oh meni, da so slednji povsem nepoučeni in da v tem vidijo le ritem in ples, vse skupaj pa je brez besedila oziroma je možno razložiti le kakšne tri, štiri besede. V raveu je še veliko, veliko drugega. Sam vidi v tem predvsem pozitivno razmišljanje.

Potem takšen strasten ljubitelj ravea, kot je Mark'Oh, odpotuje na Bali in tam ves zaprepasčen ugotovi, da v azijskih diskotekah ravea sploh ne vrtijo. Ampak da tam poslušajo Janet Jackson, Twenty 4 Seven, Boyz II Men in podobne.

Kmalu bo izdal svojo prvo ploščo, na kateri bodo zbrani vsi dosedanji hiti z naslovom Never Stop That Feeling. Mark'Oh pa že pripravlja veliko turnejo, s katero se želi predstaviti tudi v državah, kjer ga do sedaj še ne poznajo. Najprej v Evropi, potem pa bo srečo poskusil tudi v Ameriki.

Novice od tu ...

Skupina Čudežna polja pripravlja novo kaseto. Glasba se bo navezovala na šestdeseta leta, na njej bo nekaj priredb skupine The Beatles pa tudi dve novejši skladbi Nono Valentino in Nekdo igra klavir. Kaseto bo predvidoma izšla spomladi.

3. in 4. junija bo veliki koncert Rock in Park, kjer bodo sodelovali Bad Religion, Faith No More, Danzig, Megadeth, Cranberries, Bon Jovi, Van Halen, Rober Plant in Jimi Page, The Pretenders in mnogi drugi. Vstopnica bo stala okrog 90 DEM. Še vedno pa lahko kupite vstopnice za Stone-

se, ena stane skupaj s prevozom 630 ATS.

... in tam

Po večletni ustvarjalni pavzi se je na glasbeno sceno vrnila skupina Simple Minds. Izdali so nov album Good News From The Next World. Nekatere skladbe, kot so She's A Rivers in Nightmusic, se že strmo vzpenjajo po glasbenih lestvicah. Vse svoje znanje pa bodo najbolje prikazali na svoji turneji.

Mick Jagger je pred kratkim izjavil, da je zanj na turneji vse kot seks in pica, sploh se ne more odločiti, kaj je boljše.

Rave, rave, rave

Medtem ko drugi pravijo, da se ob taki glasbi ne morejo niti v miru pogovarjati, kaj šele delati, zagovorniki trdijo, da jim ob poslušanju te glasbe kri kar požene po žilah.

In kot je vsaka nova vrsta glasbe pri starejših vzbudila zgraje in nerazumevanje (na primer, ko je nastajal rock and roll, je verjetno tudi z raveom. Možno je, da mi tega ne moremo realno oceniti. Po drugi strani pa je to tudi vrsta, kjer je potrebno malo znanja o glasbi in veliko veliko več energije in plesnih sposobnosti. Medtem ko je pri drugi glasbi

Glasba, ki se ne dogaja v majhnih lokalih in beznicah, ampak v velikih šotorih. Zabava, kjer bolj kot vse drugo pijejo visoko energijske in multivitaminske pijače, kot so Red Bull, Flying Horse in podobne. Pijače, ki so v kombinaciji z alkoholom lahko zelo nevarne in ki so v mnogih državah prepovedane.

Del teh zabav pa so tudi tablete extasy, za katere pravijo, da niso halucigene in od katerih ne postaneš odvisen. Te tablete pa dajejo velike količine energije in omogočajo plesalce, da plešejo več ur. Včasih so jih delili ob plačilu vstopnine, danes pa so dosegle že visoko ceno.

Glasba mladih, oziroma vsaj dela mladih, je vedno bolj sintetična.

Na srečo pa se vedno pojavljajo tudi »romantiki«, če jim lahko tako pravimo, ki igrajo čisto glasbo. Še posebno pa je vredno pri tem pozdraviti unplugged verzije.

Verjetno pa je rave samo modna muha, ki ga bo v prihodnosti zamenjala nova, upajmo, da ne še bolj sintetična vrsta.

AUDIO - VIDEO - CD

MSHOP

69000 Murska Sobota,
Slomškova 43
TELEFON, TELEFAKS:
069/32-465

Prva državna nogometna liga

Beltinci : Koper 0:0

Beltinci - Igrišče Beltinec, gledalcev 1500. Sodnik: Govedarevič (Ljubljana).

Beltinci: Zver, Baranja (Črnko), Božič (Granov), Engurazov, Jančič, Šarkezi, Vorobjov, Neiman, Cirkvenčič, Osterc, Škaper.

Izola : Mura 0:1 (0:0)

Izola - Igrišče Izole, gledalcev 300. Sodnik: Beton (Kranj). Strelec Belec (52).

Mura: Volk, Baranja, Kardos, Breznik, Alihodžič, Poljšak, Stampfer, Dominko (Oslaj), Belec, Gajser, Džafič (Fras).

Druga državna nogometna liga

Slovan : Turnišče 0:1 (0:0)

Ljubljana - Igrišče Slovana, gledalcev 100. Sodnik: Kos (Prevalje). Strelec Ropoša (88).

Turnišče: Stamenkovič, Baranja, Lackovič, Vori, Lackovič, Žekš, Voroš (Lacko), Mujdrica, Ropoša, Pucko, Krančič.

Nafta : Radeče 2:0 (0:0)

Lendava - Igrišče Nafta, gledalcev 500. Sodnik: Glažar (Ptuj). Strelec: 1:0 Šabjan (53 - 11 m), 2:0 Šabjan (76 - 11 m).

Nafta: Zajtl, Hozjan, Gašević, Slavic, Šabjan, Kelenc (Meničanin), Hranilovič, Vicković, Kukič, Baša, Utroša (Gabor).

Beltrans : Mengeš 1:2 (0:1)

Veržej - Igrišče Beltransa, gledalcev 150. Sodnik: Horvat (Maribor). Strelci: 0:1 Testen (40), 1:1 Vozlič (69), 1:2 Hajdinjak (81).

Beltrans: Rajh, Slana, Modlic, A. Osterc, Puklavec, Berendijaš, Vozlič, Z. Osterc, Brunec (Ropoša), Zrim, Stojko. (NŠ)

Tretja državna nogometna liga

Renkovci : Starše 3:1 (2:1)

Renkovci - Igrišče Renkovec, gledalcev 150. Sodnik: Šegula (Ptuj). Strelci: 1:0 Tompa (23), 1:1 Husel (30), 2:1 S. Bojnec (34), 3:1 Tompa (66).

Renkovci: Magdič, Horvat, Kuzma, Balantič, Zdravec, Toplak, S. Bojnec (Tratnjek), R. Bojnec, Markoja, Tompa, Matjašec (Litrop).

Pobrežje : Bakovci 0:1 (0:1)

Maribor - Igrišče Pobrežja, gledalcev 150, sodnik: Huselja (Velenje). Strelec Radikovič (28)

Bakovci: Maučec, Cener, Erniša, Posavac, Papič, Seršen, Holcman, Kovačec, Farkaš (Gabor), Kokaš, Radikovič.

ŠPORTNA NAPOVED

V športni napovedi št. 6 sodeluje Slavko Barbarič iz Ropoče, spremljevalec in ljubitelj nogometa. Prognoziral je takole:

Pari	Nap.
1. BELTINCI : Železničar	1
2. Rudar(V) : MURA	0
3. NAFTA : Dravinja	1
4. BELTRANS : Šmartno	0
5. Drava : TURNIŠČE	2
6. RENKOVCI : BAKOVCI	1
7. Kema : Remet	0
8. Vesna : Dokležovje	2
9. Črenšovci : Kobilje	1
10. Nedelica : Čentiba W.	0

ŠPORTNA NAPOVED ŠT. 6

	Tip
1. BELTINCI : Železničar	
2. Rudar (V) : MURA	
3. NAFTA : Dravinja	
4. BELTRANS : Šmartno	
5. Drava : TURNIŠČE	
6. RENKOVCI : BAKOVCI	
7. Kema : Remet	
8. Vesna : Dokležovje	
9. Črenšovci : Kobilje	
10. Nedelica : Čentiba W.	

Izpolnjene lističe pošljite na uredništvo Vestnika, Murska Sobota, Arhitekta Novaka 13, najpozneje do petka, 31. marca 1995. Pri zrebanju bomo upoštevali 8 pravih napovedi.

Ime in priimek ter naslov:

I. SNL

Rezultati - 19. kolo
Beltinci : Koper 0:0
Izola : Mura 0:1
Olimpija : Vevče 7:1
Rudar (V) : Gaj 5:0
Maribor : Primorje 2:1
Jadran : Korotan 1:5
Gorica : Publikum 2:1
Živila : Železničar 0:1

Olimpija	19	15	1	3	57:18	31
MURA	19	12	2	5	36:19	26
Maribor	19	10	6	3	35:20	26
Železničar	19	11	2	6	39:23	24
Publikum	19	10	4	5	29:15	24
Gorica	19	10	3	6	37:23	23
BELTINCI	19	9	4	6	39:18	22
Rudar (V)	19	9	3	7	32:24	21
Korotan	19	9	2	8	40:24	20
Primorje	19	6	5	8	25:25	17
Koper	19	6	4	9	13:22	16
Izola	19	5	5	9	21:40	15
Gaj	19	3	9	7	19:42	14
Vevče	19	4	4	11	22:43	12
Živila	19	1	7	11	16:31	9
Jadran	19	0	3	16	11:74	3

II. SNL

Rezultati - 18. kolo
Slovan : Turnišče 0:1
Nafta : Radeče 2:0
Beltrans : Mengeš 1:2
Drava : Piran 2:1
Steklar : Železničar 1:2
Domžale : Rudar (T) 3:1
Elan : Dravinja 3:1
Zagorje : Šmartno 1:0

Zagorje	18	12	4	2	33:5	28
Šmartno	18	11	4	3	36:19	26
Rudar (T)	18	10	4	4	31:15	24
NAFTA	18	8	8	2	25:16	24
Piran	18	9	2	7	39:24	20
Drava	18	7	5	6	23:28	19
Dravinja	18	6	6	6	23:18	18
Radeče	18	7	4	7	24:21	18
TURNIŠČE	18	7	4	7	25:33	17
Mengeš	18	5	7	6	12:15	17
Domžale	18	7	3	8	26:29	17
Slovan	18	4	6	8	22:33	14
Železničar	18	5	4	9	27:38	14
BELTRANS	18	4	4	10	16:27	12
Steklar	18	2	7	9	16:30	11
Elan	18	2	4	12	12:41	8

III. SNL

Rezultati - 15. kolo
Renkovci : Starše 3:1
Pobrežje : Bakovci 0:1
Aluminij : Kovinar 2:0
Kob Ford : Dravograd 0:1
Sl. Gradec : Šentjur 0:2

Aluminij	13	10	1	2	32:18	21
Šentjur	14	9	2	3	38:15	20
Dravograd	14	8	3	3	22:21	19
BAKOVCI	13	7	4	2	33:11	18
Kob Ford	14	7	2	5	35:21	16
Biatrica	13	6	3	4	23:19	15
Pohorje	13	4	6	3	19:18	14
RENKOVCI	14	5	3	6	17:16	13
Starše	14	5	2	7	15:17	12
Kovinar	4	5	4	5	13:16	12
Sl. Gradec	14	1	3	10	11:31	5
Pobrežje	14	1	1	12	12:50	3

I. ONL Lendava

Rezultati - 12. kolo
Panonija : Črenšovci 0:5
Olimpija : Polana 1:0
Odranci : Kobilje 3:2
Hotiza : Bistrica 5:1
Nedelica : Dobrovnik 1:0
Čentiba W. : Mostje 2:2

Črenšovci	12	8	4	0	47:10	20
Hotiza	12	8	3	1	27:12	19
Odranci	12	8	2	2	30:11	18
Kobilje	12	6	4	2	24:17	16
Panonija	12	5	4	3	24:18	14
Nedelica	12	5	3	4	18:15	13
Čentiba W.	12	3	4	5	18:18	10
Olimpija	12	4	2	6	16:28	10
Dobrovnik	12	2	4	6	20:21	8
Bistrica	12	1	5	6	16:31	7
Polana	12	2	1	9	12:39	5
Mostje	12	1	2	9	14:46	4

MN - zimska liga GR

Sahara	18	15	2	1	76:16	32
Remet MS I.	18	14	1	3	94:34	29
Videm	18	11	4	3	63:25	26
Center	18	11	0	7	42:32	22
Ihova	18	10	1	7	45:35	21
Ščavnica	18	8	5	5	37:30	21
Garfild	18	9	3	6	33:26	21
Stavešinci	18	9	1	8	47:45	19
Črenšjenci	18	8	3	7	26:30	19
Camel	18	6	6	6	31:35	18
Protokol	18	7	3	8	34:33	17
Podgrad	18	7	3	8	43:44	17
Remet MS II.	18	5	4	9	28:48	13
Jagoda	18	6	1	11	31:54	13
Police	18	5	2	11	30:49	12
Lomanoše	18	4	4	10	22:52	12
Viole	18	4	3	11	27:48	11
Nasip	18	3	4	11	19:58	10
Zoro	18	3	3	12	19:53	9

O.B.

NOGOMETNI KOMENTAR

Beltinci zamudili priložnost, Mura zmagala v Izoli

V devetnajstem kolu prvenstva v prvi državni nogometni ligi sta pomurska ligaša osvojila tri točke. Nogometaši Beltinec so tokrat zamudili lepo priložnost, da osvojijo načrtovani točki v srečanju s Koprom. Najboljši strelec Škaper je namreč v začetku drugega polčasa zgrešil enajstmetrovko. Poleg tega pa so Beltinčani zapravili številne zrele priložnosti za gol. Najlepše so vsekakor imeli Škaper in Šarkezi v prvem ter Osterc in Škaper v drugem polčasu. Gostje iz Kopra, ki na tekmi niso imeli niti ene zrele priložnosti za gol, so tako iz Beltinec odnesli točko, za kar je vsekakor najzaslužnejši vratar Germek, ki je ubranil nekaj nevarnih strelov. Prijetno so presenetili nogometaši Mure, ki so zmagali v Izoli. Zmaga je pomembna predvsem zato, ker je Mura nastopila precej oslajena. Tako so Sobočani obdržali drugo mesto. Že prihodnje nedeljo pa čaka oba pomurska prvoligaša zahtevna naloga, saj bosta na sporedu kar dva derbija. Mura bo v Murski Soboti gostila Maribor Branik, Beltinci pa potujejo na vroča tla k Publikum v Celje.

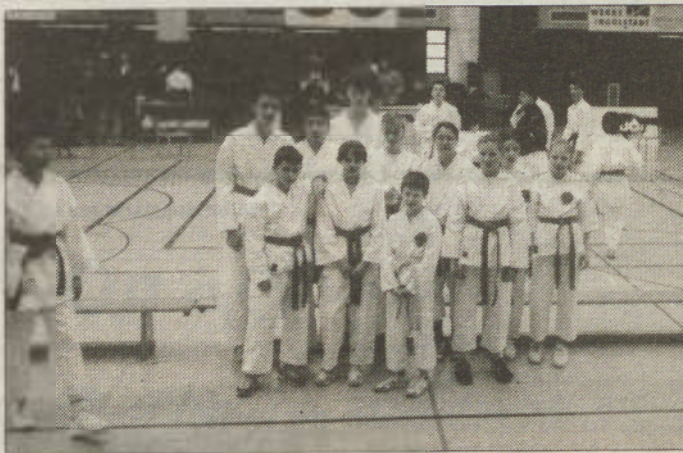
V drugi državni nogometni ligi so pomurski ligaši osvojili štiri točke. Prijetno so presenetili nogometaši Turnišča, ki so v Ljubljani premagali Slovana in osvojili dvagoceni točki. Zmago so si Turniščani zagotovili šele tik pred koncem tekme, ko je Ropoša po lepem predlošku Krančiča dosegel zmagoviti zadetek. Lendava je po pri-

čakanju doma premagala Papir iz Radeč, gola pa je Šabjan dosegel z enajstmetrovko. ba pa je povedati, da so imeli gostje drugi pol igralca manj, saj je bil izključen Čeč. Sicer pa imeli Lendavčani ves čas tekme pobudo, tak je njihova zmaga povsem zaslužena. Nogometaši Beltransa iz Veržaja pa so na domačem igrišču zopet ostali brez točk. K temu pa so gostje iz Veržaja, saj so gostje drugi zadetek dosegli iz nedovoljenega položaja, vendar stranski sodnik Lackovič ni dvignil zastave. Povrh tega je sodnik Horvat iz Maribora zaradi prostovoljnega ranja še izključil kapetana domačih Paklisa.

V tretji državni nogometni ligi sta oba pomurska ligaša zmagala. Renkovci so doma premagali Starše z dvema goloma razlike, vendar je rezultat lahko bil višji. Nogometaši Renkovci namreč v prvem polčasu zapravili nekaj zrele priložnosti za gol. Z dvema goloma se je izkazal Tompa, lep zadetek pa je dosegel tudi S. Bojnec. Najlepšo priložnost je vsekakor imel R. Bojnec. Nogometaši Bakovci so gostovali pri Pobrežju Mariboru in si z golom Radikoviča zagotovili točki. Žal pa so se Bakovčani vrtnili kar z 8. točko, izključena pa sta bila Posavac in Seršen. Sodičnik se je kar izživljal s podeljevanjem kartonov. Bakovčanom in jih tako precej oškodoval. V Bakovcih pa se je poznala odsotnost posrednega najboljšega strelca Jančarja.

Karate

Zmaga Ribarske

Člani KK Mura Ken. Na fotografiji: Goran Tomšič, Marko Marič, Peter Kamničar, Anita Krahler, Tamara Ribarska, Tanja Bagar, Miranda Huber, Vedran Tomšič, Matjaž Kamničar, Miha Huber in Sandra Bejek.

Na mednarodnem turnirju karateju za Donavski pokal, ki je bil v Ingolstadtu v Nemčiji prvič sodelovali tudi člani kluba Mura Ken iz Murske Sobotice in se solidno uvrstili. Najboljše je bila Tamara Ribarska, ki je v svoji kategoriji zasedla drugo mesto. Viden uspeh sta dosegli tudi Tanja Bagar, ki je bila v kategoriji deklet do 80 kg, in Matjaž Kamničar, ki je v kategoriji deklet do 80 kg, in Matjaž Kamničar, ki je v kategoriji deklet do 80 kg, in Matjaž Kamničar, ki je v kategoriji deklet do 80 kg.

Tekmovalci KK Mura Ken sodelovali tudi na odprtem turnirju Štajerske v Lenartu, kjer je klub dosegel 280 točk. Najuspešnejši sta bili Anita Krahler, ki je pri starejših dekletih do 80 kg, in Tanja Bagar, ki je bila v kategoriji deklet do 80 kg, in Tanja Bagar, ki je bila v kategoriji deklet do 80 kg.

Polfinale pokala NZS

Prva tekma brez zmagovalca

V Beltincih je bila odigrana prva polfinalna tekma za pokal NZS medne zveze Slovenije med prekmurskima prvoligašema Beltinci in Muro iz Murske Sobotice. Tekma se je končala brez zmagovalca, saj so povedli Sobočani, ko je Gajser odbito žogo poslal v mrežo. Beltinčani pa so rezultat izenačili minuto pred koncem tekme. Najboljši strelec SNL Štefan Škaper izvajal prosti strel iz 11 metrov in neubranljivo zadel zgornji kot Volkovih vrat. Mura je v zadnjih deset minut z igralcem manj, saj je moral zaradi odložitvenih kartonov na klop Kokol. Tako bo o finalistu odločilo tekma, ki bo v sredo, 5. aprila, v Murski Soboti. Moštvu sta naslednjih postavah - Beltinci: Zver, Godina (Božič), Vorobjov, Jančič, Šarkezi, Črnko, Cirkvenčič, Baranja, Herceg (Gajser), Brezič, Belec (Topič), Bakula, Rous. Pred blizu 4.000 gledalci je sodil Mitrovič iz Ljubljane.

Nogomet

Slovenija : Estonija v Soboti

Strelci III. SNL

14 golov: Jančar (Bakovci),
8 golov: Radikovič (Bakovci),
6 golov: Tompa (Renkovci),
4 gole: Koren (Renkovci),
3 gole: Buzeti (Bakovci),
Sombolac (Bakovci),
2 gola: Kokaš (Bakovci),
Levar (Bakovci),
Zdravec (Renkovci),
S. Bojnec (Renkovci),
1 gol: Papič (Bakovci),
Markoja (Renkovci),
Balažic (Renkovci).

Na stadionu Mura v Murski Soboti bo v torek, 28. marca 1995, ob 16.30 mednarodno srečanje mladih nogometašev Slovenije in Estonije. Selektor reprezentance Srečko Katanec je v reprezentanco povabil tudi tri pomurske nogometaše: Kristjana Zverja, na Osterca iz NK Beltince, Danijela Breziča iz NK Mura in bo za ljubitelje nogometa zanimivo srečanje.

šport

V športni napovedi št. 4 je bil izrebran Drago Takač, Tešanci 69, pošta Marjanci. Nagrado lahko dvigne v uredništvu vestnika, Murska Sobota, Ulica arhitekta Novaka 13.
Pravila napovedi: Beltinci : Koper 0, Izola : Mura 2, Olimpija : Veržbe 1, Maribor : Prilomje 1, Gorica : Publikum 1, Beltinci : Mengeš 2, Nafta : Radeče 1, Slovan : Turnišče 2, Reakovci : Starše 1 in Pobrežje : Bakovci 2.

Odbojka Žibrat in Sobota v prvi B-ligi

V drugem krogu končnice prve državne moške odbojarske lige za razvrstitev od prvega do četrtega mesta je Vigros Pomurje v Murski soboti premagal Bella Viole iz Maribora s 3:1 (15:11, 13:15, 15:5, 15:10). V tretjem kolu pa je Salonit iz Kanala premagal Vigros Pomurje s 3:0 (15:6, 15:8, 15:3). Sobočani, ki so odlične štartali, so tokrat prepričljivo izgubili. Vigros Pomurje: Prša, Marič, Kerec, Bačvič, Vuković, Novak, Topovšek, Poredoš, Fujs.
V drugem krogu končnice državnega odbojarskega prvenstva za razvrstitev od petega do desetega mesta je Ljutomer premagal Topolišico s 3:0 (15:4, 15:3, 15:9). V tretjem kolu pa je Ljutomer premagal Fi Prom s 3:0 (15:11, 15:6, 15:13). Ljutomer: Škrobar, Berlot, Kavnik, Belec, Rajnar, Šuštar, Savič, Šumak, Zidar, Grut.

V predzadnjem kolu prvenstva v drugi državni moški odbojarski ligi je Claudia shop iz Beltincev premagala Braslovce s 3:0 (15:12, 15:7, 15:12). Claudia shop: Marko in Mitja Janža, Prelog, Krajcar, Sobočan, Fišer, Balazic.

V predzadnjem kolu prvenstva v drugi državni ženski odbojarski ligi je ekipa Žibrata iz Ljutomer premagala Ruše s 3:0 (15:5, 15:13, 15:7). Žibrat: Vrtnjak, Kolar, Žibrat, Mlinarič, Šostarič, Premoš, Lukienko, Senčar, Ljubec. Ekipa Sobote pa je premagala Ptuj s 3:1 (15:7, 15:7, 10:15, 15:3). Sobota: Drevenšek, Černela, Zver, Šlebingar, Novak, Murec, Casar, Denko, Cipot. Odbojkarice Žibrata so zasedle, Sobote pa drugo mesto, obe ekipi pa sta se uvrstili v prvi državno B-ligo.

(NŠ, FM)

Košarka Tesna zmaga Pomurja

V nadaljevanju tekmovanja v končnici državnega prvenstva v košarki za članice za razvrstitev od 7. do 12. mesta je vodeča Pomurje iz Murske Sobote s težavo premagalo Sežano s 84:83 (48:45). Srečanje je v zadnji minuti odločila Novakova. Zaradi poskodb nista nastopili Cerova in Zdražnikova. Strelke za Pomurje: Horvatova 2 (2:2), Drožina 19 (5:9), Kolarova 4 (2:2), Pušerjakova 3, Sokolanova 33 (7:10), Orijeva 2, Novakova 17 (7:12), Karova 4 (0:2).
V dvanaestim kolu prvenstva v članski D-ligi je ekipa Tai Tai presenetljivo premagala Radence z 81:78 (42:39). (Z. Tibaut)

Odbojka - Za prvaka

Salonit	3	3	0	9:2	6
VIGROS	3	2	1	6:4	4
Bela Viola	2	0	2	2:6	0
Olimpija	2	0	2	1:6	0

SKL - ženske

POMURJE	7	7	0	599:436	14
Slovan	7	6	1	481:382	13
Ježica ml.	8	5	3	521:496	13
Maribor ml.	8	2	6	505:558	10
Šentvid	8	2	6	434:564	10
Sežana	8	1	7	505:609	9

II. SRL - moški

Krško	20	18	0	2	502:352	35
POMURKA	20	16	0	4	531:428	32
Sevnica	20	14	0	6	483:402	28
Radeče	20	13	0	7	481:431	26
Ormož	20	11	1	8	428:416	23
Celje	20	9	2	9	446:441	22
KROG	20	9	1	10	446:444	19
Dol	20	9	1	10	426:457	18
V. Nedelja	20	8	1	11	413:429	17
POLET	20	7	2	11	467:450	16
Brežice	20	1	0	19	387:524	2
MLADINEC20	0	0	20	302:529	0	

Dokležovje : Tigop (0:0)
Serđica : Remet (1:1)
Vesna : Goričanka (1:2)
Čarda : Bratonce (0:1)
Emal : Kema (0:0)

XVIII. kolo, 7. 5. 95

Les : Emal (0:1)
Kema : Čarda (2:2)
Bratonce : Vesna (0:1)
Goričanka : Serđica (2:3)
Remet : Dokležovje (2:2)
Tigop : Rakičan (1:2)

XIX. kolo, 14. 5. 95

Tigop : Les (0:3)
Rakičan : Remet (4:1)
Dokležovje : Goričanka (1:3)
Serđica : Bratonce (0:0)
Vesna : Kema (1:3)
Čarda : Emal (1:1)

XX. kolo, 21. 5. 95

Les : Čarda (0:0)
Emal : Vesna (1:4)
Kema : Serđica (1:2)
Bratonce : Dokležovje (1:1)
Goričanka : Rakičan (1:2)
Remet : Tigop (2:2)

XXI. kolo, 28. 5. 95

Remet : Les (0:1)
Tigop : Goričanka (3:2)
Rakičan : Bratonce (2:1)
Dokležovje : Kema (0:0)
Serđica : Emal (1:1)
Vesna : Čarda (0:5)

XXII. kolo, 4. 6. 95

Les : Vesna (2:1)
Čarda : Serđica (0:2)
Emal : Dokležovje (2:0)
Kema : Rakičan (1:1)
Bratonce : Tigop (2:1)
Goričanka : Remet (1:1)

Mali nogomet Panda drugi

Ženski nogometni klub Panda iz Gornjih Petrovec je ob dnevu žena pripravil v Murski Soboti mednarodni ženski turnir v malem nogometu. Sodelovalo je 8 moštev iz Slovenije in Madžarske. Zmagalo je moštvo Veszprema iz Madžarske pred domačinami Pando iz Gornjih Petrovec. Sledijo: Koper, Novošped iz Maribora in Škale iz Velenja. Prvi tovrstni turnir je lepo uspel.

Namizni tenis Zamujena priložnost Sobočanov

V Murski Soboti je bila prva tekma polfinala končnice državnega članskega prvenstva v namiznem tenisu med Moravskimi Toplicami Soboto in Olimpijo iz Ljubljane. Tekma se je po več kot treh urah igranja končala s tesno zmago Olimpije, pri čemer so gostitelji zamudili veliko priložnost, saj so izgubili že dobljeno srečanje. Zanimivo je, da je dvojica Benko - Benkovič vodila v tretjem odločilnem setu že z 18:7 in 19:11, vendar po lastni krivdi napravila visoko vodstvo in skoraj že dobljeno odločilno partijo dvoboja izgubila. V ekipi Sobote je bil zopet najboljši Unger z dvema zmagama, Benko je prispeval eno, Benkovič pa je ostal brez zmage in je pri rezultatu 3:3 izgubil odločilno partijo z mladincem Reflakom. Prav tako je zamudil lepo priložnost, da v prvem srečanju, da premaga državnega reprezentanta Škafarja. Številni gledalci so bili razočarani nad porazom gostiteljev in niso mogli verjeti, da tako izkušena igralca, kot sta Benko in Benkovič, nista izkoristila priložnosti za zmago. V petek bo v Ljubljani povratno srečanje z Olimpijo.

Rezultati - Moravske Toplice Sobota : Olimpija 3:4 (Benko : Lasan 22:20, 21:12, Benkovič : Škafar 21:11, 21:23, 21:23, Unger : Reflak 24:22, 21:19, Benko - Benkovič : Škafar - Reflak 20:22, 21:18, 24:26, Benko : Škafar 19:21, 15:21, Unger : Lasan 25:23, 21:18, Benkovič : Reflak 19:21, 21:17, 17:21).

M. U.

Strelstvo Turnišče prevzelo vodstvo v prvi ligi

V osmem kolu prvenstva v prvi državni strelski ligi je v derbi tekmi ekipa SD Štefana Kovača iz Turnišča premagala Olimpijo iz Ljubljane s 1741:1712 krogov. Odlična je bila državna reprezentantka Prednikova, ki je zadela 586 krogov. Za Ljutomer so tekmovali: Darko Horvat, 570, Manuela Rudolf, 570, in Rajko Robnik, 567 krogov.
V osmem kolu druge državne strelske lige sever je ekipa SD Jova Jurkoviča iz Vidma premagala Strelarja iz Hrastnika s 1701:1668 krogov. Za Videm so tekmovali: Sebastijan Vajda, 575, Gorazd Kocbek, 569, in Anton Kocbek, 557 krogov.

1740:1720 krogov. Za Tišino so tekmovali: Drago Pertoci, 590, Branko Bukovec, 581, in Dušan Ziško, 569 krogov. Ekipa I. pohorskega bataljona Ruše pa je premagala Ljutomer s 1725:1707 krogov. Odlična je bila državna reprezentantka Prednikova, ki je zadela 586 krogov. Za Ljutomer so tekmovali: Darko Horvat, 570, Manuela Rudolf, 570, in Rajko Robnik, 567 krogov.

V osmem kolu druge državne strelske lige sever je ekipa SD Jova Jurkoviča iz Vidma premagala Strelarja iz Hrastnika s 1701:1668 krogov. Za Videm so tekmovali: Sebastijan Vajda, 575, Gorazd Kocbek, 569, in Anton Kocbek, 557 krogov.

Strelstvo Pojbič drugi

Strelska družina Štefana Kovača Trap iz Murske Sobote je pripravila meddržavno tekmovanje v streljanju na glinaste golobe. Sodelovalo je 46 strelcev iz

Hrvaške in Slovenije. Ekipno je zmagala SD Štefana Kovača Murska Sobota s 126 zadetki pred Varaždinom, 118, in Čakovcem, 117 zadetkov. Med posamezniki je zmagal Vučković (Va-raždin) z 89 zadetki, Karel Pojbič je bil s 87 zadetki drugi, Franc Vidonja z 80 zadetki pa peti.

Razpored tekem II. MNL MS

XII. kolo, 25. 3. 95
Bogojina : Hodoš (7:1)
Šalovci : Apače (1:6)
Grad : Gančani (3:5)
Prosenjak : Cankova (1:7)
Križevci : Tešanovci (0:1)
Rotunda : Tromejnik (1:3)

Hodoš : Rotunda (1:2)
Šalovci : Križevci (3:0)
Grad : Prosenjak (8:0)

XIII. kolo, 1. 4. 95
otunda : Bogojina (0:1)
Tromejnik : Križevci (5:2)
Tešanovci : Prosenjak (2:1)
Cankova : Grad (3:2)
Gančani : Šalovci (0:3)
Apače : Hodoš (3:2)

XIX. kolo, 13. 5. 95
Grad : Bogojina (2:8)
Prosenjak : Šalovci (1:7)
Križevci : Hodoš (0:9)
Rotunda : Apače (1:2)
Tromejnik : Gančani (3:1)
Tešanovci : Cankova (0:2)

XIV. kolo, 8. 4. 95
Bogojina : Apače (2:2)
Hodoš : Gančani (1:1)
Šalovci : Cankova (0:2)
Grad : Tešanovci (3:1)
Prosenjak : Tromejnik (1:9)
Križevci : Rotunda (0:3)

XX. kolo, 20. 5. 95
Bogojina : Tešanovci (1:0)
Cankova : Tromejnik (1:2)
Gančani : Rotunda (2:3)
Apače : Križevci (9:1)
Hodoš : Prosenjak (3:1)
Šalovci : Grad (3:1)

XV. kolo, 15. 4. 95
Križevci : Bogojina (1:3)
Rotunda : Prosenjak (2:0)
Tromejnik : Grad (3:1)
Tešanovci : Šalovci (1:3)
Cankova : Hodoš (2:0)
Gančani : Apače (2:2)

XXI. kolo, 27. 5. 95
Šalovci : Bogojina (0:2)
Grad : Hodoš (3:2)
Prosenjak : Apače (3:8)
Križevci : Gančani (2:5)
Rotunda : Cankova (1:2)
Tromejnik : Tešanovci (5:1)

XVI. kolo, 22. 4. 95
Bogojina : Gančani (1:1)
Apače : Cankova (1:1)
Hodoš : Tešanovci (0:6)
Šalovci : Tromejnik (2:3)
Grad : Rotunda (3:3)
Prosenjak : Križevci (4:3)

XXII. kolo, 3. 6. 95
Bogojina : Tromejnik (1:1)
Tešanovci : Rotunda (1:2)
Cankova : Križevci (5:1)
Gančani : Prosenjak (6:2)
Apače : Grad (2:1)
Hodoš : Šalovci (0:2)

XVII. kolo, 29. 4. 95
Prosenjak : Bogojina (0:4)
Križevci : Grad (0:3)
Rotunda : Šalovci (0:0)
Tromejnik : Hodoš (2:1)
Tešanovci : Apače (1:5)
Cankova : Gančani (3:2)

najdete ga naslednji četrtak

pen

v Vestniku

Rokomet Zmagi Kroga in Pomurke

V osemnajstem kolu prvenstva v prvi državni ženski rokometni ligi je Žalec v Murski Soboti premagal rokometiške ekipe Rajh No1 iz Bakovec s 30:15 (12:10). Bakovčanke so bile v prvem polčasu enakovredne nasprotnice, v drugem pa so zelo popustile. Pri Bakovcih se je zelo poznala odsotnost Šantlove. Strelke za Rajh No1 Bakovci: Hozjanova 9, Parničeva 3, Kolblova, Jakšičeva in Buzetijska po enega.

V dvajsetem kolu prvenstva v drugi državni moški rokometni ligi je Krog v lokalnem derbiju premagal Mladinca iz Murskih Črnc s 26:15 (10:6). Strelci: A.

Kolmanko 6, Meolic 4, Babič 3, Kovačič 2, Hegeduš 2, Lukač 2, D. Kolmanko 2, L. Sapač 2 in A. Sapač 1 za Krog ter M. Gregorinčič 7, Gomboc 5, Serec, F. Gregorinčič in Titan po 1 za Mladinca. Rokometaši Pomurke iz Bakovec so v Murski Soboti premagali Lisco iz Sevnice s 23:22 (12:10). Strelci za Pomurke: Škraban 7, Bedekovič 7, Okreša 3, Lovenjak 3, Ritonja 2 in Vereš 1. Moštvo Papirja iz Radeče pa je premagalo Polet iz Murske Sobote s 24:22 (13:10). Strelci za Polet: Horvat 6, Žugej 5, Lovenjak 4, Slamar 2, Merica 2, Sečko, Kovačič in Černela po 1.

Derbi kola v prvi državni strelski ligi med ekipama Štefana Kovača iz Turnišča in Olimpijo iz Ljubljane so v Turnišču dobili domačini in s tem prevzeli vodstvo na lestvici.

Fotografija: N. Juhnov

Šport od tu in tam

Kegljanje - V zadnjem kolu prvenstva v drugi državni moški kegljaški ligi je Slovan v Ljubljani premagal Radensko s 6:2 (5132:4832). Za Radensko sta zmagala: Kovačič 868 in Steržaj 852, tekmovali pa so še Kos 813, Mundjar 803, Štiblar 757 in Marinič 739 podrtih kegljev. (M. Štiblar)

mladince in za pokal Bežigrada. Sodelovali so tudi Sobočani in dosegli nekaj solidnih uvrstitev. Najbolje se je izkazala Maja Perme, ki je zmagala v kat. do 44 kg. Vehab je bil (60 kg) drugi, Mazouzi (78 kg) tretji in Pavlič (71 kg) deveti. (T. Kos)

Rokoborba - V Szekesfehervaru na Madžarskem je bil veliki mednarodni rokoborski turnir v grško-rimskem stilu. Med 140 tekmovalci iz 12 držav sta sodelovala tudi Sobočana Slavko Zec in Rade Bačič, nastopila pa sta v kategoriji do 68 kg. Bačič je izpadel v drugem, Zec pa v četrtem kolu. Zec se je tudi nekoliko poškodoval. (E. Vogrinec)

Kegljanje - V 12. kolu prve mariborske kegljaške lige je Nafta premagala Lokomotivo iz Maribora s 6:2 (4973:4821). Za Nafto so zmagali: Radakovič 857, Felšo 844, Peric 842 in Horvat 823 podrtih kegljev. Tekmovala pa sta še Levačič 814 in Žalik 793 podrtih kegljev.

Badminton - V Ljubljani je bilo tretje kolo tekmovanja v badmintonu skupine B. Lep uspeh je dosegel Lendavčan Labodi, saj si je z drugim mestom zagotovil uvrstitev na A-turnir, ki bo 15. in 16. aprila v Lendavi. Torok je bil 13. med 27 tekmovalci, Nagyeva pa 9. med 17 tekmovalkami.

V Lendavi je bilo kvalifikacijsko tekmovanje žensk za državno kegljaško prvenstvo. Med 24 tekmovalkami je zasedla Marica Varga (Nafta) s 805 podrtimi keglji drugo mesto in se uvrstila na državno prvenstvo. (M. Ž.)

Šah - Madžarski šahovski vele mojster in državni reprezentant Zoltan Ribli bo v soboto, 22. aprila, gostoval pri šahovskem društvu Rokada v Lendavi in odigral simultanko na 30 deskah v novem lendavskem hotelu Elizabeta. (FB)

Judo - V Ljubljani je bil mednarodni turnir v judu za kadete in

Šah - Gasilsko društvo Hermanci je pripravilo šahovski turnir. Med 16 šahisti je zmagal Žganec s 15 točkami pred Brunčičem, 12, in Smrekarjem, 11,5 točke.

CSD kot ...

Celostna skrb za druge

Iz zaščite države pred stranko do zaščite stranke pred državo

»Pozabimo, kaj želimo narediti za ljudi v stiski. To ima končno več opraviti z nami kot z njimi. Prislunimo raje, kaj si oni sami želijo, in potem najdemo načine, kako to izpeljati,« je zapisal D. Brandon, njegovo misel pa so si izbrali na ljubotemskem Centru za socialno delo ter s temi besedami začeli pisati poročilo o delu, ki so ga že opravili ali ki ga še bodo v tem letu.

Nemalokrat v javnosti pa tudi v medijih načnemo vprašanje: Centri za socialno delo, kaj ste in kakšni ste, kje vam je dovoljeno, določeno družbeno mesto, in zakaj vse sploh ste? Kaj se dogaja z vami, kako se spreminjate, ker se spreminja družbena stvarnost, in v katero smer se spreminjate, ker je spremembam odprla vrata tudi zakon o socialnem varstvu? Morda tudi zato, ker so druge teme v javnosti vedno aktualnejše, ker so gornja vprašanja v družbi na obrobju pomembnosti, ker se dogajajo spremembe v centrih in vse v njih potihno, je pri ljudeh še prevečkrat popačena podoba dela te ustanove in strokovnih delavcev. Pa tudi posploševanje in napačni pričakovanji je veliko. Pa vendar se delo centrov za socialno delo pomembno spreminja. Mar niso velik prevrat naslednje ugotovitve, ki smo jih prebrali v poročilu ljubotemskega centra:

- izvajanje novih dejavnosti prinaša več pozitivnega »feedbacka«, kar prinaša več optimizma, energije in zadovoljstva pri delu
- resna razmišljanja o možnostih zasebne, koncesionarne dejavnosti na področju sociale
- razpoznavna je večja odprtost, transparentnost Centra, ki postaja institucija odprtih vrat v pravem pomenu
- vse bolj se čuti vizija Centra kot zavest o poslanstvu, smislu našega dela v pomoči in skrbi za druge
- v odnosu do uporabnikov se prenaša težišče z zaščite države pred stranko na zaščito stranke pred državo.

Prav v slednji spremembi moramo videti zelo aktualno dilemo, s katero se srečujejo strokovni delavci na socialnih centrih in iz katere lahko izpeljemo še naslednje: do kje svetovanje in kdaj odločanje v imenu ... Boris Sunko, direktor ljubotemskega centra, je o nji govoril:

»Pri socialnovarstvenih storitvah je kup dilem, ki so bile že prej, nekatere pa je prinesel zakon ali jih aktualizirajo dogodki. V Centru sta namreč združeni funkciji odločanja, torej represivna funkcija, ter sve ovanje. Dostikrat to ni dobro razmejeno in smo zaradi tega nemalokrat tudi neučinkoviti. Problem je v tem, da smo isti ljudje v vlogi obojega, še posebno v manjših centrih. Večji si morda to razmejitev lažje privoščijo.«

Zakaj je center sploh odgovoren? Včasih je bilo tako, da je bil odgovoren za vse, kar se je dogajalo na področju sociale, sedaj pa po zakonu ni več tako, a v praksi še vedno, je razmišljal Boris Sunko. »Zakaj smo odgovorni, dejansko tudi sami ne vemo, ne vemo natančno, do kje sega naša odgovornost, in se ne moremo umakniti.« Dilema, ki jo je načel sogovornik, moremo razumeti v povezavi z vprašanjem navezovanja in sodelovanja z drugimi sistemi, kot so zdravstvo, policija, sodstvo. Sodelovanja v smislu skupnih projektov ni, ampak obstaja sodelovanje prek papirjev. Zato se lahko zgodi, da se odgovornost prelaga z enih na druge, da si pos avljajo meje odgovornosti po lastnem prepričanju ali presoji, kar pa ni vedno skladno in zato dobro za tistega, ki so ga obravnavali.

Še dve dilemi, s katerima se srečujejo pri strokovnem delu na centrih, si zaslužita omembe: to je razmejitev javnih pooblastil in svetovanja ter vprašanje polivalentnega ali funkcionalnega načina dela. Ali bo na primer sklenjena rejniška pogodba pomenila tudi, da zraven sodi še svetovanje, sprašujejo k prvi dilemi. K drugi pa: ali je polivalentna oblika dela, kar pomeni, da v družino prihaja samo en strokovni delavec, tista oblika, ki bo tudi za prihodnost?

MAJDA HORVAT

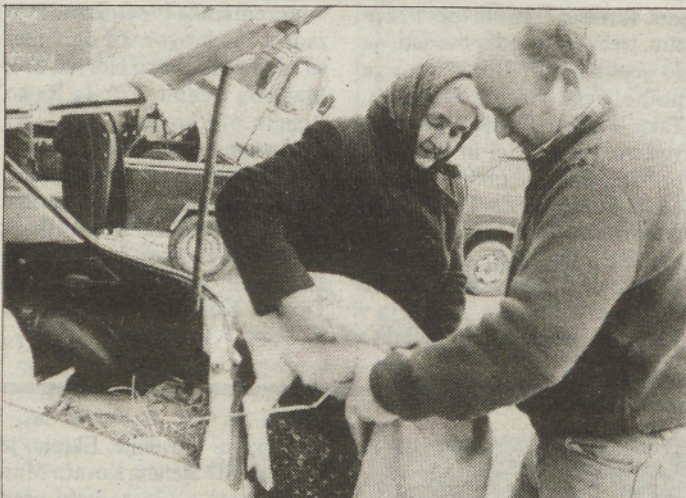
Na sejmu pujskov v Turnišču

Ni več tiste živahnosti

Bo sčasoma zamrl še zadnji tovrstni sejem v Pomurju?

Tisti, ki imajo izkušnje s turniškim sejmom, pravijo, da zdaj še ni pravi čas za kupčije. To potrjuje tudi ponudba in povpraševanje, ki že nekaj časa nihata. Kolone so resda že mimo in prazna mesta v hlevu bo potrebno popolniti, vendar je za to še čas. Do prihodnjih pravih kolon je še daleč, tisto, kar med letom zakoljejo za zamrzovalne skrinje, pa zdaj že veselo raste. Mnogi kraji na levem in desnem bregu Mure so bili med obema vojnama znani po številnih sejmih, na katerih se je trgovalo tudi z živino. Največkrat z veliko živino, zlasti govedom, Ljutomer pa je slovel tudi po konjskih sejmih. Kako daleč nazaj segajo svinjski sejmi v

prekupčevalci, ki so doma pujske poceni kupili in pri nas dražje prodali,« pripoveduje Matija, ki sicer skrbi, da sejmji potekajo nemoteno. Že več desetletij opravlja to delo, saj se je v Turnišče priženil pred 70 leti, in čeprav za to ne dobi skorajda nobenega plačila, ga vsak četrtek že navsezgodaj lahko najdemo na sejmšču. Čeprav naj bi se sejem začel ob 7. uri, jih večina pride že navsezgodaj in tako je bilo tudi prejšnji četrtek, zato si je kolegica Nataša pri fotografiranju morala pomagati z umetno svetlobo. Čeprav vreme ni bilo prijazno, saj je naletaval sneg, se je že okoli šestih v Turnišču zbralo nekaj prodajalcev in kupcev, kupčije pa so

Nekoč so med prevoznimi sredstvi prevladovala kolesa in vozovi, danes so to avtomobili in traktorji. Nič čudnega, če zato pujski najdejo prehodno zatočišče kar v avtomobilskem prtljajniku.

Če imajo pujski zavihane repke, so zagotovo zdravi. Ta dva sta jih krepko zavihala, zato s prodajo ni bilo težav.

Turnišču, ne vemo, so jih pa v tem kraju pripravljali že v začetku tega stoletja. Vsak četrtek je bil rezerviran za takšen sejem, če pa je bilo slučajno v četrtek »velko senje«, so svinjskega predstavili na naslednji dan. Ob Turnišču je bila po svinjskih sejmih znana še Lendava, kjer so tovrstne sejme pripravljali vsak torek.

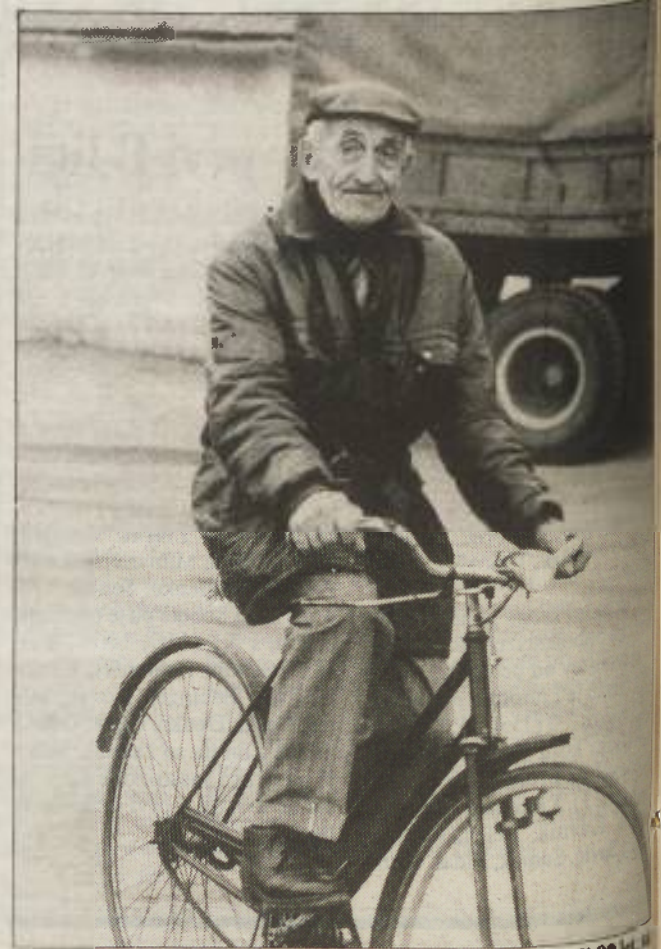
Čas je seveda napravil svoje in tradicija prašičjih sejmov se je do danes ohranila le v Turnišču. Takšnega vrveža, kot je bil včasih, ob četrtkih v Turnišču seveda več ni, saj se danes trguje s pujski tudi na druge načine. Dovolj je, denimo, le mali oglas in kupci pridejo kar na dom. Nekaj pa je le takšnih, ki so ostali zvesti temu sejmu in ti ob četrtkih še prihajajo v Turnišče. Med njimi pa nikoli ne manjka Pozderčev Matija iz Turnišča, ki je najbolj zaslužen za to, da sejmji v tem kraju še niso zamrli. »Včasih so v Turnišče prihajali prodajalci in kupci iz različnih krajev Prekmurja od Lendave do Goričkega pa tudi iz sosednjega Medžimurja. Med slednjimi so bili predvsem

Pri ceni mora nekaj spustiti prodajalec, kupec malo doda in kupčija je sklenjena.

potekale po že ustaljenem redu. Pri ceni je prodajalec malo popustil, kupec še nekaj dodal in kupčija je bila sklenjena.

Prodajalci in kupci prihajajo zdaj v Turnišče z avtomobili ali traktorji, včasih pa so prihajali z

Pozderčevu Matiji takole na prvi pogled ne bi prisodili 89 let, se dobro drži, kolo pa je njegov stalni spremljevalec. Tudi zdaj, ko je bila še zima, se je vsak četrtek že pred šestjo pripeljal na sejmšču, brez njega ne mine noben sejem. Pa nikar ne mislite, da je za to delo dobro plačan. Po 10 tolarjev za vsakega prašiča pobere od prodajalca njegova provizija od izkupička pa je le 10-odstotna. »Rad sem med ljudmi, z mnogimi, ki večkrat prihajajo na sejem, se poznamo, se pogovorimo in o plačilu niti ne razmišljam. To delo opravljam zgolj iz ljubezni, saj sem bil dolga desetletja vaški kurir v Turnišču, s sejmami sem imel opravka že takrat, ko je bil še na drugem kraju, tam, kjer danes stanovanjski bloki in tovarna Planika,« pravi Matija.

ce, pa so jo prašiči popihali v gorice. »Pa tudi previdnost je potrebna,« pravi Pozderčev Matija. Ni še dolgo, ko je prodajalca kupcu, ki naj bi denar pustil doma. Prašiče je naložil in odpeljal, prodajalca pa je zapustila čakala, da se bo vrnil z denarjem. Ljudje so pač različni, med njimi so tudi goljufi, in previdnost ne sme biti odveč.

Ko smo že pred sedmo uro

Včasih so na sejem v Turnišče prihajali prodajalci in kupci iz blizu in daleč, zdaj prihajajo iz vseh okoliških vasi. Matija Horvat iz Beltincev je na sejm pripeljal 10 pujskov, polovico jih je dobila druga lastnika, za preostalo je iztržil od 13 do 14 risočakov.

puščali sejem pujskov v Turnišču nismo bili preveč zadovoljni, nam ni uspelo ujeti živčava, smo ga na takšnih sejmih videli. Toda čas dela svoje, vsem nam nekam mudi in tako tudi v Turnišču niso več tisto, kar so bili včasih. Kako dolgo bo turniški sejem pujskov še živel, je le še vprašanje časa, saj je takšne, ki bi zanje skrbeli, kot Pozderčev Matija, težko najti. Bo torej sejem v Turnišču doživel podobno usodo, kot je tovrstni sejem v Lendavi.

LUDVIG KOČAR
Fotografije: NATASA JUHNOV

Lendava

Svetniki skupaj osem ur

Na dnevnem redu 3. seje je bilo 14 točk, toda tega, da bo seja trajala od 11.00 do 20.30, svetniki najbrž niso pričakovali. Je (pre)dolgo besedovanje slutil župan, ki je po dveh urah častil s sendviči in brezalkoholno pijačo?

Najpomembnejša točka je bil prav gotovo osnutek statuta Občine Lendava. Gre za zelo občutljiv akt, ki mora upoštevati tudi posebne pravice madžarske narodnosti in te sicer narodnostno mešani in zato tudi dvojezični občini. Vsebine razprave svetnikov in ne bom navajal, le to naj zapišem, da je občinski svet sprejel osnutek (tudi to je nekaj!), sicer pa je zdaj dokument v javni razpravi na svetih krajevnih skupnostih. Če bo šlo vse po sreči, potem naj bi občinski svet statut sprejel na seji, ki bo 6. aprila.

Nekoliko lažje je bilo s predlogi odločkov. Med prvimi je bil v razpravi predlog odloka o zaključnem računu proračuna (stare) občine Lendava. Na razdelitev denarja in njegovo trošenje je imel kar nekaj pripomb župan sam, še več svetniki, vendar so vseeno dvignili roke in tako izpolnili formalnost. Ti, ki zdaj »vladajo«, namreč niso mogli vplivati na prejšnja ravnanja.

Da bo nova občinska uprava lahko začela delati, so sprejeli odlok o začasnih organizaciji in delovnem področju občinske uprave, ki bo imela oddelke za družbene dejavnosti, gospodarstvo in finance, okolje in prostor ter infrastrukturo in splošne zadeve. Nova odloka sta še: odlok o programu pospeševanja pridelave hrane in odlok o takšah za obremenjevanje okolja, po katerem bodo na mejnem prehodu v Dolgi vasi vsi, ki imajo carinske obveznosti ali opravljajo izvozno-uvozne posle, pri izstopu oziroma vstopu plačali tolarsko protivrednost desetih mark občinske komunalne takse. Svetniki so tudi imenovali nov gradbeni odbor za gradnjo kulturnega doma. Š. S.

O treh vrstah ljudi in njihovi pokrajini

Pripadniki obmurskega ljudstva so spet čistili oba bregova Mure. V pokrajini ob Muri živijo tri vrste ljudi, ekološko gledano so to trije stanovi.

Kaj so tisti, ki smeti ne odmetavajo kjerkoli, so ekološko osveščeni, spravljajo jih na za to določene kraje in se jih ne tiče nič, kar je onstran njihovih ograj in lastnine. Takih je največ, tako upajmo. Drugi so onesnaževalci, nesnago odvržejo, kjer pride, če ne gre za njihovo posest. Morda imamo srečo in je teh malo. Tretji so tisti, ki za temi drugimi čistijo, sami pa gotovo niso onesnaževalci. Teh je nemara najmanj, se pa njih število povečuje od akcije do akcije. To je lepo, a istočasno bi bilo še lepše, če jih sploh ne bi bilo treba. Eh, so še četrti, ki si hočejo pripisati javno dobrodelnost tretjih, toda teh je tako malo, da jih ne štejemo za posebno vrsto. To so primerki. Primerki od Pomurske turistične zveze.

Predstavniki tretjega stanu so preteklo soboto čistili obrežje Mure. Tokrat od Hrstja-Mote do Gabine na desnem bregu in od Kroga do Bistrice na levem. Pobirali so raztresene smeti, divjih odlagališč niso odstranjevali, ker jih z opremo, ki jo imajo, ne morejo. Vaška in občinska glavar-

stva obljublajo, da bodo divja odlagališča odpravili z javnimi deli.

Naši ljudje so zares zanimivi. Tretji stan je pripravljen za javno dobro upogibati hrbte, kljub temu da je davkoplačevalski kot oba druga. Za kar bi morala skrbeti država, poskrbi on. Povrhu

Skupina predstavnikov dobrovoljnega obmurskega stanu.

pa je še tako dobrovoljen. Nič ni gneven na drugi stan in ne moti ga zapletenost prvega. Po čiščenju so si malo postregli z jedačo in pijačo, kot se reče, in toliko, da niso poslali apela nesramnim onesnaževalcem, naj jim naslednje leto spet omogočijo gibanje v naravi.

Drugi stan so neverjetni prihuljenci in zlobneži. Nič jih ne moti, če drugi za njimi čistijo nesnago. S prvim stanom bi se v kaki urejeni državi dalo zglejati živeti, ne pa v tej. Tukaj bi morali vsaj prijavljati onesnaževalce, ker je statistično gledano ta možnost najbolj v njihovi pristojnosti. Največ jih je, torej imajo največ informacij o nesrečnem drugem stanu.

Te akcije so en sam splet norosti in bolečine! Izakovčarji so pobirali odpadke po bregu Mure, vanjo pa je s potegnjem in gnili žuborenjem tekla gnojica iz farne Nemščak. Nihče se posebej ne zmeni za to, prejšnji dan

je direktor Smodič nekim organizatorjem čiščenja podaril prašica za peči. Tam je nekdo iz čistilne v od reke odrezan rokav spuščal družinske fekalije iz domače greznice. Prva skupina pobiralcev je bila med tem pri malici nekaj sto metrov višje. Ob poteh in cestah med vasi v notranjosti in proti reki je obilje

vsakovrstnih odpadkov, ki jih nihče ne odstranjuje. Nekdo je v jarek izsul pločevinke od piva, gotovo ostanke dvotedenskega pitja. Človek si more samo želeči, da ga zapeče po grlu, ko se pelje tam mimo.

Pa vendar: med bistriskimi pobiralci so bili prvič tudi upokojenci, pobiralec je prvič pozdravil kak novi župan občine, črenšovski župan Toernar, znameniti Števan Luthar jim je pel arije o okolju, cesta od vasi do mostu čez Muro je namesto s smeti obdana s prvo pomladno milino, gornjebistriški vaški poglavar Raj bi se rad javno zahvalil vodilni trgovinski mreži v občini in zadrugi, ki sta nekaj pomagali, in dobrovoljni ljudje, ki so se gostili pri kantini, se niso niti namrdnili, ko sta prišla funkcionarja Pomurske turistične zveze in jim rekla hvala, ker ste to naredili. Oni pa so mislili, da to delajo za svojo dušo!

Š. SMEJ

LENART - V lenartski občini, ki ima 17.500 prebivalcev, so lani izposodili 71.306 knjig, od tega 40.704 knjige v matični knjižnici v Lenartu, ostale pa v potujočem bibliobusu. Ta prihaja v nekatera krajevna središča celo vsak teden. Sicer pa so v matični knjižnici tudi razne prireditve oziroma nastopi, ki si jih je v preteklem letu ogledalo čez 6.000 obiskovalcev. Lenartski knjižnica ima 39.224 knjig. V to število je všteti tudi 2.033 knjig, s katerimi so knjižni sklad obogatili lani. (F. Kl.)

TURNIŠČE - Društvo upokojencev ima 285 članov iz Turnišča, Renkovec, Nedelice in Gomilice. Na letnem občnem zboru se jih je zbralo 180. Sklenili so, da bodo posebno skrb namenili bolnim in drugače onemoglim članom, organizirali bodo več izletov po Sloveniji in tudi v sosednje države se bodo zapeljali. V sodelovanju s krajevno organizacijo RK bodo imeli zdravstvena predavanja. Predvidoma maja bodo razvili društveni prapor. V delo nameravajo zapreti predvsem mlajše upokojence, sicer pa je povprečna starost 70 let. Najstarejši je Matija Pozderec, star 89 let. (J. Ž.)

PETANJCI - Nedavno deževje je zelo prizadelo tudi krajane obmurskih vasi Petanjci, Tišina, Tropovci, Satahovci in Murški Črnci. Ker je močno narasla reka Mura, povrh pa sta se iz struge izlila tudi potoka Dobel in Mokoš, je voda zalila marsikatero klet in poplavlila ceste. Poznavalci razmer pravijo, da ne bi bilo tako hudo, če bi stanovanjci pred časom dovolili izkopati obcestne järke! »Poplava« pa je bila tudi koristna: z vodo, ki je naposled odtekla, so izginili tudi odpadki, zlasti plastični predmeti, ki jih nekateri mečejo kar v potoke ali na divja odlagališča. (F. Ku.)

GORNJA RADGONA - Novosti v zaščiti vinske trte je bil naslov predavanja magistra Gustava Matisa, ki so ga poslušali člani novoustanovljenega društva vinogradnikov Radgonsko-Kapelskih gor. Le-to ima okrog 200 članov. V Lendavi pa je pripravilo vinogradniško-sadlarsko društvo iz Turnišča pod strokovnim vodstvom inž. Marike Feher prikaz sodobne rezi vinske trte. (F. Kl., J. Ž.)

Didacta 95

Razstava učnih tehnologij

Na razstavi učne tehnologije Didacta se je od 20. do 24. februarja v Düsseldorfu predstavilo sedem slovenskih šol s svojo ustvarjalno in inovacijsko dejavnostjo. Med izbranci je bila tudi Srednja strojna in tekstilna šola M. Sobota. Opremo za razstavi prostor, ki je bil zasnovan kot sodobna učilnica, je zagotovilo podjetje za šolsko opremo Euro Design iz Apač, barvno pa ga je opremila Osnovna šola Ruše v okviru svojega projekta Mavrična Slovenija po letu 2000.

Didacta je zagotovo ena največjih razstav učil in učnih pripomočkov, torej vsega, kar je tako ali drugače povezano s šolo in izobraževanjem v Evropi. Organizirana predvsem za nemško govorno območje predstavi vse, kar zna biti zanimivega, inovativnega, a tudi že vpeljane v njihovih šolskih sistemih. Delež tujih izdelovalcev učil na njej je razmeroma majhen.

Düsseldorf je za nas daleč, s stališča Nemcev pa smo mi predalet od njih. Za Slovenijo še ni slišal nobeden od mojih sogovornikov (in teh ni bilo malo). Za Celovec in Beljak da, za Videm in Trst tudi, na hrvaški obali so že bili. Mar lipicanci niso z Dunaja? Postojnska jama, a res? A ne, da je vaše glavno mesto Brno? Tudi za Prekmurje, ta košček Zemlje, ukleščen med tri države, z ločnico Muro proti geografskemu središču, kot nalašč primerno ali za tretjo silicijevo dolino ali za središče znanstvenega kongresnega turizma, ni slišal še nihče.

In prav mi, Slovenci, se gremo postavljati s svojo šolo in svojimi dosežki: Čipkarska šola Idrija z razstavo čipk in prikazom čipkarstva, Steklarska šola Rogaška Slatina s svojimi izdelki in prikazom brušenja in poslikavanja steklenih polizdelkov, Osnovna šola Podčetrtek z risanjem prekrasnih umetnin z računalnikom ter Osnovna šola Ruše z Miranom Plohl - Dornikom in njegovo barvno ureditvijo šolskega interierja; poleg tega še dve inovaciji: profesorja Alojz Razpet s Srednje tehnične šole Celje z računalniškimi simulacijami študija električnih strojev in Andrej Kuhar s Srednje strojne in tekstilne šole Murska Sobota z zračno drčo - s sodobnim učilom, ki ga učitelji okoli 70 slovenskih osnovnih in srednjih šol z veseljem uporabljamo pri pouku fizike in mehanike v osnovnih in srednjih šolah, ker se vozički na njej gibljejo brez trenja in jim zaradi tega pri pouku odpade marsikatera neprijetna zadrega in tudi pravilica o tem, kako bi bilo, če trenja ne bi bilo. V povezavi z računalniškim merilnim sistemom in programom Kinematika, ki ju je razvil mag. Slavko Kocjančič iz ljubljanske pedagoške fakultete, dobimo prefinjen merilni sistem, katerega kakovost je zagotovo primerljiva s podobnimi po svetu. Ekstotika? Vsi smo v za las premajhnem paviljonu, ki nam je dal pokukati v svet, poleg svojih dosežkov predstavljali predvsem Slovenijo, dosežke na področju našega šolstva in šole, na katerih poučujemo. Pojasnjevali smo organizacijo našega šolskega sistema in razglabljali o naših perspektivah naploh. Od ponedeljka do petka, vsak dan deset ur. In ko smo si utrgali kako uro sprehoda po eni od sedmih hal (pet dni bi bilo premalo, da bi si jih ogledali v celoti in da bi potem ne odkrili še kaj novega in zanimivega), smo spoznali, da smo gostiteljem, če upoštevamo našo majhnost, kar dobro za petami. Vsaj kar se tehničnih dosežkov tiče, smo jim prav gotovo kos, le če se nam zahoče. Pa naj bo kriterij oblikovanje ali funkcionalnost ali pedagoška inovativnost ali karkoli drugega. Bog ne daj, da bi razumeli to kot samohvalo. Naj bo le spoznanje, da majhnost dežele še zdaleč ne pomeni ozkosti duha in ukleščenosti v teorijo o lastni nemoci.

In prav zato nam je še veliko postoriti. Šola našega časa je lepša kot dom, prostorna, pisana in svetla, polna barv in presenečenj. Veliko je v njej gibanja, tudi npr. pri geografiji, biologiji ali kemiji ali katerem od jezikov. Veliko je skrbi za našo nekaj milijard let staro Zemljo, ki nam jo je skoraj uspešno uničiti v borih dvesto letih; veliko govora o humanosti učiteljev in naravnem učenju kot eni od najbolj razširjenih človeških dejavnosti.

Šolstvo je kolos v pravem pomenu besede: spekter razmišljanja, prepričevanja in pogovarjanja, izdelava učil in opreme, ki daje kruh milijonom ljudi, tudi učečim se. Mizne plošče in tla so lahko obložene s ploščami, ki so jih zlepi iz odpadnega tetrapaka, v računalniški zaslon buljimo skozi stekleno mizno površino (in ga po potrebi brnemo pod njo, če nam nagaja), laboratorijska veriga merilnih instrumentov se po želji samodejno dvigne kar iz mize. Podrobnosti v palčju strehe razstavne hale si lahko ogledamo z najboljšimi teleskopi. Tudi do zvezd bi šlo, a v drugi hali vabi nemška vojska v šolo za oficirje in te postavi na realna tla.

Knjiga, ta najboljša prijateljica, zavzema največ prostora. In prav je tako, ker ni polšačevalna po vsej sili, ker pripoveduje in ti pusti razmišljati po svoje. Res da so naši učbeniki primerljivi z nemškimi, toda imamo jih premalo. Malo avtorjev pomeni malo pogledov, premalo izbire po svojem okusu, premalo različnosti, da bi dosegli podobnost v interesih po končanem šolanju.

Lepo se je pogovarjati z ljudmi z vsega sveta: z Brazilci in Indijci, Maležani in Armenci, Nemci in Portugalsci, se srečati z Italijani in Angleži, izmenjati izkušnje s predstavniki največjih svetovnih izdelovalcev učil in uglednimi univerzitenimi profesorji. Pri vseh čuti isto: spoštujejo znanje ne glede na to, od kod je. Zanima jih vse, kar jim lahko poveš o sebi, o šoli, o krajih in ljudeh, s katerimi živiš. Malo huje je bilo tistim moškim na razstavi, ki so jim Nemke na predpuetni petek tik pod vratom prirezale kravate (one že vedo, zakaj).

ANDREJ KUCHAR

Pomembna mestna novost

Geotermalni pilotni projekt Murska Sobota

V Murski Soboti sta bili v letih 1987 in 1988 izvirni dve geotermalni vrtini. Termalna voda se izrablja za ogrevanje stanovanj, poslovnih prostorov, dveh hotelov, sanitarne vode in v balneološke namene (termalni bazen, ogrevanje vode v rekreacijskem bazenu). Kljub nepopolni izrabi termalne vode, ki se s temperaturo okrog 35 stopinj Celzija izliva pri mestnem kopališču v Ledavo, je naložba že domosna, saj z njo na domestijo približno 260 tisoč litrov kurilnega olja. Pri tem pa ni upoštevana izraba v poletnem kopališču in bazenu hotela Diana, poleg ekonomskega izračuna pa je treba omeniti tudi ekološki učinek.

Zaradi premajhne izrabe termalne vode razmišljajo o možnosti širitve uporabe tudi na druge uporabnike, zlasti v kmetijstvu in industriji. Tako so predvideli dodatne vrtnice v središču Murske Sobotе za ogrevanje stanovanj, na obrobju mesta pa za gradnjo rastlinjakov. Hkrati želijo razvijati rekreacijski turizem s kampom, s čimer bi prispevali k razcvetu malega gospodarstva, trgovine in predelave kakovostne hrane.

Da bi lahko uresničili te pomembne cilje, bo potrebno izdelati koncept izrabe termalne vode, testno reinjekcijsko vrtnico za vračanje izrabljene termalne vode in končno začeti z gradnjo celotnega projekta. Zanj se zani-pa je ta projekt zanimiv za Slovenijo, to so potrdili tudi pogovori na ministrstvu za gospodarske dejavnosti, bi bilo treba vsaj 70 odstotkov denarja zagotoviti iz državnih virov in virov Evropske unije, preostala sredstva pa naj bi zagotovila lokalna skupnost in zasebni kapital. Pilotni projekt bi lahko uresničili v treh do štiri letih, vrednost naložbe pa ocenjujejo na približno 9,5 milijona nemških mark. Ne gre prezreti, da bi s tem projektom lahko ustvarili nova delovna mesta, kmetom v okoliških vaseh pa zagotovili boljši zaslužek na njihovih kmetijah.

Trenutno ogrevajo v Murski Soboti z vodo iz geotermalne vrtnice SOB-1 15.650 kvadratnih metrov stanovanjskih in poslovnih površin ob Vrtni, Mojstrski in Koceljevi ulici. V teh objektih ogrevajo tudi sanitarno vodo. Najboljše rezultate dosegajo s talnim ogrevanjem. Iz geotermalne vrtnice SOB-2 pa ogrevajo hotela Diana in Zvezda ter sosednji poslovni objekt v Slovenski 50 in termalni bazen v hotelu Diana s skupno površino 8.500 kvadratnih metrov. Sicer pa z »odpadno vodo« že drugo sezono ogrevajo bazen v poletnem kopališču, od letos pa je na toplovod priključena tudi kinodvorana. Snovalci geotermalnega pilotnega projekta v Murski Soboti računajo, da bodo dobili iz sredstev proračuna mestne občine 3 milijone tolarjev za nadaljevanje začete študije o uporabi geotermalne energije, upoštevajoč rentabilnost naložbe in njeno ekološko sprejemljivost. Evropski uniji pa bodo poslali vlogo za pridobitev potrebnih sredstev iz programa Termi.

MILAN JERŠE

V soboto v Radencih jubilejna 10. razstava kulinarike in vina Jubilejna in mednarodna Sodelovala bodo slovenske, madžarske in avstrijske srednje gostinske šole in zdravilišča

V soboto, 25. marca 1995, bo v Radencih 10. jubilejna razstava kulinarike in vina, ki jo organizirata Turistično društvo Radenci in Radenska Radenci. Prvič bo v pokrajini ob Muri prireditve organizirane v tako širokem obsegu, saj naj bi sodelovali gostinski in turistični delavci, pridelovalci vin, izdelovalci spominkov in cvetličarji ne le iz Slovenije, temveč tudi avstrijske Radgone oziroma tamkajšnje gostinske

šole in zdraviliške restavracije, iz Bad Gleichenberga, gostiln in turističnih kmetij iz sosednje Avstrije, iz zdravilišča Bük, agencije Savaria, hotelov in gostinske šole iz Sombotela in drugih iz sosednje države Madžarske.

Jubilejna razstava bo tokrat v hotelih Miral in Radin, spremljal pa jo bo bogat strokovni in kulturni program. V kongresni dvorani

se bo v soboto ob 9. uri začelo najprej predavanje dr. Borisa Kuharja z naslovom Kulinarika in spominki, ob 11. bodo odprli razstavo kulinarike, omizij, vina, spominkov in cvetja, od 12. uri bodo člani Društva barmanov Slovenije pod vodstvom Dušana Vrtovca predstavili mešanje pijač, ob 15.30 pa se bo začelo drugo zanimivo predavanje mag. Toneta Vodovnika z naslovom Vino in kultura pitja vina. Ob 17.30 bo kulturni program, v katerem bodo nastopili Čugarji, tamburaški orkester, Majda Šiftar s citrami in pevski zbor Radenske. Jubilejno prireditev bodo sklenili z elitnim plesom in družabnim srečanjem avstrijskih, madžarskih in slovenskih gostinsko-turističnih delavcev v Radinu.

BBP

OBVESTILO

Obvestamo prebivalce Gornje Radgone, da bo od 20. marca do 20. septembra 1995 zaradi obnovitvenih del poplavljen zapora pločnika ob Partizanski cesti 5-7 v Gornji Radgoni.

Izvajalec del
LEMKO, d.o.o.
Gornja Radgona

AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA PLAČILNI PROMET, NADZIRANJE
IN INFORMACIJE
PODRUŽNICA MURSKA SOBOTA

Razpisuje prosto delovno mesto

- inšpektorja I

Pogoji:

- strokovna izobrazba VII. stopnje ekonomske smeri
 - najmanj eno leto delovnih izkušenj
 - izpit iz upravnega postopka
 - poznavanje osnov računalništva in praktična znanja za delo z osebnimi računalniki
- Kandidat bo imenovan za štiri leta. Delo je s posebnimi pooblastili in odgovornostmi.
- Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev prejema kadrovska služba podružnice osem dni po objavi.
- Kandidati bodo o izbiri pisno obveščeni v 30 dneh po izteku prijavnega roka.

Inles, d.o.o.
Kraigherjeva 19a, 62230 Lendava
telefon: 062 / 723 010
062 / 723 215
telefaks: 00 386 (0) 62 723 010

OKNA, VRATA,
SENCILA,
ZIMSKI VRTOVI,
MARKIZE,
PREGRADNE STENE

IZDELAVA * MONTAŽA * PRODAJA

SGP POMGRAD,
NIZKOGRADNJE
Murska Sobota, d.o.o.
Bakovska 33
objavlja
prosta delovna mesta

- 7 KV zidarjev
- 2 KV tesarja

Delovno razmerje se sklepa za določen čas.
Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi na naslov:
SGP POMGRAD, NIZKOGRADNJE, Murska Sobota, d.o.o., Bakovska 33, 69000 Murska Sobota
Informacije po telefonu: (069) 32 902.

Center za razvoj
podjetništva Lendava
Partizanska 46
69220 Lendava
Tel.: (069) 77 400
Telefaks: (069) 77 392

VABI

vse potencialne interesente,
ki so se ukvarjali z domačo
obrtno (ličkanje, pletenje
košar, tkanje, keramika ...) in bi radi s to dejavnostjo
nadaljevali, da se oglašijo
osebno ali po telefonu na
zgornji naslov.

**najdete ga
naslednji četrtek**

pen

v Vestniku

MINERALNO – VITAMINSKI DODATKI, PRILAGOJENI NAČINU PREHRANE

KRAVIMIN 1

za krave molznice, ki jih hranimo s krmo bogato z deteljami in lucerno

KRAVIMIN 2

za krave molznice, ki jih hranimo pretežno s senom, travno silažo in travo ter breje krave in telice

KRAVIMIN 3

za krave molznice, ki dobivajo osnovni obrok iz sena, koruzne silaže in beljakovinskega krmila

KRAVIMIN 6

za pripravo popolnega močnega krmila za mleko

KRAVIMIN 7 PIT AP

za goveje pitance, ki jih hranimo s koruzno silažo in beljakovinskim krmilom

KRAVIMINI z oznako AP (1, 2, 3 in 7) vsebujejo tudi biostimulator avotan, ki povečuje mlečnost in prirast od 5 do 10%.

PRAVIMIN 1

za prašiče, ki jih hranimo s silirano koruzo

PRAVIMIN 2

za prašiče, ki jih hranimo z žitnim zrnjem

BIOFOS

za krave in plemenske telice – za boljšo plodnost

VITA – REDIN

za vse domače živali

Vsi naši mineralno-vitaminski dodatki so melasirani, zato jih živali tudi radi jedo.

Za vse informacije smo vam na voljo:
Lek Veterina, Verovškova 57, Ljubljana, tel. 061 340 858 in
Lek Lipovci, Lipovci 25a, Beltinci, tel. (069) 42 414
ali (069) 42 289

Moja domača banka

Pomurska banka d.d.
Murska Sobota

KMETOVALCI! KMETOVALCI! KMETOVALCI!

UGODNO

**POSOJILO ZA FINANCIRANJE TEKOČE
KMETIJSKE PROIZVODNJE**

- za pridelovanje pšenice, koruze, krompirja, sladkorne pese in drugih kultur,
- za pitanje prašičev, goveda in drugo intenzivno proizvodnjo

POSOJILA PO UGODNI OBRETNOSTI MERI

- R + 0 %

pogodbena obrestna mera znaša R + 14 %. Banka za vas uveljavlja regres pri ministrstvu za kmetijstvo v višini 14 %

- R + 11 %

za najeta posojila, zavarovana z zastavo tolarških ali deviznih sredstev

- R + 12 %

za namene, kjer ni možno uveljavljati regresa

**VIŠINA POSOJILA, ki ga lahko najamete,
je prikazana v naslednji preglednici:**

Namen	VIŠINA POSOJILA z regresom R+0 % (R+14%)	VIŠINA POSOJILA brez regresa R + 12%
Pitanje goveda	42.000/glavo	
Pitanje prašičev	8.500/glavo	
Pridelava pšenice	20.000/hektar	36.000/hekta
Pridelava koruze	25.000/hektar	
Pridelava sladk. pese	50.000/hektar	90.000/hektar
Pridelava krompirja	45.000/hektar	75.000/hektar

Višina posojila pri drugih vrstah živinorejske in rastlinske proizvodnje se oblikuje po dogovoru.

VRAČILO POSOJILA:

- do 12 mesecev in se določi glede na dolžino proizvodnega ciklusa
 - do 15 mesecev pri posojilih za pitanje goveda
- Za pridobitev posojila potrebujete le dokazila o statusu kmetovalca in dokazila o obsegu proizvodnje.

Vse podrobnejše informacije so vam na voljo v vseh enotah Sektorja za drobno gospodarstvo
LB, POMURSKE BANKE, d.d., M. Sobota, v M. Soboti (tel.: 32 740), G. Radgoni (tel.: 61 050), Ljutomeru (tel.: 81 840) in Lendavi (tel.: 76 124).

Pri naporih za uresničitev vaših ciljev smo vam pripravljenih pomagati, zato vas vabimo k poslovnemu sodelovanju.

Moja domača banka

Pomurska banka d.d.
Murska Sobota

ETERNA*Posoda za vse čase!***Oglašujte v Vestniku!**Svet Doma starejših Lendava
razpisuje prosto delovno mesto**direktorja Doma starejših Lendava.**

Za direktorja je lahko imenovan, kdor poleg splošnih z zakonom določenih pogojev izpolnjuje še naslednje pogoje:

– končana VII. ali VI. stopnja strokovne izobrazbe v skladu z 69. členom in 2. odstavkom 56. člena Zakona o socialnem varstvu (Ur. l. RS št. 54/92),

– najmanj 5 let delovnih izkušenj na področju socialnega varstva,

– strokovni izpit za delo na področju socialnega varstva,

– predložitev programa dela Doma.

Mandat traja 4 leta. Po preteku mandalne dobe je ista oseba lahko znova imenovana za direktorja Doma.

Rok prijave je 8 dni.

Kandidati pošljejo vloge z oznako »za razpisno komisijo« na naslov Dom starejših Lendava, Naselje prekmurske brigade 4a, 69220 Lendava.

ZAVOD ZA ORGANIZACIJO IN IZVAJANJE
VZAJEMNE POMOČI ČLANOM P.O.
Dvorčakova 5, 61000 LJUBLJANA

Vabi k sodelovanju dinamične in komunikativne ljudi z najmanj srednješolsko izobrazbo, ki bi želeli opravljati delo

ZASTOPNIKA

Ponujamo pogodbeno delo s stimulatvnim dohodkom in možnostjo izpopolnjevanja ter v prihodnosti tudi redne zaposlitve.

Vaše pisne ponudbe z lastnoročno napisanim življenjepisom pričakujemo 8 dni po objavi oglasa. Kandidate bomo povabili na razgovor in jih tudi obvestili o končni izbiri.

Če želite podrobnejše informacije nas lahko pokličete na telefon (061) 13 28 101

**Mobitel vam ne spremeni življenja,
poenostavi ga!****drugi
mobilni telefon****27,1%****cenejši**

Poslovne enote:

MOBITEL d.d., PE Ljubljana, Valjehunova 8, Ljubljana, tel. 061 1323 010, fax 061 1311 110
MOBITEL d.d., PE Celje, Lova 7, Celje, tel. 063 451 334, fax 063 451 811
MOBITEL d.d., PE Kranj, Korotška c. 27, Kranj, tel. 064 222 616, fax 064 221 616
MOBITEL d.d., PE Maribor, Herceja Šaranovića 23, Maribor, tel. 062 224 001, fax 062 224 002
MOBITEL d.d., PE Nova Gorica, Vipavska 13, Nova Gorica, tel. 065 27 755, fax 065 27 766
MOBITEL d.d., DC Lucija, Obala 112-114, Portorož, tel. 066 71 959, fax 066 71 959
MOBITEL d.d., DC Postojna, Jenkova 5, Postojna, tel. 067 24 162, fax 067 25 285
MOBITEL d.d., DC M. Sobota, Lendavska c. 191B, M. Sobota, tel./fax 069 32 724
MOBITEL d.d., DC Velenje, Stari trg 36, Velenje

Pooblaščen zastopniki:

YANNI d.o.o., Hajdrihova 21a, Ljubljana, tel. 061 125 12 88, fax 061 1251 284
PYRAMIDIA d.o.o., Mire Lenardičeve 13, Ljubljana, tel./fax 061 168 42 93, mtl. 0609 611 494
KORRA team d.o.o., Šmarje 13, Šenjerje, tel/fax 068 81 118, mtl. 0609 612 612
IT 100 d.o.o., Pod Gradom 34, Brezovica, tel. 061 634 415, fax 061 634 449
TELMONT d.o.o., Kampel 12, Koper, tel. 066 33 044, fax 066 25 030, mtl. 0609 610 313
YANNI d.o.o., PE Celje, Ul. XIV. divizije H. 4, Celje, tel. 063 442 642, fax 063 441 642
YANNI d.o.o., PE Maribor, Korotška 118, Maribor, tel. 062 227 646, fax 0609 611 113
YANNI d.o.o., PE Koper, Ferrarška 10, Koper, tel. 066 37 553, fax 066 38 312
YANNI d.o.o., PE Kranj, Kidričeva 6/b, Korotška 26, Kranj, tel. 064 225 060, fax 064 224 575
PYRAMIDIA d.o.o., PE M. Sobota, Mladinska 8, M. Sobota, tel./fax 069 31 633
PYRAMIDIA d.o.o., PE Ptuj, Novi trg 1, Ptuj, tel./fax 062 779 605
SYEMA d.o.o., Natorjeva 6, Ljubljana, tel. 061 1263 263, fax 061 1257 119
AC SERVIS d.o.o., Dunajska 116, Ljubljana, tel. 061 168 12 22, fax 061 345 492
MKS elekt. sist. d.o.o., Rožna dolina c. XVII/22b, Ljubljana, tel. 061 454 847, fax 061 262 978
AVTOSEKVIS AS d.o.o., Ljubljanska 1, Domžale, tel. 061 721 804, fax 711 501
TEGRAD, Kamniška 41, Ljubljana, tel. 061 316 270, fax 061 312 944
PAXICOMM d.o.o., Zbainikova 12, Ljubljana, tel./fax 061 332 184**mobitel**

Mobitel d.d., Dunajska 22, Ljubljana, tel.: 061 1313 033, fax 061 1321 144

EDEL FURNIERTRGOVINA Z LESOM IN LESNIMI IZDELKI
MARKIŠAVCI d.o.o.V novoodprti prodajalni v Markišavcih pri Murski Soboti
vam po ugodnih cenah ponujamo:**LADIJSKI POD ZA TLA (UVOZ IZ AVSTRIJE):**

- kvaliteta A, 400 × 116 × 19 1.864,50 SIT/m²
- kvaliteta B, 400 × 116 × 19 1.461,90 SIT/m²
- kvaliteta C, 400 × 116 × 19 1.227,60 SIT/m²

LADIJSKI POD ZA STENSKÉ OBLOGE (UVOZ IZ AVSTRIJE):

- kvaliteta A, 400 × 116 × 12,5 1.188,00 SIT/m²
- kvaliteta B, 400 × 116 × 12,5 988,00 SIT/m²
- kvaliteta C, 400 × 116 × 12,5 855,00 SIT/m²

LAMELNI PARKET (HRAST):

- kvaliteta extra 2.439,40 SIT/m²
- kvaliteta standard 2.003,80 SIT/m²
- kvaliteta rustik 1.582,70 SIT/m²

STENSKÉ OBLOGE:

- FURNIRANE V VEČ FURNIRNIH VRSTAH 2.805,00 SIT/m²
- PREVLEČENE S FOLIJO 1.364,00 SIT/m²

FURNIRANE IVERICE (obrezane in brušene)

- HRAST, JESEN: 2.310,00 SIT/m²
- dim. 2.730 × 1010 × 18

VELIKA IZBIRA KUHINJSKIH PULTOV3.960,00 SIT/m²**VELIKA IZBIRA IVERALOV (LESNI DIZAJN):**953,70 SIT/m²**IVERALI: BELI**819,50 SIT/m²**LESONIT: deb. 3,2 mm**173,80 SIT/m²**LESOMAL: deb. 4,0 mm**326,70 SIT/m²

Poleg tega vam ponujamo VEZANE PLOŠČE, MEDIAPAN, IVERCE raznih debelin in FURNIRJE vseh drevesnih vrst.

Vse navedene CENE SO DROBNOPRODAJNE – S PROMETNIM DAVKOM. MOŽNOST NAKUPA NA ČEKE Z ODLOGOM.

Obiščite nas in se prepričajte o pestri ponudbi, ugodnih cenah in solidni postrežbi.

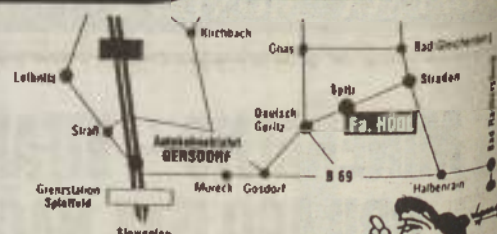
Odprto vsak delavnik od 7. do 16.
ob sobotah od 8. do 12.
Tel. št. 32 932 ali 32 708**najdete ga
naslednji četrtek****pen****Kdo ga je videl?****v Vestniku**Odbor za ureditev
pokopališča pri
podjetju Komunala
Murska Soboti**RAZPISUJE
JAVNI
NATEČAJ**za ureditev vhoda in
nekaterih elementov
opreme na ob-
stoječem
POKOPALIŠČU v
Murski Soboti

za pridobitev:

- a) IDEJNIH REŠITEV
- b) PONUDB ZA ZDELAVO IZVEDBENIH PROJEKTOV s približno oceno stroškov

Razpisovalec bo za
najboljše in najugodnej-
še ponudbe podell
nagrade:

- 1. nagrada: 120.000,00 SIT
- 2. nagrada: 80.000,00 SIT
- 3. nagrada: 50.000,00 SIT

Podrobnejše pogoje
razpisa skupaj s
potrebnimi podlagami
lahko dobijo zainteresi-
rani pri podjetju Komu-
nala v 8 dneh od dneva
objave. Rok za oddajo
rešitev in ponudb je 40
dni od dneva objave
razpisa.**HÖDL LANDTECHNIK Ges. m.b.H.**A-8483 Deutsch Goritz
Spitz 10
Tel. 034 74 271
Station Mureck**VELIKI SEJEM
NOVE IN RABLJENE
MEHANIZACIJE****OD 18. 3. DO 26. 3. 1995 NA DOMAČEM PRODAJNEM PROSTORU**

Velika ponudba samohodnih silažnih kombajnov CLAAS in MENGELE vseh tipov (malih in velikih).

Velika izbira kombajnov CLAAS vseh tipov (98, 108, 96, 88, 86), Mercedes ali Perkins, širine hedrov različne, s koruznimi adapterji z mulčarji, ki so 4- in večvrstni.

Velika izbira balirk za slamo različnih tipov, CLAAS in drugih.

Kombinirani predsetveniki (kultivatorji) s hidravličnim zapiranjem, širine od 3,60 m do 4,40 m, firme KNOCH, obračalni plugi (od dvobrazdnih dalje) priznane firme EBERHARDT, ter vrtavkaste brane.

Postavitve betonskih silosov za silažo (zeleno), CO₂-CCM gnojne jame, bazeni, čistilne naprave, montažne hale, lesene ali kovinske firme WOLF.

Montiranje raznih mlinov in mešalnikov za živalska krmila (svinjereja, govedoreja in kokošjereja) firme GRUBER in LEY.

Motorne vrtno kosilnice, motorne nahrbtnice kosilnice ter več različnih tipov motornih in električnih žag iz HUSQUARNINEGA programa.

Ponudba rabljene mehanizacije in dostopne cene. Obračalni plugi, navadni plugi, trosilniki za gnoj, nakladalke, kultivatorji, predsetveniki, navadne brane, kombinirane brane, freze (vinogradniške), mulčarji (vinogradniški ter za obdelavo polj, koruzni sejalniki, okopalniki za različne kulture (koruza, sladkorna pesa, itd.), škropilnice (traktorske in nahrbtnice), in traktorji STEYR INTERNACIONAL, DEUTZ FAHR.

Vabimo vse prijatelje, in stranke na naš sejem!**Slovenska dneva bosta 24. in 25. 3. 95.****RABLJENI STROJI SO BREZHIBNI! VSE INFORMACIJE
DOBITE NA NASLOVU: Matija BOHINEC, Mele 45,
tel. (069) 62 134, zvečer****HÖDL – DOBER PARTNER
SLOVENSKEGA KMETIJSTVA!**

KMETIJSKA ZADRUGA »PANONKA« MURSKA SOBOTA

VABILO

Vljudno Vas vabimo na občni zbor Kmetijske zadruge Panonka Murska Sobota, Kocljeva 16, ki bo v nedeljo, 26. marca 1995, ob 8.30 v prostorih kinodvorane KINA PARK v Murški Soboti, Štefana Kovača 30, z naslednjim

DNEVNIM REDOM:

1. Otvoritev zбора
2. Izvolitev organov zбора:
 - tričlansko delovno predsedstvo
 - verifikacijska komisija
 - volilna komisija
 - zapisnikar zбора
 - dva overovatelja zapisnika
 - komisija za sklepe in pobude
3. Poročilo verifikacijske komisije
4. – Poročilo upravnega odbora
- Poročilo o gospodarskem (poslovnem in finančnem) položaju Zadruga
5. Razprava o podanih poročilih
6. – Obravnava Zadrughih pravil
- Predlog in odločanje o spremembah
7. Izvolitev (oz. potrditev sedanjega) upravnega odbora
8. Izvolitev predsednika zadruga

- predlogi za predsednika Zadruga in predstavitev kandidatov;
- izvolitev predsednika
- 9. Nadaljnje delo zadruga
- 10. Razno

Vabljeni:

- člani KZ »Panonka« Murska Sobota
- predsednik Zadrughne zveze Slovenije Leo Frelih
- predsednik upravnega odbora Zveze hranilno kreditnih služb Slovenije
- ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo R Slovenije
- predsednik UO HKS »Panonka« Murska Sobota
- v. d. direktor KZ »Panonka«

– Radio Slovenija, TV Slovenija, Pomurski vestnik, Delo, Kmečki glas, Brazde
Občni zbor bo v primeru nesklepčnosti ob napovedani uri veljavno odločal o istem dnevnem redu in na istem mestu čez eno uro in to ne glede na število prisotnih članov zadruga (2. odstavek 22. čl. Zakona o zadrugah).

Prosimo Vas, da se občnega zбора zagotovo udeležite, saj je ta seja občnega zбора izrednega pomena za celotno kmetijstvo v Prekmurju, kakor tudi za nadaljni razvoj zadrughništva na tem področju.

Gradivo za dnevni red je možno dobiti na sedežu Kmetijske zadruga »Panonka« Murska Sobota, Kocljeva ulica 16 oz. na sedežih Zadrughnih enot Kmetijske zadruga Panonka, prav tako bomo gradivo objavili v prihodnji številki »Vestnika«.

KMETIJSKA ZADRUGA PANONKA MURSKA SOBOTA

Spoštovani!

V nadaljevanju vam pošiljamo Predlog sprememb oz. dopolnitev Zadrughnih pravil KZ Panonka Murska Sobota, pa tudi opredelitev nekaterih aktivnosti, ki jih je potrebno izvesti zaradi spojitve Panonkih pravnih subjektov.

V okviru sprememb in dopolnitev zadrughnih pravil gre predvsem za jasnejšo teritorialno in ekonomsko opredelitev zadrughnih enot; za sodelovanje posamezne zadrughne enote pri dezinvestiranju nepremičnin z območja zadrughne enote ter za variantni predlog sestave upravnega odbora KZ Panonka, z.o.o., Murska Sobota.

Poleg navedenih sprememb zadrughnih pravil je potrebno pripraviti s 1. 1. 1995 jasen in prečiščen prikaz premoženja dosedanjih SKZ, pa tudi prikaz obveznosti do drugih SKZ, ZP in ZBH ter obveznosti, ki jih imajo Panonkine pravne osebe navzven. Navedeni prikazi bodo morali biti usklajeni z dosedanjimi pravnimi osebami in od njih tudi potrjeni.

Ponovno poudarjam, da nameravamo v okviru stabilizacije Panonke izvesti kadrovske prenoje tako z vidika razreševanja presežnih delavcev kot tudi z okrepitevijo z novimi visoko strokovnimi vodilnimi kadri na področju komercialne, financ in vodenja zadruga. Najpomembnejši kriterij v okviru kadrovske prenoje bodo dosedanje poslovni rezultati in druge reference kandidatov. Dejavnosti, ki dosegajo primeren obseg in pozitivni rezultat, imajo praktično tudi vnaprej zagotovljeno delo, ne glede na to, v katerem delu Panonke so dosedaj delovali.

Glede na slike z upniki ugotavljamo, da je statusno pravna stabilizacija Panonke ključni pogoj in nuja za vzpostavitev finančnega ravnovesja. V primeru kooperativnosti upnikov in zadrughnikov je finančna stabilizacija še realno uresničljiva in hitro izvedljiva.

Z vidika tržnih pozicij je enotna Panonka neprimerno močnejši subjekt pri sodelovanju navzven. Poleg tega pa je nuji interes za temeljitim in konkurenčnim pokrivanjem celotnega področja zadruga.

V okviru sprememb oz. dopolnitev zadrughnih pravil smo ponovno opredelili možnosti za izstop posamezne zadrughne enote iz Kmetijske zadruga Panonka, potem ko bo opravljena sanacija Panonke.

Članom KZ Panonka predlagamo, da na občnem zboru Kmetijske zadruga Panonka, z.o.o., ki bo 26. 3. 1995, na podlagi 21. člena zadrughnih pravil podprejo navedene spremembe oz. dopolnitve zadrughnih pravil.

KZ Panonka
Jože ŠKULJ, dipl. oec.

SPREMEMBE ZADRUGHNIH PRAVIL (OSNUTEK PREDLOGA)

I.
Spremeni se 1. odstavek 6. člena Zadrughnih pravil Kmetijske zadruga Panonka, z.o.o., tako da se spremenjen glasi:
»Zadruga predstavlja predsednik zadruga, v primeru njegove zadržanosti pa podpredsednik.«

II.
Spremeni se 1. odstavek 16. člena, tako da se spremenjen glasi:
»Zaradi večjega vpliva članov na upravljanje in delo zadruga ter velikosti območja, na katerem zadruga sodeluje

s člani, in tudi zaradi večje ekonomske učinkovitosti se v okviru zadruga organizirajo po teritorialnem načelu.«

Črtajo se točke 7, 8 in 9 2. odstavka 16. člena.
Spremeni se 3. odstavek 16. člena, tako da se spremenjen glasi:

»Zadrughne enote nimajo lastnosti pravne osebe. Imajo ločeno evidenco o sodelovanju članov z zadrughno enoto in evidenco ločeno finančno poslovanje. V zadrughni enoti imajo člani z njenega območja pristojnosti, ki so določene v 29. členu.«

III.

Spremeni se 18. člen, tako da se spremenjen glasi:

»Po opravljeni sanaciji poslovnega sistema Panonka se lahko katera koli zadrughna enota iz 16. člena teh pravil izloči iz sestava zadruga s premoženjem, ki ga je v postopku spojitve nanjo prenesla zadruga – predhodnica zadrughne enote, zmanjšanim za vrednost dezinvestiranja v postopku sanacije in povečanim za vrednost povečanja z gospodarjenjem v zadrughni enoti.

Sanacija se šteje za opravljeno, ko to ugotovi upravni odbor v soglasju z večinskimi upniki (Zveza HKS Slovenije, Slovenska zadrughna kmetijska banka, HKS Panonka, Ljubljanska banka – Pomurska banka M. Sobota).«

IV.

V 21. členu se v 3. točki 1. odstavka za besedo »predsednika« dodata besedi »in podpredsednika.«

V.

Črta se 2. odstavek 26. člena.

VI.

Spremeni se 29. člen, tako da se spremenjen glasi:

»V okviru posamezne zadrughne enote člani na zboru zadrughne enote:

- obravnavajo poslovni načrt zadrughne enote,
- obravnavajo gradivo in sprejemajo predloge za občni zbor zadruga,
- volijo predsednika in dva člana odbora zadrughne enote,
- lahko predlagajo kandidate za volitve v nadzorni odbor zadruga in kandidate iz svoje enote za volitve članov v upravni odbor zadruga,
- obravnavajo predloge in dajejo pobude za vlaganja na območju enote,
- dajejo pobude in predloge za oblikovanje kmetijske politike na območju zadrughne enote,
- dajejo mnenje za izvedbo večjih agromelioracijskih del na območju zadrughne enote.

Zbor članov zadrughne enote skliče in vodi predsednik zadrughne enote. Glede vsebine vabil, določanja dnevnega reda, dela in odločanja oziroma glasovanja na zboru enot ter vodenja zapisnika se smiselno upoštevajo določila zakona in teh pravil, ki veljajo za občni zbor zadruga.

Predsednik odbora zadrughne enote je po položaju tudi predsednik zadrughne enote.

Odbor zadrughne enote ima pravico, da:

- pripravlja gradivo za obravnavo na občnem zboru zadrughne enote,
- daje predhodno soglasje o odsvojitvi nepremičnin z območja zadrughne enote, če je poslovni izid zadrughne enote oziroma njene predhodnice (18. člen) po zadnjem letnem obračunu pozitiven,
- daje predhodno mnenje o odsvojitvi nepremičnin z območja zadrughne enote, če je poslovni izid zadrughne enote oziroma njene predhodnice (18. člen) po zadnjem letnem obračunu negativen.«

VII.

Spremeni se 30. člen zadrughnih pravil, tako da se spremenjen glasi:

»Predsednik upravnega odbora je po položaju predsednik zadruga.

Za predsednika in podpredsednika oziroma za člane upravnega in nadzornega odbora zadruga so lahko izvoljene fizične osebe, ki so po zakonu lahko izvoljene za predstavnika na občnem zboru z omejitvami, ki jih glede pasivne volilne pravice določa zakon. Predsednik in podpredsednik zadruga ne moreta biti iz iste zadrughne enote.

I. varianta

Upravni odbor zadruga ima 25 članov, od tega predsednika in podpredsednika in še 23 članov, ki jih izvoli občni zbor zadruga za obdobje 5 let. V upravni odbor se iz posamezne zadrughne enote oziroma območja izvoli naslednje število članov:

– Murska Sobota	9
– Cankova	5
– Beltinci	5
– Martjanci	3
– Prosenjakovci	1
– Petrovci	2

II. varianta

Upravni odbor zadruga ima ... članov ...

V upravni odbor zadruga se iz posamezne zadrughne enote volijo člani glede na delež članov zadrughne enote v članstvu zadruga, najmanj pa en član iz posamezne zadrughne enote:

ZE Murska sobota	280 članov	32,7%
ZE Cankova	238 članov	27,8%
ZE Beltinci	141 članov	16,5%
ZE Martjanci	70 članov	8,2%
ZE Prosenjakovci	19 članov	2,2%
ZE Petrovci	107 članov	12,5%

Nadzorni odbor zadruga ima predsednika in štiri člane, ki jih izvoli občni zbor zadruga za obdobje 5 let.

Člani upravnega in nadzornega odbora zadruga so lahko po preteku mandata ponovno voljeni brez omejitev.

Za člana nadzornega odbora ne more biti izvoljena, če pa je član nadzornega odbora, mora takoj podati odstopno izjavo, oseba, ki je v zakonski zvezi, sorodstvu do vštete tretjega kolena ali v svaštvu do vštete drugega kolena s članom upravnega odbora ali direktorjem zadruga.«

VIII.

V primeru sprejete I. variante 3. odst. 30. čl. se 31. člen spremeni, tako da se spremenjen glasi:

31. člen

»Upravni odbor odloča z večino navzočih članov.

Za sklepčnost in odločanje upravnega in nadzornega odbora se uporabljajo ustrezna določila zakona, s tem da se pri odločanju upravnega in nadzornega odbora v primeru enake razdelitve glasov šteje, da je sprejet predlog, za katerega je glasoval predsednik.

Ustrezna določila se uporabljajo tudi glede pristojnosti upravnega in nadzornega odbora.«

IX.

Spremeni se 3. odstavek 32. člena zadrughnih pravil, tako da se spremenjen glasi:

»Za direktorja ne more biti izvoljena oseba, ki je lastnik ali solastnik podjetja ali ustanovitelj zadruga z enako ali podobno dejavnostjo, kot jo ima zadruga oziroma zadrughno podjetje zadruga. Za direktorja tudi ne more biti izvoljena oseba v nasprotju z 4. odstavkom 246. člena Zakona o gospodarskih družbah.«

MLADI IN KMETIJSTVO - V vašem domu na Gornji Bistrici so pripravili minuli petek 5. tekmovalno na temo Mladi in kmetijstvo, ki poteka v organizaciji Kmetijske svetovne službe Slovenije in terenskih svetovalec (tokrat je bila to glavna skrb inž. kmetijstva Jožeta Čigana iz Srednje Bistrice). Župan Občine Črenšovci Janez Törnar je v pozdravnem nagovoru poudaril, da imajo takšna tekmovanja pomembno vlogo pri širjenju in utrjevanju znanja iz kmetijstva med mladimi. Na tokratnem kvizu na območju nekdanje lendavske občine je sodelovalo 5 ekip, največ točk (vse moške) pa so zbrali Odranci pred Lendavo in Turniščem. (Besedilo in posnetek: J. G.)

MINICOM

RAČUNALNIKI, KI LETIJO!

ZARADI ŠIRITVE POSLOVANJA IŠČEMO NOVE SODELAVCE

**- komercialista
- inženirja za lokalne mreže**

Pričakujemo solidno poznavanje svojega delovnega področja, vozniško dovoljenje kategorije B, voljo do izobraževanja in samoiniciativnost.

Osební dohodek v skladu z doseženimi rezultati, dodatno izobraževanje, delo v mladem kolektivu in v dobrih delovnih razmerah.

Vse informacije na sedežu podjetja ali po telefonu, številka je 32 735 in 32 736.

**ELSA, d.o.o.,
GORNJA
RADGONA**

obvešča

vse udeležence v prometu, da bodo od 27. 3. 1995 do 31. 3. 1995 na cesti M 10-1, Hotiza-Lendava, odsek Kapca-Lendava, polovične pomične zapore ceste zaradi montaže kandelabrov javne razsvetljave.

Na preostalem delu vozišča bo promet potekal izmenično enosmerno.

Prosimo, da v času pomičnih polovičnih zapor dosledno upoštevate takrat veljavno prometnozaporno signalizacijo.

Hvala za razumevanje.

Prva zasebna srednja frizerska šola za odrasle v Sloveniji

Ej, pa je uspelo!

Morda bo njen oddelek deloval tudi v Križevcih pri Ljutomeru

Pred kratkim nas je nekoliko presenetila novica, da je Ministrstvo Republike Slovenije za šolstvo in šport izdalo dovoljenje za prvo zasebno srednjo frizersko šolo za odrasle v Sloveniji, in sicer podjetju za izobraževanje, usposabljanje in organizacijo VI-TEZ A, ki ga vodi VIDA VARGA.

Zvedeli smo, da gre za našo rojakinjo iz Križevca pri Ljutomeru (priimek je pridobila po možu iz Prekmurja) in da želi imeti oddelek te šole tudi v Pomurju, če bo seveda dovolj zanimanja.

Vida Varga ima za sabo dokaj bogate pedagoške izkušnje. Ko je poučevala še v glasbeni šoli, so njeni učenci pri urah tudi komponirali, pesnili, oblikovali plese in muzicirali na poseben način. Pri slovenskem jeziku pa je uspela s svojimi učenci osvojiti tudi najvišja državna priznanja in nagrade. Tudi sama je bila dobitnica posebnega priznanja za pedagoško delo (MIS-ova nagrada).

Leta 1990 se je odločila za zasebno izobraževalno ustanovo VI-TEZ A, in sicer najprej za izobraževanje tujih jezikov. Nato se je povezala s Srednjo frizersko šolo Ljubljana in prevzela njen oddelek za odrasle (frizerska in kozmetična šola).

Zaradi spremembe učnih programov v šolskem letu 1992/93 je šola izgubila kozmetični program, frizersko šolo za odrasle pa so spet prevzeli njeni delavci. In tedaj je sklenila, da bo ustanovila zasebno frizersko šolo za odrasle.

Na dovoljenje je morala čakati vse do pred kratkim. Zdaj pa bi rada kar najbolj zagnano delala. Oglasila se je že tudi na OŠ Križevci pri Ljutomeru, kjer namestila odpreti enega od oddelkov za kandidate iz Prekmurja in Prlekije.

»Priložnost je izjemna. Da bi tukajšnjim kandidatom olajšali

šolanje, ker vemo, da bi težko obiskovali takšen program v Ljubljani ali Ljubljani, bomo poskušali, da bodo predavatelji prihajali sem. Naša šola bo namenjena tistim, ki so že končali kakšno drugo srednjo šolo, a so brez poselitve ali bi se radi preusposobili. Priznali jim bomo vsa potrebna znanja, tako da bo potrebnost vnoviti le tiste strokovnoteoretične predmete, ki so posebej potrebni s frizerskim poklicem. Tudi pa se bodo praktično usposabljali v salonu. Tako bodo lahko končali to šolo v enem koledarnem letu. Lahko pa se prijavijo tudi začetniki. Sicer pa bomo podrobneje seznanili vse tiste, ki jih zanima, na informativnem dnevu, ki bo 25. tega meseca na Križevski osemletki.«

In ko je dobila v roke odločbo, da lahko organizira zasebno frizersko šolo za odrasle, je od nje selja vzkliknila: »Ej, pa je uspelo!«

Kako izbrati pravo poročno darilo?

Knjiga želja mladoporočencev

Novost v Trgovskem centru Merkur v Murski Soboti

Z odločitvijo, da stopita na skupno življenje, se vsak par sreča z vrsto stvari, ki jih mora pripraviti in opraviti do velikega dogodka, da bi ta minil tako, kot sta si zamislila. Za njune svate so to dnevi, ko prijetno vzbujeni razmišljajo, kaj podariti mladoporočencema. Prav pri izbiri darila nastopijo zadrege, ki utegnejo enemu ali drugemu skaliti srečo. Vsaj nekaterim težavam se lahko izognemo na dokaj preprost način. Ena je, kako izbrati pravo darilo za mladoporočence, ki na začetku skupnega življenja potrebujeta številne velike in majhne stvari, druga pa, kako se izogniti velikim zadregam, ki jih ima poročni par z vsemi tistimi darili, ki jih bodisi ne moreta koristno uporabiti bodisi so podvojena ali celo potrojena. Prav zato, da bi se lahko mladoporočenci in njuni svati izognili takim neprijetnostim, so se trgovci na zahodu, zlasti v Italiji, Franciji in Nemčiji, odločili za spiske želja, ki jih sestavljajo mladoporočenceva ter tako povabljenim na svadbo omogočila, da diskretno izvedno za njune želje. Izbira poročnih daril je bila potem lažja in navdušenje mladoporočencev zagotovljeno.

Pred letom dni so se v Merkurju odločili, da podobno novost, ki so ji dali ime Knjiga želja mladoporočencev, uvedejo tudi v svoje prodajalne. Zamisel se je dobro obnesla, zato z njo nadaljujejo. Nedavno so vanjo vključili še Trgovski center Merkur v Murski Soboti.

Seznam želja

Za kaj natanko gre? V knjigo, ki je pravzaprav lična mapa z vložnimi listi, mladoporočenceva kak mesec pred poroko, potem ko si ogledata ponudbo Merkurjeve prodajalne in razmislita, kaj vse potrebujeta, vpišeta svoje želje. Seznam je različno dolg, na njem pa so izdelki, ki so jima v veselje, ustrezajo nujnemu gospodinjstvu, jih potrebujeta ali bi jih zgolj želela dobiti za darilo. Na seznamih se najde vse: od solnice do jedilnega pribora, kristala in porcelana, od kavnega mlinčka do stenske ure. Skratka vse, kar pogrešata v svojem novem stanovanju.

Lažje tudi za svate

V navadi je, da povabljeni na gostijo prinese darilo. Seveda se vedno znova znajdejo

pred vprašanjem, kaj mladoporočenceva sploh potrebuje? S Knjigo želja mladoporočencev ta zadrega odpade, saj mlada preprosto povesta, v kateri Merkurjevi prodajalni je seznan njunih želja. Bojazni, da bi mladoporočenceva predlagala kaj, česar darovalec ne zmogel kupiti, ni, obenem pa se ne more zgoditi, da bi svat kupil nekaj, kar bo že kdo drug. Prodajalec namreč vsakokrat odključa izdelek, ki ga je ta ali oni izbral, tako da možnost podvojenega darila odpade.

Zadeva je na moč preprosta in ima kar nekaj prednosti. Svatom ni potrebno tekati od trgovine do trgovine in se ukvarjati z vprašanjem, kaj kupiti. Mladoporočenceva pa v tednih po poroki ni več potrebno obiskovati svojih sorodnikov in prijateljev z neprijetnim vprašanjem, kje so darilo kupili, se da dobiti račun in podobno, ter tekanja ni prepričevanja v trgovinah, ali ne bi izdelka vseeno zamenjali.

Za povrh še Merkurjevo darilo

Svoje darilo mladoporočenceva pokloni tudi Merkur. Poleg tega jima brezplačno natisne poročna naznanila, kolikor jih potrebuje.

Svatje lahko kupijo darilo v Merkurjevi prodajalni z vsemi ugodnostmi, ki jih ponuja, bodisi za gotovino, na čeke ali posojilo in seveda z vsemi popusti, ki jih prinaša Merkurjeva kartica zaupanja. Za tiste, ki je še nimajo, je lahko prav nakup poročnega darila prilžnost, da jo pridobijo.

V zadovoljstvo vseh

Da vse teče gladko in brez nakupovalne zadrege, je v vsaki prodajalni, kjer imajo Knjigo želja mladoporočencev, nekaj prodajalcev, ki jim je zaupan sprejem svatov. Knjigi želja so namenili novo podobo: poročni šopek z roža vrtnicami kot simbol šopka želja ženina in neveste. Vsi, ki so doslej pokukali pod tančico želja mladoporočencev, so bili s tako obliko nakupovanja in obdarovanja zelo zadovoljni. Najbolj zadovoljna sta seveda obdarovana, kajti dobila sta ravno tisto, kar nujno potrebujeta, ko začneta življenje v dvoje. Darila sta uporabljala še vrsto let in jima bodo v veselje in prijeten spomin na sorodnike in prijatelje.

NOVO V MURSKI SOBOTI

mobitel d.d.

DC MURSKA SOBOTA, LANDAVSKA 19b, tel./telefaks: 069/32 724

**NAŠA PONUDBA
MOBILNIH TELEFONSKIH APARATOV**

**Izdelovalec:
Model:**

**BENEFON
DELTA**

**MAXON
MAXON 450i**

**MAXON
CARRYPHONE**

250.000 SIT

200.000 SIT

150.000 SIT

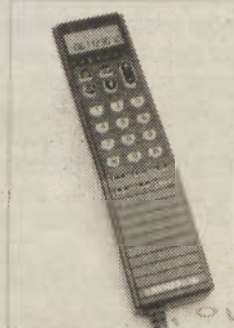
**Izdelovalec:
Model:**

**BENEFON
CLASS ULTRA**

**BENEFON
FORTE**

295.000 SIT

150.000 SIT

..z avtomatizacijo, ..s hišno opremo, ...ročni model - cene so brez PD.

PRVIH DESET KUPCEV V MARGU PREJME NAGRADO!

**UGODNE MOŽNOSTI PLAČILA, LIZING IN
POSOJILO TAKOJŠNJA DOBAVA IN MONTAŽA**

**Ob nakupu mobilnega telefona ob takojšnjem plačilu
za vse naše zveste naročnike 27,1% popusti!**

motorna vozila

ZASTAVA 750, letnik 1981, prodam. Bokrački il. p. Puconci. m-931

RENAULT 4, letnik 1991, in OLTC letnik 1991, prodam. Tel.: 23 421.

m-932

VW HROSC 1200, registriran do 4. 6. 1995, v dobrem stanju, v celoti ali po delih, prodam. Križevci v Prekmurju 41. m-934

AVTOM, Babinci 56, Ljutomer prodaja vozila iz programa FIAT SCIONERI: Punto, Uno, Tipo, Tempa, Cinquecento in vozila iz programa Hyundai, ima tudi posredniško prodajo rabljenih vozil. Tel.: 81 507. m-936

MERCEDES 260 E, letnik 1986, bežen, dodatno opremljen, prodam. Cena 25.500 DEM. Možna menjava do 10.000 DEM. Tel.: (062) 302 775, mobilni: 0609 621 407.

MERCEDES 230 E, letnik 1985, dobro ohranjen, dodatna oprema, prodam. Cena 20.000 DEM. Tel.: (062) 227 905. m-942

HYUNDAI PONY LS 1.3, prevoženih 48.000 km, kovinsko sive (mijše) barve, registriran do marca 95, letnik 1991, prodam za 10.700 DEM. Tel.: 31 906, do 16. ure, ali 23 262, po 17. uri. m-950

LADO 1280, letnik 1984, in moped avtomatik, dobro ohranjen, prodam. Mirko Štelet, Gregorčičeva 2, Radenci. m-951

HYUNDAI PONY LS 1.3, letnik 1991, prodam. Tel.: 26 418. m-952

GOLF, letnik 1980, registriran do 1. 95, cena 2.700 DEM, prodam. Tel.: 79 004, dopoldne, Tomsčeva 1, Lendava. m-969

JAMAHO DT 50 XN, dobro ohranjen in redno servisiran, prodam. Tel.: 23 996. m-983

CTX 80, še neregistriran, prevoženih 2000 km, prodam. Brezovci 20, p. Puconci, tel.: 45 344. m-988

VW PASAT 1.8 GL, julij 91. prodam. Tel.: 57 557 ali 32 682. m-994

NISSAN MICRO LX 1.0, letnik 1992, prevoženih 52.000 km, prodam. Tel.: 24 547. m-1040

ZASTAVA 128 11 GX, letnik 1987, registrirano do 7. 95, prodam za 2.700 DEM. Alojz Smrke, Žepovci 107, Apače. m-1046

OPEL ASTRO, letnik 92, 1400 ccm, prodam. Odranci, Panonska 8.

PORSCHE 944, letnik 87, prodam. Odranci, Panonska 8.

MERCEDES 260 E, letnik 92, prodam. Odranci, Panonska 8.

MERCEDES 300 E, letnik 92, AMG, prodam. Odranci, Panonska 8.

JEP CHEROKEE, letnik 92, poškodovan, prodam. Odranci, Panonska 8.

VERTOVNIH VOZIL znamke VOLVO F-12, letniki 84 do 93, po dogovoru z banko tudi na odplačilo, prodam. Odranci, Panonska 8. m-1053

MOPED TOMOS AVTOMATIK, malo rabljen, ugodno prodam. Tel.: 37 330, do 14.30 ure. m-1057

ZDENEX d.o.o.

EXPORT - IMPORT
Finončni inženiring

ODSLEJ TUDI MI V POMURJU.

Oplemenitite svoj denar po zelo ugodni obrestni meri in kratkoročno premostitvena posojila.

P. E. MURSKA SOBOTA
Arhitekta Novaka 4
Tel.: telefaks: (069) 32 848

1,8 do 2 kg, prodamo. Informacije od 8. do 18. ure: 069 81 984, 069 87 778, 062 718 118, 062 691 064. m-884

PURANE, stare 6 tednov, težke 1,8 do 2 kg, prodam. Tel.: 067 55 544 ali 067 55 120. m-888

SVINJO ZA ZAKOL, 170 kg, prodam. Sebeborci 80, tel.: 48 055. m-959

KRAVO, staro dve leti, s teletom, prodam. Dolga vas 64, dopoldne. m-970

KOBILO, staro 4 leta, rodovnik A, prodam. Franc Kosi st., Zgornji Kamenščak 16, Ljutomer. m-974

KRAVO staro 8 let, brejo 8 mesecev, prodam. Kovač, Kukeč 25. m-1001

MLADE NESNICE lahko naročite po telefonu 82 401. Dostava na dom. m-1038

MALE PUJSKE in traktor Torpedo 6006 prodam. Fančka Koroša, Trg Slavka Osterca 21, Veržej, tel.: 87 100. m-1051

posesti

DILL d.o.o.

POSREDNIŠKO IN
AGENCIJSKO PODJETJE
KUPUJETE, PRODAJATE,
ODDAJATE, NAJEMATE,
IŠČETE... VSE VRSTE
NEPREMIČNIN
NE IZGUBLJATE ČASA IN
DENARJA!

TEL. (069) 32 322
FAX-TEL. (069) 32 322
A. NOVAKA 4. M. SOBOTA

POSLOVNI PROSTOR v centru mesta dam v najem. Informacije po telefonu 22 529, ob delavnikih od 18. do 19. ure. m-850

VINOGRAD, 20 arov, v Lendavi, s hišo, za 60.000 DEM prodam. Jože Horvat, Brezovica 13, p. Velika Polana. m-930

DVOSEBNO STANOVANJE, opremljeno, v Murski Soboti, prodam. Tel.: 21 816. m-933

20 AROV VINOGRADA na lepi sončni legi, v Bokračkih, prodam. Tel.: 22 380. m-949

VINOGRAD v Dolini prodam. Dolina 35. m-953

NATEČAJ ZA ODDAJO POSLOVNIH PROSTOROV
Najboljšemu ponudniku damo v najem prejšnje poslovne prostore pošte v Veržej za opravljanje tih dejavnosti (bančništvo, menjalništvo) ali drugo turistično dejavnost, velikost 26,5 m². Ponudbe pošljite na naslov: KRAJEVNA SKUPNOSTI VERZEJ, "NATEČAJ", v zaprti kuverti do 10. aprila 1995.

V ponudbi navedite: 1. namembnost; 2. ponudbo mesečne najemnine; 3. možnost predplačila za več let. m-963

GRADBENO PARCELO, 20 arov, z gradbenim dovoljenjem, pri bencinski črpalni v Dolnjem Lakošu, prodam. Tel.: 75 319, od 19. do 21. ure. m-967

VINO, belo, mešano (rizling, bergundec, šipon) prodam. Hotiza, tel.: 37 330, do 14.30 ure. m-1057

MLADE JARČICE, pasme hisex, nove hiše - novi in golden komet ca in tik pred nesnostjo, uvoz iz Nemčije, prodaja Perutninsko izdaje Pama pri Mostu, d.o.o., po zelo ugodni ceni. Jarčice imajo 10-odstotni popust ali eno jarčico brezplačno. Jarčice imajo čepilne, to jamči prodajo. Naročila sprejemajo in dajejo informacije: Gostilna Tibija Horvat, Babinci, tel.: 43 070, 825, Zidarstvo Darinka Zamuda, Galunak, Videm ob Ščavnici, tel.: 68 144, in Bistvo Huber, Grad, tel.: 53 149.

MLADE NESNICE, pasme hisex, so naročile po telefonu v trgovini, in pri Francu Movrinu, Petanjci 52, pri mostu, tel.: 46 505. Na njih deset ena zastori.

PURANE, stare 6 tednov, težke od

B2 D.O.O.
MARIBOR
GLAVNI TRG 17
LJUBLJANA
TRŽAŠKA 2

RAČUNALNIŠKO IZOBRAŽEVANJE

V tednu od 27.3.-3.4. ob 16.00 izvajamo
TEČAJ ZA ZAČETNIKE
V tednu od 24.4.-12.5. ob 16.00 izvajamo
AUTOCAD 12.0 FOR WIN

Za informacije nas pokličite, poslati vam bomo brezplačen katalog. Brezposelni imajo možnost brezplačnih tečajev.

(062) 226-138

76 508. m-993

HIŠO, zgrajeno do 3. faze, z lokacijskim dovoljenjem za gostinski lokal, velikost 180 m², in 180 m² za stanovanje, oddaljenost 15 km iz M. Soboti, prodam. Naslov v upravi lista. m-1003

ENOINPOLSOBNO STANOVANJE v središču M. Soboti prodam. Tel.: 24 730. m-1004

STAREJŠO HIŠO z gospodarskim poslojem na 16-arski parceli v Gradišču prodam. Tel.: 31 183. m-1007

TRAVNIK v Zenkovcih, 1,82 ha, dam v najem. Zenkovci 67, tel.: 49 176. m-1029

STAREJŠO HIŠO v okolici Murske Soboti vzamem v najem. Tel.: 45 294. m-1032

ENOSOBNO STANOVANJE, 40 m², v središču mesta v Ulici Staneta Rozmana 8 v Murski Soboti prodam. Tel.: 32 132 ali 24 789, po 19. uri. m-1037

1,80 HA HRASTOVEGA GOZDA ugodno prodam. Tel.: 26 473. m-1041

ZEMLJO, 40 arov, v Mahovcih, prodam. Tel.: 63 727. m-1042

STAREJŠO HIŠO in več gradbenih parcelo na zelo lepi sončni legi v Podgorju pri Apačah prodam. Tel.: 63 281. m-1044

VINOGRAD s 600 trsi v okolici Gornje Radgone ugodno prodam. Tel.: 62 536. m-1047

V VODRANCIH 36 v bližini Koga prodam posestvo 3,5 ha + 1 ha gozda z gospodarskim poslojem (voda + elektrika) ob cesti. Možen nakup samo gospodarskega posloja ali samo obdelovalne zemlje z gozdom. Prodajam tudi šivalni stroj Bagat. Pokličite po telefonu: 062 35 054, po 19. uri. m-1055

VINOGRAD, 600 trsov, na Jelovškovev bregu v Tešanovcih zaradi bolezni lastnika ugodno prodam. Tel.: 45 364, popoldan, ali 48 313. m-1059

kmetijska mehanizacija

TRAKTOR IMT 560, letnik 1985, zelo dobro ohranjen, prodam. Lemerje 49. m-944

PRIKOLICE, DVOOSNE, 5 t. prekučne, prodam za 530.000 in 570.000 SIT, 7 t za 580.000 in 615.000 ter traktor ZETOR 9540 (450 ur) prodam. Tel.: (069) 82 580. m-965

BALIRKA WEGLER poceni naprodaj. Tel.: 82 395. m-971

KOMBAJN ZMAJ 161 z obema adapterjema ter plugoma (tri in dvo-brazdni IMT 757) prodam. Franc Zmazek, Kuršinci 18. m-973

KOMBANJ CLASS MERCATOR 50 prodam. Tel.: 70 392. m-981

MOTOKULTIVATOR BREZ PRIKLJUČKOV, znamke Labin Progres Goldone, še nov, prodam. Vinko Mauko, Ivanjski Vrh 11, Cerkvenjak. m-986

TRAKTOR DEUTZ 90 KS, PREDNJI POGON, in kombanj Barigeli za sladkorno peso prodam. Noršinci 62. m-999

TRAKTORSKO PRIKOLICO, enoosno, 3-tonsko, prekučno, Tehnostroj, skoraj novo, prodam. Tel.: 22 012. m-1006

KOSO ZA TRAKTOR, tip INO DIL 1600, prodam. Puconci 298, tel.: 45 181. m-1011

KOSILNICO LAVERDA prodam. Tel.: 44 051. m-1015

KUPIM KOSILNICO BCS, lahko tudi z okvaro, in samonakladalko SIP 17 m3. Silvo Klun, Slapnik 23, 61310 Ribnica, tel.: 061 860 192. m-1019

TRAKTOR IMT 542, malo rabljen, in dve kletki za piščance prodam. Tel.: 80 108. m-1023

KOMBANJ ZMAJ 133, letnik 1985, prodam. Gančani 75. m-1025

TRIBRAZDNE PLUGE, puhalnik Tajfun, samonakladalno prikolico,

22 m3, bočno koso Dubrava za traktor IMT 539 in obračalniki Panonija prodam. Mali Bakovci 87. m-1056

SAMONAKLADALKO za seno kupim. Žido, Čepinci 65. m-1062

CISTERNO, 1700 l, prodam. Mačkovi 14. m-1064

RAZNO

BUČNO SEME kupujemo. Tel.: 22 188 od 16. do 20. ure. m-606

SENO ugodno prodam. Vadarci 66, tel.: 49 057. m-924

HLEVSKI GNOJ, tri prikolice, prodam. Velika Polana 88, tel.: 70 617. m-925

KOSO, hidravlično, za vse vrste traktorjev, Olt, pogon prek kardana, prodam. Čepinci 62. m-927

Preklic!
Preklicujem veljavnost listka za vpis v hranilno knjižico št. 8050/5, izdana pri HKS Panonka na ime Štefan Železen, Puconci 51. m-929

Preklic!
Preklicujem veljavnost spričevala 4. letnika Gimnazije v M. Soboti, izdana leta 1993/94, in spričevalo o zaključnem izpitu leta 1994. Branko Bakan, Ravenska 3, Beltinci. m-935

KORUZNJAK železne konstrukcije prodam. Radmožanci 52, tel.: 79 247. m-968

PIKADE, za 8 igralcev, svetlobni efekti, nagradna igra ..., na območju Pomurja dajemo v najem. Tel.: (062) 33 331. m-975

Preklic!
Preklicujem veljavnost zaključnega spričevala Osnovne šole Šafarsko, izdanega v šol. letu 1950/51, na ime Jože Novak, Gibina 30, Ljutomer. m-979

Preklic!
Preklicujem veljavnost spričevala in diplome o končani Gimnaziji - VIP učitelji, družboslovno-jezikovne smeri leta 1987 na ime Jelka Rodi, Iva Lole Ribarja 27, 69000 M. Soboti. m-982

SOHE ZA BRAJDE, 14 kosov, "z roko", ugodno prodam. Tel.: 57 074. m-985

SENO v balah, večjo količino, prodam po ugodni ceni. Celec, Dolnji Slaveči 20. m-987

STONEDIVER
odpravite
PLEŠAVOST ZA VSELEJ
LIPOHAIR
- SVETOVNI HIT
Stegne 27
tel.: 061/57 18 75

SENO, 10 SIT/kg, prodam. Drago Gašpar, Bogojina 127. m-989

TERVOL, trdi in mehki, ugodno prodam. Tel.: 33 003. m-991

KAKOVOSTNO VINO, večjo količino, prodam. Tel.: 23 803, popoldan. m-1002

Preklic!
Preklicujem veljavnost hranilne knjižice št. 20922-1, izdane pri HKS Panonka M. Soboti. Franc Maček, Domajinci 22. m-1005

KUPERBUSCH, malo rabljen, prodam. Cena po dogovoru. Jerebič, Moravci 136, Mala Nedelja, popoldan. m-1009

MOTORNO ŽAGO TOMOS HUSQUARNA 61, staro dve leti, dobro ohranjeno, prodam. Šparaš, tel.: 53 062. m-1012

SENO, SLAMO in GOZD prodam. Franciška Müller, Dragotinci 16, p. Videm ob Ščavnici. m-1014

LITOŽELEZNO KAD, 174 x 74, prodam. Tel.: 22 270. m-1039

VEČJO KOLIČINO ŽAGANEGA OSTREŠJA in kole za vinograd prodam. Tel.: 66 311, po 19. uri. m-1049

ŽENSKO KOLO CITY BIKE, novo, nevoženo, ugodno prodam. Tel.: 75 403. m-1050

HLADILNIK, rabljen eno leto, zelo ugodno prodam. Drago Dervarič, Lemerje 25. m-1054

GOSPODINJE!

Če vam zamrzovalna skrinja toči ali ledeni, pokličite
IZOLACIJSKI SERVIS
F. HAJDINJAK;
Gornji Slaveči 6, Kuzma,
tel.: 55071
Popravilo z garancijo na vašem domu.

MEŠANA SUHA DRVA in koruzo, suho, prodam. Alojz Pertoci, Mali Bakovci 56. m-1058

KOTNO SEDEŽNO GARNITURO (2+3), kavč, omaro in pisalno mizo po zelo ugodni ceni prodam. Tel.: 22 835. m-1060

VEČJO KOLIČNO BALIRANEGA SENA in SLAME ter mešana suha drva prodam. Tel.: 82 635. m-1061

Preklic!
Preklicujem veljavnost hranilne knjižice št. 12289-5, izdane pri HKS Panonka M. Soboti. Bela Šandor, Kušanovci 36. m-1063

delo

Z ZREJO južnoameriških činčil do solidnega zaslužka. Prodajamo družine na obroke, garantiramo odkup živali. Tel.: (062) 778 123. m-747

AVTOBUSNI PROMET MURSKA SOBOTA, d.o.o., išče voznika avtobusa z bivališčem v okolici občine Radenci za delo po pogodbi v skrajšanem delovnem času. Podrobnejše informacije po telefonu štev.: 21 459, int. 222 in 230. m-978

POSTANITE TUDI VI ZASTOPNIK TUJEGA PODJETJA s 25-letno tradicijo. Delo je tereno. Ne ponujamo nemogočih zaslužkov in možnosti. Vse je odvisno od vas. Tel.: 42 508. m-980

ZAPOSILIMO TRGOVCA s poslovdsko šolo in natakarico z veseljem do dela v gostinstvu. Ižakovci 58, tel.: 42 680. m-998

TRAKTORISTA iščemo. Noršinci 62. m-1000

DVA STROJNA KLJUČAVNIČARJA, prosta vojaščine, zaposlimo. Tel.: 21 265. m-1013

Za gospodinjska in druga dela v Mariboru honorarno sprejem dek-le do 20 let. Stanovanje in hrana zagotovljena. Ponudbe na poštni predal 36, 62204 Milavž. m-1048

storitve

STROJNI OMETI IN TLAKOVANJE DVORIŠČ. JAKOB, tel.: 23 278. m-946

SATELITSKI SISTEMI: Pace, Maspro, Echostar ... Multichoice zastopstvo filmnet, paket dekodev in kartica na 12 čerkov. Samo najboljši za vas najdemo pri nas: LC SAT, tel.: 77 367. m-954

MONTAŽA ROLET, ŽALUZIJ in LAMELNIH ZAVES, zelo ugodno. Tel.: 51 156. m-1010

ROLETE, ŽALUZIJE, LAMELNE ZAVESE izdelujemo in montiramo. Tel.: 0609 616 170. m-1021

INŠTRUIRAM NEMŠČINO. Tel.: 41 202, od 18. do 19. ure (Lilijana). m-1024

ADAPTIRAM podstrešja, strop, izdelujem pregradne stene, suhe, estrije, program Knauf, polaganje oblog, parketov, vinfleksa, ladijskega poda, plute, itisonov in toplih podov. Tel.: 61 471. m-1043

Kako je prazen dom, dvorišče,
zaman oko te naše išče,
ni več nasmeha tvojega,
ne dela tvojih pridnih rok.
Ko znova bo prišla pomlad,
ne bo več pesmi pel tvoj glas.

ZAHVALA

V 83. letu nas je za vedno
zapustil naš dragi mož, oče, brat,
tast, dedek in pradedek

Franc Mataj

s Petanjec 41

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam ob njegovi smrti stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče in svete maše. Posebna hvala g. kaplanu Marjanu Feslu za pogrebni obred, govorniku g. Bogomirju Mlinariču za poslovilne besede, domačim in okoliškim gasilcem ter njegovim dolgoletnim prijateljem pevcem za številne žalostinke, ki so ga spremljale na njegovi zadnji poti. Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala! Žalujoci: žena Marija, sinova Franc z ženo Heleno, Jože z ženo Zdenko, vnuki Jože z ženo Bernardo, Helena z družino, Danica, Inga, pravnuk Samo in drugo sorodstvo

Na grobu ti rožice lepo cveto,
one naj tebi same povedo,
kako jih zaliva naše solzno oko.

V SPOMIN

Boleč in žalosten je ta prvi spomladanski dan, 21. marca, ko smo se pred letom dni mnogo prezgodaj poslovili od našega nepozabljenežega moža, očeta, tasta in ljubega dedija

Štefana Kandala

iz Vučje Gomile

Hvala vsem, ki se ga spominjate in se ustavite pri njegovem preranem grobu. Vsi njegovi

*Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi hudega trpljenja,
bolezen je bila močnejša od življenja.*

ZAHVALA

V 76. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, tast, stari oče, brat in stric

Jožef Marič

iz Bakovec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam ustno ali pisno izrazili sožalje, darovali vence, cvetje, sveče, za svete maše ter ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna hvala g. župniku Režonji iz Murske Sobote za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govornici KS za poslovilne besede, Gasilskemu društvu Bakovci za častno stražo in vso pomoč ter godbeniku D. Prkiču za odigrano Tišino.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: žena Marija, sin Milan z družino, hčerka Vera z družino, hčerka Marija z možem Dragom, bratje in sestre z družinami ter drugo sorodstvo

*Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpel sem,
in večni mir mi zaželite.*

ZAHVALA

Po dolgotrajni bolezni nas je v 71. letu starosti zapustil dragi mož, oče, brat in dedek

Jožef Mertuk

iz Ižakovce

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, nam pa izrekli sožalje, darovali za svete maše, cvetje, sveče in v druge dobre namene. Posebna hvala g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in g. Mirku Poredošu za besede slovesa. Hvala osebju pljučnega oddelka v Rakičanu za vso skrb in nego, g. dr. Carju za zdravniško oskrbo in obiske na domu in g. Juriču. Vsem skupaj, imenovanim in neimenovanim, še enkrat prisrčna hvala!

Žalujoci vsi njegovi

*Kako je prazen dom, dvorišče,
zaman oko te naše išče,
ni več nasmeha tvojega,
ne dela tvojih pridnih rok.
Odšel si nemo, tiho, brez slovesa,
kot zvečer ugasne zarja tiha.
A v naših srcih ti naprej živiš,
čeprav že v grobu spiš.*

ZAHVALA

V 48. letu nas je po kratki bolezni zapustil dragi mož, oče, dedek, sin, brat in zet

Karel Šnepf

z Ivanec 46

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sodelavcem in sosedom, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani. Hvala za izrečena sožalja, vence, cvetje, sveče, darovane svete maše in darove za dobre namene.

Posebna hvala g. župniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke.

Prisrčna hvala kolektivu Mure, Ženska oblačila, 301. brigade, in Murski oblačila, 214. brigade, Pleskarstvu Škraban, 8. razredoma OŠ Bogomir Brankovim sodelavcem iz Moravskih Toplic, kolektivu Diane in vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi prerani zadnji poti. Žalujoci: žena Antonija, hčerki Sandra in Simona z družino, mami, oče, tašča ter sestri Marija in Julija z družinama

*Skromno in pošteno si živel,
srečo in ljubezen si med nas delila.
A sedaj naš dom ovit v mrtvo je sivino,
v njem obup z neizprosno je praznino.
Tudi vrt tvoj, pisan in cvetoč,
ne dehti več tako lepo, kot je nekoč.
Vse, kar storila si za nas nekdaj,
v spomin nam bo in hvala ti za vekomaj.*

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga žena, mama, tašča, babica in prababica

Etelka Fujs

up. vrtnarka
iz Murske Sobote

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam izrazili ustna in pisna sožalja, darovali vence, cvetje, sveče ter za sv. maše in jo v tako velikem številu pospremili k njenemu večnemu počitku.

Posebej se zahvaljujemo g. župniku za pogrebni obred in cerkvenemu pevskemu zboru za odpete žalostinke.

Žalujoci vsi njeni najdražji

*Že te črna zemlja krije,
minile so tudi bolečine.*

ZAHVALA

V 90. letu starosti je odšla draga mama, tašča, stara mama in babica

Marija Grabar

iz Sela

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali, izrekli sožalje, darovali vence in sveče ter jo v tako lepem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Hvala g. duhovniku Škaliču za poslovilne besede in pevcem za odpete žalostinke.

Posebna hvala dr. Šavlovi in patronažni sestri Gabiki za neizmerno pomoč ob njeni bolezni.

Žalujoci vsi njeni

*Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpel sem,
in večni mir mi zaželite.*

ZAHVALA

Po dolgi in težki bolezni nas je v 47. letu starosti za vedno zapustil dragi mož, oče, dedi in brat

Jože Bukovec

upokojeni železničar
iz Turnišča

Z bolečino v srcu se zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nas tolažili v teh težkih trenutkih, nam izrekli sožalje, dragemu pokojniku pa darovali prelepo cvetje, sveče in svete maše ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovo zadnjo pot.

Hvala g. duhovnikom za pogrebni obred. Prisrčna hvala govorniku Zveru, pevkam za odpete žalostinke in g. Mladiku za odigrano Tišino. Posebna hvala Planikinima oddelkom 1236 in 12351. Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žalujoci vsi tvoji najdražji, ki smo te imeli radi

DEDI

Pogrešam te!
Vnučinja Petra

*"Vsakemu življenju je usojeno,
da s smrtjo se konča, vendar
nekaterim prehitro, da bi
zaužili sadove svojega dela."*

V SPOMIN

25. marca bodo minila 4 leta, odkar se je od nas poslovil

Ludvik Šavel

iz Tešanovec 99

V naših srcih še živi in se ga še spominjamo.
Vsi njegovi

*V življenju le skrb in delo si poznala,
sedaj od vsega trudna si zaspala.
Odšla si tja, kjer ni več bolečin,
a nate večno bo ostal spomin.*

ZAHVALA

V 83. letu nas je za vedno zapustila draga mama, babica in prababica

Ana Šebjan

iz Ižakovce

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti, izrekli pisno in ustno sožalje, darovali vence, cvetje in sveče ter za svete maše.

Hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govornici KS.

Žalujoci vsi njeni

*Smrt se izlila je v blede obličje,
pogled je zaplaval v neznani splošni
ni več trpljenja, ne bolečine,
življenje je trudno končalo svoj boj*

ZAHVALA

V 72. letu starosti nas je za vedno zapustila draga mama, tašča, babica, prababica, teta, svakinja, sestra in sorodnica

Gizela Kranjec

roj. Vidonja
iz Dolnjih Slavec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter v druge namene. Posebna hvala g. duhovniku Erniši za pogreb in obiske v bolnici, pevcem za odpete žalostinke in društvu upokojencev. Posebna hvala celotnemu zdravniškemu in medicinskemu osebju kirurškega oddelka bolnice v Rakičanu. Še enkrat posebna hvala medicinski sestri Heleni Kerec za njene vsakodnevne obiske, hvala družini Vidonja ter vsem obiskovalcem med njeno težko boleznijo. Iskrena hvala pogrebništvu Banfi.

Prav vsem še enkrat - iskrena hvala!
Žalujoci: sin Vendel z ženo Frido, sin Milan z ženo Vero, sin Ernest, hčerka Majda z možem Andrejem, hčerka Zdenka z možem Jožetom, vnuki Andreja, Nataša, Tatjana, Renata, Irena, Roman, Marko, Marija Ana ter pravnuka Dejan in Saša Aleksandra

*Ko se odpravil,
se nisi poslavljaj,
usoda je tako hotela,
da presgodaj si odšel.
Pod težo lesa si zaspal,
a z nami v naših srcih
vedno boš živel.*

ZAHVALA

V 50. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, sin in brat

Jože Zadravec

iz Stehovec 41

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem in sosedom za pomoč v težkih trenutkih in vsem, ki so ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence, cvetje, sveče, svete maše in za dobrodelne namene.

Posebna hvala g. župniku, pevcem za odpete žalostinke, govornici KS in govorniku ABC Pomurke.

Posebna hvala sodelavcem ABC Pomurke, Planike Turnišče, učencem 4. razreda in razredničarki OŠ Bogojine, OŠ Turnišče in sodelavkam Perila v tovarni Mura.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žalujoci: žena Jolanka, hčerka Ljubica, sin Zlatko, mama, sestra in brat z družinami ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

V 82. letu nas je zapustil dragi mož, oče, brat, dedek in pradedek

Štefan Tivadar

kovaški mojster
v pokoju
iz Gančanov 25

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki so nam v težkih trenutkih pomagali in izrekli sožalje.

Posebna hvala g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem, govorniku in g. dr. Zadravcu ter vsem, ki so darovali cvetje, vence in za sv. maše.

Žalujoci vsi, ki smo ga imeli radi

ZAHVALA

V 83. letu nas je za vedno zapustila

Marija Bohnec

iz Srednje Bistrice 67

Iskrena hvala sorodnikom, sosedom, znancem in vsem, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali vence, cvetje in za sv. maše.

Posebna hvala g. kaplanu za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke.

Žalujoci vsi njeni

Solza, žalost, bolečina te zbudila ni,
a ostala je praznina, ki hudo boli.

V SPOMIN

25. marca bo minilo žalostno leto,
odkar nas je zapustila naša draga
mama, babica in sestra

Marija Vrbnjak

roj. Štuhec
iz Logarovec

Hvala vsem, ki se je spominjate ter ji prinašate cvetje
in sveče.

Tvoji najdražji

Mlad umrje, kdor od bogov izbran je.
To, dragi, se na tebi je splohtilo,
bilo ti vtisnjeno v lic bledih spanje.
Vedro sijalo je obličje mlo
in usta tvoja, kot bi se smehljala:
končan je boj, trpljenje je minilo.

Prešeren

ZAHVALA

V 63. letu nas je po dolgi bolezni za
vedno zapustil naš dragi mož, skrbni oče,
tast, dedek, sin, brat in stric

Franc Domajinko

iz Korovec 47

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem, ki so nam v najtežjih trenutkih
stali ob strani, ga pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje,
vence, svete maše, sveče, izrekli pisno in ustno sožalje.
Posebej hvala delavcem bolnišnice internega oddelka v Murski Soboti,
dr. Rudiju Mikoliču in osebju II. nadstropja internega oddelka, ki so
mu v najtežjih trenutkih lajšali bolečine.
Iskrena hvala g. župniku, pevcem za odpete žalostinke, gasilskemu
društvu in govorniku za poslovljene besede.
Vsem skupaj še enkrat - prisrčna hvala.

Žalujemo vsi njegovi najdražji

ZAHVALA

Mirno se je iztekla dolga, nemirna,
naporna, dela in skrbni polna
življenjska pot

Jožefa Ternarja

upokojenega čevljarkega mojstra
iz Turnišča

V nedeljo, 12. marca 1995, smo ga pospremili k večnemu počitku na
domačem pokopališču.
Najlepše se zahvaljujemo zdravstvenemu osebju pljučnega oddelka
soboške bolnišnice za skrbno zdravljenje in potrpežljivo nego,
turniškiemu župniku Lojzetu Ratniku za darovano sveto mašo,
pogrebni obred in lepe poslovljene besede, ravnatelju osnovne šole
Jožetu Benčetu za lepo, izčrpno orisano življenjsko pot pokojnika,
členicam cerkvenega pevkega zbora za zapete žalostinke, sorodnikom,
sosedom, prijateljem in znancem za pomoč pri pogrebu, za darovano
cvetje, denarne prispevke za svete maše in v druge dobre namene in za
izrečeno sožalje.
Vsem še enkrat - najlepša hvala!
Žalujemo: žena Marija, sin Jože z družino, hčerka Barica Vindec z
družino, zet Jožef Houbar z družino, snaha Barica Ternar - Zadravec z
družino in drugo sorodstvo

Oh, kako boli,
ko, ljuba mama, več te ni.
Ostali so sledovi tvojih rok,
katere cenil bo še pozni rod.
Ponosna, trdna kakor skala
vso ljubezen in sebe si nam dala,
za vse, prav vse ti še enkrat hvala.
Oh, kako boli, ko tebe, mama,
več med nami ni.

ZAHVALA

V 75. letu nas je za vedno zapustila naša
draga mama, tašča in babica

Marija Fujs

iz Vidonec 150

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim
sosedom, znancem in prijateljem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob
strani, darovali vence, cvetje, sveče ter za sv. maše, izrekli pisno ali
ustno sožalje in jo v tako velikem številu pospremili
na njeni zadnji poti.
Posebna hvala zdravniku dr. Krmpotiču in tamkajšnjemu osebju
psihiatrične bolnišnice v Ormožu, hvala vsemu osebju doma upo-
kojenem v Rakičanu, ki je skrbelo zanjo, in vsem,
ki so jo hodili obiskovat.
Iskrena hvala g. župniku Kuharju in g. Gumilarju za pogrebni obred,
pevcem za ganljivo odpeto pesmi slovesa, govornici KS Anici za besede
ob odprtem grobu ter pogrebniemu zavodu Banfi
za opravljene storitve.
Vsem skupaj in vsakemu posebej še enkrat - prisrčna hvala.
Žalujemo: sinova Martin in Jože z družinama, hčerka Bernardka, botrina
in drugo sorodstvo

Že leto dni te zemlja krje,
v gomili tihi mirno spiš,
srce ljubeče več ne bije,
a v naših srcih še živiš.

V SPOMIN

25. marca bo minilo žalostno leto,
odkar nas je v 74. letu starosti
zapustil naš dragi mož, oče in dedek

Štefan Hozjan

iz Velike Polane

Hvala vsem, ki postojite ob njegovem grobu
in prižigate sveče.

Žalujemo vsi njegovi

V življenju le skrb in delo si poznal,
sedaj od vsega truden si zaspal,
odšel si tja, kjer ni več bolečin,
a nate večno bo ostal spomin.

ZAHVALA

Ob izgubi dobrega moža, očeta, dedka in pradedka

Jožefa Horvata

s Hotize 203

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem,
znancem in sosedom za darovano cvetje in vence. Hvala za
darovane sveče, sv. maše in izrečena sožalja.
Prisrčna hvala g. župniku za opravljen obred. Hvala
pevskemu zboru.

Hvala vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih kakorkoli
pomagali. Hvala vsem, ki ste ga pospremili
na njegovi zadnji poti.

Žalujemo vsi, ki smo ga imeli radi

Pomlad se prebuja, prišlo bo poletje
in ptički bodo zapeli, tebe pa ni in ni ...

ZAHVALA

V 70. letu nas je zapustil dragi mož, oče, dedek, zet in tast

Alojz Štertak

iz Murske Sobotre

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom,
prijateljem, sosedom in znancem za podarjeno cvetje in
izrečeno sožalje. Hvala g. župniku Režonji za pogrebni
obred, g. Jožetu Stvarniku za prelepe besede slovesa,
pevcem, g. Marušiču in dr. Alojzu Horvatu za dolgoletno
zdravljenje ter vsem, ki so ga spremljali
na njegovi zadnji poti.

Žalujemo njegovi najdražji

Kje si, ljubi mož in očka,
kje tvoj mili je obraz,
kje je tvoja skrbna roka,
ki skrbela je za nas?
Zakaj si moral nam umreti,
ko pa s teboj bilo je tako lepo živeti?

ZAHVALA

Boleč je spomin na dan, ko nam je kruta
usoda mnogo prežgodaj vzela komaj 50
let starega dobrega moža, očeta in brata

Jožefa Ficka

od Građa

Ob boleči izgubi se najprej zahvaljujemo vsem, ki ste mu poskušali
pomagati na kraju nesreče, posebno dr. Čurčiču. Prav tako iskrena
hvala vsem sorodnikom, dobrim sosedom, znancem in prijateljem, ki
ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nas bodrili in tolažili in ga
v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku.
Prisrčna hvala vsem za darovano cvetje, sveče in svete maše. Posebna
zahvala g. Štefanu Kuharju za slovesno opravljen obred in vsem
pevcem za odpete žalostinke. Hvala kolektivu OS Grad, učencem 2. a-
in 8. b-razreda z učitelji in kolektivu Mure. Za vso požrtvovalnost se
zahvaljujemo domačemu gasilskemu društvu, predsedniku Ludviku
Kočarju za besede slovesa ob odprtem grobu in vsem drugim gasilskim
društvom. Hvala pogrebništvu Banfi.
Vsem skupaj in vsakemu posebej še enkrat - iskrena hvala!

Žalujemo: žena Nada, otroci Ana, Damjan in Andreja, brat in sestra z
družinami in drugo sorodstvo

ZAHVALA

V 82. letu starosti je ugasnilo življenje

Aleksandra Čarnija

mizarskega mojstra v pokoju
iz Murske Sobotre

Od srca se zahvaljujemo zdravstvenemu osebju internega
oddelka soboške bolnišnice za pomoč v zadnjih dneh
njegovega življenja.
Hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem,
ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.
Hvala g. duhovniku za pogrebni obred in pevcem za odpete
žalostinke.
Hvala vsem za izražena sožalja in darovano cvetje ter sveče.

Žalujemo vsi njegovi

Zdaj mirno spiš, ljuba naša mama,
pa saj v življenju vse preveč si ti garala.
A v naša srca se zarezala je rana
in krik nemočen:
"Zbogom, mama, in HVALA, HVALA!"

V 91. letu nas je za vedno zapustila
naša mama, tašča, babica in
prababica

Terezija Bagari

roj. Kološa
iz Murske Sobotre

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem,
ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje,
darovali prelepo cvetje, vence, svete maše in sveče. Hvala vsem, ki
ste našo mamo v tako velikem številu pospremili
na njeni zadnji poti.
Prisrčno zahvalo izrekamo gospodu župniku za pogrebni obred in
pevcem za odpete žalostinke ter govornici KS g. Eriki
za poslovljene besede.
Hvala tudi osebju internega oddelka bolnice v Rakičanu
za lajšanje bolečin.
Žalujemo vsi, ki smo te imeli radi

Bil si svetla zvezda, ki nam je kazala pot,
bil si sonce, ki nas gredo je toplo,
dragi mož in oče, hvala ti za vse.

ZAHVALA

Težko najdemo besede, s katerimi bi se
radi zahvalili vsem, ki ste nam stali ob
strani v težkih trenutkih, ko smo se
poslavljali od ljubljenega moža, očeta,
dedka, tasta, sorodnika in prijatelja

Jožeta Nidererja

iz Gorice 4, (1922-1995)

Velika in plemenita je bila skrb in pomoč dr. Mukoviča iz bolnišnice
Rakičan ter gospe dr. Bojnecove v času zdravljenja, za kar se jima
posebej zahvaljujemo.

Najlepše se zahvaljujemo dobrim sosedom, sorodnikom in znancem,
družini Krpič, g. župniku in pevcem martjanske župnije za pogrebni
obred, gasilcem Gorice in okoliških vasi, govorniku za ganljive besede,
kolektivom Diane, Mure, 315. brigade, in Avtobusnega prometa iz M.
Sobotre pa tudi vsem, ki ste nam izrekli sožalje, poslali sožalje
brzojavke, poklonili prelepo cvetje in ga pospremili na zadnji poti.

Vsi njegovi

Zaman te iščejo naše oči,
zaman te kliče naše srce,
srce ljubeče zdaj spi,
nam pa rosijo se solzne oči.

ZAHVALA

V 74. letu nas je tiho in nepričako-
vano zapustil naš oče, deda in
pradedek

Jože Kuronja

zidarski mojster
v pokoju iz Moščanec

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem sorod-
nikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga v
tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti,
darovali cvetje in sveče, nam pa izrekli sožalje. Hvala tudi g.
župniku Balažicu in pevcem za odpete žalostinke.

Žalujemo: sin Štefan in hčerka Helena z družinama

Slovenski minister za kulturo **Sergij Pelhan** - Splajsnani je soboškim muzealcem, ki so odkrili nekaj tisoč let staro **Prapomurko** in takoj predlagali ustanovitev **Zavoda za zaščito njenega imena in lika**, javno sporočil, da pri njihovem odkritju ne more iti za **Prapomurko** temveč za **žen-sko**, ki je po desni strani **Praprekinja** po levi pa **Praprek-murka**, »edino njen osramni del se imenuje Pomurka, ker je enako blizu in daleč levičar-jem in desničarjem«.

Direktor kolhoza **Pa-monka tovariš Škulj** - Sibirjak je določil začetek pomladne paše, ki je bil na prvi pomladni dan. Vsi zaposleni v njegovi ustanovi so se pasli in se bodo morali pasti skozi vso pašno sezono z glavo, privezano k nogi, da se ne bodo zbrčevali naokrog. Drugi državljanji se lahko pasejo prosto, vendar brez mukanja. Pastu se je dovoljeno po parkovnih površinah, vendar tako, da se ne vznemirja psov in njihovih sprehajalcev, ter po mejnikih in kolovozih med njivami kolhoza in tudi tistimi zasebnimi njivskimi površinami, ki še niso vključene v kolhozno veleposestvo. V Ljubljano je sporočil, da »kolhozizacija dobro napreduje, upira se samo še nekaj kulakov«.

Prezidijev vohun v soboški državoupravni-občinski stavbi se nam ta teden ni oglašil. Zvedeli pa smo, da je med **Rdečimi Khmeri** zavladalo veliko nezaupanje. Sumijo se vse počez, na posebno preizkušnjo so dali novodošle, predvsem nekega **Tibigija**.

Šef temno zelenih **Vane Gošnik** - Hipi in generalni sekretar **Rudi Meršak** - Jupi sta pretekli teden v Moravskih Toplicah poslušala predavanje domačih strokovnjakov o nastanku geotermalne vode. Strokovnjaki so se sklicevali na znano Švejkovo teorijo, po kateri je znotraj zemeljske krogle še ena večja steklena krogla, zaradi česar v globinah pride do zaželenega učinka tople grede in segrevanja podtalnice. Hipi in Jupi sta ta učinek pozdravila, zvedelo pa se je, da je bilo izobraževanje samo preteza in da sta v toplicah v resnici iskala funkcionarko ljubljanskih zelenih gospo **K. F.**, ki je izginila s 180.000 nemškimi markami.

Jože Magdič - doktor Jungič, državni svetnik, psihiater in prijatelj doktorja **Ruglja** - Gimnosofista (antični hiralci, eden od njih se je sam sežgal) je po navodilih slednjega začel zdraviti obmurske alkoholike. Pacienti morajo hoditi po goncah za rezači in jim nositi vino, medtem ko se bičajo z rožjem.

Janko Halb - Capone, zadnji po Malahiji na stari soboški občini, si je za svojo novo rogašovsko občino naročil portirja iz newyorškega hotela Metropolitan. »Ležala sva pri istem konitu,« jo je zagodel **Franz Metternich** - Čizpott, ko je slišal za to, in si za moravsko občino naročil Lufthansine stevardese.

Milan Kučan - Sezonec je potem, ko je videl, da je **Mitterrand** z državniškimi častmi sprejel komunisto **Castra**, dvignil deponirano partijsko knjižico.

RESEDA NI KONJ

CZD Kmečki glas Katalog traktorskih priključkov

Pri CZD Kmečki glas je sredi marca izšel Katalog traktorskih priključkov, ki na 118 straneh formata A 4 z besedili, kataloški podatki in cenami predstavlja 1.188 traktorskih priključkov. V njem je 342 fotografij, ki prikazujejo nekatere priključke, dodani pa so še novi tipi traktorjev, ki so se na slovenskem tržišču pojavili po izidu lanskega kataloga traktorjev. Kot so v spremeni besedilu zapisali avtorji, je katalog traktorskih priključkov v nekem smislu nadaljevanje kataloškega pregleda nad kmetijskimi stroji v Sloveniji. Pri Kmečkem glasu so namreč že v letu 1993 in 1994 izdali katalog traktorjev, čeprav je traktor temeljni kmetijski stroj, pa ga ni mogoče obravnavati brez priključnih strojev.

V Sloveniji doslej celostnega pregleda nad traktorskimi priključki, ki jih je mogoče kupiti na našem tržišču, nismo imeli pa tudi v svetu je le malo katalogov, ki obravnavajo to področje, zato je tovrstna odločitev Kmečkega glasa še toliko bolj vredna pohvale. Katalog traktorskih pri-

ključkov 95 je izšel v nakladi 36.000 izvodov, brezplačno so ga prejeli vsi naročniki, v prosti prodaji pa je na voljo po 900 tolarjev za izvod. Po njem bodo z zanimanjem posegli tisti, ki se odločajo za nakup traktorskih pri-

ključkov, saj so v katalogu dokaj podrobno opisani tehnični podatki posameznih priključkov, objavljene pa so tudi cene.

L. KOVAČ

En TOTI in TOTA iz Lotmerka

Morava priznati, da nama včasih to in ono ni jasno. Tako sva se te dni spomnila tudi nekaterih vročih tem v lanskem letu, o katerih pa sedaj ne slišiva več niti besede. Kot da je vse v najlepšem redu? Najbolj imava v mislih onasnaževanje Ščavnice. Glavni občinski politiki so grozili, da bodo prepovedali nadaljnje poslovanje usnjarne Konus, če v tovarni ne bodo poskrbeli, da ne

bodo več tako hudo onasnaževali Globetke ter s tem mestne kanalizacije in Ščavnice, poleg tega pa tudi ne zraka. Če sva prav informirana, je ostalo v glavnem vse po starem, a se zaradi tega nihče več ne vznemirja. Ali pa s(m)o vsi obupali? No, resnici na ljubo je bila Ščavnica v zadnjem času nekoliko čistejša. Najprej sva mislila, da so se v Konusu le premaknili (našli denar), a se je izka-

zalo, da gre zahvala obilnejšim padavinam, ki so skoraj mrtev vodotok spet oživile. Kaj bi sicer iskale v njem race in gosi? Pa celo ribiče je bilo mogoče opaziti v bližini Pristave!

Zadnjič pa sva lahko prebrala, da se zna zgoditi, da bodo v Ščavnici nekega dne plavale celo kuhane ribe. Upava, da bo tudi nama uspelo ujeti ali vsaj dobiti kakšno, saj bi bil to edinstven dogodek na svetu. In kako naj bi se ribe skuhale? Čarovnije »Hokus pokus, ribe naj bodo skuhan« prav gotovo ni možno pričakovati. Takšne moči nimajo niti naš župan niti predsednica občinskega sveta niti tisti Lotmeržon, ki lahko dela vse, pa mu nihče ne more do živga. Vsemo-gočni ribji »kuhar« pa je lahko voda sama, in to tista, ki naj bi jo spuščali v Ščavnico iz vrtine na Kamensčaku, če je ne bodo prej zadosti ohladili. Po eni strani bi bila to lahko še zanimiva stvar. Ljudje bi lahko čofotali v topli vodi in lovili kuhane ribe. To bi bila prav gotovo atrakcija, ki bi jo želeli videti po vsem svetu. Ampak nama tu najbrž ni vse jasno, zato bodi dovolj.

Še manj nama je jasno, kaj je sedaj s propadlim podjetjem Turi in in zakaj nihče vsaj malo ne zakrpa luknje na cesti čez železniški prehod, to je tam, kjer se peljete proti Stročji vasi.

Osrednja prekmurska proslava

Ob 50. obletnici osvoboditve Prekmurja bo osrednja proslava v soboto, 8. aprila, ob 11. uri na grajski ploščadi v Murski Soboti. Slavnostni govornik bo predsednik državnega sveta **Ivan Kristan**, med uglednimi gosti pa pričakujejo tudi predsednika države **Milana Kučana**, obrambnega ministra **Jerka Kacina**, delegacijo ruskega veleposlaništva in druge najvišje predstavnike javnega in kulturnega življenja Slovenije. 11-članski organizacijski odbor, ki ga vodi soboški župan **Andrej Gerenčer**, v njem pa so zgodovinarji, kulturniki in borci, se je zavzeto lotil priprav na to veliko prireditev, na kateri pričakujejo množično udeležbo občanov. Sodeloval bo tudi častni vod slovenske vojske, delegacije pa bodo položile vence na spomenik na Trgu zmage ter ob piramidi padlih partizanov in na grobišče rdečearmejcev na pokopališču. V kulturnem programu bodo nastopili soboški pihalni orkester in mešani pevski zbor **Štefana Kovača**. Ob tej priložnosti bo ob 13. uri v kinodvorani revija prekmurskih pevskih zborov, ob 16. uri bodo vrtili film o Prekmurju, ob 18.30 pa bo promenadni koncert godbe na pihala. Zvečer pa bodo pri prvi osemletki zakurili kres.

M. JERŠE

Cene rabljenih avtomobilov

Na sejmišču pri soboškem Agroservisu je bilo minulo nedeljo (na jožefovo) na prodaj 55 rabljenih avtomobilov, lastnike pa so zamenjala le štiri vozila.

Znamka	Letnik	Prev. km	Cena
Opel Kadet 1,4i	1989	56.000	11.500 DEM
Jugo 45	1987	74.000	2.300 DEM
Škoda Favorit	1989	61.000	8.000 DEM
VW hrošč 1200	1976	113.000	1.800 DEM
Lada Samara	1987	99.000	3.800 DEM
Mercedes 190 E	1993	35.000	35.000 DEM
Ford Fiesta 1,4i	1990	72.000	12.000 DEM
Fiat Uno 45	1993	10.500	13.000 DEM
Peugeot 309 SR	1987	70.000	7.800 DEM
Mitsubishi Galant	1992	37.000	27.000 DEM
Citroen BX	1985	122.000	7.000 DEM
Opel Kadet LSD	1985	157.000	7.300 DEM
Mazda 323 F 1,8i	1990	47.000	16.300 DEM
Golf JGL	1982	83.000	4.800 DEM

Cene sadja in zelenjave

Tržnica
Murska
Sobota

Tržnica
Gornja
Radgonja Ljutomer

	110	150	100
Jabolka	110	150	100
Hruške	—	240	240
Pomaranče	150	120	120
Banane	200	200	190
Limone	180	200	190
Kivi	240	270	250
Paradižnik	360	350	320
Paprika	430	400	450
Endivija	160	199	150
Meh. solata	350	400	380
Radič	220	240	200
Cvetača	240	240	200
Korenje	100	150	160
Čebule	140	120	170
Krompir	50	100	70
Mlad krom.	180	200	150
Kislo zelje	150	—	150

Lendavski pereci

Občinski svetnik, čigar imena pa ne bom razkril, se mi je potožil, češ da je imel danes teden težave z ženo. Tistega lepega dne se je namreč šele po 21. uri vrnil domov, tako da je zamudil obredno gledanje tv-dnevnik in -večerjo. Žena tudi ni bila več pokonci, ampak v postelji. Ko jo je malo požgekal, mu je obrnila hrbet. Še več: zabrusila mu je, da bi naj ostal pri tisti, pri kateri je bil vse dotlej. Oh, ljubosumnica!

Ja, tako je, dragi moji! Človek, ki se je nameraval iti politika, se zato potegoval za stolček in tako naprej, bi moral računati - in njegova družina prav tako -, da se funkcija ne konča ob 14. uri, ampak se nadaljuje popoldne in -kot zdaj kažejo izkušnje znanca svetnika - tudi v temo. Kdaj pozneje se utegne zgoditi, kar je sicer pogosta praksa drugih politikov, da bodo »sejale« še globlje v noč. In nihče jim potem ne bi smel zameriti, ko bodo na koncu zavili še v Džurekovo gostišče (da bi si pomirili živce), odkoder pa ne bodo kar odbrzeli.

In če se zdaj vrnem k svetnikom, naj povem še nekaj iz vobine razprave. Znanec svetnik mi je namreč odkril, da so malo pokukali v trošenje lanskega proračuna in pri tem so se udeležili tudi pri odhodkih za staro občinsko zvezo kulturnih organizacij. Kar lepe denarce so (po)trošili za »kulturo«, vendar računov je še neplačanih ... In da bo mera polna: ZKO je ob koncu leta predlagal odpis videokamere in -verjeli ali ne - odra v nekdanji dvorani Nafta, katero pa zdaj upravlja gostišče Lovski dom. Komentiraj, človek!

Starejši ljudje se še spominjamo dogodkov v petdesetih in šestdesetih letih. Nekateri Dolinčani so dobro poznali tok potoka Kučnice, po katerem je tedaj tekla jugoslovansko-avstrijska meja, zdaj pa je tam seveda meja med Slovenijo in Avstrijo, iz čez njo so za lepe denarce vodili ekonomske grantne. Zdaj, po štiridesetih letih, vsaj slišal sem tako, nekateri spet lepo služijo z delom na črno: čez madžarsko-slovensko mejo vodijo begunce iz vhodnih držav, najrajši pa seveda »cekate« Ukrajinke. Tako ubežnike kot vodiče seveda prej ali slej ujamejo, nakar jim sodišče izreče kazen. Gospode sodniki bi rad opozoril na veliko olajševalno okoliščino: dobro je, ko prihajajo v naše kraje ženske od drugod, bodo tako imele vsaj nekaj konkurence; dobro je, če človek s »sprovajanjem« kaj zasluži, tako vsaj ni nevarnosti, da bi kradel; dobro je, imamo »ilegalce«, tako ima policija nekaj več dela ...

NACI

Turnišče: cene pujskov

Minuli četrtek, 16. marca, vreme ni bilo naklonjeno prodajalcem in kupcem, zato tudi ponudba in povpraševanje na turniškem sejmu pujskov nista bili pretirani.

Tokrat so rejci ponujali le 26 pujskov, starih od 7 do 10 tednov in težkih od 15 do 20 kilogramov, za par živali pa je bilo potrebno odšteti od 10.000 do 15.000 tolarjev. Lastnike je zamenjalo le 18 pujskov.

Moja domača banka

Pomurska banka d.d.
Murska Sobota

Menjalniški tečaj Pomurske banke z dne, 14. marca 1995, tečajji veljajo od 14. 3. 1995 od 00.00.

Srednji tečaj Banke Slovenije velja od 14. marca 1995 od 00.00 dalje

Država	Enota	Banka Slovenije	Nakup	Prodaja
Avstrija	100	1.161,8057	1.125,00	1.160,00
Francija	100	2.288,2788	2.221,00	2.273,00
Nemčija	100	8.178,8505	8.020,00	8.175,00
Italija	100	6,87893	6,55	6,80
Švica	100	9.809,7133	9.523,00	9.776,00
ZDA	1	114,9865	122,20	114,00

BANČNI AVTOMAT najenostavnejša pot do gotovine

Poleg dviga gotovine je možno pri bančnih avtomatih

- položiti gotovino na tekoči račun in

- plačati s položnico s tekočega računa.

Obe storitvi sta preprosti, le navodila, ki se sproti izpisujejo na ekranu, je treba upoštevati. Lahko pa se pozanimati tudi

pri vaši enoti LB, Pomurske banke.

Obe storitvi lahko opravite pri vseh bankomatih v Pomurju: v Ljutomeru, Gornji Radgoni, Lendavi, Radencih, Beltincih in v M. Soboti v Lendavski ulici.

Bankomat pri Blagovnici je namenjen le dvigu gotovine.

Če z bankomatom še ne poslužete, zahtevajte v svoji enoti bančno kartico in tajno osebno številko!

AVTOMOBILSKA PRILOGA

mazda Mohor

69252 Radenci. tel, fax: 069/65 830

NOVA MAZDA 323 C

Serijska oprema:
popolna oprema za
najzahtevnejšega voznika
(klima, zračna blazina za
voznika in sovoznika, ogrevani
sedeži, poljubna nastavitve,
usnjeni seježi, ABS, lita platišča)

* prodaja
* pooblaščen
servis za
Pomurje

UGODNA
POSJILAJ

25-letna tradicija

KLEPARSTVO — RAVNALNA MIZA
LIČARSTVO — BARVANJE V KOMORI
VLEKA

AVTO

SIKKENS

AVTOKLEPARSTVO — AVTOLIČARSTVO

EMIL TIGELI — Veščica 30; 69240 LJUTOMER; Tel.: (069) 89-098

Specializirani za popravila
poškodovanih osebnih vozil:

- RAVNALNA MIZA
- MEŠALNICA
- KOMORNO LAKIRANJE V TEHNIKI SIKKENS
- VSE ZAVAROVALNIŠKE ZAPISKE UREDIMO SAMI

- AUDI
- BMW
- in vseh drugih vozil

zavarovalnica triglav

OBMOČNA ENOTA MURSKA SOBOTA

AVTOCENTER
MATIJA KUZMA, s.p.

SLO-69232 Črenšovci

Prekmurske čete 61

Tel. (386) 069/70-550

ATHENS

d.o.o.

RACER BASE NOTCHBACK 4 V
17.373 DEM

RACER GSI HATCHBACK 5 V
18.900 DEM

RACER GSI NOTCHBACK 4 V
19.320 DEM

RACER BASE HATCHBACK 5 V
16.990 DEM

DAEWOO
MOTOR

Notranjost in zunanost avtomobilov DAEWOO je po
zaslugi vrhunskih oblikovalcev privlačna in udobna. V
prostorni notranjosti se boste prijetno počutili tudi na
daljših potovanjih.
Premišljena in moderna aerodinamična oblika avtomobila
vam omogoča, da skoraj neslišno brzite svojemu
cilju naproti!

MOBIX, d.o.o.,
Štefana Kovača 20, M. Sobota, tel. 21
377, prodajalna z rezervnimi deli za vsa
vozila, oljem, akumulatorji, avtoelektriko,
avtomobilskimi in traktorskimi gumami

HITRO in KAKOVOSTNO

AVTOCENTER
MATIJA KUZMA, s.p.

PONUDBA

- vsa avtokleparska dela
- avtoličarska dela
- komorno lakiranje
- zaščita dinitrol
- montiranje in uravnoteženje gum
- menjava vetrobranskih stekel
- ravnalna miza
- akumulatorji
- optika vozil
- mešalnica barv

UGODNA
POSJILA!

HYUNDAI LANTRA, LEHOTICA SVOJEGA RAZREDA

PET LET PRODAJE AVTOMOBILOV HYUNDAI V SLOVENIJI - JUBILEJNE CENE LANTRE ŽE OD 23.990 DEM

OSEBNA IZKAZNICA:
LANTRA 1.6 GLS
IN LANTRA 1.8 GT

- MOTOR:
16-ventilski DOHC
z elektronskim vbrizgom
s prostornino 1596 cc, 1836 cm³
- MAX. MOČ:
114 oziroma 126 KM
- MAX. HITROST:
ovr 190 km/h oziroma 195 km/h
- POSPEŠEVANJE:
0-100 oziroma 0-100 km/h
11.1 oziroma 9.8 sek
- KONSTRUKCIJA:
varnostna
4-ventilni priročni limuzina,
priljubni prostor 352 lit.
- SERIJSKA OPREMA:
nastavljiva sprednja volan,
elektrifikacija oken in ključavnice,
nastavljive vzglavne sedeže,
avtomatski sistem
optimalnega delovanja motorja
- DODATNA OPREMA:
ABS zavorna sistem,
zračna blazina, Al platičica,
ključna naprava
- GARANCIJA:

Lepotica LANTRA bo vsak mesec enega kupca osrečila dvakrat. Izžrebani srečnejši bo poleg dobrega avtomobila postal tudi lastnik TV sprejemnika Nordmende Galaxy 40 PRO.

PRODAJNI POGOJI: KREDIT • STARO ZA NOVO • LEASING • DOBAVA TAKOJ

HYUNDAI AVTO TRADE

Prodajno mesto:

AVTOBUSNI PROMET MURSKA SOBOTA, Štefana Kovača 30, 69000 MURSKA SOBOTA, tel.: 069/32.065

AR AVTO

Podjetje za trgovino, transport in servisiranje.

G. Radgona, d. o. o.

Ljutomerska 29

69250 G. Radgona

Tel.: (069) 61 691, (069) 61 651

PRODAJA
NOVIH
VOZIL

KIA SEPHIA

- zamenjava staro za novo, staro za staro

- komisijska prodaja

- možnost nakupa na posojilo

Drobnoprodajne cene za vozila Lada zajemajo: obvezno opremo (komplet rezervnih žarnic, varnostni trikotnik, prvo pomoč), transportne stroške, pripravo avtomobila za prodajo in tehnični pregled. Samare so opremljene z gumami Michelin ali Goodyear, konstrukcije motorja, menjalnika in podvožja so po Porschejevem sistemu. V Sloveniji je 27 prodajnih mest in 28 pooblaščenih servisov.

V Citroenovi tovarni v Aulnyu v Franciji so izdelali milijontega ZX-a! Gre za Auro turbo diesel break, namenjen belgijskemu tržišču. Ta model so sicer začeli izdelovati 1991. letu, danes pa ga izdelujejo v 36 izvedbah, prodajajo pa v 60 državah.

Očitno je zelo priljubljena tudi Peugeotova 106. Na trgu se je pojavila 1991. leta, prav te dni pa je iz tovarne prišlo že milijon teh vozil. Kupci so tako rekoč z vsega sveta, saj avtomobilček prodajajo v 106 državah. Dnevno jih izdelajo 1.500.

Najnovejša Fordova tehnologija omogoča dinamično vožnjo. Novejši bencinski motorji z vbrizgavanjem goriva se ponasajo s takojšnjim vžigom in se hitro ogrejejo do najučinkovitejših delovnih temperatur. Vozila naj bi bila tudi kar se da prijazna do okolja. Najnovejši ekološki dosežek je tristezni katalizator.

Fordov avtomobil Mondeo naj bi kmalu dobil novo obliko, s čimer naj bi ga približali še več kupcem. Poročajo, da bodo - po vzoru Escorta - osvežili tudi notranjost.

Mnogim (stari) avtomobilistom je dobro znan Fordov kombi Transit. Tudi nov model je merilo za prostorno vozilo. Na tržišču je več modelov, cene pa so od 35.000 do 50.000 mark.

Med verjetno najcenejšimi avtomobili na slovenskem tržišču je korejski Murati, ki stane pri podjetju Globus Ljubljana 11.390 mark. Gre za 800 DX City Star. Nekoliko dražji (12.650

Avtomobilske novice

mark) je model s klimatsko napravo.

Na ženevskem sejmu je doživela svetovno premiero Lancia Delta v najprestižnejši trivratni karoserijski različici z oznako HPE. Mehhanika je enaka kot pri različici HF (pogon na prednja kolesa in turbo motor s 186 KM).

Renaultov hit v tem letu se imenuje Evado. To je atraktiven karavan, ki je nastal na podlagi prejšnjega modela 21 Nevada. Ima sedem sedežev in - kar je vsekakor novost - stekleno streho.

Iz tovarne Opel so obvestili vse kupce avtomobilov Astra, ki imajo varnostno zračno blazino (avtomobil), da se oglasio na servisihi. Tam bodo vozilom prihrstili »spojnice«, ki bo odvajala statično elektriko od grla rezervoarja za gorivo. S tem bo preprečeno, da bi se ob »tankanju« pojavila nevarna iskra, zaradi česar bi lahko prišlo do eksplozije.

Ford naj bi v Španiji začel izdelovati vozilo, ki bo namenjeno predvsem ženskam. Avtomobil naj bi bil manjši od Fieste, letno pa naj bi izdelali 200.000 »ženskih« vozil. Ženske naj bi sicer bile dobre nakupovalke: letno kupijo 26 odstotkov avtomobilov, v prihodnje pa naj bi kupile kar 49 odstotkov. Mar to pomeni, da bodo moški tudi v avtu - sopotniki?

Z velikimi avtomobili je vožnja varnejša kot z majhnimi! Seveda pa so taki avti tudi veliko veliko dražji od tistih iz srednjega razreda. Od avtomobilistov pa je dvisno, kako se bodo odločili. Ker je pri večini z denarjem bolj težko, kupujejo cenejše avtomobile in tako tvegajo, da jih povozijo »cestne križarke«.

V Sloveniji smo lani uvozili okrog 15.000 rabljenih vozil, kar je četrti-

na novoregistriranih vozil v letu 1994. Nase avtomobilske tovarne se seveda pritožujejo čez tak uvoz in kaže, da bodo pogoje zastran rabljenih avtov poostriili. Tudi taka vozila je treba homologirati, kar uradno stane 20.000

tolarjev, dejansko pa si na dokaznih servisihi, kjer taka vozila pregledujejo, zaračunavajo več.

Poteklo je 40 let, odkar je (leta 1955) BMW izdelal avtomobilček, ki ta. Vrata je imel spredaj, imel je volan sedeža, moč motorja pa je bila komaj 13 KM. V letih 1955-1962 so izdelali 160.000 Isett. Pripravi: S. S.

Cestnoprometni predpisi

Kazenske točke tudi na Hrvaškem

Državni zbor R Slovenije še ni sprejel zakona o varnosti cestnega prometa, ki uvaja za naše razmere veliko novost: poleg denarnih kazni tudi zaporno in točkovanje cestnoprometnih prekrškov, torej je voznik lahko ob vozniško dovoljenje. Doslej je bil zakon v tako imenovani pravi branju.

Kazenske točke pa grozijo tudi na Hrvaškem! Pa ne le domači kršilec prometnih predpisov, ampak tudi tujcem. Po predlogu zakona, ki ga je hrvaško ministrstvo poslalo saboru, naj bi pri naših sootrocih poleg višjih denarnih kazni prekrške še točkovali od 1 do 7 odvisno od teže prekrška. To bo odredil policist, ko bo »kasni« kazensko narno kazni. Tako bodo za prekršek, za katerega bi lahko sicer voznik motornih vozil dobil 3 točke, odmerili 5 točk, ker je kaznovanje s točkami tako naravnano, da se število običajnih točk za določen prekršek povečuje za 2, če je zaradi prekrška nastala prometna nesreča. Če pa je avtomobilist hkrati naredil več prekrškov, jih bodo točkovali kot za najhujši prekršek. Voznika, ki bo v dveh letih nabral 5 kazenskih točk, bo policija povabila na predavanje o cestnoprometnih predpisih. Če ne bo prišel, mu bodo odmerili dodatno kazensko točko. Voznik, ki bo nadaljeval z neodgovorno vožnjo in bo zbral 7 kazenskih točk, naj bi po predlogu zakona izgubil vozniško dovoljenje. Hrvaški predlog je zastran kazenskih točk torej strožji od slovenskega, ki - kot vemo - predvideva slovo od voznškega dovoljenja šele po 18 kazenskih točkah, vendar so predlogi, da bi število točk zvislo na 24.

AUTOCOMMERCE

Murska Sobota, Kocljeva 5, tel. (069) 21 830

POOBLAŠČENI PRODAJALEC

Mercedes-Benz

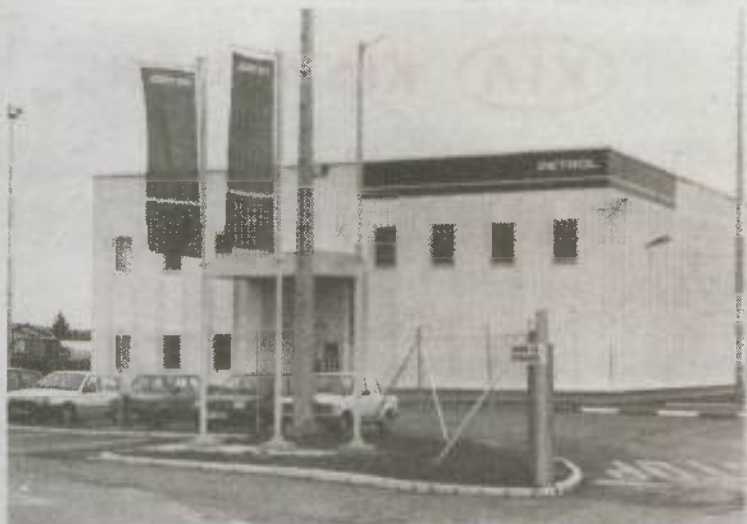
Znižane tolarne dajatve: 42 % (47%) do 1800 ccm
54 % (59%) nad 1800 ccm
54 % (59%) dizelski motorji

Lasten lizing za fizične in pravne osebe, posojila, udeležba od 30 %
OBLIKE SE SPREMINJAJO, ZVEZDA OSTAJA

PETROL

PRODAJA NA VELIKO

Stranke obveščamo, da smo se preselili v nove poslovne prostore v obrtni ulici v Murski Soboti.

novi telefonski številki 32 781 32 782 telefaks 31 478

Podjetje za notranjo in zunanjo trgovino ter finančno poslovanje, r.o.
Dunajska cesta 50, Ljubljana, TOE Maribor
ORGANIZACIJSKA ENOTA Murska Sobota

Slovenska naftna družba

PETROL

Vaš spremljevalec na poti

LADA CENTER · AVTOTRGOVINA

62231 Pernica, Vosek 6d (ob cesti Maribor-Lenart), tel.: (062) 640 540

ODPRTO ponedeljek-petek od 8. do 16. ure., v soboto od 8. do 12. ure

PRODAJA NOVIH AVTOMOBILOV LADA

- Posojila brez pologa do 4 let
- Sistem staro za novo

NAJUGODNEJŠI LIZING

- za kmetovalce, obrtnike, delovne organizacije, fizične osebe

Na primer: LADA KARAVAN: polog 3590 DEM obrok 330 DEM x 36

OB NAKUPU PODARIMO: prevleke, preproge, tehnični pregled

POOBlašČENI PRODAJALEC IN SERVISER 11-LETNA TRADICIJA

- rezervni deli
- avtomehanika
- avtokleparstvo
- vulkanizilstvo

Borut Jagodič

JERUZALEM

ORMOŽ

Prodaja

in servis vozil **RENAULT**

ZAKAJ PO RENAULT V ORMOŽ?

- prijazni ljudje
- strokovni nasveti
- zagotovljen servis
- originalni deli RENAULT

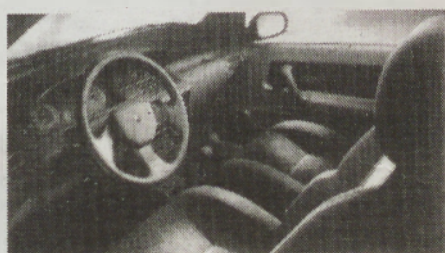

Konkurenčne cene!

Izredno ugodne posojilne možnosti!

Informacije:

Servisno-prodajni center Ormož, Hardek 44c, tel.: 062/701 106, telefaks: 062/702 351

Do konca marca bomo kupce avtomobilov RENAULT CLIO nagradili z blagovnim bonom v vrednosti 35.000 SIT.

RENAULT
AVTO
ŽIVLJENJA

Nekoč, pred davnimi časi

sem bil majhen,

potem sem rasel in rasel

IN DALI SO MI IME

Prišli so moji nasledniki

FIESTA
ESCORT
MONDEO
SCORPIO
TRANSIT

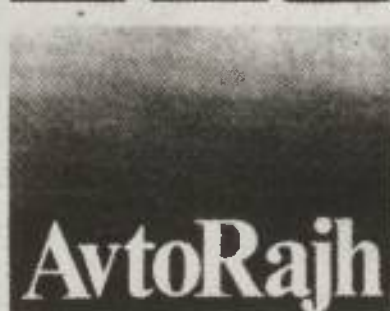
ki so čedalje boljši, varnejši, udobnejši...

PooblašČeni prodajalci:

S.O.S. Company Veščica d.o.o.

69000 M. SOBOTA, Veščica 4e, tel.: 069/23 507, fax: 31576

Jeruzalemska 1
Ljutomer
tel.: 81 560

AVTOSALON LAJTER

SERVIS, PRODAJA IN REZERVNI DELI

DOBROVNIK 069/79 015

**ZANESLJIV
ZNAČAJ**

**ŠPORTNI
TEMPERAMENT**

**MOČNA
OSEBNOST**

ALFA 145 Voziti jo je varen užitek!

**POSEBNA
PONUDBA**

FIAT PUNTO že od 17.549.885,00 ITL (15.400 DEM)
FIAT TIPO že od 20.854.079,00 ITL (18.100 DEM)
ALFA ROMEO 145 že od 24.926.375,00 ITL (21.500 DEM)

ALFA ROMEO 155 1.8 TSL že za 27.400 DEM
FIAT TEMPRA 1.6 IE KOVINSKA BARVA že za 21.300 DEM

**ZELO
UGODNO**

MOŽNOST NAKUPA VOZIL NA POSOJILO ALI LIZING

FIAT

AVTOSALON

BRANSBERGER, s.p.

Avnojska 79, Černelavci, M.
Sobota
tel.: (069) 21 238, telefaks: (069) 21
433

CHRYSLER **Jeep**

KIA KIA MOTORS

CHRYSLER
VOYAGER

CHRYSLER
VISION

JEPP
GRAND
CHROKEE

VIPER

NOVOST NEON

CHRYSLER STRATUS
(avto leta ZDA)

NOVOST

KIA SEPHIA

KIA SPORTAGE, 3 in 5 vrat, 4-kolesni pogon

RENAULT

AVTOSERVIS

»ŠKAFAR«

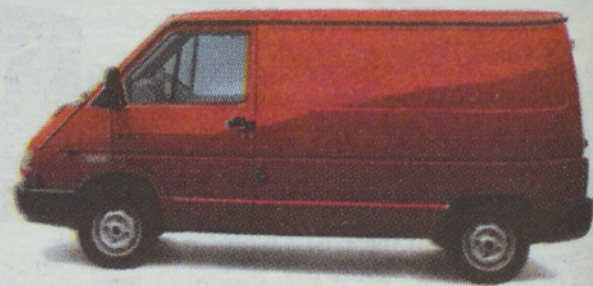
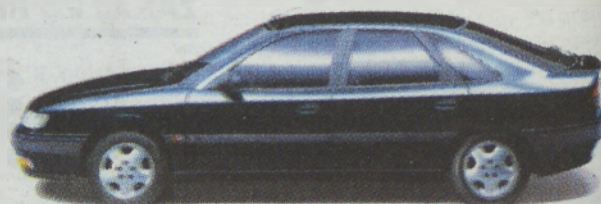
Bratonci

SERVIS IN PRODAJA VOZIL
RENAULTOVA VEČČLANSKA DRUŽINA

PRI NAKUPU AVTOMOBILA V NAŠEM SALONU VAS ČAKAJO RAZNE UGODNOSTI!

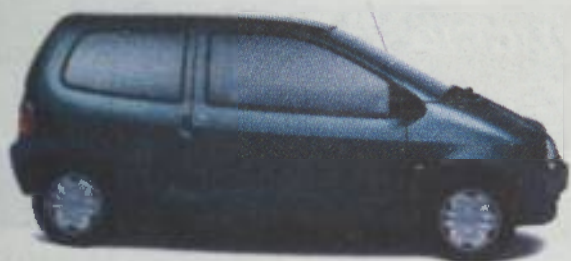
**Najugodnejša posojila
do 3 let!**

Delovni čas

od 7.30 do 11.00 in od 12.00 do 14.00,
ob sobotah do 12.00.

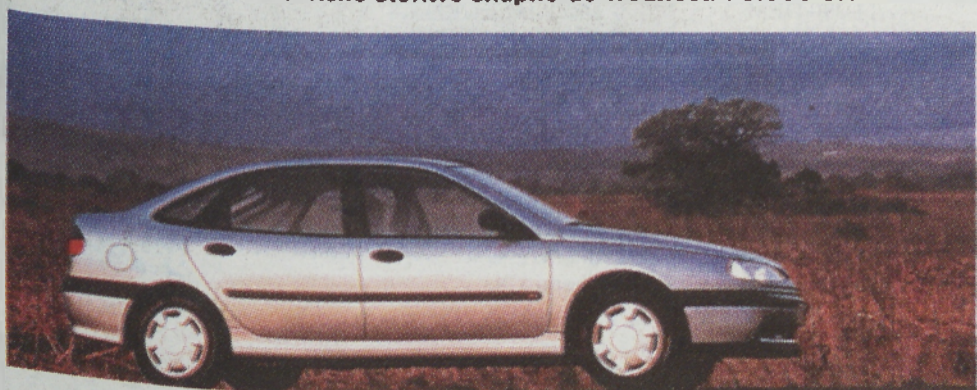
Za vse dodatne informacije nas pokličite po telefonu, številka je: 42 283.

AGROSERVIS**SERVIS Z NAJDALJŠO TRADICIJO V POMURJU**

- prodaja
 - servis
 - originalni rezervni deli
- RENAULT**

UGODNOSTI

- posojila na 6 mesecev brez obresti
- R + 9 % na 12 mesecev
- v marcu brezplačno: obvezna in dodatna oprema ter servisne storitve skupno do vrednosti 70.000 SIT

Obiščite nas v Kroški 58 v
Murski Soboti, tel.: 069 21 630

AGROSERVIS p.o.
Murska Sobota

RENAULT
AVTO
ŽIVLJENJA

RENAULT priporuča elf

AVTOSERVIS ÖRI

OBRTNA CONA, Murska Sobota, tel.: (069) 31 042

**POOBLAŠČENI
PRODAJALEC
IN
SERVISER
VOZIL**

PORSCHE-InterAuto d.o.o.

**SEAT
TOLEDO**

je s svojim športnim nastopom in zavidljivo kakovostno opremo tako popolno vozilo, kot si ga lahko le želimo.

Na voljo so modeli:

☐ IBIZA

☐ CORDOBA

☐ TOLEDO

UDOBNO DOŽIVETJEM NAPROTI!

ZDAJ TUDI PRI NAS NOVI VW POLO IN AUDI A 4**POSEDI Ljutomer, d.o.o.**

p.e. AVTOSALON in TRGOVINA

Prešernova 7, 69240 Ljutomer

Telefon: (069) 81-166, 81-014

**Ugodno posojilo do 3 let
in lizing**

Pooblaščen servis s 25-letno tradicijo

Zagotovljeni originalni rezervni deli in servis!

Osnovni model VW POLO:

zatemnjena stekla,
po višini nastavljen volan,
5-stopenjski menjalnik,
po višini nastavljen sedež
voznika in sovoznika,
deljiva zadnja klop,
naslona za glavo na zadnjem
sedežu, odbijaci in zunanja
ogledala v barvi vozila,
električna strešna antena,
brisalec zadnjega stekla.

Cena že od 16.996 DEM

AUDI A 4:

ABS, zračna blazina,
servovolan,
centralno zaklepanje,
termoizolacijska stekla,
električno nastavljeni
zunanjí ogledali,
po višini in naklonu
nastavljen volan,
voznikov sedež
nastavljen po višini,
zapora zagona motorja.

Cena že od 39.680 DEM

**Na voljo tudi
drugi modeli in
transportna
vozila.**

**Možnost testne
vožnje!**

Informativne cene novih osebnih avtomobilov

Cene, ki jih navajamo, so informativne – povzete pri enem od sicer številnih zastopnikov posameznih avtomobilskih tovarn, torej so lahko vozila pri katerem od zastopnikov, ki imajo oglase na naši avtomobilski prilogi, celo cenejša

B M W

316 i/5 compact	2.975.500 SIT
316 i/4	3.295.500 SIT
318 i/4	3.605.400 SIT
318 is/4	3.798.300 SIT
320 i/4	4.534.600 SIT
325 i/4	5.341.600 SIT
318 tds/4	3.594.200 SIT
325 tds/4	4.678.000 SIT
316 i/2	3.508.700 SIT
318 is/2	4.118.800 SIT

CHRYSLER

Chrysler neon SE 2.0	33.708 DEM
Chrysler voyager/ran van 2.5	32.304 DEM
Chrysler voyager/ram 2.5 TD	42.382 DEM
Chrysler voyager/base 2.5	35.138 DEM
Chrysler grand voyager SE 2.5 TD	49.287 DEM
Chrysler grand voyager AWD/LE	56.392 DEM
Chrysler vision 3.5	71.120 DEM

CITROEN

AX first 1.1i 3v	1.288.100 SIT
AX caban 1.1i 5v	1.346.650 SIT
AX tre 1.1i 5v	1.452.000 SIT
AX trd 1.5 5v	1.522.300 SIT
ZX reflex 1.4i	1.803.300 SIT
ZX aura 1.8 i	2.189.800 SIT
Xantia SX 1.8i	2.693.300 SIT
Xm executive V6 30i	6.432.500 SIT

DAEWOO

Racer base 5 v	18.949 DEM
Racer base 4 v	19.376 DEM
Racer GSI 5v	21.593 DEM
Racer GSI 4 v	22.020 DEM

FORD

Fiesta C 1.1i 3v	17.950 DEM
Fiesta fun 1.1i 3v	21.000 DEM
Fiesta CLX 1.3i 5v	23.300 DEM
Escort CL 1.4i 3v	24.450 DEM
Escort CL 1.4i 5v	25.450 DEM
Mondeo CLX 1.6i 16V 5v	34.850 DEM
Mondeo CLX 1.8i 16 V	38.300 DEM

HONDA

Civic sedan 1.5 DXi	1.986.800 SIT
Civic sedan 1.6 ESI	2.331.900 SIT
Honda accord 2.0 IS	3.245.500 SIT
Honda accord 2.0i ES	3.836.200 SIT

HYUNDAI

Accent 1.3 LSI 3v	17.500 DEM
Accent/TOP-s 1.5 GSI 3v	24.000 DEM
Accent/TOP-K 3v	24.990 DEM
Scoupe 1.5 Ldi 2v	26.300 DEM
Lantra 1.6 GLSi 4v	25.990 DEM
Sonata 1.8 GLSi 4v	29.790 DEM

KIA MOTORS

Sephia 1.6 EFI SLX	19.900 DEM
Sephia 1.6 EFI GTX	23.450 DEM
Sportage MR i	34.990 DEM
Sportage MRDi	36.990 DEM

LADA

Lada samara 1300 3v	997.000 SIT
Lada samara 1300/3v L	1.099.000 SIT
Lada samaras 1500/3v	1.021.000 SIT
Lada samara 1500/4v	1.204.000 SIT
Lada niva 1600	1.174.000 SIT
Lada 1700 LI	1.539.000 SIT
Lada karavan 1500	922.000 SIT

MURATI

Murati 800DX city star	11.390 DEM
------------------------	------------

MAZDA

121 PRO	1.633.300 SIT
121 CT	2.148.900 SIT
323 1.3i 3v	1.868.600 SIT
323F 1.5i	2.803.000 SIT
626 1.8i 4v	3.176.400 SIT
MX3 1.6i	3.172.900 SIT
Xedos 6	5.069.500 SIT
Xedos 9 2.5i	6.541.400 SIT

MERCEDES

C 200 D	4.903.100 SIT
C 220 D	5.104.900 SIT
C 250 D	5.685.100 SIT
C 180	4.381.500 SIT
C 200	5.256.300 SIT
C 220	5.760.800 SIT
C 280	6.517.600 SIT
E 200 D	4.703.200 SIT
E 250 D	5.467.000 SIT
E 200 coupe	5.815.600 SIT
S 280	9.525.600 SIT
S 500	14.876.000 SIT
S 420 coupe	16.632.800 SIT

NISSAN

Micra 1.0 L 3v	17.990 DEM
Micra 1.3 LX 3v	20.170 DEM
Sunny 1.4 LX 3v	23.660 DEM
Sunny 1.6 SLX 4v	26.690 DEM
Primera 2.0 SLX 4v	34.800 DEM
Primera 1.6 SLX 4v	32.450 DEM
Maxima QX 2.0 SLX M/T 4v	51.300 DEM
200 SX 2.0 3v	69.650 DEM

OPEL

Corsa city 1.2i 3v	19.949 DEM
Corsa swing 1.4i 3v	21.662 DEM
Corsa sport 1.4i XE 3v	27.056 DEM
Astra GL 1.4i 3v	25.379 DEM
Astra sport 1.8i XEL 16V 3v	34.866 DEM
Vectra expression 1.8i 4v	35.791 DEM
Omega GL 2.0i XE 16V 4v	54.269 DEM
Calibra 2.0i	53.979 DEM

PEUGEOT

P-106 XN 3v	1.494.200 SIT
P-106 XT 3v	1.877.900 SIT
P-106 XN 5v	1.558.600 SIT
P-306 XN1 1.1 3v	1.711.700 SIT
P-306 XT 1.8 5v	2.452.700 SIT
P-405 GR 1.8 exclusive	2.567.100 SIT

PIAGGIO

Piaggio porter pick-up	15.857.000 ITL
Piaggio porter blind van	16.995.000 ITL

RENAULT

Renault 5 five 3v	1.182.800 SIT
Twingo	1.418.000 SIT
Clio RL 1.2	1.437.000 SIT
Renault 19 RN 1.4	1.888.000 SIT
Renault 19 RT 1.8i	2.447.000 SIT
Renault laguna RN 1.8	2.520.000 SIT
Safrane RN 2.2 Si	4.237.745 SIT
Espace RT	4.439.700 SIT

SUZUKI

Swift 1.3 GS 3v	20.000 DEM
Swift 1.6 GLX 4v	24.862 DEM
Samurai LX	26.274 DEM
Samurai VX	26.429 DEM
Vitara LX 3v 16V	36.816 DEM
Vitara 5v	42.423 DEM

ŠKODA

Felicia LX	1.277.000 SIT
Felicia GLX	1.409.000 SIT
Felicia LXi	1.309.000 SIT
Felicia GLXi	1.422.000 SIT
Favorit LX	1.086.000 SIT
Favorit LX special line	1.100.000 SIT
Forman LX	1.204.000 SIT
Pick-up LX	1.309.000 SIT

TOYOTA

Starlet Xli 3v	168.132 ATS
Corola Xli HB 3v	203.538 ATS
Corola Si HB 3v	240.240 ATS
Carina Xli 4v	237.378 ATS
Celica Sti	301.890 ATS

VOLKSWAGEN

Polo 45 1.0	15.996 DEM
Golf CL 1.4	25.700 DEM
Golf CL 1.6	27.099 DEM
Golf GL 2.0	38.220 DEM
Golf GTI 2.0	40.490 DEM
Golf variant CL 1.4	27.000 DEM
Vento CL 1.8	30.300 DEM
Passat limuzina CL 1.8	35.200 DEM
Audi A6-2.0E	49.910 DEM
Audi A4 1.8 quattro	51.223 DEM
Ibiza 1.4 CLX	18.972 DEM
Ibiza 1.6 GLX	23.193 DEM
Cordoba 1.4 CLX	19.900 DEM
Toledo 1.6 CL	24.956 DEM

VOLVO

Volvo 440/460 1.8i	2.674.300 SIT
Volvo 460 1.9 TD	3.372.000 SIT
Volvo 850	4.947.300 SIT
Volvo 850 est.	5.315.800 SIT

AUTOCOMMERCE d.o.o.

Murska Sobota, Kocljeva 5, tel. (069) 21 830

POOBLAŠČENI PRODAJALEC

HONDA

Lasten lizing za fizične in pravne osebe,
posojila, udeležba od 30 %

japonski Mercedes

65. MEDNARODNI AVTOMOBILSKI SEJEM ŽENEVA 95

in

BMW

ki se je na
1.300 m²
razstavne
površine
predstavil svetovni
javnosti

BMW
program '95

GENIALNA IZNAJDBA RUDOLFA DIESLA POSTAJA VSE TIŠJA: NOVI BMW 318 tds.

Novi štirivaljni diesel - poosebljena mirnost. Rudolf Diesel bi bil prijetno presenečen, če bi lahko videl, kaj so naši inženirji naredili iz njegove iznajdbe: štirivaljni motor s priljubljenimi dieslovimi lastnostmi, združenimi z najboljšim, kar premore BMW. Motor lahko razvije veliko moč 66 kW/90 KM, izjemen navor 190 Nm pa že pri 2000 vrt./min. Njegovo delovanje je tudi pri visokih vrtljajih tako mirno, kot ga lahko

pričakujete od BMW-ja. Pravi diesel pa je na področju varovanja okolja. Serijsko je opremljen z digitalno dieselsko elektroniko in že danes na izpuhu dosega mejne vrednosti, ki bodo veljale v Evropi šele leta 1996. Vsem tem odličnim lastnostim se pridružuje še zelo majhna poraba: 5,9 litra na 100 km. Naravnost zamikalo vas bo, da bi ga temeljito preizkusili. Kar oglasite se pri nas!

Za izgradnjo BMW prodajnega centra na območju Murske Sobotice iščemo investitorja (zemljišče je na razpolago). Ponudniki naj se javijo na navedene naslove Tehnunion avta.

tehnunion avto d.o.o.

Ljubljana, Vošnjakova 2
tel. 061 320 855, faks 061 329 868

AVTOMOTOR SERVIS, Ljubljana, Celovška 258, tel. 061 572 640
GRUNTAR Milovan, Koper, Obrtniška 20, tel. 066 31 915
HOTKO Hinko in Roman, Vojnik, Vinterjeva 2, tel. 063 772 009
INTEGRA, Maribor, Pljuška 133, tel. 062 414 030
MOLK Janez, Vrhnika, Turnovše 29, tel. 061 752 878
SEVER Izlok, Novo mesto, Podbevškova 4, tel. 068 341 025
ŠKOFLEK Duško, Dobova, Vadalova 8, tel. 0608 67 043

VESELJE DO VOŽNJE

Avtomobilisti se otrešajo predsodkov

So dobri le zahodni avtomobili?

OPEL

**PRODAJA VOZIL - REZERVNI DELI
- SERVIS** Ruška cesta 112, 62000 MARIBOR
tel. 062/104 405

- garancijski servisi
- prodaja novih vozil
- posojila 10 + R brez pologa, lizing
- prodaja originalnih rezervnih delov za vozila Opel
- kleparske in ličarske storitve

MARKOVIČ MARIBOR

Delovni čas od 8. do 12. in od 13. do 17. ter vsako soboto od 8. do 12. ure.

Vedno manj nas je, ki smo sveto prepričani, da je dobro, kakovostno, trpežno ... le tisto, ki je izdelano v zahodnoevropskih državah ali Ameriki. Tudi »roba«, ki prihaja z Bližnjega ali Daljnega vzhoda in iz nekdanjih vzhodnih socialističnih držav, je čedalje bolj cenjena. Svoje je namreč opravilo tržišče, zlasti tuje, ki sprejema (vsaj na daljše obdobje) le kakovostne izdelke.

Svojčas smo tiste, ki so si kupili češki avto Škoda, zbadali, da so si napravili škodo. V zadnjih letih pa nihče, ki se vozi s takim avtom, nima moralnega mačka. Škoda je tovarna avtomobilov, ki je lahko ponosna na svojo preteklost. Že leta 1905 je bil njihov avto Laurin & Klement, tip A, 7 KS, ki je dosegal hitrost 40 kilometrov na uro in porabil komaj 5,3 litra, izreden dosežek za tedanje čase. O njem je tedaj časopisje poročalo, da je »trdno grajen, zanesljiv in hiter«. Z leti je ime Škoda postalo pojem za avtomobil, ki je pridobival ljudi - pa tudi na-

grade na številnih avtomobilskih tekmovanjih. Tako je bil škoda rapid sport zmagovalec v svojem razredu na reliju Monte Carlo leta 1937. Poganjali ga je 1.368-kubični motor z močjo 42 kW in odmično gredjo v glavi motorja. Tudi v novejšem času, denimo lani v Acropolisu in Monte Carlu, so se odrezala Škodina tekmovalna vozila. Favorit 136 L je bil celo prvi. Uspehi na tekmovanjih, vključev Škode v skupino Volkswagen, nova, sodobna vozila, pohvale voznikov teh vozil in tako naprej so pripomogli, da se je naglo povečalo povpraševanje po Škodinih vozilih. Slovenski uvoznik je ljubljanski Avtoimpex. Zlasti priljubljen je nov Škodin avto Felicia, za katerega je osnova enaka kot pri favoritu, saj je dno ostalo nespremenjeno, drugačna pa je oblika karoserije, ki je pri novem modelu veliko bolj zaobljena in v sprednjem delu bolj klinasta, povsem spremenjen pa je tudi zadnji del avtomobila. Da je felicia bolj aerodina-

mična, kaže količnik zračnega upora - Cx je namreč 0,34. Na novo so tudi oblikovali notranjost, ki je prostornejša.

Pa motorji? Kupci lahko izbirajo med dvema motorjema. Oba imata 1.289 kubičnih centimetrov prostornine in sta opremljena s Boschovim monomotoricem za vbrizgavanje goriva. Razlika med motorjema je v njuni moči: eden zmore 40 kW (55 KM) pri 5.000 vrtljajih, normalna poraba goriva pa je 5,7, 7,7, in 8 litrov na 100 kilometrov pri vožnji 90 in 120 km/h ter mestni vožnji. Zmogljivejši motor pa ima moč 50 kW (68 KM) pri 5.500 vrtljajih v minuti. Doseže hitrost 150 km/h, normalna poraba goriva pa je še gospodarnejša: 5,4, 7,4 in 7,9 litra na 100 kilometrov na uro ali v povprečju 6,9 litra neosvinčenega bencina. Še letos bodo v škodo felicia vgrajevali tudi znani Volkswagnov 1,6-litrski bencinski motor s 55 kW (75 KM) in 1,9-litrski dizelski motor s 47 kW (64 KM). Pripravil: Š. S.

AUTOCOMMERCE d.o.o.
Murska Sobota, Kocljeva 5, tel. (069) 21 830
POOBlašČENI PRODAJALEC

Izdelan po tehnologiji SUZUKIJA

Model 95 le 11.790 DEM
Posojila na 2, 3 ali 4 leta, ugodna obrestna mera

MALI PRIROČNEŽ Varčen, poskočen, prijeten!

OPEL

Pooblaščen prodajalna in servis za Pomurje

Avtotohiša KOLMANIČ & DOKL d.o.o.

TRGOVINA IN SERVIS, d.o.o. • Industrijska 1. 69000 Murska Sobota • Tel./fax: 069/ 31 645

VECTRA

TIGRA

- originalni rezervni deli
- zagotovljen servis

Slovenija
69220 LENDAVA
Gornji Lakoš 97a

Telefon: 069 76-030
Telefax: 069 75-691

CORSA

ASTRA

Najugodnejša
posojila

OMEGA CARAVAN

FRONTERA

OPEL je pač

R + 10 %

Kmalu prodajno mesto AVTOHIŠE Kolmanič & Dokl
tudi v Gornji Radgoni

OPEL

servis vozil in kmetijske mehanizacije

LJUTOMER Kolodvorska 16/a

tel.: (+386 69) 81-505, 81-515, 81-535, 81-063, 81-525 - fax 81-257
ŽEL POSTAJA LJUTOMER

Podjetja, podjetniki, obrtniki, kmetovalci in občani, ponujamo Vam:

**PROGRAM
TRAKTORJEV ZE-
TOR**

- Ob nakupu ugodnosti
- nagrada kupcu
- brezplačen tehnični pregled
- obvezna oprema
- poln rezervoar goriva

Zagotovljen
pooblaščen servis

**PROGRAM
VOZIL LADA**

Velika izbira vozil.
Popust za vozila
letnik 1994 in
od 10. 3. 1995
še druge ugodnosti
pri nakupu vozil
LADA.

Zagotovljen
pooblaščen servis.

30 LET Z VAMI!

Poleg navedenega smo pooblaščen za servisiranje osebnih vozil ŠKODA in tovornih vozil TAM.

Izdelava oz. popravila nadgradenj za vse tipe poltovornih in tovornih vozil.

Priporočamo se s KONKURENČNIMI CENAMI, UGODNIMI DOBAVNIMI ROKI ter plačili po dogovoru z naročnikom.

S kakovostnim, hitrim in korektnim opravljanjem obveznih, periodičnih in preventivnih tehničnih pregledov ter hitrim in konkurenčnim odpravljanjem napak poskrbimo tudi za Vašo in varnost vseh nas na cesti.

Za vse omenjene programe
tudi trgovina z rezervnimi
deli.

Pravi naslov za Vaš problem:

SERVIS VOZIL LJUTOMER, p.o., tel.: (069) 81 515 in 81 525.

Opravljanje tudi
zunanjskih svetil
na drugih vozilih.